

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELİK
BEKLENTİLERİ İLE ALANDA ÇALIŞAN BİLGİSAYAR
ÖĞRETMENLERİNİN MESLEĞE YÖNELİK ALGILARI**

Burcu ARICI

**İzmir
2007**

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELİK
BEKLENTİLERİ İLE ALANDA ÇALIŞAN BİLGİSAYAR
ÖĞRETMENLERİNİN MESLEĞE YÖNELİK ALGILARI**

Burcu ARICI

**Danışman
Yrd Doç. Dr. Vesile YILDIZ**

**İzmir
2007**

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Beklentileri İle Alanda Çalışan Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleğe Yönelik Algıları” adlı çalışmanın tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

7.11.2008

Burcu ARICI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne

İşbu alışma, j¼rimiz tarafından Eğitim Bilimleri.....

..... Anabilim Dalı
Eğitim Programları ve Đđretim..... Bilim Dalında

Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan :..... Yrd. Doç. Dr. Aydın Yaka.....

¼ye :..... Yrd. Doç. Dr. Yesile Yıldız.....

¼ye :..... Yrd. Doç. Dr. Halim Akg¼l.....

Onay

Yukarıda imzalarım, adı geçen ¼đretim ¼yelerine ait olduğunu onaylarım.

.... / / 2007

Prof. Dr. Sedef GİDENER
Enstit¼ M¼d¼r¼

T.C YÜKSEKÖĞRETİM KURULU TEZ MERKEZİ
TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

Referans No	300481
Yazar Adı / Soyadı	Burcu ARICI
Tezin Özgün Adı	Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Beklentileri İle Alanda Çalışan Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleğe Yönelik Algıları
Tezin Tercümesi	Students' Expectations from Their Job Studying at the Department of Computer Education and Instructional Teaching and the Perception of Computer Teachers about Their Job Working in the Field
Konu Başlıkları	Eğitim ve Öğretim
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Tez Türü	Yüksek Lisans
Tezin Dili	Türkçe
Sayfa Sayısı	302
Referans Sayısı	91
Tez Danışmanı	Vesile YILDIZ
Türkçe Anahtar Sözcükler:	İngilizce Anahtar Sözcükler:
Bilgisayar öğretmen adayı	Computer teacher candidate
Bilgisayar öğretmeni	Computer teacher
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	Computer Education and Instructional Teaching

07.01.2008

İmza:

1. Tezimden fotokopi yapılmasına izin veriyorum.
2. Tezimden dipnot gösterilmek şartıyla bir bölümünün fotokopisi alınabilir.
3. Kaynak gösterilmek şartıyla tezimin tamamının fotokopisi alınabilir.

TEŞEKKÜR

Bu araştırma birçok kişinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Başta araştırmamda bana yol gösteren ve yardımcı olan değerli danışman öğretmenim Yrd. Doç Dr. Vesile Yıldız'a çok teşekkür ederim. Ayrıca değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Eralp Altun'a da çok teşekkür ederim.

Ölçeğin ve görüşme formunun hazırlanmasında fikirlerini esirgemeyen değerli hocalarıma, meslektaş arkadaşlarıma ve verilerin analizinde bana yardımcı olan Araş. Gör. Murat Ellez'e çok teşekkür ederim

Araştırmayı okullarında ve sınıflarında gerçekleştirmeme izin veren eğitim kurumları yönetici ve öğretmenlerine, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerine, görüşme yaptığım öğretmenlerin her birine çok teşekkür ederim.

Sıkıntılı zamanlarımda hep yanımda olan, bana destek olmak, moral vermek için hiçbir fedakarlıktan sakınmayan canım Annelerim Bilgöl Şahin'e ve Sevim Arıcı'ya çok teşekkür ederim. Sizler olmasaydınız bu araştırmayı sonlandıramazdım. İyi ki varsınız ve benimlesiniz.

Ayrıca araştırmam boyunca bana destek olan, yanımda olan, elinden gelen yardımı gösteren sevgili eşim Barış Arıcı'ya, çalışmalarımın yoğunluğunda sorun çıkarmayıp uslu bir bebek olan canım kızım Elif Arıcı'ya çok teşekkür ederim.

Eşsiz desteklerinizi bana hissettirdiğiniz ve hiç esirgemediğiniz için sonsuz teşekkürler...

Araştırmanın alana katkıları getirmesi dileğiyle...

Burcu ARICI

Merhum Canım Babam Mehmet Şahin'in Anısına...

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLO LİSTESİ.....	vi
ÖZET	xi
ABSTRACT	xii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
Problem Durumu.....	1
Eğitim Teknolojisi.....	3
Tanımı.....	3
İlkeleri.....	5
Amaçları.....	6
Yararları.....	7
Öğretim Teknolojisi.....	10
Tanımı.....	10
Yararları.....	11
Uygulama Aşamaları.....	12
Öğretim Materyallerinin Öğretim Ortamındaki Yeri ve Önemi.....	14
Bilgisayar ve Eğitim.....	17
Eğitimde Bilgisayarların Önemi.....	17
Eğitimde Bilgisayarların Kullanımı.....	19
Eğitimde Bilgisayar Kullanımının Yararları.....	21
Gelişmekte Olan Ülkelerde Bilgisayar.....	22
Bilgisayar Destekli Eğitim.....	26
Bilgisayar Destekli Öğretim.....	29
Tanımı.....	29
Amaçları.....	30
Yararları.....	30
Sınırlılıkları.....	32
Bilgisayar Destekli Öğretimde Bilgisayar.....	34
Bilgisayar ve Öğretmen.....	36

Öğretmenlik Mesleğinin Toplum İçin Önemi.....	36
Bilgisayarla Öğretimde Öğretmenin Rollerini.....	38
Hizmet içi Eğitimin Gerekliliği.....	41
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü.....	42
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	44
Problem.....	51
Alt Problemler.....	51
Sınırlılıklar.....	53
Sayıtlar.....	53
Tanımlar.....	53
Kısaltmalar.....	54
BÖLÜM II.....	55
İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR.....	55
Bilgisayar Öğretmenleri ve Bilgisayar Dersi ile İlgili Yapılmış Araştırmalar.....	55
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü ile ilgili yapılmış Araştırmalar.....	62
BÖLÜM III.....	69
YÖNTEM.....	69
Araştırma Modeli.....	69
Evren ve Örneklem	69
Araştırmaya Katılan Öğretmen Adayları.....	70
Görüşme Yapılan Öğretmenler.....	74
Veri Toplama Araçları.....	79
Mesleki Beklenti Ölçeği.....	79
Mesleki Görüşme Formu.....	79
Verilerin Toplanması.....	80
Veri Çözümleme Teknikleri.....	80
BÖLÜM IV.....	82
BULGULAR VE YORUMLAR.....	82
Bilgisayar Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	82
Birinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	82
İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	87
Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	88

Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	93
Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	97
Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	99
Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	103
Sekizinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	105
Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleki Algıları İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	110
Dokuzuncu Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	110
Onuncu Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	119
On Birinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	126
On İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	139
On Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	148
On Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	152
On beşinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	160
On Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	164
On Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	172
On Sekizinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumlar.....	177
BÖLÜM V.....	182
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	182
Sonuçlar.....	182
Tartışma.....	191
Öneriler.....	202
KAYNAK DİZİNİ.....	204
İNTERNET KAYNAKÇASI.....	213
EKLER.....	
EK-1 Mesleki Beklenti Ölçeği.....	214
EK-2 Mesleki Algı Görüşme Formu.....	217
EK-3 BÖTE Ders Programı	219
EK-4 BÖTE lisans Programı Ders Tanımları.....	220
EK-5 Görüşme Kayıtları	222

TABLO LİSTESİ

Tablo- 3.1	Öğrencilerin Okudukları Üniversite Dağılımları.....	70
Tablo- 3.2	Öğrencilerin Mezun Oldukları Liseye Göre Dağılımı	70
Tablo- 3.3	Öğrencilerin Okudukları Sınıfa Göre Dağılımı.....	71
Tablo- 3.4	Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı	71
Tablo- 3.5	Öğrencilerin Bölüm Tercih Sırasına Göre Dağılımı	72
Tablo- 3.6	Öğrencilerin Bölümü İsteyerek Seçip Seçmemelerine Göre Dağılımı	72
Tablo- 3.7	Öğrencilerin Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Dağılımı ...	73
Tablo- 3.8	Öğretmenlerin Çalıştıkları İlçeler ve Okul İsimleri	74
Tablo 3.9	Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı	75
Tablo 3.10	Öğretmenlerin Mezun Oldukları Liselere Göre Dağılımı	75
Tablo 3.11	Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Dağılımı	76
Tablo 3.12	Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Dağılımı	77
Tablo 3.13	Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Dağılımı	77
Tablo 3.14	Öğretmenlerin Okul İçindeki Konumlarına Göre Dağılımı	78
Tablo 4.1	Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklenti Düzeyleri.....	83
Tablo 4.2	Mezun Olunacak Üniversitenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve t-Testi Sonuçları..	87
Tablo 4.3	Mezun Olunan Lise Türünün Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları.....	89
Tablo 4.4	Mezun Olunan Lise Türünün Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları.....	91
Tablo 4.5	Mezun Olunan Lise Türünün Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları.....	92
Tablo 4.6	Sınıfın Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları.....	93

Tablo 4.7	Sınıfın Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları.....	95
Tablo 4.8	Sınıfın Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları.....	96
Tablo 4.9	Cinsiyetin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve t-Testi Sonuçları.....	98
Tablo 4.10	Bölüm Tercih Sırasının Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları.....	100
Tablo 4.11	Bölüm Tercih Sırasının Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları.....	102
Tablo 4.12	Bölüm Tercih Sırasının Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları.....	103
Tablo 4.13	Bölümü İsteyerek Seçip Seçmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve t-Testi Sonuçları.....	104
Tablo 4.14	Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları.....	106
Tablo 4.15	Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları.....	108
Tablo 4.16	Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları.....	109
Tablo 4.17	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerini Severek Yapıp Yapmadıklarına Göre Dağılımı	110
Tablo 4.18	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerinin Sevdikleri Yönlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı (f, %).....	111
Tablo 4.19	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerinin Sevdikleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	112
Tablo 4.20	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerinin Sevmedikleri Yönlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı (f, %).....	115
Tablo 4.21	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerinin Sevmedikleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	116

Tablo 4. 22	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konulara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	120
Tablo 4. 23	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konularla İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	121
Tablo 4. 24	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konuların Üstesinden Gelme Şekillerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı (f,%)	123
Tablo 4. 25	Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konuların Üstesinden Gelme Yollarına İlişkin Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	124
Tablo 4. 26	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	127
Tablo 4. 27	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	128
Tablo 4. 28	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	130
Tablo 4.29	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	131
Tablo 4. 30	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Yönetimin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	133
Tablo 4.31	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Yönetimin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	134
Tablo 4.32	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	136
Tablo 4.33	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	137
Tablo 4.34	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	140
Tablo 4.35	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	141

Tablo 4.36	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	143
Tablo 4.37	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	144
Tablo 4.38	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	146
Tablo 4.39	Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	147
Tablo 4.40	Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin İçeriği İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	149
Tablo 4.41	Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin İçeriği İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	150
Tablo 4.42	Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaşılan Problemler İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	153
Tablo 4.43	Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaşılan Problemler İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	154
Tablo 4.44	Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaşılan Problemlerin Çalışmaları Etkilemesi İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	157
Tablo 4.45	Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaşılan Problemlerin Çalışmaları Etkilemesi İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	158
Tablo 4.46	Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin Etkililiği İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	160
Tablo 4.47	Bilgisayar Öğretmenlerinden Bilgisayar Dersini Etkili Bulmayanların Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	161
Tablo 4.48	Bilgisayar Öğretmenlerinden Bilgisayar Dersini Etkili Bulmayanların Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	162

Tablo 4.49	Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırlayıp Hazırlamadığına Dair Cevapların Dağılımı (f, %)	164
Tablo 4.50	Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırladığını Düşündükleri Yönlerin Dağılımı (f, %)	165
Tablo 4.51	Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırladığını Düşündükleri Yönler İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	166
Tablo 4.52	Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Yeterince Mesleğe Hazırlamadığını Düşündükleri Yönler (f, %)	168
Tablo 4.53	Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Yeterince Mesleğe Hazırlamadığını Düşündükleri Yönler İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	169
Tablo 4.54	Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Güçlü Gördükleri Yönleri İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	173
Tablo 4.55	Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Güçlü Gördükleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	174
Tablo 4.56	Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Zayıf Gördükleri Yönleri İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	175
Tablo 4.57	Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Zayıf Gördükleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	176
Tablo 4.58	Bilgisayar Mesleki Gelişimleri İçin Neler Yaptıkları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı (f, %)	178
Tablo 4.59	Bilgisayar Mesleki Gelişimleri İçin Neler Yaptıkları İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)	179

ÖZET

Bu araştırmanın amacı bilgisayar öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin meslekten beklentileri ile alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin meslekten beklentilerini tespit etmektir.

Araştırma Ege ve Dokuz Eylül Üniversitelerinin BÖTE bölümünün 1., 2., 3., ve 4. sınıflarında okuyan öğrencilerini ve İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde Milli Eğitime bağlı devlet okullarında çalışan BÖTE mezunu 20 bilgisayar öğretmenini kapsamaktadır.

Bu çalışmada öğrencilerin bilgisayar öğretmenliğine ve çalışma ortamına dair ne tür beklentilerinin olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Aynı zamanda alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin gözüyle bilgisayar öğretmenliğine dair algıları bazı açılardan tespit edilmeye çalışılmıştır.

Araştırma için araştırmacı tarafından Likert tipi “Mesleki Beklenti Ölçeği” geliştirilmiştir. Aynı zamanda öğretmenlerle görüşmelerde kullanılmak üzere yarı yapılandırılmış “Mesleki Algı Görüşme Formu” gene araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Araştırmada ölçeğe dair toplanan veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Görüşme formu ile toplanan ses kayıtlarıyla nitel veriler elde edildiği için içerik analizi yapılmıştır. Bununla bağlantılı olarak verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların görüşmeler içindeki görülme sıklığına bakılmıştır. Sonuçlar yüzde ve frekans olarak verilmiştir. Ayrıca bazı sorulardan elde edilen veriler, oldukları gibi sözel olarak çeşitli kategorilere ayrılarak sınıflandırılmış ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Öğretmeni Adayı, Bilgisayar Öğretmeni, BÖTE

ABSTRACT

The purpose of this research is to identify the expectations of the students studying in computer teaching and the perception of computer teachers working in schools.

This research includes the students studying in Computer Education and Instructional Technologies Department of Dokuz Eylül and Ege Universities and the 20 teachers graduated from the Computer Teaching and Instructional Technologies Department of Universities and working as a computer teacher in the official schools of Ministry of Education.

In this research, it is tried to determine what the students expect from the job and the working area. In the same time it is expected to determine how the computer teachers percept their job and working area.

For this research, the researcher developed “Job Expectation Scale” for the university students and “Job Perception Interview Form” for computer teachers working in the area.

The data collected from the scale was analyzed with SPSS programme. The data that is collected by voice records with interview form was analyzed. Content analyses were done as qualitative data was collected for the research. In addition, general meaning groups and themes were sorted out from the data, and their frequencies were determined. The results are given as percentages and frequencies. The data obtained through some questions were categorized verbally and interpreted.

Key Words: Computer Teacher, Computer Teacher, CEIT

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu araştırmanın amacı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin meslekte beklentilerini ve meslekte çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algılarını tespit etmek olup, araştırmada Ege Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü (BÖTE) öğrencilerinin meslekte beklentileri okudukları üniversite, mezun oldukları lise, sınıf, cinsiyet, bölüme giriş tercih sırası, bölümü isteyerek seçip seçmeme, mezun olunca bilgisayar öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme gibi boyutlar açısından incelenmeye çalışılmış, ayrıca İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde meslekte çalışan BÖTE mezunu bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algılarını tespit etmeye yönelik görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemleri, amacı ve önemi açıklanmış, sayıtlara, sınırlılıklara, kısaltmalara ve tanımlara yer verilmiştir.

PROBLEM DURUMU

İnsanların içinde yaşadıkları veya yaşayacakları ortam giderek değişmektedir. Değişen bu ortamda bilgisayarın önemi artmaktadır... Bilgisayar konusunda eğitilmemiş bireyler, içinde buldukları topluma uyum yapamayacaklardır. Bu noktada da temel işlevlerinin başında bireyleri içinde yaşadıkları ortama uyum sağlayacak biçimde davranışlarla donatmak olan eğitim ön plana çıkmaktadır (Hızal, 1989: 33).

Oldukça önem kazanan bilgisayarlar, eğitim sürecine damgasını vurmakta, yaygınlaştırılması konusunda büyük projeler ve çalışmalara girilmektedir. Özellikle etkili eğitsel yazılımların hazırlanmasıyla öğretme- öğrenme sürecine önemli katkılar sağladığı, araştırmalar sonucunda ortaya konulmuş olan bilgisayarlar, eğitsel ortamlarda hızla yerini almaya devam etmektedir.

Bilgisayarın ders konusu olarak ve diğer dersler içinde en etkili şekilde kullanılmasında öğrencilere ve diğer öğretmenlere yardımcı, rehber, öncü olacak olan kişiler başta Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri öğretmenleridir. Bu anlamda Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü'nde eğitim alan öğretmen adaylarının günün ihtiyaç ve durumlarına göre yetiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin bilinmesi ayrıca alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algılarının tespit edilmesi öğretmen adaylarının ve öğretmenlerinin mesleğe bakış açılarını değişik yönlerden tespit amacıyla yararlı olacaktır. Elde edilen bilgiler Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri öğretmeni adaylarının yetiştirilmesini sağlayan eğitim programlarının güçlendirilmesinde ve öğretmenlerin mevcut çalışma koşullarının düzeltilmesi ve geliştirilmesinde etkili olabilecektir.

Aşağıda eğitim teknolojisi, öğretim teknolojisi, bilgisayar ve eğitim, bilgisayar destekli eğitim, bilgisayar destekli öğretim, bilgisayar ve öğretmen, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü başlıkları altında daha fazla bilgiye yer verilmiştir.

Eğitim Teknolojisi

Bu bölümde eğitim teknolojisinin tanımı, ilkeleri, amaçları ve yararları üzerinde durulacaktır.

Tanımı

Günümüzde teknolojinin ilerlemesi ve eğitime verilen önemin artmasıyla, eğitim sorunlarının çözümünde teknolojik olanaklardan yararlanmak kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu gereklilik sonucunda eğitim ve öğretimde, radyo, televizyon, video, projeksiyon makineleri gibi görsel ve işitsel araçların kullanımı başlamış, ancak bu araçlar ile de eğitimde verimin artmadığı gözlemlenince, eğitimciler bilimsel bir yaklaşıma gerek duymuşlardır. Bu gereksinim “eğitim teknolojisi” bilimini doğurmuştur (Hızal, 1989: 19). Diğer bir ifadeyle 1950’lerde meydana gelen ve hala da devam eden, eğitim sorunlarının çözümü için, geniş teknoloji uygulamalarını gerçekleştirmek eğitim teknolojisini ortaya çıkarmıştır (Rıza, 1997, sf.25).

Eğitim teknolojisini “eğitim” ve “teknoloji” alt kavramlarıyla kavramsal düzeyde inceleme konusu yaptığımızda öncelikle bu kavramı oluşturan “eğitim” ve “teknoloji” alt kavramlarına açıklık getirmek gerekir. Bilindiği gibi *eğitim*, davranış geliştirme, yetenek geliştirme, bilgi- beceri ve tutum kazanma sürecidir. *Teknoloji* ise en genel anlamda kazanılmış yeteneklerin işe koşulmasıyla doğaya egemen olmak için gerekli işlevsel yapılar oluşturma olarak ifade edilebilir. İlgili alt kavramların taşıdığı bu anlamlar doğrultusunda söylenirse eğitim teknolojisi de; genelde eğitime, özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapılaşdırılması, diğer bir deyişle, öğrenme- öğretim süreçlerinin tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi işidir. (Alkan, 1998, sf. 13–14).

Eğitim teknolojisi değişik kişilerce çeşitli şekillerde tanımlanmıştır.

Rıza’ya (1997: 28) göre eğitim teknolojisi:

“Değişik bilimlerin verilerini, özel hedef, yöntem, araç ve gereç, ölçme ve değerlendirme gibi eğitimin geniş alanlarında uygulamaya koyan, uygun maddi ve manevi ortamlarda insan gücünün en iyi şekilde kullanılmasını, eğitim sorunlarının çözülmesini, kalitenin yükseltilmesini, verimliliğin arttırılmasını sağlayan bir sistemler bütünüdür.”

Uşun’a (2000a: 40) göre eğitim teknolojisi;

“Eğitimle ilgili kuramların öğretmen ve özellikle de eğitim etkinliklerinin merkezinde yer alan öğrenci açısından en etkin ve verimli uygulamalara dönüştürülebilmesi için kuramsal esaslar, hedef, öğrenci, insan-gücü, ortam, yöntem- teknik, öğrenme durumları ve değerlendirme gibi değerlerden oluşan uygulamalı bir bilim dalıdır.”

Çilenti (1988: 29) eğitim teknolojisi’ni;

“Davranış bilimlerinin iletişim ve öğrenmeyle ilgili verilerine dayalı olarak, eğitimle ilgili ulaşılabilir insan- gücünü ve insan- gücü dışı kaynakları, uygun yöntem ve tekniklerle akıllıca ve ustaca kullanıp, sonuçları değerlendirerek, bireyleri, eğitimin özel amaçlarına ulaştırma yollarını inceleyen bilim dalıdır.”

Eisele’ye göre eğitim teknolojisi ise;

“Daha etkili bir öğretim için öğrenme ve iletişim ile ilgili araştırmalara dayalı olarak, insan ve insan gücü dışı kaynakları işe koşarak, özel hedefler açısından öğretme- öğrenme süreçleri bütünü tasarımlama, uygulama ve değerlendirmede sistematik bir yaklaşımdır” (Alkan, 1995: 2-3).

Eğitim teknolojisi uygulamalarında kimlere ne tür içeriğin hangi kaynaklarla (insan gücü ve insan gücü dışı), nasıl bir düzen içerisinde verilmesi gerektiği, enine boyuna ayrıntılı olarak düşünülmekte ve yeni öğretme- öğrenme sistemleri oluşturulmaktadır. Yani, öğrenmenin nasıl olduğu, öğrenmenin bir iletişim süreci olduğu, iletişimi etkili kılmak için ne tür kaynaklara gereksinim duyulduğu,

bunların nasıl sağlanacağı önceden kararlaştırılmakta ve öğrenme- öğretme etkinliğinin gerçekleştirilmesine çalışılmaktadır (Hızal, 1992: 13).

Öğrenme sürecini geliştirmek için oluşturulan her türlü sistemi, tekniği ve yardımı içeren eğitim teknolojisi için şu 4 özellik önemlidir (Collier, 1971: 16) (Gentry, www.../2.htm):

1. Öğrencinin ulaşması hedeflenen amaçların tanımlanması
2. Öğrenilecek konunun öğretim ilkelerine göre analiz edilip, öğrenilmeye uygun şekilde yapılandırılması
3. Konunun aktarılabilmesi için uygun medyanın seçilip kullanılması
4. Dersin ve derste kullanılan araçların etkililiğini ve öğrencilerin başarı durumlarını değerlendirmek için uygun değerlendirme yöntemlerinin kullanılması

Tüm bu tanımlardan anlayabileceğimiz gibi eğitim teknolojisi geniş bir kapsama sahip olup, sadece bir ortam ve araç olarak düşünülmemelidir. Tüm bu tanımların paralelinde eğitim teknolojisini şöyle tanımlayabiliriz: “Eğitim teknolojisi, öğrenme- öğretme sürecinin daha etkili, daha verimli olmasını sağlayacak her türlü tasarım, uygulama, değerlendirme ve geliştirmeyi kapsayan kapsamlı bir bütündür”.

Eğitim teknolojisinin dayandığı bir takım ilkeler olup aşağıdaki bölümde bunlardan bahsedilecektir.

İlkeleri

Eğitim teknolojisinin dayandığı bir takım ilkeler bulunmakta olup, eğitim teknolojisi, dayandığı ilkeler olarak şunları kapsamaktadır (İmer, 2000: 5-6):

- Bilimsel kuram ve ilkeleri eğitim sorunlarına uygulama süreçlerini düzenleme ve bunları gerektiğinde yeteri kadar tekrarlama

- Eğitim sorunlarını rasyonelleştirme ve bilimsel araştırma konusu yapma
- Eğitim kuramlarını eğitimin her alanında ve bir bütünlük içerisinde uygulamaya aktarma
- Öğretim programlarının içeriğinde devamlılık sağlamak
- Öğretmenin ve diğer eğitim personelin etkinliği artırma
- Öğretme- öğrenme süreçlerini öğrenci yeteneklerine uyarlama ve eğitim yaşantılarının meydana geldiği çevreyi başarılı biçimde kontrol etme

Bu bölümde eğitim teknolojisinin ilkelerinden bahsedilmiş olup aşağıdaki bölümde eğitim teknolojisinin amaçlarına değinilecektir.

Amaçları

Çağdaş eğitim teknolojisi; artan eğitim sorunlarına teknolojinin olanaklarını akılcı biçimde kullanarak çözüm bulmayı amaçlamaktadır (Hızal, 1991: 59).

Hasançebi ise eğitim’de teknoloji kullanımının amaçlarını şöyle sıralamaktadır:

1. Eğitim hizmetlerini daha geniş kitlelere götürmek,
2. Öğretme - öğrenme süreçlerini daha verimli hale getirmek,
3. Öğretme - öğrenme etkinliklerini bireyselleştirmek,
4. Öğretme ve öğrenmeyle ilgili uygulama ve süreçleri düzenlemek,
5. Eğitim ihtiyaçlarını ve imkanlarını bilimsel araştırma konusu yapmak,
6. Eğitim kurumlarını uygulamalı hale dönüştürmek,
7. Öğretim programlarında sürekliliği sağlamak,
8. Eğitim personelinin etkinliğini ve verimliliğini artırmak,
9. Çevre faktörlerini düzenlemek ve kontrol etmek,
10. Öğretme-öğrenme süreçlerini öğrenci yeteneklerine uyarlamak ve
11. Eğitimle ilgili sorunların çözümünde uygulamaya koymaktır.

(Hasançebi, <http://.../hasancebi.doc>)

Bu bölümde eğitim teknolojisinin amaçlarından bahsedilmiştir. Aşağıdaki bölümde eğitim teknolojisinin yararlarına değinilecektir.

Yararları

Eğitim teknolojisi, eğitimle ilgili kuramların öğretmen ve özellikle de eğitim etkinliklerinin merkezinde yer alan (hedef kitle) öğrenci açısından en etkin ve verimli uygulamalara dönüştürülebilmesi için; kuramsal esaslar, hedef, öğrenci, insan- gücü, ortam, yöntem- teknik, öğrenme durumları ve değerlendirme gibi öğelerden oluşturulmuş uygulamalı bir bilim dalıdır. Eğitim teknolojisi eğitim uygulamalarında oldukça önemli yararlar sağlamaktadır. Bu yararlar genel bir yaklaşımla ele alındığında, eğitim teknolojisinin, eğitim bilimleri ve sistemine, özel olarak bireye öğrenciye), eğitimde öğretmen, uzman, yönetici vb. insan gücüne, öğrenme- öğretme sürecine ve kitle eğitimine sınırsız olanaklar sağladığı görülmektedir (Uşun, 2000: 40).

Eğitim teknolojisinin yararları dolaylı ve dolaysız olarak iki sınıfa ayrılabilir (Rıza, 1997: 67- 79):

Dolaylı yararlar:	Dolaysız yararlar:
1- Yaratıcılığa sevk eder, 2- Öğretmenin rolünü genişletir, 3- Fırsat eşitliğini gerçekleştirir, 4- Motivasyon yaratır, 5- Eğitimi bireyselleştirir, 6- Serbest eğitimi sağlar, 7- Birinci kaynaktan bilgiyi sağlar, 8- Kopya edilebilen bir sistem oluşturur	1- Öğrenmeyi kolaylaştırır, 2- Aktif öğrenmeyi sağlar, 3- Somut öğrenmeyi gerçekleştirir, 4-Aşamalı öğrenmenin temelini kurar, 5- Düşüncede sürekliliği sağlar, 6- Üretimi artırır, 7- Değişik sınıf ve düzeylerden özel hedefleri gerçekleştirir

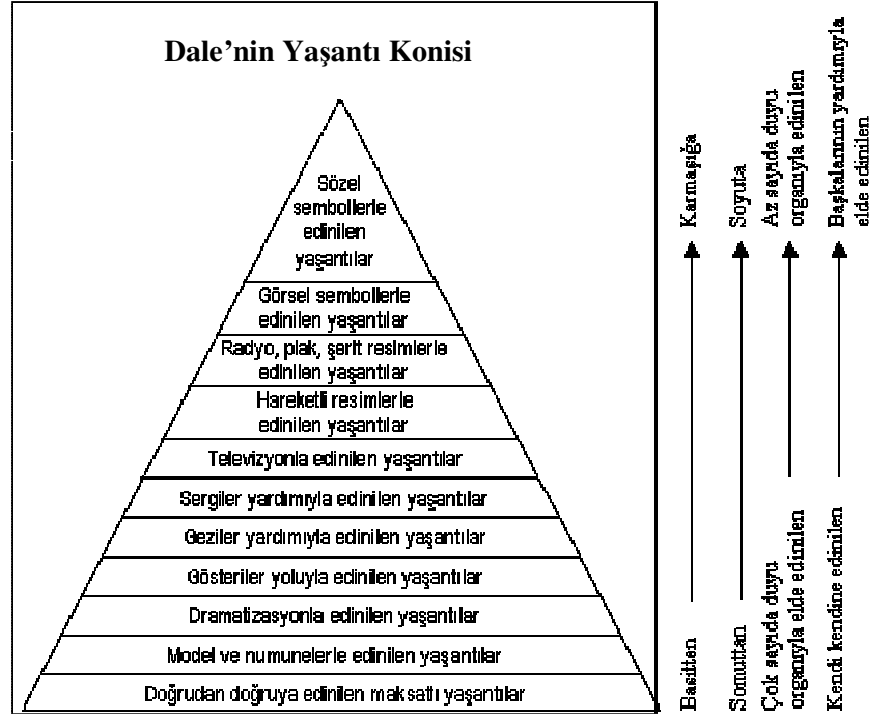
Şimşek'e (2000) göre, eğitimde teknoloji kullanıldığı zaman önemli yararlar elde edilmektedir. Her şeyden önce teknoloji destekli öğretim, öğrenme süresini kısaltmaktadır. İkinci olarak, teknoloji kullanılan eğitim durumlarında

öğrencilerin ilgisi canlı tutulmakta ve güdülenme sorunu büyük ölçüde çözümlenmektedir. Başka bir önemli katkı olarak, teknoloji sayesinde istediği bilgilere hemen ulaşabilen öğrencilerin, daha çok öğrenme isteği duymaktadırlar. Yine teknoloji aracılığıyla soyut kavramlar somutlaştırılmaktadır.(...) Tüm bu yararlar bir araya geldiğinde eğitim sürecinde öğrencilerin canlı bir dünyada ve etkin katılımı ile öğrenmelerini için önemli fırsatlar yaratılmış olacaktır (Aktaran: Tüy, 2003: 44).

Eğitim teknolojisi ile: eldeki olanaklardan daha çok yurttaşın yararlanmasını sağlayabilir, öğrencilerin bireysel olarak ve grup içinde yapacakları çalışmalarını daha etkili kılar, en uzman öğretmenlerin bile tek başına hazırlayamayacakları nitelikteki dersler hazırlanabilir. Bunlar çoğaltılıp paket programlar şeklinde okullara gönderilerek bölgeler ve okullar arası dengesizlik giderilebilir. Böylece fırsat eşitliğinin gerçekleşmesine yardımcı olunur (Okan, 1983: 10- 11). Öyle ki bugün genel olarak çağdaş eğitim teknolojilerinden eğitimde verimi ve etkililiğini yükseltmesi, eğitim uygulamalarında bilimsel ve rasyonel bir temel oluşturması, öğrenmeyi hızlandırması, fırsat eşitliğini yaygınlaştırması ve öğretimi kitlelere yayması ve bireyselleştirmesi beklenmektedir (Uşun, 2000: 19).

Bilgi ve teknolojinin çağdaş insan yaşamının ayrılmaz bir parçası haline geldiği bu günlerde eğitimcilerin eğitim teknolojisi alanındaki gelişmelerle yakından ilgilenmeleri ve bu gelişmelerin kendi alanlarına uygulama olanaklarını araştırmaları kaçınılmaz bir zorunluluktur (Alkan, 1998: 47- 48).

Eğitimcilerin farkında olmaları gereken bir nokta eğitimin gerçekleşmesinde sunulan yaşantıların öneminin büyüklüğüdür. Yaşantılar uygun bir şekilde düzenlendiğinde daha etkili öğrenme ve öğretme ortamları sağlanabilir. Bu yaşantıların hazırlanmasında kullanılan araçların önemli rol ve etkileri vardır. Dale bu konuda yaşantı konisini hazırlamış ve eğitimcilerin dikkatine sunmuştur. Dale'nin ifade ettiği yaşantı türleri ve sıralaması aşağıdaki konide görülmektedir.

Bu koninin dayandığı bilimsel ilkeler, Çilenti (1991, s.57) tarafından şu şekilde açıklanmıştır (Yalın, 2003: 20- 21):

1. Öğrenme işlemine katılan duyu organlarımızın sayısı ne kadar fazla ise o kadar iyi öğrenir ve o kadar geç unuturuz.
2. En iyi öğrendiğimiz şeyler, kendi kendimize yaparak öğrendiğimiz şeylerdir.
3. Öğrendiğimiz şeylerin çoğunu gözlerimizin yardımıyla öğreniriz.
4. En iyi öğretim somuttan soyuta ve basitten karmaşığa doğru giden öğretimdir.

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki zaman sabit tutulmak üzere insanlar: okuduklarının % 10'unu, işittiklerinin % 20'sini, gördüklerinin % 30'unu, hem görüp hem işittiklerinin % 50'sini, söylediklerinin % 70'ini, yapıp söyledikleri bir şeyin ise % 90'mı hatırlamaktadırlar (Çilenti, 1991, s.36). Dolayısıyla, hangi yaşta olursa olsun, bir konu ile ilgili yeni şeylerin öğretilmesine somut mesajlarla başlanıp öğrenenin ilerlemesine paralel olarak yavaş yavaş soyutlaştırılan mesajlarla

devam edilmesi ve bu çerçevede öğrencinin mümkün olduğunca çok duyu organının öğrenme işlemine katılacağı etkinliklerin düzenlenmesi, daha iyi öğrenme sağlayacaktır (Yalın, 2003: 21).

Teknolojinin eğitime adapte edilmesi kullanılan teknoloji miktarı veya çeşidi ile değil teknolojinin nasıl ve niçin kullanıldığı ile tanımlanır (Earle, 2002: 7). Dolayısıyla burada eğitim sisteminin rolü ortaya çıkmaktadır. Her ne kadar teknoloji kolaylık ve yararlar sağlasa da öğretmen ve öğrencinin bunlardan faydalanabilmek için gerekli bilgi ve beceriye sahip olması gerekir. Bu noktada eğitim sisteminde bir takım değişiklikler, öğretmenlerin görevlerinin, eğitim uygulamalarının yeniden düzenlenmesi gündeme gelir (Vural, 2004: 15).

Bu bölümde eğitim teknolojisinin yararları üzerinde durulmuştur. Böylece eğitim teknolojisi ile ilgili bölüm tamamlanmış olup takip eden bölümde eğitim teknolojisinin kapsamına giren öğretim teknolojisi ve ona ait bir takım alt başlıklar üzerinde durulacaktır.

Öğretim Teknolojisi

Bu bölümde öğretim teknolojinin tanımı, yararları, uygulanma aşamaları ve öğretim materyallerinin öğretim ortamındaki yeri ve önemi üzerinde durulacaktır.

Tanımı

Öğretim teknolojileri, daha geniş bir uygulama alanının; yani eğitim teknolojisinin bir alt dalı olarak görülebilir. Açıklamak gerekirse eğitim teknolojisi, öğretim, öğrenme, gelişim, ve yönetim teknolojilerinin birleşmesinden oluşmuştur (Gentry, www.../2.htm). Buradan görebileceğimiz gibi eğitim teknolojisi öğretim teknolojisini kapsamaktadır. Diğer bir ifade ile “Eğitim teknolojisi” terimi, öğretme-öğrenme süreçleri ile ilgili özgün bir disiplin vurgularken, “öğretim teknolojisi” terimi ise bir konunun öğretimi ile ilgili öğrenmenin kılavuzlanması etkinliğini ifade etmektedir (Yalın, 2003: 5- 6).

Öğretim Teknolojisi komisyonu öğretim teknolojisini belirli öğretim araçlarıyla eşdeğer tutan geleneksel yaklaşımı da kabul etmekle beraber öğretim teknolojisi için iki ayrı tanım önermiştir; Birinci tanıma göre öğretim teknolojisi, “iletişim devriminin yarattığı, öğretmen, kitap ve yazı tahtası yanında öğretimsel amaçlar için kullanılacak kitle iletişim araçlarıdır.” İkinci tanıma göre ise öğretim teknolojisi “daha etkili bir öğretim sağlamak amacıyla, öğrenme ve iletişim ile ilgili araştırmalara dayalı, insan ve maddi kaynakları birlikte kullanarak, öğretme ve öğrenme süreci bütününe belirli özel hedefler açısından sistematik olarak tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesidir” (Yalın, 1999 Aktaran: Uşun, 2000b: 2).

Şahin ve Yıldırım (1999:4)’e göre ise öğretim teknolojisi, öğrenme öğretme ortamlarının en etkin şekilde düzenlenmesi için gösterilen sistematik ve planlı etkinlikler bütünüdür.

Yalın’a (2003: 4-5) göre öğretim teknolojisi, öğretme, öğrenme kuramlarının en etkin biçimde uygulamaya dönüştürülmesinde öğretme-öğrenme süreçlerine sistematik ve bütüncül bir yaklaşım anlamı taşımakta ve araç-gereç bu süreçte yer alan sayısız öğelerden biri olarak yer almaktadır.

Tanımları özetleyecek olursak öğretim teknolojisi daha etkili bir öğretme ve öğrenme ortamı sağlamak için gerekli düzenlemelerin tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesidir.

Tanımı verilen öğretim teknolojisinin yararları üzerinde bir sonraki bölümde durulacaktır.

Yararları

Comission on Instructional Technology tarafından sunulan bir özette öğretim teknolojilerinin amacı şöyle belirtilmektedir: Eğitimi daha üretken ve daha

bireysel yapmak, daha bilimsel bir öğretim sağlamak ve herkesin ulaşabildiği, eşitliği ön gören, daha güçlü ve daha hızlı bir öğretime ulaşmak (Tickton: 1971, s. 23) (Halis, 2001: 41). Belirtilen bu amaç doğrultusunda öğretim teknolojileri alanındaki çabalar daha çok eğitim – öğretim çalışmalarını desteklemek bunu daha etkili verimli ve insani bir hale getirebilmek için yapılan çalışmalardır. Öyle ki öğretim teknolojileri yerinde ve bilinçli kullanıldığı takdirde eğitimin kalitesini arttırmaktadır.

Bir takım noktalara dikkat edildiği takdirde eğitimin kalitesini arttıran öğretim teknolojileri; aynı zamanda öğrenci niteliklerine, öğrenme amaçlarına ve eldeki kaynaklara göre tespit edilen grubun büyüklüğüne bağlı olarak, değişik biçimlerde bilgi tasarımı ve dağıtımını da mümkün hale getirir (Halis, 2001: 5).

Birçok araştırmacıya göre etkin kullanılan öğretim teknolojileri eğitim sistemini iyileştirecek potansiyele sahiptir (Jonassen ve Reeves, 1996; Means, 1994). Bu nedenle son yıllarda birçok ülkenin eğitim alanındaki gelişme hedefleri, bilgisayar teknolojilerinin öğreti programlarıyla bütünleşmesini de kapsamaktadır (Plomp, Anderson, ve Kontogiannopoulou- Polydorides, 1996, aktaran: Çağıltay ve diğerleri).

Bu bölümde öğretim teknolojisinin yararları üzerinde durulmuştur. Aşağıda öğretim teknolojisinin öğrenme ortamındaki uygulama aşamaları üzerinde durulacaktır.

Uygulama Aşamaları

Sistematik bir süreç olarak düşünüldüğünde, öğretim teknolojisinin öğrenme ortamındaki uygulama aşamaları aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Seels ve Richey'den (1994: 26) Aktaran: Şahin ve Yıldırım, 1999: 5-6):

1. Tasarlama

1.1. Öğretimsel sistemlerin tasarımı

- 1.2. Mesaj tasarımı
- 1.3. Öğretim stratejileri
- 1.4. Öğrencinin özellikleri

2. Geliştirme

- 2.1. Yazılı teknolojiler
- 2.2. Görsel- işitsel teknolojiler
- 2.3. Bilgisayar tabanlı teknolojiler
- 2.4. Kaynaştırılmış teknolojiler

3. Kullanma

- 3.1. Medya kullanımı
- 3.2. Yeniliğin yaygınlaştırılması
- 3.3. Uygulama ve kurumsallaştırma
- 3.4. Politika ve düzenlemeler

4. Yönetim

- 4.1. Proje yönetimi
- 4.2. Kaynak yönetimi
- 4.3. Dağıtım sisteminin yönetimi
- 4.4. Bilgi yönetimi

5. Değerlendirme

- 5.1. Problem analizi
- 5.2. Kriter dayanaklı ölçme
- 5.3. Sürece yönelik değerlendirme
- 5.4. Ürüne yönelik değerlendirme

Bu bölümde öğretim teknolojisinin öğrenme ortamındaki uygulama aşamaları üzerinde durulmuştur. Bir sonraki bölümde öğretim materyallerin öğretim ortamındaki yeri ve önemi açıklanacaktır.

Öğretim Materyallerinin Öğretim Ortamındaki Yeri ve Önemi

Öğretmenlerin öğrenme- öğretme ortamını, öğrencilerin gelişim ve öğrenme özellikleri, ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine göre en etkili ve etkileşimli olarak düzenleyebilmelerinde, belirli öğretim disiplinlerinin kendine özgü yönleri dikkate alınarak düzenlenmiş bir teknoloji olan öğretim teknolojisi ve öğretim teknolojisi ilkelerine uygun öğretim materyalleri oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Günümüz öğretmeni çeşitli disiplinlerin öğretiminde öğrenme- öğretme ortamını etkin kılabilmek için; öğretim teknolojisi ilkelerine uygun öğretim materyalleri seçme, tasarlama, geliştirme, yönetme ve değerlendirme gibi işlevler açısından “yeterli” hatta “etkili olmak” sorumluluğu ile karşı karşıya bulunmaktadır (Uşun, 2000b: v).

Bu sorumluluğa sahip öğretmenlerin ve diğer tüm ilgili kişilerin her türlü öğretim materyalinin geliştirilmesinde göz önüne alabilecekleri temel ilkeler şunlardır (Şahin ve Yıldırım, 1999, s. 27- 31):

1. Öğretim materyali sade, basit ve anlaşılabilir olmalıdır.
2. Öğretim materyali dersin hedef ve amaçlarına uygun seçilmeli ve hazırlanmalıdır.
3. Öğretim materyali, dersin konusunu oluşturan bütün bilgilerle değil, önemli ve özet bilgilerle donatılmalıdır.
4. Öğretim materyalinde kullanılacak görsel özellikler (resim, grafik, renk, vb.) materyalin önemli noktalarını vurgulamak amacıyla kullanılmalı, aşırı kullanımdan kaçınılmalıdır.
5. Öğretim materyalinde kullanılan yazılı metinler ve görsel işitsel öğeler öğrencinin pedagojik özelliklerine uygun olmalı ve öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermelidir.
6. Öğretim materyali, öğrenciye alıştırma ve uygulama imkanı sağlamalıdır.
7. Öğretim materyalleri mümkün olduğunca gerçek hayatı yansıtmalıdır.
8. Öğretim materyalleri her öğrencinin erişimine ve kullanımına açık olmalıdır

9. Materyaller sadece öğretmenin rahatlıkla kullanabildiği türden değil, öğrencilerin de kullanabileceği düzeyde basit olmalıdır.
10. Zaman içinde tekrar kullanılacak materyaller dayanıklı hazırlanmalı, bir defalık kullanımlarda zarar görmemelidir.
11. Hazırlanan Öğretim materyalleri, gerektiği takdirde, kolaylıkla geliştirilebilir ve güncelleştirilebilir olmalıdır.

Öğretim teknolojisi olarak kullanılacak araç- gereçlerde bulunması gereken özellikler Akkoyunlu (1998:7) tarafından da şu şekilde özetlenmiştir:

- Kullanılacak araç gereçler bilgi transferini sağlamalıdır
- Araçlar etkileşimli olmalıdır
- Araçlar çok yönlü olmalıdır
- Kullanışlı araçlar olmalıdır
- Kullanılacak araçlar ekonomik olmalıdır.

Eğitim araçlarını derslerinde öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve kalıcı hale getirici yönde kullanabilen öğretmenler; eğitimin kalitesini arttırmada, verimliliği yükseltmede önemli bir rol üstleneceklerdir (Hamurcu, 2000: 766). Eğitim araçlarından derslerde faydalanmanın belirtilen pek çok yararı bulunmaktadır. Bu yararlar Doğdu ve Arslan (1993: 40) tarafından şöyle ifade edilmiştir:

- Algılamayı ve öğrenmeyi kolaylaştırır
- İlgi uyandırır ve ilgiyi devam ettirir
- Monotonluğu giderir, sıkıcılığı dağıtır, sınıfa canlılık getirir
- Öğrenmede zamanı kısaltır
- Unutmayı azaltır, hatırlamayı sağlar
- Bilgiyi tamamlar, pekiştirir ve kalıcılığa yardım eder
- Okuma ve araştırma arzusu uyandırır
- Öğrencilerin konuya katılmalarını sağlar
- Bilgilerin kavramsallaştırılmasını, öğrencilerin bilgiyi yorumlamasını kolaylaştırır

- Öğrencilerin problem çözmelerine yardımcı olur
- Ulaşılamayan olay, olgu ve varlıkları sınıfa getirir
- İnançları, görüşleri, tavırları ve alışkanlıkları pekiştirir ya da değiştirir
- Anlamaların karıştırılmasını önler.

Öğretim etkinliklerini planlarken, öğrencilere kazandıracığımız hedef ve davranışları hangi öğrenme ortamında kazandıracığımız ve öğrenme ortamının nasıl düzenleneceği çok önem kazanır. Öğrenmelerin kalıcı olması için çok duyu organına hitap eden bir ortamın düzenlenmesi gerektiği göz önünde bulundurulmalıdır(Demirel, Ö. Ve Diğerleri, 2001: 70). Buna göre hazırlanan ortamlarda daha etkili ve verimli öğretme- öğrenme ortamları sağlanabilir.

Öğretmenin yeni kazandığı roller, öğrenme psikolojisindeki gelişmeler ve sistem anlayışının eğitim programına uygulanması sonucunda gelişme gösteren ve hızla gelişmeye devam eden öğretim teknolojileri günümüzde her eğitimcinin üzerinde kendini geliştirmesi ve yenilemesi gereken bir bilim dalı olarak çıkmaktadır karşımıza. Bu konuda öğretmenlerin kendilerini yenilemesi ve geliştirmesi başarı için kaçınılmaz bir zorunluluk olarak durmaktadır önümüzde.

Bu bölümde öğretim materyallerinin öğretim ortamındaki yeri ve önemi üzerinde durulmuştur. Böylece öğretim teknolojileri ile ilgili olan bölümün sonuna gelinmiştir. Bir sonraki bölümde eğitim ve öğretim teknolojilerinde önemli bir yere sahip olan bilgisayar ve bilgisayarın eğitim içindeki yeri ve önemi üzerinde durulacaktır.

Bilgisayar ve Eğitim

Bu bölümde eğitimde bilgisayarın önemi, eğitimde bilgisayarların kullanımı, eğitimde bilgisayar kullanımının yararları ve gelişmekte olan ülkelerde bilgisayar başlıkları üzerinde durulacaktır.

Eğitimde Bilgisayarların Önemi

Günümüzde bilim ve teknolojiye görülen hızlı gelişmeler etkisini diğer alanlarda olduğu gibi eğitimde de göstermektedir. Toplumların bu gelişmeleri takip edip, gerekli uyarlamaları yapmaları gerekmektedir. Söz konusu yeni sistemlerden birisi de “en etkili iletişim ve bireysel öğretim aracı” olarak nitelendirilen bilgisayarlardır (Keser, 1991: 71). Bu sebeple toplumlar çağdaşlaşma sürecinde bir adım önde olmak amacıyla bilgisayarlardan her alanda özellikle eğitim alanında yararlanma çabalarını arttırmışlardır.

Bilgisayar, çağımızın en ileri ve karmaşık bir aracıdır. Bu araç kültürün en önemli bir ögesi olarak toplum yaşamında önemli bir yere sahiptir. Bu kültür ögesinin bireylere tanıtılması bir zorunluluktur. Bu da, örgütlü eğitim etkinlikleriyle sağlanabilir. Demek ki, bir kültür ögesi olarak tanıma ve kullanım konusunda temel beceriler kazanma olanağı sağlayacak “bilgisayar eğitimi” tüm insanların alması gereken bir eğitimidir (Hızal, 1989: 33- 34).

Eğitim alanında öğrenci sayısının hızla artması, öğretmen/ öğrenci oranlamasında ortaya çıkan öğretmen yetersizliği, bireylere öğretilmesi gereken bilgi miktarının hızla artması sonucu içeriğin daha karmaşık bir hale gelmesi gibi sorunlar ortaya çıkmıştır. Buna karşın eğitime olan talep sürekli olarak artmış, bireylerin eğitim olanaklarından daha fazla yararlanma istekleri bireysel öğretimi önemi hale getirmiştir. İşte gerek bilgisayara, gerekse eğitime ilişkin olarak belirtilen bu nedenlerden dolayı, bilgisayarların eğitimde kullanımı zorunlu hale gelmiştir (Uşun, 2003: 368).

Bilgisayarın eğitim sistemine girmesi; eğitim ve öğretim sürecinde, okul programlarında değişiklikler ve bilgi akışına yeni boyutlar getirmiş, kalıplaşmış bilgi aktarımına dayanan eğitim sistemlerinde köklü değişikliklere yol açmıştır (Ün, 1986, s.38; Ergün, 1990, Türker, 1990, s.299; Sonat, 1986, s.21; Numanoğlu, 1990, s.9) (Uşun, 2000: 45).

Bir eğitim aracı olarak bilgisayarların eğitim açısından üstün yönleri şunlardır (Keser, 1988, s.73):

1. Etkileşimli bir araçtır, öğrenci bilgisayar karşısında denetim yetkisini kullanmayı öğrenir.
2. Büyük bir esnekliğe sahiptir, etkin bir pekiştiricidir, sabrı sonsuzdur.
3. Yazı tahtası, ders kitabı kadar geneldir. Yazı, çizim, grafik, sayı, renk, ses, vb. çok çeşitli bildirim simgesini durgun ya da hareketli olarak kullanabilir ve çeşitli kaynaklardan yararlanabilir.
4. Uygun biçimde hazırlanmış her çeşit programı kullanabilir.
5. Ders yazılımlarında çok değişik süprizlere yer verilerek eğitimi zevkli ve ilgi çekici hale getirebilir.
6. Bireysel öğretimde ve grup öğretiminde kullanılabilir
7. Programlı öğretimin dayandığı ilkelerin uygulanmasına hizmet edilebilir.
8. Öğrencinin sorulara verdiği cevapları kaydeden, istenildiği an sonuçları bildirebilen eşsiz bir sınav aracıdır ve soru da üretebilmektedir (Uşun, 2000: 45- 46).

Bu bölümde eğitimde bilgisayarların önemi üzerinde durulmuştur. Bir sonraki bölümde eğitimde bilgisayarların kullanımı üzerinde durulacaktır.

Eğitimde Bilgisayarların Kullanımı

Bilgisayarlar okul sistemlerine girerek öğretim alanında da kullanılmaya başlanmıştır. Öğretme- öğrenme etkinliklerini bireysel ihtiyaçlara cevap verecek şekilde düzenlemek, eğitim hizmetlerini daha verimli ve etkili bir biçimde yürütmek ve çağdaş bir öğretme- öğrenme ortamı yaratmak amacıyla diğer araçlar gibi bilgisayarlar da geniş ölçüde kullanılmaktadır. Kullanım şekillerine baktığımızda iki boyut ortaya çıkmaktadır;

1. Bilgisayar için eğitim
 2. Eğitim için bilgisayar (Baykal, 1986, ss.30- 31; Keser, 1988, ss. 83- 84; Numanoğlu, 1990, s. 13; Aktaran: Uşun,2000: 48- 50).
- i. **Bilgisayar için eğitim:** Bu kendi içinde üç bölümde incelenebilir:
- a. **Bilgisayar okur –yazarlığı:** Toplumun bütün kurum ve süreçlerini etkileyen bilgisayarla bir arada yaşayabilmek için zorunlu bilgi ve anlayışı kapsar
 - b. **Yazılım eğitimi:** Bireyin kendisi ya da başkaları için gerekli yazılımları geliştirme, geliştirilmiş olanları kullanma ve kullanacaklara yardımcı olma gibi yetenek ve becerileri kazandırır.
 - c. **Donanım eğitimi:** Bilgisayar donanımlarının tasarımından bakım ve onarımına kadar uzanan akademik ve mesleki yeterlilikleri amaçlar.
- ii. **Eğitim için bilgisayar:** Bu da kendi içinde üç bölümde incelenebilir:
- a. **Bilgisayar denetimli öğretim:** Herhangi bir konuda öğrencinin öğrenme süreçlerinin bilgisayarla yönetilmesidir. Her öğrencinin öğretimin amaçladığı davranışları kazanıncaya

kadar yapması gerekenleri gösterir ve yaptıklarının kaydını tutar.

- b. **Bilgisayara dayalı öğretim:** Herhangi bir konuda diğer öğretim donanımlarından bağımsız, tek başına yeterli bir öğretici kaynak olarak bilgisayarın eğitimde kullanılmasıdır. Cooper (1988, s. 207) BDÖ ve bilgisayar yönetimli öğretimi bilgisayara dayalı öğretimin iki temel fonksiyonu olarak ele almıştır.
- c. **Bilgisayar destekli öğretim (BDÖ):** Öğretim sürecinde bilgisayarın seçenek değil, sistemi tamamlayıcı, sistemi güçlendirici bir öge olarak kullanılmasıdır.

Eğitimde bilgisayardan çeşitli alanlarda faydalanılmaktadır. Hızal (1989: 27) eğitimde bilgisayarların kullanıldığı alanları beş temel grupta toplamıştır:

1. Eğitim araştırmaları,
2. Eğitim hizmetlerinin yönetimi (yürütülmesi),
3. Ölçme değerlendirme ve rehberlik- danışmanlık hizmetleri,
4. Bilgisayar eğitiminde ve öğrenme- öğretme süreçleri.

Bilgisayarla gerçekleştirilen öğrenme- öğretme uygulamaları değişik isimlerle ifade edilmektedir... Bilgisayarların öğrenme- öğretme etkinliklerinde kullanımlarıyla ilgili belirlenebilen başlıca uygulamaların her biri hakkında, aşağıda belirtilen biçimde kısa bilgi verme yoluna gidilmiştir.

- a- Ders sunu aracı olarak bilgisayar
- b- Öğrenilenleri destekleme aracı olarak bilgisayar
- c- Benzeşim etkinlikleri sunu aracı olarak bilgisayar
- d- Özel öğretmen olarak bilgisayar
- e- Oyun aracı olarak bilgisayar
- f- Öğretmene yardımcı araç olarak bilgisayar
- g- Öğrenciye yardımcı araç olarak bilgisayar (Hızal, 1989: 47- 56).

Üzerinde düşünülmesi gereken asıl soru bilgisayarların eğitimde ne derece doğru kullanıldığıdır. Sorun bilgisayarların eğitime ne derece yaygın olarak girdiği değil, sorun bilgisayarların hangi amaç ve hedefler için ne zaman kullanılması gerektiğinin ne derece bilindiğidir (Chadwick, 2002: 39). Dolayısıyla bilgisayarların eğitimde yaygınlaşması için çalışmalar yapılırken aynı zamanda bu konunun da üzerinde durulup bu konuda da gerekli düzenlemeler ve hazırlılar yapılmalıdır.

Bu bölümde eğitimde bilgisayarların kullanımı üzerinde durulmuştur. Bir sonraki bölümde eğitimde bilgisayar kullanımının yararlarına değinilecektir.

Eğitimde Bilgisayar Kullanımının Yararları

Öğretimde bilgisayar kullanımı konusunda gerçekleştirilen uluslararası bazı araştırmalarda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir (Uşun, 2003: 369);

1. Bilgisayar öğrencilerin öğretim hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmaktadır
2. Geleneksel öğretimle karşılaştırıldığında; bilgisayar programları, öğrenme zamanında % 20 ile % 40 arasında tasarruf sağlamaktadır
3. Bilgisayarın öğretim alanında kullanılması, geleneksel öğretime oranla, öğrenci başarısını olumlu yönde etkilemekte ve motivasyonu arttırmaktadır
4. Bilgisayar destekli öğretimin başarısında eğitsel (ders) yazılımlarının etkililiği önemli rol oynamaktadır

Eğitimde bilgisayarlar, birlikte öğrenme stratejilerini kullanmada pozitif bir etkiye sahiptir. İnsanların öğrenme isteklerine engel teşkil edebilecek negatif etkileri ortadan kaldırmada yardımcı olur. Öğrencilere değişik imkanlar sağlayarak onların kendi kültürlerini geliştirmede onlara yardımcı olur. Bilgisayarla öğrenme kültürü geliştirmede şu formlar etkilidir: başkalarına yardım ederek problem çözüme, açıkça bilgi ve fikirleri paylaşma, birbirlerine takviye ederek her birisinin düşünme ve programlamalarını geliştirme, bilgisayar ortamı dışında diğer ders ve sosyal

durumlarda etkili çalışma ilişkilerini genişletme, fiziksel olarak en yakın olanla birlikte çalışma (Demirci, 2003: 60- 61). Ayrıca bilgisayarın öğrenciyi daha çok güdülemesi, yaşam boyu eğitimi desteklemesi, öğretim programlarındaki esnekliği arttırması da eğitimde bilgisayar kullanımının gerekçesi olarak ileri sürülmüştür (Uşun, 2003: 368).

Bilgisayarla yapılan öğretimin en belirgin özelliği bireysel bir öğretim oluşudur. Günümüzde dünyanın en zengin ülkelerde bile her öğrenciyeye bir öğretmen atamak mümkün değildir. Bilgisayarlar bir bakıma her öğrenciyeye bir öğretmen verilmesi durumunu sağlamaktadır. Hem de sabırla, öğrenciyi suçlamadan, ona kızmadan defalarca tekrar yapabilen öğrencinin öğrenme gücüne uygun bir ilerlemeye yardımcı olan bir öğretmendir. Ancak bunun için her öğrencinin bir bilgisayarın başına geçerek çalışması gerekmektedir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994: 169).

Belli bir konunun öğrencinin düzeyine göre programlanması bilgisayarlı öğretimin en önemli yönüdür. Bir öğrencinin zihinsel gücü ve temel bilgi düzeyine uygun bilgisayar programı geliştirmek, bilgisayarla öğretimin en önemli noktasını oluşturmaktadır. Bu yapılamazsa, bilgisayarlı öğretimin hiçbir üstünlüğü kalmaz. (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994: 169).

Bu bölümde eğitimde bilgisayar kullanımının yararları üzerinde durulmuştur. Bir sonraki bölümde gelişmekte olan ülkelerde bilgisayar konusu üzerinde durulacaktır.

Gelişmekte Olan Ülkelerde Bilgisayar

Bilgisayar eğitimi ve öğrenme- öğretme etkinliklerinde bilgisayardan yararlanmada önemli rol oynayan bir takım etmenler bulunmaktadır. İlgili literatüre göre bu etmenler şunlardır (Uşun, 2003: 368- 369);

1. Öğretmen eğitimi
2. Planlılık ve araştırmaya dayalı olma
3. Yönetim ve kamuoyu desteği sağlama
4. Program (Yazılım)
5. Programlarla bütünleşme
6. Ülkeler arasında sağlıklı iletişim
7. Donanım
8. Eğitime ayrılan finansal kaynaklar
9. Bakım- onarım ve destek hizmetler.

Ülkemizde eğitimde bilgisayarın yaygınlaşmasında yukarıda bahsedilen etmenlerin her birinin ayrı ayrı etkisinin olduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra ülkemizin gelişmekte olan bir ülke olması bu konuda beraberinde bir takım sıkıntıları da getirmektedir. Vural (2004: 208- 209)'ın ifadesiyle gelişmekte olan ülkelerde bilgisayar kullanımında bir takım güçlüklerle karşılaşmakta olup karşılaşılan güçlükler şunlardır:

- Bu ülkelerde yazılım ve donanım daha pahalı olduğu için “ekonomik problemler” bilgisayarlı eğitim politikasında önemli rol oynamaktadır. Bilgisayarlı eğitimin uygulanabilmesi ve tüm yurttan yaygınlaştırılabilmesi için güçlü bir ekonomiye sahip olmak gereklidir.
- Bu ülkelerdeki bilgisayarların verimlilik derecesini değerlendirmek oldukça güçtür. Fakat bu ülkelerde bilgisayar diğer öğrenme ve öğretme materyallerine göre daha verimli olabilir. Gelişmekte olan ülkeler ekonomik yönden güçlü olmadığı için bilgisayarın ne kadar verimli olduğunu ölçme güç olmaktadır.
- Bu ülkelerde bilgisayarların eğitimde kullanılmalarının maliyeti çok fazla endişe yaratmadığından, bu konuda yapılmış çok fazla ampirik araştırma bulunmamaktadır. Bilgisayarların eğitime katkılarının

eğitimin kalitesi bakımından getirdiği faydaların maliyetine göre bir analizi yapılmalıdır.

- Bilgisayarlı eğitim politikalarının planlanması ve uygulaması oldukça güç seçimler gerektirir. Gelişmekte olan ülkelerde bu güçlükler daha zor göğüslenmektedir. Bunun için zamanlama ve anlama iyi yapılmalıdır. Bilgisayarlı eğitime geçmeden önce gerekli insan gücü planlaması yapılmalı, öğretmenler bu konuda hizmet içi eğitimden geçirilmelidir. Alt yapıyı oluşturmadan bilgisayarlı eğitime geçmek fayda yerine büyük zararlara yol açabilir.
- Bu ülkelerde maliyet- fayda analizi yapılmaksızın bilgisayarlı eğitime geçilmesi hiçbir anlam taşımayacak ve etkili sonuç vermeyecektir. Bilgisayarlı eğitimde elde edilen fayda, maliyetini geçtiğinde fayda yerine zarar vereceğinden, maliyet ve fayda analizi iyi yapılmalıdır.
- Bu ülkelerde bilgisayarlar, bilgisayar ile ilgili konuların öğretimi gerekli olduğu ya da var olan sistemin etkisiz olduğu yerlerde öğrenme aracı olarak kullanılmaya başlamaktadır.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler eğitim sistemlerinde bilgisayarları etkili olarak nasıl kullanabileceklerini araştırmaktadırlar. Hawkrigde'e göre gelişmekte olan ülkelerde bilgisayar kullanımının dayandığı temel esaslar şunlardır (Uşun): (Vural, 2004: 232):

Sosyal Esas: Öğrenciler dünyada olup bitenden haberdar olmalıdırlar. Bilgisayar toplumun her yerinde önemli bir yer almaktadır. Eğer okullar öğrencileri toplum için yetiştiriyorsa bilgisayar bilgisi vermek zorundadır.

Mesleki Esas: Öğrencilere bilgisayarı kullanmak ve programlamak güven kazandırmakta, belki de gelecekte bununla ilgili bir meslek seçmelerine neden olabilmektedir.

Pedagojik Esas: Öğrenciler bilgi ve sanat dallarının birçok konularını bilgisayar yoluyla daha iyi öğrenmektedirler.

Hızlandırma Esası: Bilgisayar kullanımı ile okullar, olumlu değişiklikler yapabilmektedirler. Öğretim ve yönetim bundan yararlanabilmektedir. Bilgisayar bulunduran okullarda öğretmenler, veliler ve öğrenciler değişikliğe daha açık olmaktadır. Bilgisayar öğrencilerin ezberleme yüklerini hafifletmekte ve azaltmaktadır.

Teknoloji Bilgisinin Sanayi Esası: Gelişmekte olan yerli sanayi kesimi, okullarda yerli bilgisayarların yayılmasını istemektedir. Bu da milli sanayiye desteklemek anlamına gelmektedir.

Az Külfet Esası: Bilgisayarla eğitimin, öğretimin ekonomik külfetinden daha az bir külfetle yapılabileceği öne sürülmektedir. Çünkü bilgisayarın üretimi arttıkça birim maliyeti düşmekte, öğretmen maaşları artmaktadır.

Bilgisayar, içinde yaşadığımız yüzyılın kültür öğelerinden biri olup, kullanımı hızla yaygınlaşan bir araçtır. Bireylerin bilgisayarlı topluma uyum yapmaları bilgisayardan haberdar olup, onu kullanım becerilerine sahip olmalarına bağlı gözükmektedir... Geleceğin karmaşık dünyasında yaşayabilmek için insanların bilgisayar denilen teknoloji harikası aracı tanıma ve kullanma becerilerine sahip olmaları gerekmektedir...(Hızal, 1989: 32).

Bu bölümde eğitimde bilgisayarın önemi, eğitimde bilgisayarların kullanımı, eğitimde bilgisayar kullanımının yararları ve gelişmekte olan ülkelerde bilgisayar başlıkları üzerinde durulmuş, bir sonraki bölümde bilgisayarların eğitimde öğretme öğrenme sürecini tamamlayıcı ve destekleyici olarak kullanıldığı bilgisayar destekli eğitim üzerinde durulacaktır.

Bilgisayar Destekli Eğitim

Eğitimde amaç, 21. y.y. da toplumsal gelişime katkı sağlayabilecek, üretken, verimli, duyarlı, paylaşımcı ve bilgi hamallığı yapan değil bilgiyi ustaca işleyen ve üreten bireyleri yetiştirmektir. Bu bireylerin yetişmesinde esas olan ise, öğrenci merkezli, bireylerin aktif katılımın esas olduğu, bireylerin yaparak ve uygulayarak öğrendikleri, kubaşık öğrenme ortamlarının esas alındığı, etkin iletişim ve yüksek derecede paylaşımın esas olduğu öğrenme ortamlarının yaratılmasıdır. Bu özelliklere sahip öğrenme ortamlarının yaratılmasında ise bilgisayarların önemi ve katkısı büyük olacaktır. Bu mantıkla irdelendiğinde, bilgisayarların öğrenme ortamının niteliksel olarak gelişimine ve öğrenmenin kalitesini artırmada direk olarak etkin olacağı bir gerçektir (Yıldırım, 2001b: 38).

Bilgisayarların olumlu etkilerinin olduğu birçok alan araştırmalarla kanıtlanmıştır. Buna göre temel becerilerin öğretimi, pekiştirilmesi ve kalıcılığının sağlanmasından başlayarak problem çözme, model geliştirme, kritik düşünme, deney kurma, karar verme gibi üst düzey zihinsel becerilerin kazandırılmasında bilgisayarın tartışılmaz bir yeri olduğu bilimsel araştırmalar tarafından da ortaya konulmaktadır (Vural, 2004: 184).

Bu saydığımız yararlarının yanı sıra günümüzde eğitimde bilgisayar kullanımını gereksinim haline getiren bir takım etmenler de söz konusu olmaktadır. Bilgisayarın eğitimde kullanılmasına gereksinim duyulmasını sağlayan etmenlerden bazıları şunlardır:

- Eğitim sisteminin aşırı derecede büyümesi,
- Öğrenci sayısının hızla çoğalması;
- Bilgi miktarının artması ve içeriğin karmaşıklaşması,
- Öğretmen yetersizliği,
- Bireysel kabiliyet ve farklılıkların önem kazanmasıdır (Vural, 2004: 190).

Bilgisayarların eğitimde yaygın olarak kullanıldığı ve yaygınlaştırılmaya çalışıldığı yapılardan biri olan bilgisayar destekli eğitim temelde öğrencinin merkezde olduğu bir yapıya sahiptir. Öğrencinin merkezde olmasının sağladığı birçok yarar bulunmaktadır. Rıza (1997: 41), eğitim ve öğretimde öğrenci merkezli eğitimin yararlarını sıralamaktadır. Buna göre, öğrenci merkezli eğitim;

- Öğrencileri, demokratik bir yaşama hazırlamaktadır.
- Öğrencilerin bağımsızlığını gerçekleştirmektedir.
- İş başında yaparak ve yaşayarak öğrenmelerini sağlamaktadır.
- Eğitim ve öğretimin kalitesini yükseltmektedir.
- Rahat bir ortam yaratarak, öğrencilerin yeteneklerini geliştirmektedir.
- Öğrenciler arasında iş birliğini sağlamaktadır.
- Öğrencilere kendi kararlarını verme fırsatı vermektedir.

Bilgisayar destekli eğitimin temel özelliklerinden biri olan öğrenci kontrolü, öğrencinin çalışılmakta olan konuya yönelik olumlu tutum geliştirmesine ve iyi bir motivasyonla yaklaşmasına yardımcı olacak öğrenme mekanizmaları sağlayabilir. Öğrenme materyalinin ilginç kılınarak sunulması, bilginin öğrenci tarafından inşası ve değişik şekillerde bilgi manipülasyon olanakları, öğrenci kontrolüyle bütünleşerek öğrencinin konuyu çalışmasına yönelik olumlu psikolojik etmenleri işe koşmasına yardımcı olabilir. Bu nedenle öğrenci kontrolü BDE yazılımları için kaçınılmaz bir program özelliğidir (Akpınar, 1999: 179).

Bilgisayar destekli eğitimde öğrenme hızları, öğrenme biçimleri ve öğrenme zorlukları ile uğraşmada temel mekanizma ve sorumluluk yazılımında olacağından, yazılımların hazırlanmasından programlanıp değerlendirilmesine kadar çok hassas bir sürecin tamamlanması gerekmektedir (Akpınar, 1999: 185). Bilgisayar destekli eğitimin başarısı, onu tasarlayan ve geliştiren kişinin uzmanlığına ve ne derece dikkatle geliştirildiğine bağlıdır. Başarılı bir tasarımcı, seçilen ortamın güçlü yönlerini öne çıkartırken, o ortamın zayıflıklarını ve dezavantajlarını mümkün olduğunca en aza indirmeye çalışır (Vural, 2004: 231- 232).

Oldukça önemli bir yere sahip olan BDE yazılımlarını geliştirirken dikkat edilmesi gereken bir takım noktalar vardır. Akpınar (1999:186) BDE yazılımı geliştirmede izlenecek temel aşamaları şöyle belirtmektedir:

1. Ders hedeflerinin ve öğrenci gereksinimlerinin belirlenmesi
2. Yazılım rasyonelinin belirlenmesi ve doğrulanması
3. Rasyonelin kavramsal ve fonksiyonel tasarıma dönüştürülmesi
4. Tasarımın gözden geçirilmesi
5. Tasarımın model olarak programlanması
6. Model programın değerlendirilmesi/ geçerlenmesi
7. Tam sürümün programlanması
8. Tam sürümün geçerlenmesi
9. Tam sürümün değerlendirilmesi

BDE yazılımlarının sahip olduğu öğretim stratejileri ve diğer ilgili birimler öyle hazırlanmalıdır ki, öğrencinin dikkati bu öğelerde tutulabilsin ve öğrenme sağlanabilsin. Bu anlamda Malone'ın (1981) motivasyon teorisine göre yazılımlarda şu dört önemli faktör göz önünde bulundurulmalıdır: Sunulan malzemenin güçlüğü, fantezi, merak ve öğrenci kontrolü. Keller'in (1988) teorisine göre ise dikkat, ilgililik, güven ve tatmin yazılımlarda motivasyonu etkileyebilecek faktörler olarak belirtilmektedir (Akpınar, 1999: 179- 182).

Bu bölümde bilgisayar destekli eğitim üzerinde durulmuştur. Bir sonraki bölümde bilgisayar destekli eğitimin de kapsamına bilgisayar destekli öğretim konusu açıklanacaktır.

Bilgisayar Destekli Öğretim

Bu bölümde bilgisayar destekli öğretimin tanımı, amaçları, yararları, sınırlılıkları ve bilgisayar destekli öğretimde bilgisayar başlıkları üzerinde durulacaktır.

Tanımı

Bilgisayar destekli öğretim; bilgisayarın öğretimde öğrenmenin meydana geldiği bir ortam olarak kullanıldığı, öğretim sürecini ve öğrenci motivasyonunu güçlendiren, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre yararlanabileceği, kendi kendine öğrenme ilkelerinin bilgisayar teknolojisiyle birleşmesinden oluşmuş bir öğretim yöntemidir (Uşun, 2000: 52).

Bilgisayarlı destekli öğretimde bilgisayar, öğrenmenin meydana geldiği bir ortam olarak kullanıldığı öğretim sürecini ve öğrenme motivasyonunu güçlendiren, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre yararlanabileceği, kendi kendine öğrenme ilkelerinin bilgisayar teknolojisiyle birleşmesinden oluşmuş bir öğretim yöntemidir. Bu yöntemin öğrenme öğretme süreçlerindeki başarısı çeşitli değişkenlere bağlı olmakla birlikte, yöntemin başarısında öğretim hedef ve davranışlarına uygun ders yazılımlarının sağlanması oldukça önemlidir (Vural, 2004: 193- 194)

Geleneksel eğitimle BDÖ arasındaki temel farklılık etkileşimdir. Etkileşim, bilgisayar destekli öğretimin en önemli özelliklerinden biridir. BDÖ programları için önemli olan bilgiyi organize etmesi, birleştirmesi, bütünleştirmesi ve zihinde kodlamasına yardımcı olacak mekanizmaların, tasarımı ve inşa edilmesidir (Akçay ve diğerleri, 2005: 104).

Bilgisayar destekli öğretim, diğer eğitim ortamlarından farklı özelliklere ve farklı değişkenleri kontrol edebilme yeteneğine sahiptir. Dolayısıyla kaliteli bir BDÖ için, diğer öğretim ortamlarında uygulanan öğretim süreci öğelerini

bilgisayar ortamlarına aynen uygulamak yerine, bu öğretim süreci öğelerinin bilgisayarların belirgin özelliklerini karşılayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.

Bu bölümde bilgisayar destekli öğretimin tanımı verilmiş olup aşağıdaki bölümde bilgisayar destekli öğretimin amaçları açıklanacaktır.

Amaçları

Bilgisayar destekli öğretim yönteminde bilgisayarın temel amacı, materyalleri ya da bilgiyi en iyi şekilde kullanmada öğrenciye ve öğretim sürecine yardım etmektir. Barker ve Yeates (1985: 27) bilgisayar destekli öğretimin amaçlarını şöyle ifade etmektedirler (Aktaran: Uşun, 2000: 53):

1. Geleneksel öğretim yöntemlerini daha etkili hale getirmek
2. Öğrenme sürecini hızlandırmak
3. Zengin bir materyal sağlamak
4. Ucuz ve etkili öğretimi gerçekleştirmek
5. Gereksinmeye dayalı öğretimi gerçekleştirmek
6. Telafi edici öğretimi sağlamak
7. Öğretimde sürekli olarak niteliğin artmasını sağlamak
8. Bireysel öğretimi gerçekleştirmek.

Aşağıda bilgisayar destekli öğretimin yararları açıklanacaktır.

Yararları

Bilgisayar Destekli Öğretimin Yararları şöyle özetlenebilir (Gürcan, 1999: 7- 8):

1. Bilgisayar destekli öğretim öğrencilerin sürekli etkin olmasını sağlar. Bilgisayar destekli öğretimde her öğrenci, öğrenim süreci içindeki her adım için, bilgisayarın üreteceği sorulara cevap vermesi gerektiği ve

ancak konu üzerinde düşünerek bir sonraki adıma geçebileceği için, sürekli etkin olmak durumundadır.

2. Her öğrenci, öğrendiği konu ile ilgili sorularına cevap almak ister. Normal sınıflarda bu çoğunlukla mümkün olamazken bilgisayar destekli öğretimde öğrenci, bilgisayarla etkileşim kurarak, istediği anda konu ile ilgili sorularına yanıt alabilmekte ve istediği kadar tekrar yapabilmektedir.
3. Laboratuvar ortamı gerektiren bazı deney çalışmaları tehlikeli ya da pahalı olduğundan veya başka nedenlerle yapılamamaktadır. Bilgisayar destekli öğretimde ise, bilgisayara kolayca uygulanabilen benzeşim yöntemleri ile bu tür deneyler kolaylıkla yapılabilen ve gerekli bilgiler sağlanabilmektedir.
4. Bilgisayar destekli öğretimde, öğretmenden öğretmene değişen öğretim niteliği, yüksek bir düzeye çıkarılabilmektedir. Başka bir deyişle, öğretmenlerin derslerinde uyguladıkları öğretim yöntemleri arasındaki olumlu ya da olumsuz farklılıklar bilgisayar destekli öğretim ile en az düzeye indirilebilmektedir.
5. Bilgisayar destekli öğretimde çizimler, resimler, şekiller, sorular ve öteki gereçler, öğrencilere sırası geldikçe sunulmaktadır. Böylece öğrencilerin dersi izlerken başka şeyler düşünmeleri önlenerek dikkat düzeyleri oldukça yüksek tutulabilmektedir.
6. Bilgisayar destekli öğretimde öğrenme küçük birimlerle sağlandığından, başarı da bu birimler üzerinde sınanarak adım adım gerçekleştirilmektedir.
7. Öğrenciyle ilgili kişisel bilgiler ve istatistiksel bilgiler aynı ortamda saklanabilmektedir.
8. Öğretimi güçleştirmek için destekleyici öğretim birimlerinden ve bilgisayar destekli öğretim dışında kalan öteki öğretim olanaklarından (işbirliğine dayalı öğrenme yöntemi) da yararlanılabilmektedir.
9. Bilgisayar destekli öğretim, öğretmeni dersi tekrar etme, ödev düzeltme, vb. rutin görevlerden kurtararak ona öğrencilerle daha yakından ilgilenme ve verimli çalışma zamanı kazandırmaktadır.

Bu bölümde bilgisayar destekli öğretimin yararlarına değinilmiştir. Aşağıdaki bölümde bilgisayar destekli öğretimin sınırlılıkları üzerinde durulacaktır.

Sınırlılıkları

Bilgisayar destekli öğretimin yararları olduğu kadar sınırlılıkları da bulunmaktadır. Bilgisayar destekli öğretimin sınırlılıkları şunlardır (Demirel vd . Aktaran: Vural, 2004: 210- 211, Şahin ve Yıldırım, 1999: 64- 66):

— Öğrencinin bilgisayarın önünde uzun süre kalması, onun sosyal gelişimini ve insanlarla ilişkisini olumsuz olarak etkileyebilir. Bu konuda çok sayıda araştırma olmamakla birlikte, çok uzun süre bilgisayarla çalışıldığında böyle bir durum ortaya çıkabilir.

— Öte yandan her ne kadar bilgisayar öğrenciye geri bildirim ve olumlu pekiştireçler veriyorsa da, bu bir insanın vereceği ile hiçbir zaman aynı olamaz. Bazı öğrenciler için öğretmeninden, ailesinden veya bir arkadaşından alacağı geri bildirim veya pekiştireç çok yüksek derecede bir motivasyon sağlayabilir. Bazı öğrenciler için bilgisayar tarafından sağlanan pekiştireç yeterli olmayabilirken bazıları için sadece yanıtlanan sorunun doğru olduğunu öğrenmek bile yeterince doyurucu olabiliyor.

— Her ne kadar bilgisayar grafik, resim, ses ve metinlerle mükemmel şeyler yapılabiliyorsa da, bilgisayar ekranının bir seferde gösterebileceği yazılı materyal miktarı sınırlıdır. Bilgisayar ekranı bir seferde ancak sınırlı miktarda metin sunabilir ve metinlere ulaşmak bazen zor ve sorunlu olabilir. Eğer bir derste çok miktarda metin (yazılı materyal) kullanılması gerekiyorsa, dersin ders kitaplarıyla veya kılavuz kitaplarla işlenmesi daha uygun olabilir.

— Eğitim yazılımları ne kadar iyi hazırlanmış olursa olsunlar eğer eğitim programı ile uyumlu değillerse öğretim açısından fazla değerli olmayabilirler. Bu yüzden bilgisayar destekli öğretim programla ve öğretim yöntemleri ile bütünleştirilirken dikkatli olunmalıdır.

— Eğitimciler bilgisayar destekli öğretim konusunda gerekli bilgiye ve deneyime sahip değillerdir.

— Eğitimciler ile teknik elemanlar arasında koordinasyon eksikliği vardır.

— Kaliteli yazılımlar bulmak kolay değildir. Bazen iyi veya kötü, bir öğrencinin veya öğretmenin öğrenme stiline de bağlı olabilir. Bu yüzden de bir öğrenci veya öğretmen için kaliteli (iyi) olabilecek bir program başkası için iyi sayılmayabilir.

— Bilgisayar destekli öğretim uygulaması pahalı bir sistemdir. Sistem için gerekli olan bilgisayar donanımları ve yazılım programları (paket programlar) pahalıdır.

— Bilgisayar destekli öğretim uygulaması hem özel donanım ve hem de beceri gerektirir. Her şeyden önce, bir öğretim yazılımının kullanılabilmesi için mutlaka gerekli donanımın bulunması gerekir. (...) Bunun yanında, diğer öğretim materyallerinin aksine, BDE materyallerinin kullanımı için hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin bazı özel bilgi ve becerilere sahip olması gerekir.

Bu sayılan sınırlılıklara bilgisayar kullanıcılarının bilgisayarla ilgili yüksek beklentileri, program üretiminin külfetli olması, yaratıcılığa imkan veren bilgisayar programlarının az üretilmesi, bilgisayarın sınırlı ve özel hedefleri gerçekleştirmeye yöneltilmesi, bilgisayarın yeniliğinin sönmesi, sağlık sorunları da eklenebilir.

Bilgisayar destekli öğretimin sınırlılıklarına değinilen bu bölümden sonra bilgisayar destekli öğretimde bilgisayarın yeri açıklanacaktır.

Bilgisayar Destekli Öğretimde Bilgisayar

Bilgisayar destekli öğretimde, bilgisayar çok çeşitli biçimlerde kullanılabilir ve farklı amaçlara yönelik aşağıdakiler gibi ders yazılımları hazırlanabilir (Vural, 2004: 212- 213):

1. **Alıştırma ve Tekrar:** Bilgisayarın en yaygın uygulamalarından biri, işlenmiş konularla ilgili araştırma ve tekrar yaptırma amacı ile kullanılmasıdır.

Alıştırma ve tekrar yaptırmanın amacı; bilgi ve becerilerin pekiştirilmesi; öğrenmenin kalıcılığının sağlanması; üst düzey davranışların (analiz, sentez, vb.) öğrenilmesine zemin hazırlanması içindir.

2. **Birebir Öğretim:** Birçok araştırma en ideal öğrenmenin bir öğretmenin yalnızca bir öğrenciye çalışması sonucu gerçekleşen öğrenme olduğunu göstermektedir.

Günümüz koşullarında böyle bir eğitim sisteminin olamayacağı açıktır. Öte yandan bilgisayarların okullarda kullanılmaya başlamasıyla birebir öğretim uygulamaları da bir ölçü başlamıştır.

Bu uygulamalar, bir konu ile ilgili olgu, kavram, yöntem, ilke, genelleme ve bilimsel yasaların bilgisayardan öğrenilmesini amaçlamaktadır.

3. **Problem Çözme:** Özellikle matematik v fen bilimleri ile ilgili derslerde öğrencinin, problem oluşturma ve çözme yeteneğini geliştirmek büyük önem taşımaktadır. Bilgisayar kullanarak problem çözme yeteneği geliştirilebilir.

4. **Deney ve Laboratuvar Çalışması (Benzetim):** Laboratuvar çalışmaları, genellikle ilke, kural ve bilimsel yasaları gerçek ya da yapay durumlarda öğretme etkinliğidir.
5. **Eğitici Oyunlar:** İyi planlanmış bir oyunun öğretim açısından önemi büyüktür. Eğitici oyunlar, çoğu kişide bulunan ilgiden yararlanarak, ilginç öğrenme ortamları oluşturmaktadır. Eğitim amaçlı oyunlar; yaratıcı oyunlar ve öğretici oyunlar olarak iki gruba ayrılabilir. Bilgisayar destekli öğrenmede deneme, keşfetme, problem çözme ve karar vermeyi gerektiren oyunların yanı sıra okuma ve anlama becerisini geliştiren oyunlardan da yararlanma olanağı vardır.
6. **Bilgi Deposu:** Bilgisayarlardan sözlük, ansiklopedi veya kütüphane erişim terminali olarak yararlanmak mümkündür. Çoklu ortam teknolojilerindeki hızlı gelişme ve fiyatların düşmesi sonucu, bilgisayarın bilgi deposu olarak kullanımı yaygınlaşmaktadır.

Bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının başarıya ulaşması için üzerinde durulması gereken diğer bir nokta öğretmen eğitimidir. Öğretmenlere verilecek eğitimle öğretmenlere bilgisayar destekli öğretim konusunda eğitimde nelerin ne kadar, nasıl, ne zaman yapılması gerektiği üzerinde durulmalı öğretmenlere neyin, ne kadar öğretilmesi gerektiği üzerinde çalışılmalıdır. Bilgisayar destekli öğretimin başarısında öğretmen eğitiminin çok önemli bir rolü olmakla beraber diğer faktörler de etkilidir. Köksal'ın (1988: 57- 65) belirttiği gibi bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının başarısı, öğretmen eğitimi, yazılım ve donanım üçlüsüne bağlanmaktadır.

Bilgisayar destekli öğretimin sırasıyla tanımı, amaçları, yararları, sınırlılıkları ve bilgisayar destekli öğretimde bilgisayarın yeri anlatılmış ve bu bölümün sonuna gelinmiştir. Bir sonraki bölümde öğretme ortamında rehber sıfatıyla

önem kazanan öğretmenlerin bilgisayar olan sınıflardaki önem ve rollerinin açıklanacağı bilgisayar ve öğretmen bölümü vardır.

Bilgisayar ve Öğretmen

Bu bölümde öğretmenlik mesleğinin toplum için önemi, bilgisayarla öğretimde öğretmenin rolleri ve hizmetiçi eğitimin erekliliği başlıkları altında durulacaktır.

Öğretmenlik Mesleğinin Toplum için Önemi

Eğitim ve öğretimde başarının en önemli unsuru öğretmendir. Eğitim ve öğretimde etkili olabilecek öğretmenler yetişmeden bu alanda girişilecek tüm çabalar başarısızlıkla sonuçlanacaktır...

Ülkemizin henüz gelişmekte olan bir ülke olması, bir takım sorunları beraberinde getirmektedir. Hem kalkınma çabaları içindeki toplumumuzdaki gelişmeyi hem de eğitim sistemimizin kendi içindeki sürekli ilerlemeyi sağlayacak temel unsurlardan en önemlisi, şüphesiz öğretmendir (Küçükahmet, 1994: 141). Öğretmen, eğitimin temel ögesi sıfatıyla toplumun gelişmiş ve kalkınmışlık düzeyinin belirleyicisidir (Ataünal, 2003: 4).

İster sosyolojik yönden, ister kültürel yönden ele alınsın her toplumun gelişerek devamında ve diğer ülkeler arasındaki yerini almasında eğitim kurumlarına, yani okullara büyük görevler düşmektedir. Okul da eğitim sürecinin uygulayıcısı olan öğretmen öğrencisini etkin, yaratıcı ve yapıcı olarak yetiştirme sorumluluğunu yerine getirmek için tüm olanaklarını kullanmak zorundadır (Küçükahmet, 1994: 3).

Unutulmamalıdır ki, günümüzde birey ve toplum yaşamının bir parçası haline gelmiş bulunan teknoloji maddi bir güçtür. Bunu, insanın mutluluğuna dönüştürmek de öğretmenin görevidir. Bunun için eğitimde teknoloji kullanıldığı

oranda öğretmen, kendisine daha fazla gereksinim duyulan kişidir (Atatunal, 2003: 18).

Öğretmenin mesleğine olan aşkı, onun, mesleğini en iyi şekilde yapmasını sağlar. Eğer o, eğitim teknolojisi kullanımını ve gereç üretimini daha önceden öğrenmiş, mesleğini kolay yapabilir ve verimli duruma getirmişse, araçları kullanmaktan ve gereçlerini üretmekten hiçbir zaman geri kalmaz (Rıza, 1997: 54). Dolayısıyla burada üniversitede verilen öğretimin önemi ortaya çıkmaktadır. Yeterli bilgilerle donatılan öğretmen bunları kullanmaktan sakınmayacaktır.

Teknoloji ile ilgili olarak duyulan bir korku teknolojinin öğretmenin yerini alacağı korkusudur. Ancak korkulduğu gibi teknoloji, tabii ki öğretmenin yerine geçemeyecektir. Sadece kişilerin işlevleri değişecek ve öğretmenlerin rolleri başka boyutlar kazanacaktır. Mesela öğretmenler;

- Grup etkileşimi için düzenlemeler yapmak ve sürecin değerlendirilmesi için aktiviteler hazırlamak,
- Öğrenmeyi öğrencilerin ilgi ve öğrenme stilleri etrafında yoğunlaştırmak,
- Öğrenmenin sorumluluğunu öğrencilere dağıtırken yönlendireme ve danışmanlık yapmak,
- Fikirlerin tohumlarını atan, engelleri ortadan kaldıran ve motive eden bir danışman olarak davranmak,
- Öğrenme sürecini soru ve ipuçlarıyla desteklemek,
- İstenen bilgiyi kullanma ve yönetme davranışları modellemek, gibi davranışlar sergileyebileceklerdir (Halis, 2001: 13).

Bu yeni roller eğitim öğretimin daha etkili hale gelmesi için gereklilik arz etmektedir. Etkili öğretimle ilgili olarak Açıkgöz (2003: 110- 111)'ün çeşitli araştırma bulgularına (Rosenshine ve Furst (1973); Ryan ve Cooper (1980); Smith ve arkadaşları (1969)) dayalı olarak aktardığı, etkili öğretmenlerin öğretimi etkili hale getirmek açısından gösterdikleri davranış ve becerilerinden bazıları şunlardır:

1. Üretkenlik ve işe dönüklük
2. Çeşitli araç- gereç ve yöntemlerden yararlanma
3. Öğrencilerin öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri için fırsatlar yaratma
4. Öğretim ortamını öğrenci katılımını sağlayacak biçimde çeşitlendirme yeteneği
5. Film, projektör vb. teknolojik araçlardan yararlanma yeteneği
6. Öğretim malzemesinin uygunluğunu değerlendirme yeteneği.

Tüm bunlarda öğretmenin teknolojiyi uygun şekilde ve yerinde kullanmayı bilmesi, öğrenciler için en uygun öğrenme ortamlarını oluşturması, öğrencilerini etkin hale getirmesi ön plana çıkmaktadır.

Bu bölümde öğretmenlik mesleğinin toplum için önemi belirtilmiştir. Aşağıda ise bilgisayarla öğretimde yeni roller kazanan öğretmenlerin bu rollerinin neler olduğu açıklanacaktır.

Bilgisayarla Öğretimde Öğretmenin Rollerini

Öğrenciler açısından, öğretmenin bilginin kaynağı ve aktarıcısı rolü değişmeye başladı. Artık öğretmenlerin, öğrencilere bilgiyi aktarma rolleri, yerini bilgiye ulaşmak için yol gösterme rolüne bıraktı. Elbette, öğrenmeyi daha anlaşılabilir ve daha basit bir hale getirebilmek için halen planlama ve düzenleme yapmak gerekmektedir (Halis, 2001: 8). Öğretmene daha az bağımlı öğrenme yöntemi, öğretmenleri ortadan kaldırmayacak, daha ziyade; bir taraftan onların bilgiyi sunma rolünü azaltırken, diğer taraftan da müfredat hazırlama, öğrenci rehberliği ve değerlendirmesindeki rolünü arttıracaktır (Yıldırım, <http://...all.htm>).

Demirci' ye (2003: 63) göre bilgisayarla öğretimde öğretmenin rolleri şöyle sıralanabilir:

1. **Planlayıcı:** Burada öğretmenin rolü bilgisayarı okul müfredatına en uygun şekilde bütünleştirmektir. Bilgisayar kullanımı okul ve sınıf programlarının amaçları içinde görülür. Bu amaçları gerçekleştirmeye yardım edecek uygun eğitim programları seçilmelidir. Bunun anlamı öğretmenin, program paketlerini iyi değerlendirme kabiliyetine sahip olması veya en azından programın zayıf ve kuvvetli yönlerini bilmesi ve okul müfredatına uygunluğunu anlaması gerekir.

2. **Yönetici:** Öğrencilerin öğrenmelerini yönetmede öğretmen, öğrenme aktivitelerinin düzgün bir şekilde işlenmesi ve takibinden sorumludur. Öğrenme bilgisayar içerdiği zaman bir öğretmenin, öğrencilerin her birinin eşit oranda ve uygun şekilde bilgisayar kullanmalarını konu veya derslere uygun programlar bulup kullanımını sağlamamız gerekir.

3. **Kolaylaştırıcı:** Bilgisayar kullanırken kolaylaştırıcı olarak öğretmenin görevi öğrenmeyi arttırıp eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için öğrenciler tarafından programların uygun bir şekilde kullanımını sağlamaktır. (...) Öğrenciler program kullanırken herhangi bir çıkmaza düştüklerinde veya problemle karşılaştıklarında onlara yardım edip problemlerini çözüp gerekli yolları onlara göstermek gerekir.

4. **Rehber:** Öğrencilerin öğrenmelerinde onlara rehber olmak için öğretmen, bilgisi ile onların ilgisini çekip okul programı veya kullanılan programın kapasitesi ve objektiflerine göre daha sonraki öğrenmeler için yönlendirici önerilerde bulunmalı onlarla birlikte çalışmalıdır. (...) Rehber olma çok genel ya da çok özel olabileceği gibi ikisi arasında bir yere de sahip olabilir.

5. **Katılımcı:** Bir katılımcı olarak öğretmenin bazı prensiplerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Öğrenciler için model davranışlar sergilemek: öğrenciler için davranışları modelleme yapmak onların yeni stratejileri öğrenmelerinde en iyi yol olarak gösterilmiştir.
- Öğrencilerle işbirliği yapmak: öğrenciler işbirliği içinde çalışmayı kabul ettikleri zaman yeni stratejilerle öğrenmede ve onlarla birlikte çalışmada ve onları cesaretlendirmede kolaylıkları sağlar.
- Öğrencilerle ilgilenmek.

Eğitimde bilgisayar kullanımının bilgiye ulaşım ve bilgilerin iletimi konusunda büyük kolaylıklar sağlayacağı kesindir. Bununla beraber günümüze kadar başarıyla uygulanan öğrenci öğretmen modelinde çok fazla bir değişim yapamayacağı da açıktır. Başka bir ifadeyle, bilgisayarların öğreticilerin yerini alacağı fikri kulağa hoş gelse de yakın bir gelecekte hala hayal olarak kalmaya devam edecektir. Burada önemle üzerinde durulması gereken konu bilgisayarlaşmanın bilgiye erişimi ve kullanımı çok kolaylaştıracağı fakat etkili kullanım için iyi eğitilmiş eğitimcilerinin yerini tutamayacağıdır. Dolayısıyla, bu sistemin etkili olarak kullanımı ancak bilgili, teknolojiyi kullanma konusunda iyi yetiştirilmiş eğitimcilerin yol gösterici rolünü oynadığı eğitim/ öğretim ortamlarının oluşturulmasıyla mümkün olabilecektir (Halis, 2001:108- 109).

Eğitimi ilgilendiren alanlarda yapılacak her çalışma, sınıf içi etkinliklerin daha verimli olmasına, başka bir deyişle, hedeflenen insan tipinin yetişmesine katkı sağlamalıdır. Bunun için de söz konusu ülkede yerel, ulusal ve uluslar arası boyutlarda gereksinimlerin en iyi şekilde tespit edilmesi, uygun eğitim politikalarının belirlenmesi, öğretmen yetiştirme programlarının uygulanabilir nitelikte oluşturulması, özgün eğitim ve öğretim programlarının geliştirilmesi ve bunların uygulanması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Aynı zamanda dünyadaki gelişmelerin takip edilmesi, eğitim alanındaki çalışmaların önemli prensiplerinden biri olmalıdır (Coşkun, 1997: 29).

Bilgisayarla öğretimde öğretmenin rolleri açıklanmış, şimdi ise sürekli yenilenme ve gelişmeyi gerektiren öğretmenlikte hizmetiçi eğitimin gerekliliğine değinilecektir.

Hizmet-içi Eğitimin Gerekliliği

Öğretmenlik özel bilgi, beceri, ilgi isteyen, önemli bir meslektir (Sönmez, 1994: 108). Bir öğretmenin mesleğinde başarılı olabilmesi için yeterli bir genel kültüre, konu alanıyla ilgili olarak en az öğretmenlik yapacağı öğretim düzeyine yetecek derecede bilgi ve becerilere ve öğretmenlik meslek bilgisine sahip olmalıdır (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994: 14). Bu bilgilere sahip olmanın yanı sıra edinilen bu bilgilerin güncellenmesi, öğretmenin kendini günün koşullarına göre yenilemesi de gerekir. Bu nedenle, öğretmenler için sistemli, fonksiyonel, etkin hizmet- içi eğitim programlarının uygulanması bir zorunluluktur. Öğretmenlerin hizmet-içi eğitimden geçirilmesini gerektiren nedenler şöyle belirlenebilir (Küçükahmet, 1994: 139- 140):

1. Bilimdeki değişmeler
2. Toplumdaki değişmeler
3. Okuldaki değişmeler
4. Öğretmenlerin kendilerinin değişmesi
5. Öğretim süreçlerindeki değişmeler
6. Çocuk gelişimi konusundaki ilerlemeler
7. Öğretmenlerin hizmet- öncesi eğitimlerinden doğan eksiklikleri giderme
8. İletişimdeki boşlukların doldurulması zorunluluğu

. Öğretmene öğretmenlik niteliklerinin kazandırılması hizmet öncesi eğitim sürecinin görevidir. Hizmet-içi eğitim sürecinde ise, varsa, eksikliklerin giderilmesi yeni, çağdaş bilgi, beceri ve anlayışların kazandırılması esas alınmalıdır (Yıldırım, 2001a: 104). Özellikle bilgisayar alanının her gün geliştiği, yenilendiği düşünülecek olursa bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin mezun olduktan kısa bir süre sonra yeterli gelmeyeceği ve öğretmenin kendini sürekli geliştirmesinin

gerekeceği aşıkardır. Bu nedenle bilgisayar öğretmenlerinin hizmet içi eğitim etkinlikleriyle kendilerini mesleklerinde güncel tutmaları, yeni programları öğrenmeleri, gelişmeleri takip etmeleri gerekmektedir.

Bu bölümde bilgisayar ve öğretmenlik konusu üzerinde alt başlıklar altında durulmuştur. Bir sonraki bölümde eğitim öğretim kurumlarına bilgisayar öğretmeni yetiştirilmesi görevini üstlenen üniversitelerin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü hakkında bilgilendirme yapılacaktır.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

Günümüzde hem bilgi kapsamı, hem de teknolojik gelişmeler büyük bir hızla değişmekte ve yayılmaktadır. Bu oluşumlar, doğal olarak öğrenme-öğretme biçimlerini etkilemektedir. Öğretim materyallerinin hazırlanmasından sunuş ve değerlendirme sürecine kadar teknolojinin, özellikle bilgisayara dayalı teknolojilerinin vazgeçilmezliği eğitimcileri yeni kuramlar ve uygulama yollarının arayışına itmektedir. Böylece Öğretim-Öğrenme Teknolojileri bir bilim dalı olarak, teknolojinin gelişmesi ile birlikte varlığını oluşturmaya başlamıştır Son yıllarda çoklu-ortam teknolojileri ve web teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte daha da önem kazanmıştır (<http://.../Boteyon.htm>).

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümleri ilk kez 1998 yılında eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması çerçevesinde Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından açılmıştır. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nün (BÖTE) temel amacı eğitim kurumlarının gereksinim duyduğu bilgisayar ve diğer öğretim teknolojisi ürünlerinin işlevsel kullanımı için gerekli olan yöntem ve teknikleri geliştirmek, yaymak ve öğretmek, bu kurumlarda öğretmenlik yapmak isteyen bireyleri yetiştirmektir. (<http://.../bolumumuz.htm>). Diğer bir ifadeyle; bilgisayar ve diğer bilgi teknolojileri konusunda lisans eğitimi vererek ilk ve orta öğretime bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmeni yetiştirmektir (http://.../bote_giris.htm).

Son 20 yıl içinde yaşanan teknolojik gelişmeler, her alanda yaşamımızı etkileyerek, bilgiye ulaşabilen, bu bilgileri kullanabilen ve karşılaştığı sorunlara çözümler üretebilen üretken insan gereksinimini ön plana çıkarmıştır. Bu bölümün amacı belirtilen nitelikte çağdaş öğretmen ve çağdaş insan gücü yetiştirmektir. "Bilgisayar ve öğretim teknolojileri alanı" ülkemizde ihtiyaç duyulan ve yeni gelişmekte olan bir alandır. Bu alan iletişim, psikoloji, öğretim tasarımı, gelişim ve öğrenme, bilgisayar bilimleri gibi farklı alanlar ve disiplinler arasında birleştirici bir alan niteliğindedir (<http://.../hakkinda.html>).

Bölümün öncelikli hedefi: Öğretmen adaylarına, güncel bilgileri vermek, yeni teknolojilerin kullanıldığı öğretim ortamları ile tanıştırmak ve mesleki becerileri kazandırmaktır. Gelişen bilgi teknolojilerinin okulda kullanımını ve öğretimde gerekli olan çeşitli materyallerin geliştirilmesini ön plana alan dersler yoluyla öğretmen adaylarının bilgisayar, internet, çoklu ortam, televizyon, video, projektör makinaları gibi çeşitli teknolojileri tanımaları ve öğretimde kullanmaları amaçlanmıştır. Bu şekilde geleceğin öğretmenin, teknolojiyi tanıyan ve öğretimde etkili ve verimli bir şekilde işe koşabilen nitelikte olması öngörülmüştür. Bölümün amaçlarından bir diğeri de, eğitim kurumlarında kullanılacak bilgisayar ve diğer eğitim teknolojisi ürünlerinin etkin kullanımı için metotlar geliştirmek; öğretim yazılımları hazırlamak ya da bunların eğitimsel niteliğini geliştirici elemanlar yetiştirmek; eğitim kurumlarına bilgisayar öğretmenleri yetiştirmektir (<http://.../tanitim/>).

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü mezunları T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ve özel statülü okullarda öğretmen, kamu sektörü ve özel sektörde eğitim teknoloğu ve üniversitelerin ilgili bölümlerinde akademisyen olarak çalışabilirler (http://.../bote_giris.htm).

Bölümden mezun olan öğretmenler, üniversitelerin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümlerinde akademisyen, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ve özel statülü okullarda öğretmen, danışman, eğitim programı danışmanı olarak çalışabilirler. Ayrıca Kamu ve özel sektörde eğitim yazılım ve materyali

geliştirme; eğitim materyali değerlendirme ve internet tabanlı eğitim uygulamaları tasarımı alanlarında eğitim teknolojü olarak da görev alabilirler (<http://.../tanitim/>).

Şu an Türkiye’de 26 üniversitede BÖTE bölümü yer almaktadır. Bu üniversiteler şunlardır: Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Erzurum Atatürk Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Osmangazi Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi.

BÖTE programı üç temel bölümden oluşmaktadır: Alan dersleri, Fen-Matematik dersleri ve Öğretmenlik formasyonu dersleri (Altun, 2007: 12). BÖTE’nin ders programları EK-3’te verilmiştir.

Bu bölümde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü hakkında bilgiler verilmiştir.

Aşağıda araştırmanın amacı, önemi, araştırmanın problemi ve alt problemleri, araştırmanın sınırlılıkları, sayıtlıları, tanımlar ve kısaltmalar sırasıyla verilecektir.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bugünün çalışmaları, iş yerinde, evde ve ticari yaşamın her alanında teknoloji ile iç içedir. Teknoloji öğretmemek okuma yazma öğretmemek gibi bir anlam taşır hale gelmiştir. Teknolojiyi öğretmek bundan böyle sadece arzu edilen bir şey değil fakat aynı zamanda kişisel problem çözümü ve sonraki yaşamda mesleki başarı için temel bir gereksinim haline gelmiştir (Eisele ve Eisele, 1990: 38).

Yarının problemlerini, dünün formülleri ile çözmek çoğu zaman mümkün değildir. Bir milletin, yarınki ihtiyaçlarını, dünün okulları ile karşılamak da mümkün değildir. Türkiye'nin kalkınabilmesi, okulların; yarının ülke problemleri ile başa çıkabilecek olan yeni kuşakları, istenen nitelikte yetiştirmesine bağlıdır (Halis, 2001, s.2). Bu sebeptir ki okulların çağın gelişmelerine ayak uydurabilecek özellikleri barındıracak şekilde yeniden düzenlenmesi ve teknolojinin okullara adapte edilmesi gerekmektedir. Burada önemli olan sistemde teknolojinin etkin olarak kullanılabilmesidir. Teknolojinin sistemde etkin olarak kullanılabilmesi için de alanda yetişmiş uzmanlara ihtiyaç vardır. Bu nedenle de okulların öncelikle teknoloji ve kullanımı konusunda teknik bilgi sağlayabilecek yeterli insan kaynağıyla donatılması ardından da teknolojinin hızlı fakat aşamalı bir biçimde okullara taşınması gerekmektedir. Çünkü alanda uzmanı olmayan okullara en son teknoloji getirilse bile onlardan faydalanacak bireyler olmadığı takdirde bunlar bir işe yaramayacaktır.

Teknolojinin okullara adapte edilmesi bu açıdan önemli olup, burada öğretmenlere çok büyük sorumluluklar düşmekte, özellikle bilgisayar öğretmenleri bu konuda önemli görev ve sorumluluklar üstlenmektedirler.

1998 yılında Yüksek Öğretim Kurulunun eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması programı çerçevesinde açılan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü ilgili alandaki uzman ihtiyacının karşılanmasına yönelik önemli bir adım olmuştur. Bu bölümden mezun olan öğretmenler "Bilgisayar öğretmeni" unvanı ile ilk ve orta kademedeki görev almaya başlamış, okullarda teknoloji konusunda rehber pozisyonuna oturmuşlardır. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünden mezun olup kendilerine böylesine önemli bir sorumluluğun yüklendiği bilgisayar öğretmenlerinin mesleğe dair algılarının ve bu bölümde okuyan öğretmen adaylarının meslekten ne gibi beklentilerinin olduğunun ortaya çıkarılmasına ihtiyaç vardır.

Öğretmen adayları, öğretmenlik mesleğinin niteliğinin artmasında ve gelişmesinde en önemli gücü oluşturmaktadır. Bu nedenle, öğretmen adaylarının

hizmet öncesinde mesleğe ilişkin olumlu tutumlarla yetişmeleri ve hazırlanmaları önemlidir. Çünkü olumlu tutumlara sahip öğretmen adayları, öğretmen oldukları zaman tutum ve davranışları ile öğrencilerini büyük ölçüde etkileyecek, onların yetişmesinde önemli bir rol üstlenecek, iş doyumunu yükselecek, böylece eğitimin niteliğinin artmasını sağlayacaktır. Bu nedenle de öğretmenlik mesleğine hazırlanan öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin ne gibi beklentilere sahip olduklarının belirlenmesinde yarar vardır (Ceyhan, 2003).

Öğretmen adaylarının eğitim aldıkları üniversitenin, mezun oldukları liselerin, sınıflarının, cinsiyetlerinin, bölüme giriş tercih sırasının öğretmen adaylarının meslekte beklenenleri üzerinde bir etkiye sahip olup olmadıkları merak edilmiştir ve öğretmen adaylarının mesleki beklentilerinin bu değişkenler açısından incelenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Bireyin mesleğinden doyum sağlaması hem psikolojik sağlık hem verimlilik açısından önemlidir. Bireyin öz yapısına uygun olmayan bir alana yönelmesi doğal gelişimde engelleyici bir etkiye sahiptir. Böyle bir durum psikolojik doyumsuzluk ve rahatsızlığa neden olabilir (Kuzgun, 1982). Yükseköğretim programlarına yönelme, bu programlara devam etme ve alınan eğitimle ilgili bir işte çalışabilme konusunda toplumumuzda bazı sorunlar bulunmaktadır. Çoğu kez bilinçli bir seçim ve karara dayanmayan yükseköğretim yaşantısı ve onu takip eden – bireyin seçiminde etkin olmadığı- bir mesleki statünün doğal olarak bazı sorunlara yol açacağı düşünülebilir (Güçray, 1995). Buradan hareketle öğretmen adaylarının bölümü isteyerek seçip seçmemelerinin öğretmen adaylarının mesleki beklentileri üzerinde etkisinin olup olmadığının araştırılmasına ihtiyaç vardır.

Kendini öğretmen olarak algılamayan, öğretmenlik mesleğini kendine uygun iş olarak görmeyenlerin iyi bir öğretmen olacağını düşünmek, öğretmenlik mesleğini hafife almaktan başka bir şey değildir (Kaptan, 1982). Buradan hareketle öğretmen adaylarının mezun olduktan sonra mesleği yapmayı düşünüp düşünmemelerinin öğretmen adaylarının mesleki beklentileri üzerinde etkisinin olup olmadığının araştırılması da amaçlanmaktadır.

Öğretmen adaylarının mesleğe en iyi şekilde hazırlanıp, donanımlı ve kendilerine güven duygusuyla mesleğe başlamalarını sağlamak çok önemlidir. Sevgi ve sabır mesleği olan öğretmenliğin gerekli donanımlarının üniversite eğitimi boyunca öğretmen adaylarına kazandırılması büyük bir önem taşımaktadır. Ancak bazı noktalar en iyi tecrübelerle gelişip büyüyeceğinden öğretmenlerin yaşayacakları deneyimler çok önemlidir. Öğretmenlerin mesleklerini en etkili şekilde yerine getirmelerinde şüphesiz çalışma ortamlarının ve mesleki doyumlarının önemli etkisi vardır. Öğretmenlerin meslekleri ile algılarının tespit edilip gerekli düzenlemelerin yapılması bu bakımdan önem kazanmaktadır.

Öğretmenlerin mesleklerini severek yapmaları çok önemlidir. Kuşkusuz bir meslek seçiminde o mesleği severek, isteyerek seçmenin önemi büyüktür. Zira insanların yetenek ve ilgileri, mesleki performansın yükselmesini sağlar (Aslan, 2001). Ayrıca işlerini severek yapanların mesleğin zorluklarına, sıkıntılarına daha iyi karşı koyabilecekleri bir gerçektir. Bu düşünceler doğrultusunda çeşitli sıkıntı ve zorluklarla karşı karşıya olan bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerini severek yapıp yapmadıklarının ve mesleğe dair sevdikleri ve sevmedikleri yönlerin neler olduğunun tespit edilmesine ihtiyaç vardır.

Öğretmenliğin ilk yılı bir takım sıkıntıların yaşandığı bir geçiş, bir uyum dönemidir. Çalışma ortamına uyum sağlayabilen öğretmenler bu sıkıntılı dönemi daha kolay atlattıklarıdır. Öğretmenliğe başlamadan yaşanan deneyimler de şüphesiz çok önemli olmakta öğretmenlerin mesleğe bakış açılarını etkileyebilmektedir. Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin mesleğin başında yaşadıkları acemiliklerin hangi konular olduğunun ve öğretmenlerin bunların üstesinden nasıl geldiklerinin tespit edilmesine ihtiyaç vardır.

Öğretmenlerin mesleklerinden sağladıkları doyumda, çalıştıkları okuldaki iletişim düzeyinin ve yönetsel anlayışın rolü büyüktür. Eğitimin olumlu bir yönde gerçekleşmesi, öğrenci niteliğinin yükselmesi, öğretmenlerle yönetimin arasındaki olumlu yapıcı diyaloga bağlıdır (Aslan, 2001). Öğretmenlerin okul ortamı içinde yönetimin, diğer öğretmenlerin ve öğrencilerin kendilerine bakış açıları öğretmen

için önemli olabilmekte onların çalışma azmini ve istekliliğini etkileyebilmektedir. Bilgisayar öğretmenlerine dair bir görev ve sorumluluk karmaşasının olduğu mevcut koşullarda bilgisayar öğretmenlerinin okul içinde nasıl algılandıklarına dair düşünceleri önem kazanmaktadır. Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin kendilerinin okul içerisinde öğrenciler, öğretmenler ve yönetim tarafından nasıl algılandığının ve bilgisayar öğretmenlerinin kendilerinin okul içerisinde nasıl algılanmasını belediklerinin tespit edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Her öğretmen kendi dersini şüphesiz önemli görür ve onu en iyi şekilde gerçekleştirmeye çalışır. Ancak öğretmenler kendi derslerine öğrencilerin ve diğer öğretmenlerin bakış açılarından da etkilenebilir, derslerine verilen önem değerince çalışmalarını düzenleyebilirler. Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin kendi derslerini öğrencilerin ve öğretmenlerin nasıl gördüklerinin ve kendilerinin dersin nasıl görülmesini belediklerinin tespit edilmesine ihtiyaç vardır.

Bilgisayar gibi günden güne değişen, yeni bilgilerle güncellenen bir alanda yıllarca aynı müfredatın kullanılması düşünülemez. Ders içeriklerinin güncel olup, günün konu ve sorunlarına ışık tutabilmesi gerekir. Bu anlamda bilgisayar öğretmenlerinin verdikleri dersin içeriğine yönelik de düşüncelerinin tespit edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

İş veriminde ve iş görenin mesleki doyumunda çalışma ortamı ve koşulları etkili olabilecek etkenlerden biridir. Yani çalışılan ortamın yapısı kişinin motivasyonunu olumlu ya da olumsuz bir şekilde etkilemektedir (Aslan, 2001). Bilgisayar öğretmenleri için de çalışacakları laboratuvar ortamı çok önemli olmaktadır. Çünkü çalışmalarını yapacakları ortam bu ortamdır. Dolayısıyla öğretmenin elindeki malzemenin onun işini kolaylaştırması, ona destek olması önemlidir. Ayrıca bu durum öğretmenin ve öğrencilerin motivasyonunu etkileyebilecek bir konu olduğundan da ayrı bir önem taşımaktadır. Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri ile ilgili olarak neler düşündükleri ve karşılaştıkları problemlerin çalışmalarını nasıl etkilediğinin tespit edilmesine gerek duyulmuştur.

Öğretmenler ellerindeki mevcut koşulları kullanarak yapabileceklerinin en iyisini yapmaya çalışmalı, derslerini en etkili şekilde işlemeyi amaç edinmelidirler. Bir dersin verimliliğini etkileyen birçok faktör olduğu bilinmektedir. Bir dersin etkililiğini olumsuz etkileyen faktörlerin tespit edilip bunların düzeltilmeye çalışılması da önemli bir konudur. Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar derslerinin etkililiği hakkında neler düşündüklerinin ve hangi bakımlardan etkili bulmadıklarının tespit edilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Öğretmenlerin üniversitede aldıkları eğitim onların mesleğe en iyi şekilde hazırlanabilmelerinde ve donanım kazanabilmelerinde büyük önem taşımaktadır. Hem alan bilgisi, hem genel kültür hem formasyon bakımından alınan eğitimin tartışılmaz etkisi vardır. Öğretmenlerin mezun olduklarında kendilerini mesleğe hem bilgi hem manevi anlamda hazır hissetmeleri çok önemlidir. Üniversite eğitimi boyunca yaşanan öğretmenlik deneyimleri de bu hazırlanmada çok önemli bir yere sahiptir. Öğretmenin almış olduğu her yeni bilgiyi kullanmasını sağlayacak sınıf içi ve dışı uygulamalara ağırlık verilmelidir. Öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerini geliştirmeleri, mesleğin gerektirdiği kuramsal bilgileri eğitim ortamlarında uygulayabilme becerisini kazanmaları ve öğretmenlik mesleği ile ilgili olumlu tutum oluşturmaları bu süreç sonunda gerçekleşmektedir. (Gürşimşek ve diğer., 2000). Öğretmen adaylarının edindiği bilgi ancak uygulama etkinlikleriyle değer kazanabilir ve uygulama faaliyetleriyle öğretirken öğrenmelerini sağlayabilir (Özkan ve diğer., 2005). Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırlayıp hazırlamadığı, hangi yönlerden hazırladığı ya da hazırlamadığı konusundaki düşüncelerinin tespit edilmesine ihtiyaç vardır.

Öğretmenlerin kendileri hakkında neler hissettikleri, kendilerine güvendikleri ya da güvenmedikleri yönlerinin olması ve bunların derslere yansımış şekli önemlidir. Güçlü bir öz yeterlik duygusuna sahip bireyler, zorluklarla kuşatıldığında bu zorlukları aşmak için güçlü bir çaba gösterirler. Oysa, kendi kapasiteleri hakkında ciddi kuşkuları olan bireyler çabalarını yavaşlatırlar ya da tamamen vazgeçerler (Bandura & Schunk, 1981: Aktaran: Ay, 2004: 30). Bandura

(1977) özyeterlik inancını, “bireyin olası durumlar ile başa çıkabilmesi için gerekli eylemleri ne kadar iyi yapabileceğine ilişkin inancı” olarak; Zimmerman (1995) ise “bireyin bir işi gerçekleştirebilme, başarabilme yeteneği konusundaki kişisel yargısı” olarak tanımlamaktadır. Bandura (1977) kişilerin becerilerini etkin şekilde kullanabilmeleri için önce kendilerini bu alanda güvenli hissetmeleri gerektiğinin altını çizer (Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2004). Gelecek nesilleri bilgisayar okur yazarı bireyler olarak yetiştirme ve bilgisayarın bir öğrenme- öğretme aracı olarak kullanılmasının yaygınlaşmasında itici güç olma sorumlulukları ile bilgisayar öğretmenlerinin, özyeterlik inançlarının yüksek olması, bilgi toplumunun özelliklerine uygun bireyler yetiştirmek ve buna uygun öğrenme ortamları sağlayabilmek için bir zorunluluktur (Albion, 2000; Aktaran: Akkoyunlu ve diğer., 2005). Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini hangi yönlerden güçlü hangi yönlerden zayıf gördükleri merak edilmiştir.

Öğrenme ömür boyu devam eden bir süreçtir. Öğretmenler için de bu aynen geçerli olup, öğretmenlerin öğretmenliğe başladıktan sonra da kendi gelişimlerini devam ettirmeleri, alan içi ve alan dışı konularda bilgilerini genişletmeleri kaçınılmazdır. Öğretmen yetiştirmede hizmet öncesi eğitim kadar hizmet içi eğitim de önemlidir. Kaliteli öğretmen yetiştirme süreci, hizmet öncesi eğitimle başlayan ve yaşam boyu devam eden bir süreç olarak algılanmalıdır. Bu iki süreç birbirinden kopuk olarak ele alınamaz (Taşdemir, 2007). Bilgisayar alanı çok hızlı geliştiğinden bilgisayar öğretmenlerinin diğer öğretmenlere göre kendilerini daha hızlı yenilemeleri gerekmekte, üniversitede aldıkları gördükleri bilgiler diğer branşlara göre çok daha çabuk geride kalmaktadır. Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini geliştirecek bir takım etkinlik ve çalışmalarda bulunmaları kaçınılmazdır. Bu düşünceden hareketle bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini geliştirmek için neler yaptıklarının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırmada, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü’nde okuyan öğrencilerin meslekten beklentileri ve alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algıları incelenmiştir. Türkiye’de bu amaca yönelik yapılmış başka bir araştırma olmayışı araştırmamızı önemli kılmaktadır.

Bu araştırmanın, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri öğretmen adaylarının yetiştirildiği eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve güçlendirilmesine yönelik çalışmalara, var olan programların gözden geçirilmesi, öğretmen adaylarını mesleğe daha iyi hazırlayacak programların oluşturulması ve yeni programların geliştirilmesi, eğitime yeni yaklaşımlar kazandırılması, bilgisayar öğretmenlerinin çalışma ortamlarıyla ilgili düşüncelerinin, müfredatın ve eldeki fiziksel şartların değerlendirilmesi sonucunda çalışma ortamlarının yeniden düzenlenmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusundaki çalışmalara önemli ölçüde ışık tutacağı, alan yazına ve konuyla ilgili bilimsel çalışmalar yapılmasına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Problem

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü (BÖTE)'nde okuyan öğrencilerin meslekten beklentileri nelerdir? Bu beklentiler öğrencilerin okudukları üniversite, mezun oldukları lise, sınıf, cinsiyet, bölüme giriş tercih sırası, bölümü isteyerek seçip seçmeme, mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmayı düşünüp düşünmeme gibi boyutlar açısından farklılık göstermekte midir ve meslekte çalışan BÖTE mezunu bilgisayar öğretmenlerinin mesleğe yönelik görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

1. Öğretmen adaylarının meslekten beklentileri nelerdir?
2. Okudukları üniversiteye göre öğretmen adaylarının meslekten beklentileri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Mezun oldukları lise türüne göre öğretmen adaylarının meslekten beklentileri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Sınıflarına göre öğretmen adaylarının meslekten beklentileri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Cinsiyetlerine göre öğretmen adaylarının meslekten beklentileri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

6. Bölümü tercih sıralarına göre öğretmen adaylarının meslekten beklentileri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
7. Bölümü isteyerek seçip seçmemelerine göre öğretmen adaylarının meslekten beklentileri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
8. Mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre öğretmen adaylarının meslekten beklentileri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
9. Görüşmelere katılan öğretmenlerin mesleklerinin sevdikleri ve sevmedikleri yönleriyle ilgili görüşleri nelerdir?
10. Görüşmelere katılan öğretmenlerin mesleğe başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konularla ilgili görüşleri nelerdir?
11. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, çalıştıkları okuldaki bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili görüşleri nelerdir?
12. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, çalıştıkları okuldaki bilgisayar dersi algısı ile ilgili görüşleri nelerdir?
13. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, bilgisayar dersinin içeriği hakkındaki görüşleri nelerdir?
14. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, çalıştıkları okuldaki bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri ile ilgili görüşleri nelerdir?
15. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, bilgisayar derslerinin etkililiği/verimliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
16. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırlamasına ilişkin görüşleri nelerdir?
17. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, mesleki açıdan kendilerini güçlü ve zayıf gördükleri yönlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
18. Görüşmelere katılan öğretmenlerin, mesleki gelişimleri için neler yaptıklarına ilişkin görüşleri nelerdir?

Sınırlılıkları

- Araştırmada öğretmen adaylarından elde edilen bulgular sadece Dokuz Eylül Üniversitesi ve Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde okuyan öğrencileri ile sınırlıdır.
- Araştırmada alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinden elde edilen bulgular İzmir Büyükşehir belediyesi sınırları içinde çalışan BÖTE mezunu bilgisayar öğretmenleri ile sınırlıdır.

Sayıtlar

- Mesleki Beklenti ölçeği ve Mesleki algı Görüşme formu amaçlarına hizmet etmektedir.
- Anketi dolduran Öğretmen adayları “Mesleki Beklenti Ölçeği”ne samimi cevaplar vermişlerdir.
- Görüşme yapılan öğretmenlerin “Mesleki Algı Görüşme Formu”ndaki soruları samimiyetle cevaplamışlardır.

Tanımlar

Öğretim Teknolojisi: Öğretim teknolojisi, ilgili disiplin alanlarına özgü olarak etkili öğrenme düzenlemeleri oluşturmak üzere amaçlı ve kontrollü durumlarda insan gücü ve insan gücü dışı kaynakları birlikte işe koşarak belirli özel hedefler doğrultusunda öğrenme-öğretme süreçleri tasarılama, işe koşma, değerlendirme ve geliştirme eylemlerinin bütününe içeren sistematik bir yaklaşımı ifade etmektedir (Yahn, 2003: 5).

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmen Adayı: 2007- 2008 öğretim yılı güz döneminde Dokuz Eylül Üniversitesi ve Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde öğrenim gören öğrenciler

Bilgisayar Öğretmeni: 2006- 2007 eğitim- öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev yapan, üniversitelerin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünden mezun öğretmenler

Bilgisayar Destekli Öğretim: Bilgisayarın öğrenmenin meydana geldiği bir ortam olarak kullanıldığı, öğretim sürecini ve öğrenci motivasyonunu güçlendiren, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre yararlanabileceği, kendi kendine öğrenme ilkelerinin bilgisayar teknolojisi ile birleşmesinden oluşmuş bir öğretim yöntemidir (Şahin ve Yıldırım, 1999: 58).

Kısaltmalar

BÖTE: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

BDE: Bilgisayar Destekli Eğitim

BDÖ: Bilgisayar Destekli Öğretim

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bilgisayar Öğretmenleri ve Bilgisayar Dersi ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Memmedova'nın (2000) "Bilgisayar Destekli Eğitimde Rol Alan Formatör Öğretmenlerin Görevlerini Gerçekleştirme Düzeylerine ve BDE Uygulamalarına İlişkin Görüşleri" başlıklı araştırmasında (31 Temmuz- 25 Ağustos 2000 tarihleri arasında Ankara'da Formatör öğretmenlik hizmet içi eğitim kursuna katılan 211 bilgisayar formatör öğretmen) BDE'de rol alan formatör öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenen görevleri nasıl gerçekleştirdiklerine ve BDE uygulamalarına ilişkin görüşlerini incelemiştir.

Araştırmaya katılan formatör öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır. 30 ve üzeri yaş grubundan oluşan formatör öğretmenler, meslek liseleri, ilköğretim okulları ve müfredat laboratuvar okullarında çalıştıklarını, üniversite mezunu olduklarını, 10 yıl ve üzeri deneyime sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, bu öğretmenlerin yabancı dilinin orta düzeyde olduğu ve çalıştıkları okullarda bilgisayar öğretmeni bulunmadığı belirlenmiştir.

Formatör öğretmenlerin çoğunun, 1990 yılından sonra hizmet-içi eğitimi kurslarına katıldıkları ve bilgisayar laboratuvarı bulunan okullarda görev yaptıkları belirlenmiştir. Öğretmenlerin yarısına yakını, katıldıkları hizmet-içi eğitim kurslarını yeterli görmemektedirler.

Araştırma sonuçlarına göre: formatör öğretmenlerin, yarısından çoğunun okuldaki bilgisayar laboratuvarında çıkan sorunları tek başlarına çözdükleri, öğretmenlere bilgisayar kullanmada yardımcı oldukları; yaklaşık yarısının çalıştıkları okullardaki bilgisayar laboratuvarını mesai saatleri içerisinde açık tuttukları; üçte birinden fazlasının çalıştıkları okullardaki diğer öğretmenlere BDE konusunda rehberlik etmek için zaman ayıramadıkları belirlenmiştir.

Memmedova, araştırmaya katılan formatör öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda BDE uygulamalarının başarısında formatör öğretmenlerin etkili olduklarını, yöneticilerin BDE uygulamalarını büyük oranda kolaylaştırdıklarını, BDE uygulamalarında görev alacak öğretmenlerin özel olarak eğitilmeleri gerektiği, BDE'nin öncelikli başlatılması gereken ders/ ders gruplarının fen bilimleri, yabancı dil ve matematik dersleri olması gerektiği, BDE uygulamalarına öncelikle ilköğretim I. kademedede başlanması gerektiği, okullarındaki öğretmenlerin BDE konusunda büyük ölçüde ilgili oldukları belirlenmiştir.

Orhan ve Akkoyunlu'nun (2003) “Eğitici Bilgisayar Formatör (Master) Öğretmenlerin Profilleri ve Uygulamada Karşılaştıkları Güçlüklerle İlişkin Görüşleri” başlıklı araştırmalarında araştırma grubunu ocak- mart 2003 tarihlerinde Ankara Bilimsel Teknik Araştırma Vakfı (BİTAV)'nda düzenlenen “Eğitici Bilgisayar Formatör Öğretmen Eğitimi Kursu”na Türkiye'nin her bölgesinden gelen ve 1985 yılından bugüne değin bu konuda devam eden hizmet-içi eğitim kurslarına katılan öğretmenler arasından bu kurs için sınavla seçilmiş 240 öğretmenin 182'si oluşturmuştur.

Araştırmaya katılan formatör öğretmenlerin büyük çoğunluğunun yaşının 35 ile 44 (% 52) yaş arasında yoğunlaştığı, 25 yaş altı öğretmen olmadığı ve öğretmenlerin % 92'sini erkeklerin oluşturduğu görülmüştür.

Formatör öğretmenlerin branşlara göre dağılımlarına bakıldığında ilköğretim sınıf öğretmenleri (%32), meslek dersleri öğretmenleri (%25) ve Fen Bilimleri öğretmenleri (%23) ilk üç sırada yer almıştır.

Formatör öğretmenlerin çalıştıkları kurumlardaki görevleri incelendiğinde, % 55'inin hem bilgisayar/ formatör öğretmeni olarak hem de alanlarıyla ilgili olarak derslere girdikleri görülmektedir. % 16'sı yıllardır bilgisayar formatör öğretmeni olmak üzere eğitim almalarına rağmen sadece kendi alanlarıyla ilgili derslere girerken, %2'si de yöneticilik yapmaktadır. 182 öğretmenden sadece 26'sı (%14) kurumlarında yetiştirilme amaçlarına uygun olarak yani sadece bilgisayar formatör öğretmeni olarak görev yaptıklarını belirtmişlerdir.

Araştırma sonuçlarına göre;

- formatör öğretmenlerin aldıkları eğitimlerden kazandıkları bilgi ve becerileri uygulama olanakları incelendiğinde, %17'sinin okullarında bilgisayar alt yapısının bulunmadığı ve %14'ünün de bu bilgi ve becerileri bu alanla ilgili dersler vermedikleri için uygulayamadıkları,
- eğitimler sonucu hayal kırıklığı yaşayıp yaşamadıkları incelendiğinde, özellikle katıldıkları hizmet-içi eğitim kurslarında edindikleri “bilgi birikiminden yeterince yararlanılmadığı” (%82), “yöneticilerle zaman zaman çatışmalara neden olması” (%59), “kurumdaki yüküm kaldıramayacağım kadar arttı” (%27), “Öğretmen eğiticisi olarak kabul görmedim” (%12), “Çevremdekilerin beklentileri baş edemeyeceğim kadar arttı” (%10) ve “Öğretmen/ mesai arkadaşlarımla ilişkimi olumsuz etkiledi” (%3) gibi konularda hayal kırıklığı yaşadıkları,
- Uygulamada karşılaştıkları güçlükler incelendiğinde, özellikle kurumlarındaki bilgisayar/ formatör sayısındaki yetersizlik (%84), MEB, İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri'nin yeterince izleme yapmaması (%65), teknik bakımdaki aksaklıklar (%60), okul/ kurum yöneticilerinin uygulama ile ilgili eğitim eksikliği (%60), yöneticilerin olumsuz tutumu (destek vermemesi) (%55), yeterli sayıda öğretim yazılımlarının/ materyallerinin olmaması (%52), öğrenci mevcuduna göre donanım yetersizliği (%50), okuldaki teknolojik donanım yetersizliği (%21) ve öğretmen/ mesai

arkadaşlarından destek görmeme (%18) konularının güçlükler olarak belirtildiği,

- Alınan eğitimlerin sağladığı yararlar konusundaki görüşleri incelendiğinde “öğretmenlik mesleğinden daha fazla doyum almamı sağladı” (%54), “öğretmen/ mesai arkadaşlarımla ilişkiyi olumlu yönde etkiledi” (%50), “yöneticilerle ilişkiyi olumlu yönde etkiledi” (%21), “okulda/ çalıştığım kurumda saygınlığım arttı” (%19), “öğretmen arkadaşlara eğitim vermenin mutluluğunu yaşadım” (%19), “Kurumdaki sorumluluklarım dolayısıyla ayrıcalıklarım arttı” (%18) olarak belirtilmişken “kademe/derece atlamamı sağladı” seçeneği hiç kimse tarafından seçilmemiş ayrıca “Hiçbiri” seçeneği %46’lık bir oranla işaretlenmiştir.

Ersoy (2005) “İlköğretim Bilgisayar Dersindeki Sınıf Yerleşim Düzeni Ve Öğretmen Rolünün Yapılandırmacı Öğrenmeye Göre Değerlendirilmesi” başlıklı araştırmasını 2002- 2003 öğretim yılı bahar döneminde Eskişehir’deki bir ilköğretim okulunda beşinci sınıf bilgisayar dersinde gerçekleştirmiştir.

Öğretmen tüm sınıftaki öğrencilerin ne yaptığını, ne yapamadığını anında görebilmeli ve öğrencileri doğru biçimde yönlendirebilmelidir. Bu nedenle, bilgisayar dersi yerleşim düzeni, öğrencilerin bilgisayarı rahat bir biçimde kullanabilecekleri, gerek birbirleri ile gerekse öğretmenle etkileşimde bulunabilecekleri esneklikte olmalıdır. Böyle bir ortamda öğretmenin yapılandırmacı davranışları göstermesi daha kolay olacaktır.

Sınıfta aynı öğrencilerin hep aynı bilgisayarda oturdukları, bu öğrencilerin birlikte çalıştıkları ve sınıfın fiziksel olarak küçük olduğu görülmüştür. Sınıfta bilgisayarların U yerleşim düzeninde olması, öğretmenin öğrencilerle etkileşime girmesini kolaylaştırmakta, ancak aynı durumum öğrenciler için o kadar kolay olmadığı söylenebilir. Çünkü, bilgisayar masaları arasında boşluk olmaması, öğrencilerin hareket alanlarının sınırlandırmaktadır. Özellikle, 3’er öğrenci

tarafından kullanılan bilgisayarlarda öğrencilerin omuz omuza oturduğu, bilgisayarı rahat kullanamadıkları ve sınıfla rahat iletişim kuramadıkları gözlenmiştir.

Gözlem yapılan bilgisayar dersinde U yerleşim düzenini benimsenmiştir. Bu yerleşim düzeninde yapılandırmacı öğretmen rollerinin daha rahat yerine getirileceği söylenebilir. Bu bulgu, Rakes ve diğerlerinin (1999) yaptığı araştırmanın, U yerleşim düzenin benimsendiği sınıflarda yapılandırmacı öğretmen rolünün diğer sınıf yerleşim düzenlerine göre daha rahat yerine getirildiği bulgusu ile uyumludur. Ayrıca, Yurdakul'un (2004, s.221) yaptığı çalışmada, U yerleşim düzeninin bilgisayar kullanımında öğrenciler arasında etkileşimi artırdığını ve çeşitli etkinliklerin birlikte yapılmasını desteklediği ortaya koymuştur. Bu nedenle, gözlem yapılan bilgisayar dersinin yapılandırmacı öğrenmeye uygun olduğu söylenebilir.

Sınıf yerleşim düzeni yapılandırmacı öğretmen rollerinin gerçekleştirilmesine uygun olmasına karşın, kimi açılardan uygun değildir. Örneğin, bir bilgisayarı 3 öğrencinin kullanması, sınıfın fiziksel olarak yeterli büyüklükte olmaması ve öğrencilerin kullandığı sandalyelerin dönerli olmaması, bilgisayar masalarının yan yana gelecek biçimde boşluk bırakılmadan yerleştirilmiş olması sınıfın yerleşim düzenini yapılandırmacı öğretmen rollerinin yerine getirilmesi açısından kısmen olumsuz etkilemektedir. Araştırmanın bu bulgusu, Altun (2003) ve Kılıçer-Sulak'ın (1999) yaptıkları çalışmaların bilgisayar sınıflarında yaşanan sorunlardan, bir bilgisayarı birden fazla öğrencinin kullanması ve sınıfın fiziksel olarak yeterli büyüklükte olmaması bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Gözlem yapılan bilgisayar dersinde öğretmenin yaşadığı sorunlar arasında, sınıfın fiziksel olarak yeterli büyüklükte olmaması, öğrenci sayısının fazla olması, bir bilgisayarı birden fazla öğrencinin kullanması ve öğrencilerin derste oyun oynamak istemesi sayılabilir. Ancak, öğretmen öğrencilerin oyun oynamasını bir ödül ve güdülenme aracı olarak kullanmaktadır. Burdette ve McGraw'ın (2001) yaptığı araştırma, kimi öğretmenlerin öğrencilerin çalışmalarını tamamlaması ya da iyi bir davranış sergilemeleri koşuluyla bilgisayarda oyun oynamayı bir ödül olarak kullandıkları bulunmuştur (Akt. Phalen, 2004, s.29).

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (EARGED) tarafından yapılan araştırma ilköğretim öğrencilerinin İngilizce bilgisayar okuryazarlığı raporunda bilgisayar öğretmenleri, dersi ve öğrencilerin düşünceleri konusunda çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Rapora göre;

- Bilgisayar öğretmenlerinin çoğu genç yaşlardadır (% 59'u 29 yaşın altında). Dolayısıyla meslekteki kıdemleri azdır (% 58, 3'ü 5 yıldan az)
- Bilgisayar öğretmenlerinin sadece % 16'sı bilgisayar öğretmeni yetiştiren lisans programlarından mezun olmuştur; % 25, 6'sı başka alanlarda lisans /önlisans yaparken bilgisayar dersi almıştır, % 58'3 hizmet içi eğitim kursları veya özel kurslardan yetişmiştir.
- Bilgisayar öğretmenlerinin % 41,4'ü haftada 25saatten fazla derse girmektedir; haftada 15 saatin altında derse girenler % 29'dur.
- Bilgisayar öğretmenlerinin % 45,3'ü ""Mesleki Geliştirme"" etkinliklerine, hiç katılmamakta; % 36,9'u meslekle ilgili yayınları izlemeye haftada 1- 2 saat zaman ayırmaktadır.
- Bilgisayar öğretmenlerinin % 70,1'inin evinde bilgisayar, % 82,2'sinin okulunda bilgisayar laboratuvarı vardır ve % 89, 8'i internete ulaşma imkanına sahiptir.
- Bilgisayar öğretmenleri bilgisayarda sıklıkla veya sürekli olarak ""Word"" programını ve internet tarayıcıları kullanmaktadır. ""Authorware"" gibi yazarlık ve ""Frontpage"" gibi web tasarımı programları hiç kullanılmamakta (% 50,9), diğer programlar ara sıra kullanılmaktadır.
- Bilgisayar öğretmenleri kendilerini, bilgisayardaki ""Word"" ve ""İnternet Tarayıcı""larını kullanmakta yeterli buluyorlar (Sırasıyla % 69,5 ve % 50,0). Bunları sırasıyla kendilerini ""Excel"", ""PowerPoint"", çizim ve grafik

programlarında kendilerini yeterli bulanlar izlemektedir (Sırasıyla % 45, % 41,6 ve % 35). Bilgisayar öğretmenlerinin büyük bölümü kendilerini "Authorware" gibi yazarlık ve "Frontpage" gibi web tasarımı programlarında ya hiç yeterli görmüyor (%34,6) ya da az yeterli buluyorlar (%25,7).

- Bilgisayar öğretmenleri, en çok "Web tasarımı" (%75,8), bilgisayar programcılığı (%68,5), grafik tasarımı (%66,8) ve bilgisayar donanımı (% 51,9) ile ilgili alanlarda eğitim ihtiyacı duymaktadır. "Excel" kullanımında eğitim ihtiyacı duyanlar % 35, 9; "Word", "PowerPoint" ve "Paint" kullanımında eğitime ihtiyaç duyanlar % 26,6 veya daha azdır.
- Öğretmenlerin tamamına yakını (%98,1) öğrencilerin bilgisayar öğrenmeye hevesli olduklarını belirtmektedir.
- Öğretmenler, öğrencilerin bilgisayarı daha çok oyun oynamak için kullandıkları kanısındadır (%83,4).
- Öğrencilerin % 79,8'i okullarında aldıkları bilgisayar dersinin onlara gerekli bilgi ve becerileri kazandırdığına inanmaktadır.
- Öğrencilerin % 88'i bilgisayar ders saatlerinin arttırılmasını istemektedir.
- Öğrencilerin % 70,8'ine göre bilgisayar dersi dışındaki derslerde öğretmenler bilgisayar kullanmamakta buna karşın öğrencilerin % 79,5'i bilgisayar dersi dışındaki derslerde de bilgisayar kullanılmasını istemektedir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Akkoyunlu ile Orhan'ın (2003) “Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümü Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Öz Yeterlik İnancı ile Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki” adlı çalışmasında araştırma grubunu Eskişehir, Hacettepe, Dokuz Eylül, Karadeniz Teknik ve Marmara Üniversiteleri Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü son sınıf öğrencileri (N= 159) oluşturmaktadır.

Araştırmada, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri bölümü son sınıf öğrencilerinin bilgisayar konusunda kendi becerilerine olan inançlarının yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Okul ortamlarındaki çalışmalarında söz konusu görevlerini yerine getirmeye çalışırken pek çok sorun ve engelle karşılaşabilen bilgisayar öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarının genel olarak yüksek çıkması, bu engelleri aşabilmek için çaba gösterecek olmalarından dolayı önemlidir.

Öğrencilerin, bilgisayar kullanma öz-yeterlik inancı ölçeğinden elde edilen puan ortalamaları cinsiyete göre incelendiğinde kız ve erkek öğrencilerin bilgisayar kullanma öz-yeterlik inançları temel bilgisayar becerileri açısından ele alındığında anlamlı bir farklılık bulunmazken, üst düzey bilgisayar becerileri açısından ele alındığında erkekler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Bilgisayar kullanma öz yeterlik inancı yaşa göre incelendiğinde ise öğrencilerin bilgisayar kullanma öz-yeterlik inançlarının yaşları büyüdükçe artış gösterdiği görülmüştür. Bu sonuç da öğrencilerin yaşı ilerledikçe deneyimlerinin de artması ile açıklanabilmektedir.

Araştırmanın belki de en dikkat çekici sonucu, bilgisayar kullanma öz-yeterlik inancı ölçeğinden elde edilen ortalamaların mezun oldukları okul türüne göre öğrencilerin Meslek Liselerinin Bilgisayar bölümünden ve Genel Liselerden mezun olan öğrencilerin lehine farklılık göstermiş olmasıdır. Özellikle genel lise mezunu

öğrenciler ile diğer meslek lisesi öğrencilerin bilgisayar kullanma öz-yeterlik inançları arasında anlamlı bir fark çıkması ayrıca dikkat çekicidir. Bu sonuç, genel liselerden mezun olan öğrencilerin dört yıllık süreçte daha fazla çaba gösterdiği ve deneyim kazandığı şeklinde yorumlanabilir.

Akkoyunlu ve Kurbanoglu'nun (2003) "Öğretmen Adaylarının Bilgi Okuryazarlığı ve Bilgisayar Öz- yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma " adlı çalışmalarında öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz-yeterlik algıları incelenmiş; söz konusu iki algı arasındaki ilişki ve bunların yıllar içinde değişim gösterip göstermediği araştırılmıştır.

Araştırmada Hacettepe Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, İlköğretim Bölümü Matematik Öğretmenliği ve İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği lisans programlarına devam etmekte olan birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri yer almıştır.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algısı düzeyi diğer iki bölüme göre yüksek çıkmıştır.

Bilgi okuryazarlığı öz- yeterlik algısı sınıflara göre incelendiğinde her üç bölümde de birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru artış gösterdiği görülmektedir. Başka bir deyişle, Bilgi okuryazarlığı öz- yeterlik algıları yıllar içinde artmaktadır.

Öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik algıları incelendiğinde sonuçlarının Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencileri lehine olduğu ve bu bölüm öğrencilerinde bilgisayar öz-yeterlik algısının birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru artış gösterdiği görülmüştür.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algısı ile bilgisayar öz-yeterlik algısı arasında pozitif bir ilişki saptanmıştır. Bilgisayar okuryazarlığının bilgi okuryazarlığı için ön koşul olduğu bilinmektedir

(AASL/AECT, 1998). Bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algısının da diğerinden bağımsız gelişmediği görülmektedir. Nitekim elde edilen sonuçlara göre bilgisayar öz-yeterlik algısı ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algısının birlikte arttığı gözlenmektedir.

Çalışma kapsamına alınan üç bölüm arasında öğrencilerin gerek bilgi okuryazarlığı algıları gerekse bilgisayar öz-yeterlik algıları düzeyinde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü açısından bir fark görülmüştür. Söz konusu fark, adı geçen bölüm öğrencilerinin ilgili alanlarda diğer iki bölüm öğrencilerine göre daha fazla bilgi ve deneyime sahip olmalarından kaynaklanmaktadır.

Çalışma kapsamına alınan her üç bölümde, öğrencilerin hem bilgi okuryazarlığı hem de bilgisayar öz-yeterlik algı düzeyleri sınıflar büyüdükçe olumlu bir artış göstermiştir. Bu da gene zamanla bilgi ve deneyim düzeylerinin artışı ile açıklanabilir.

Ceyhan'ın (2003) “Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin algı ve beklentileri” adlı çalışmasında öğretmenlik programlarının son sınıflarına devam eden öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin algı ve beklentileri incelenmiştir. Araştırma grubunu 2001- 2002 öğretim yılı bahar döneminde Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki 11 öğretmenlik programının ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Öğretmenliği programının dördüncü sınıflarına devam eden 829 son sınıf öğrencisinden 490'ı oluşturmuştur. Örneklemeye alınan programlar şunlardır: Almanca öğretmenliği, Fransızca öğretmenliği, İngilizce öğretmenliği, Okul öncesi öğretmenliği, Sınıf öğretmenliği, Sosyal bilgiler öğretmenliği, İlköğretim Matematik öğretmenliği, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri öğretmenliği (% 6,70), Resim iş öğretmenliği, Beden eğitimi öğretmenliği, Zihin engelliler öğretmenliği ve İşitme engelliler öğretmenliği oluşturmuştur.

Öğretmenlik mesleğinin gelir durum algısına ilişkin bulgulara bakıldığında cinsiyetler anlamında anlamlı bir farklılık görülmemekle beraber öğretmenlik

mesleği gelir durumu kızlar tarafından % 74,30 erkekler tarafından %73,60 yetersiz bulunmuştur.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karar verme biçimine göre öğretmenlik mesleğinin gelir durumunu algılamalarına ilişkin bulgulara bakıldığında ÖSS puanı ancak öğretmenlik programını kazanmasına yettiği için karar verenler öğretmenlik mesleğinin gelirini % 81, 20 oranda yetersiz bulmakta, öğretmenlik mesleğini sevdiği için seçenler % 74,90 oranda, ailesi ve çevresi istediği için seçenler % 66,70 oranda ve diğer sebeplerle seçenler % 61, 10 oranda mesleğin gelirini yetersiz bulmaktadırlar.

Mezun olduklarında öğretmenlik mesleğini yapmaya istekli olup olmamalarına ilişkin bulgulara bakıldığında mezun oluktan sonra öğretmenlik mesleğini yapmayı çok isteyenlerinin oranının kızlarda daha fazla olduğu (% 68,90), buna karşın biraz isteyenlerin ve hiç istemeyenlerin oranının ise erkeklerde daha fazla olduğu (sırasıyla % 34,00 ve 14,50) görülmektedir.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerine göre öğretmenlik mesleğini yapmaya istekli olup olmadıklarına ilişkin bulgulara bakıldığında, mezun olduktan sonra öğretmenlik mesleğini yapmayı çok isteyenlerin oranının en fazla öğretmenlik mesleğini sevdikleri için seçenlerde (% 81,90) olduğu, en az ise ÖSS puanı ile ancak bu programı kazanabilmesi nedeniyle karar verenlerde (% 38,59) olduğu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğini yapmayı hiç istemeyenlerin ise daha çok diğer nedenlerle öğretmenlik programını seçenler olduğu (% 19,40), en az ise severek öğretmenlik mesleğini seçenlerde olduğu görülmektedir.

Karaer'in (2005) "Eğitim Fakülteleri Fen Bilgisi, Bilgisayar ve Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğrencilerinin Atanıp- Atanamamaya Yönelik Kaygıları ve Umut Düzeyleri" adlı yüksek lisans bitirme projesinde araştırmanın örneklemini 2004- 2005 öğretim yılı Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan son sınıf öğrencilerinden fen bilgisi öğretmenliğinden 49, sınıf öğretmenliğinden 46, Dokuz Eylül ve Ege Üniversiteleri Bilgisayar ve Öğretim

Teknolojileri Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencilerinden 24 öğrenci olmak üzere 119 kişi oluşturmaktadır.

Bu öğrencilerin % 68,1'i bölümlerini isteyerek tercih etmiş, % 68,9'unun atama olasılığı hakkında ön bilgisi varmış ve bu öğrenci grubunun % 86,6'sı ataması olduğu takdirde Türkiye'nin herhangi bir iline gidebileceğini düşünmektedir. Örneklemin % 82,4'ü atamanın sınavla olmasından ötürü endişeli, % 79,8'i de atama garantisinin olmamasından dolayı kaygılanmaktadır.

Araştırma bulgularına bakıldığında öğrencilerin bölüm bilgileri ve durumluk kaygı ölçeğinden aldıkları puanlar incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ancak sınıf öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin durumluk kaygısının diğerlerinden daha yüksek olduğu, bu üç bölüm içinde en düşük değere Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin sahip olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin bölüm bilgileri ve sürekli kaygı ölçeğinden aldıkları puanlar incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ancak çok az da olsa fen bilgisi öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin sürekli kaygı düzeylerinin diğerlerinden daha yüksek olduğu, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin ise en düşük sürekli kaygı düzeyine sahip olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin bölüm bilgileri ve umutsuzluk ölçeğinin alt ölçeklerinden (Gelecek ile İlgili Duygular ve Beklentiler, Motivasyon Kaybı) aldıkları puanlar incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ancak az da olsa Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencilerinin Motivasyon Kaybı puanlarının diğerlerinden daha düşük görülmüştür. Genel olarak öğrencilerin bölüm bilgileri ve umutsuzluk ölçeğinden aldıkları puanlar incelendiğinde de anlamlı bir farklılık görülmemiş, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencilerinin aldıkları puan itibarıyla ikinci sırada yer aldıkları görülmüştür.

Seferoğlu'nun (2004) "Öğretmen Adaylarının Öğretmen Yeterlilikleri Açısından Kendilerini Değerlendirmeleri" adlı araştırmasının evrenini Hacettepe

Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 64'ü erkek, % 36'sı bayan, % 67'si meslek lisesi mezunu, % 33'ü genel lise mezunudur.

Araştırma Milli Eğitim Bakanlığınca saptanan öğretmen yeterliliklerinden “Eğitime- Öğretme Yeterlilikleri” boyutu ile ilgilidir. Bu grupta 14 alt bölüm ile ilgili düşünceleri ve halen devam ettikleri öğretmenlik eğitimi programının onların bu yeterlilikleri kazanmalarına katkı düzeyini değerlendirmeleri ve mesleki açıdan yeterli olmadıklarını düşündükleri alanlarda, mezun olduktan sonra kendilerini nasıl geliştirmeyi planladıklarını belirtmeleri istenmiştir.

Öğretim yapma, yetişkinleri eğitime ile ilgili yeterlilik maddelerine verilen yanıtların ortalaması “iyi” düzeyinde çıkmıştır.

Öğrenciyi tanıma, öğretimi planlama, öğretimi yönetme, başarıyı ölçme ve değerlendirme ile ilgili yeterlilik maddelerine verilen yanıtların dağılımına bakıldığında yanıtların ortalamalarının “orta ile iyi” arasında olduğu görülmektedir.

Materyal geliştirme, rehberlik yapma, temel becerileri geliştirme, özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere hizmet etme, ders dışı etkinliklerde bulunma, kendini geliştirme, okulu geliştirme, okul çevre ilişkilerini geliştirme ile ilgili yeterlilik maddelerine verilen yanıtların ortalaması “orta” düzeyde çıkmıştır.

Lisans programının öğretmen yeterliliklerini geliştirmeye katkısını tespit etmek için uygulanan ölçekte alınan ortalamaların yanıtları “öğretimi planlama, materyal geliştirme, öğretim yapma ve öğretimi yönetme” yeterlilik gruplarında bölümlerinin katkısını en üst düzeyde ve “özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere hizmet etme” yeterlilik grubunda da orta düzeyde çıkmıştır.

Adayların kendilerini değerlendirmelerinin “cinsiyet, mezun olunan lise türü ve okuldaki başarı durumları” açısından anlamlı bir fark göstermediği anlaşılmıştır.

Adaylara “mesleki açıdan yeterli olmadığınızı düşündüğünüz alanlarda, mezun olduktan sonra, kendinizi nasıl geliştirebileceğinizi düşünüyorsunuz? Şeklinde yöneltilen soruya adaylar elektronik ortamlardan yararlanmayı ve elektronik kaynakları kullanabileceklerini ifade etmişlerdir. Öte yandan adayların bir kısmı da eksiklikler konusunda konuşmanın erken olduğunu düşünmekte ve uygulamada yaşadıklarına bakarak sorununa yönelik özel çözüm üretebileceklerini ifade etmişlerdir. Yine başka bir grup da beraber çalıştıkları meslektaşlarından veya deneyimli öğretmenlerden yardım alabileceklerini düşünmektedirler.

Son olarak adaylara “Bu ankette yer alan öğretmen yeterlilik maddelerine ek olarak, iyi bir öğretmenin sahip olması gereken başka hangi yeterlilikler olabilir?” şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtların bazıları şunlardır:

- İnternet kullanabilme, bilgiye ulaşma
- Teknoloji kullanabilme, araştırmalar yapabilme, öğrenmeyi öğrenebilme,
- Teknolojik gelişmeleri takip etme ve bu teknolojiler hakkında yeterli bilgi edinip onları kullanabilme
- Bilgisayar kullanımı, Office kullanımı.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini ile veri toplama araçları, verilerin toplanması ve veri çözümleme teknikleri açıklanmıştır.

Araştırmanın Modeli

Öğrencilerin mesleğe yönelik beklentileri ile alanda çalışmaya başlayan öğretmenlerin meslekleri hakkındaki algılarını tespit etmeyi amaçlayan bu araştırma tarama modelinde yapılmıştır.

Tarama Modeli, geçmişte ya da halen var olan durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmanın incelediği olay, birey, ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 1994).

Araştırmanın Evreni ve Örneklemini

Araştırmanın evrenini 2007–2008 eğitim öğretim yılı güz döneminde İzmir’de Ege ve Dokuz Eylül Üniversitelerinde okuyan BÖTE öğrencileri ile 2006-2007 eğitim- öğretim yılı bahar döneminde İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan BÖTE mezunu bilgisayar öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini BÖTE öğrencilerinden 1, 2, 3 ve 4. sınıftaki toplam 324 kişi ile alanda çalışan öğretmenlerin % 30'u oluşturmaktadır.

Araştırmaya Katılan Öğretmen Adayları

Aşağıda örneklem içerisinde bulunan öğretmen adaylarının araştırmanın değişkenlerine göre dağılımlarına yer verilmiştir. Tablo 3.1' de öğrencilerin okudukları üniversiteye göre dağılımı gösterilmektedir.

Tablo 3.1		
Öğrencilerin Okudukları Üniversiteye Göre Dağılımı		
Üniversite	N	%
Dokuz Eylül	110	34
Ege	214	66
Toplam	324	100

Tablo 3.1 incelendiğinde öğrencilerin % 66'sının Ege Üniversitesi'nin % 34'ünün ise Dokuz Eylül Üniversitesi'nin öğrencisi olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin mezun oldukları liseye göre dağılımı Tablo 3.2'de gösterilmektedir.

Tablo 3.2		
Öğrencilerin Mezun Oldukları Liseye Göre Dağılımı		
Okul Türü	n	%
Genel	85	26,2
Anadolu- Fen	119	36,7
Mesleki-Teknik	120	37,0
Toplam	324	100

Tablo 3.2 incelendiğinde öğrencilerin % 37'sinin mesleki- teknik lise mezunu olduğu, % 36,7'sinin Anadolu- Fen lisesi mezunu olduğu ve % 26,2'sinin genel lise mezunu olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin sınıflara göre dağılımı Tablo 3.3'de gösterilmektedir.

Tablo 3.3		
Öğrencilerin Sınıfa Göre Dağılımı		
Sınıf	N	%
1	67	20,7
2	83	25,6
3	82	25,3
4	92	28,4
Toplam	324	100

Öğrencilerin sınıflara göre dağılımları incelendiğinde 1. sınıfların % 20,7; 2. sınıfların % 25,6; 3. sınıfların %25,3 ve 4. sınıfların % 28,4 oranında olduğu görülmektedir. Çoğunluk 4. sınıf, sonra sırasıyla 2'ler 3'ler ve en son da 1'ler takip etmektedir.

Öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılımı Tablo 3.4'de gösterilmektedir.

Tablo 3.4		
Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı		
Cinsiyet	N	%
Kız	210	64,8
Erkek	114	35,2
Toplam	324	100

Öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılımları incelendiğinde öğrencilerin %64'8'inin kız, % 35,2'sinin erkek olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin bölüm tercih sıralarına göre dağılımı Tablo 3.5'de gösterilmektedir.

Tablo 3.5		
Öğrencilerin Bölüm Tercih Sıralarına Göre Dağılımı		
Bölüm Tercih Sırası	N	%
1 – 5	172	53,1
6 – 10	88	27,2
11 – +	64	19,8
Toplam	324	100

Öğrencilerin bölüm tercih sıralarına göre dağılımları incelendiğinde çoğunluğun (% 53,1) 1-5 arası tercih ettiği, % 27,2'sinin 6- 10 arası tercih ettiği ve % 19, 8'inin de 11 ve daha altta tercih ettiği görülmektedir.

Öğrencilerin bölümü isteyerek seçip seçmemelerine göre dağılımı Tablo 3.6'de gösterilmektedir.

Tablo 3.6		
Öğrencilerin Bölümü İsteyerek Seçip Seçmemelerine Göre Dağılımı		
Tercih Şekli	N	%
İsteyerek	192	59,3
Zorunlu	132	40,7
Toplam	324	100

Öğrencilerin bölümü isteyerek seçip seçmemelerine göre dağılımları incelendiğinde öğrencilerin % 59,3'ü bölümü isteyerek seçmişken, % 40,7'si bölümü zorunlu olarak seçmiştir.

Öğrencilerin mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmayı düşünüp düşünmediklerine göre dağılımı Tablo 3.7'te gösterilmektedir.

Mezun Olunca Öğretmenlik Yapmayı Düşünüyor musunuz?	N	%
Evet	204	63
Hayır	29	9,0
Kararsız	91	28,1
Toplam	324	100

Öğrencilerin mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre dağılımları incelendiğinde % 63'ünün mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmayı düşündüğü, % 9'unun düşünmediği ve % 28,1'inin kararsız kaldığı görülmektedir.

Görüşme Yapılan Öğretmenler

Görüşme yapılan öğretmenler Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan ve üniversitelerin BÖTE bölümünden mezun bilgisayar öğretmenleri içerisinde rastgele seçilmiştir.

Tablo 3. 8	
Öğretmenlerin Çalıştıkları İlçeler ve Okul İsimleri	
İlçe	Okul Adı
Balçova	Yusuf Uz ilköğretim Okulu
Bornova	Nedret İlhan Keten İlköğretim Okulu Özkanlar İlköğretim Okulu Uzun Hasan İlköğretim Okulu
Buca	Anadolu Meslek Lisesi ve Meslek Lisesi Buca Ticaret Meslek Lisesi (2) Müşerref- Mahmut Tinas İlköğretim Okulu Vali Rahmi Bey İlköğretim Okulu
Çiğli	Çifte Havuzlar İlköğretim Okulu Maltepe İlköğretim Okulu
Gaziemir	Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi Sarnıç İlköğretim Okulu
Karşıyaka	Mavişehir İlköğretim Okulu Selçuk Yaşar Alaybey İlköğretim Okulu
Konak	Eserkent İbrahim Kavur İlköğretim Okulu Karabağlar Yeşilyurt IMKB TML ve Ticaret Meslek Lisesi Nazire Merzeci İlköğretim Okulu Şerif Remzi İlköğretim Okulu Mimar Sinan İlköğretim Okulu

Aşağıda görüşme yapılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımlarını gösteren Tablo 3.9 görülmektedir.

Tablo 3.9 Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı		
Cinsiyet	n	%
Bayan	12	60
Bay	8	40
Toplam	20	100

Tablo 3.9 incelendiğinde görüşme yapılan öğretmenlerin % 60'ının bayan, % 40'ının bay olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin mezun oldukları üniversitelere göre dağılımı tablo 3.10'da gösterilmektedir.

Tablo 3.10 Öğretmenlerin Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımı		
Cinsiyet	n	%
9 Eylül	12	60
Ege	3	15
ODTU	1	5
KATU	1	5
18 Mart	1	5
Osmangazi	1	5
Balıkesir	1	5
Toplam	20	100

Tablo 3.10 incelendiğinde görüşme yapılan öğretmenlerin %60'ının Dokuz Eylül Üniversitesi'nden mezun olduğu görülmektedir. Bunu %15 oranı ile Ege Üniversitesi takip etmektedir. Diğer öğretmenler % 5'lik oranlarla ODTU, KATU, 18 Mart, Osmangazi ve Balıkesir üniversitesi mezunlardır.

Öğretmenlerin çalıştıkları okul türüne göre dağılımı tablo 3.11'de gösterilmektedir.

Tablo 3.11		
Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Dağılımı		
Okul Türü	N	%
İlköğretim	15	75
Ticaret Meslek Lisesi	3	15
And. Mes. Ve Mes. Lis.	1	5
Endüstri Meslek Lisesi	1	5
Toplam	20	100

Tablo 3. 11 incelendiğinde görüşme yapılan öğretmenlerin % 75'inin ilköğretim okullarında çalıştığı % 25'lik kısmın ise liselerde çalıştığı görülmektedir. Liselerde çalışan öğretmenlerin çalıştıkları liseler % 15 oranla Ticaret Meslek, % 5'er oranla Anadolu Meslek ve Meslek ve Endüstri Meslek Lisesi olarak görülmektedir.

Öğretmenlerin yaşlarına göre dağılımı tablo 3.12’de gösterilmektedir.

Tablo 3.12		
Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Dağılımı		
Yaş	n	%
26	5	25
27	5	25
28	4	20
25	3	15
24	1	5
29	1	5
30	1	5
Toplam	20	100

Tablo 3.12 incelendiğinde görüşme yapılan öğretmenlerin % 25’inin 26 yaşında, % 25’inin 27 yaşında olduğu, en kıdemli öğretmenin ise 30 yaşında olduğu görülmektedir. Bu, bölümün yeni bir bölüm olup ancak 5 senedir mezun veriyor olmasına bağlanabilir. Öğretmenlerin % 20’si 28, % 15’i 25 yaşında olup 24, 29, ve 30 yaşındakiler de % 5’şerlik dağılım göstermektedirler.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre dağılımı tablo 3.13’de gösterilmektedir.

Tablo 3.13		
Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Dağılımı		
Kıdem	n	%
4. yıl	8	40
5. yıl	6	30
3. yıl	3	15
2. yıl	2	10
1. yıl	1	5
Toplam	20	100

Tablo 3. 13 incelendiğinde görüşme yapılan öğretmenlerin % 40'ının 4. yılını çalıştığı, % 30'unun 5. yılını çalıştığı görülmektedir. 3. yılını çalışan öğretmenler %15 oranındayken, 2. yılını çalışanlar %10, ilk yılında olanlar % 5 oranında bulunmaktadır.

Öğretmenlerin okul içindeki konumlarına göre dağılımı tablo 3.14'de gösterilmektedir.

Tablo 3.14		
Öğretmenlerin Okul İçindeki Konumlarına Göre Dağılımı		
Konum	N	%
Bilgisayar Öğretmeni	11	55
Formatör	9	45
Toplam	20	100

Tablo 3. 14 incelendiğinde görüşme yapılan öğretmenlerin % 55'inin formatör olmayıp sadece bilgisayar öğretmenliği yaptığı, % 45'inin formatör öğretmen olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada nitel ve nicel veri toplama araçları kullanılmıştır. Bunlardan ilki BÖTE öğrencilerinin mesleğe yönelik beklentilerini ortaya çıkarmak için kullanılan ölçek, diğeri ise Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan BÖTE mezunu bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algılarını tespit etmeye yönelik yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Her iki veri toplama aracı araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Mesleki Beklenti Ölçeği

Ölçeğin hazırlanması için ilk olarak 2005- 2006 yılı bahar döneminde Ege ve Dokuz Eylül üniversitesi 1, 2, 3, 4. sınıflara çeşitli yönlerden meslekten beklentilerini almak için açık uçlu 12 sorudan oluşan bir form araştırmacı tarafından dağıtılmış ve buna düşüncelerini görüşlerini yazmaları istenmiştir. Daha sonra araştırmacı bunları analiz ederek olası ölçek maddelerini oluşturmuştur. Daha sonra bu ölçek taslağı alanda uzman öğretim üyesi ve alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerine toplamda 7 kişiye uzman görüşü için sunulmuş ve bunun sonucunda ölçek maddeleri son şeklini almıştır. Ölçek 33 maddeden oluşmakta olup, güvenilirliği 0,88 olarak hesaplanmıştır. Alt ölçek güvenilirlikleri ise Mesleki Donanım (0,71), Lab. Özellikleri (0,73), Derse Bakış (0,82), Çalışma Ortamı (0,69), Mesleki Bilgi Sunumu (0,74), Mesleki Gelişim (0,78) olarak bulunmuştur.

Ölçek Likert tipi ölçek özelliğine uygun olarak hazırlanmış olup iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda öğretmen adaylarına dair kişisel bilgiler bölümü vardır. İkinci kısımda beklentiyi ölçmeye yönelik maddeler yer almaktadır.

Mesleki Görüşme Formu

Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine yönelik görüşlerini saptamak amacıyla araştırmacı tarafından açık uçlu soruların yer aldığı görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formunun içerik geçerliği için uzman ve alanda çalışan

öğretmen görüşlerine (n=7) başvurulmuştur. Görüşmeler esnasında ses kaydı yapılmış, elde edilen veriler ses kayıtlarından yazılı kayıtlara dönüştürülmüş daha sonra analiz yapan kişinin güvenilirliğinin hesaplanması için araştırmacının veri kodlama güvenilirliğine bakılmıştır. Bunun için araştırmacının önceden tespit ettiği kategoriler ile sonradan tespit ettikleri arasında uyum yüzdesi hesaplanmıştır. Hesaplanan güvenilirlik katsayısı 0,82 olarak bulunmuştur.

Verilerin Toplanması

Beklenti ölçeği Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adaylarından Ege Üniversitesindekilere 22.10.2007 (1A, 1B ve 2B sınıflarına) ve 23.10.2007 (2A, 3A, 3B, 4A, 4B sınıflarına) tarihlerinde, Dokuz Eylül Üniversitesindekilere 24.10.2007 tarihinde uygulanmıştır. Verilerin toplanması araştırmacı tarafından yapılmıştır.

Görüşmeler 2006- 2007 eğitim- öğretim yılının nisan mayıs aylarında öğretmenlerin çalıştıkları okullarda yapılmıştır. Görüşme öncesinde öğretmenlerle görüşülmüş ve uygun oldukları gün ve saatler belirlenip o saatlerde görüşmeye gidilmiştir. Görüşme formu kullanılırken görüşmeci doğru ve geçerli bilgi toplamak üzerine durmuş, katılımcılardan da açık ve dürüstlikle bilgi vermeleri rica edilmiştir. Görüşmeler karşılıklı konuşma şeklinde yapılmış ve görüşmeler esnasında ses kaydı yapılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 40 dakika sürmüştür. Daha sonra ses kayıtları yazılı hale getirilerek çalışmanın verileri oluşturulmuştur.

Veri Çözümleme Teknikleri

Araştırmanın hem nitel hem nicel verilere dayanması nedeniyle hem nitel hem nicel çözümleme teknikleri kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçeklerden elde edilen veriler SPSS 13.0 İstatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesi amacıyla aşağıdaki

istatistiksel teknikler kullanılmış, her birinin kullanıldığı yerler ilgili bulgular ele alınırken açıklanmıştır.

1. Aritmetik Ortalama
2. Standart Sapma
3. Varyans Analizi
4. t testi
5. Scheffé Testi

Araştırmada görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler için içerik analizi yapılmıştır. Verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların görüşmeler içindeki sıklığına bakılmıştır. Sonuçlar yüzde ve frekans olarak gösterilmiştir. Bunun yanı sıra sözel ifadelerden bölümlere de yer verilmiş ve yorumlar yapılmıştır.

Bu bölümde araştırmanın evreni, örnekleme, modeli, veri toplama araçları ve veri çözümleme teknikleri belirtilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

a) Bilgisayar Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde önceki bölümde açıklanan yöntemle toplanan verilerin, her bir alt problemle ilgili olarak istatistik tekniklerle yapılan çözümlenmeleri sonucu elde edilen bulgulara ve bulgularla ilgili yorumlara yer verilmiştir.

Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklenti Düzeyleri İle İlgili Bulgular

Öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin hangi düzeyde olduğuna bakılmıştır. Bunun için öğretmen adaylarının sorulara verdikleri cevapların madde ortalamaları, standart sapmaları hesaplanmış ve bununla ilgili bulgular Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1
Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklenti Düzeyleri

Boyutlar	Madde No	O	SS
	Mezun olduğumda öğrencilere bilgisayar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırabilecek yeterlilikte olacağım	3.91	0.96
Mesleki Donanım	Mezun olduğumda mesleki bilgim öğrencilerin bilgisayar ile ilgili sorularını cevaplayabilecek düzeyde olacaktır	3.60	1.02
	Üniversite eğitimim boyunca öğrendiklerimin çoğunu meslekte kullanabileceğimi zannetmiyorum	2.54	1.28
	Bilgisayar laboratuvarında iyi bir havalandırma sistemi olacaktır	3.16	0.95
	Bilgisayar laboratuvarında bilgisayar alanı ile ilgili kitapları bulunduran bir kitaplık bulunacağımı sanıyorum	3.30	1.02
Lab. Özellikleri	Bilgisayar laboratuvarındaki öğretmen ve öğrenci bilgisayarları internete bağlanabilecektir	3.70	0.91
	Laboratuardaki bilgisayarlar teknik özellik bakımından yeterli donanıma sahip olacaktır	2.95	1.01
	Laboratuar ortamında bilgisayarların diziliş şekli öğrencilerin tümünün birden ekranlarını görebileceğim şekilde olacaktır	3.62	1.07
	Bilgisayar laboratuvarında projeksiyon cihazı olacaktır	3.71	0.94

Tablo 4.1'in Devamı

	Bilgisayar laboratuvarında elektrik kesintilerine karşı gerekli önlemin alınmış olacağını zannetmiyorum	2.66	1.07
	Bilgisayar laboratuvarında bilgisayarlar arasında düzgün çalışan bir ağ bağlantısı olacaktır	3.62	0.98
	Bilgisayar laboratuvarında bilgisayar sayısı yeterli olmayacaktır	2.40	0.95
	Öğrenciler bilgisayarı öğrenmeye istekli olacaklardır	3.95	0.84
Derse Bakış	Çalışacağım okulda bilişim teknolojileri dersinin ciddiye alınacağını zannetmiyorum	3.42	1.13
	Okullarda bilişim teknolojileri dersi oyun dersi olarak görülecektir	3.06	1.18
	Çalışacağım okulda okul idaresi yeniliğe açık ve destekleyici olacaktır	3.11	0.84
	Okul idaresi bilgisayarla ilgili işlerini kendileri halledebileceklerdir	2.25	0.98
Çalışma Ortamı	Yeni öğretmenlerin mesleğe daha kolay uyum sağlamalarına yardımcı olmak için okul içi düzenlemeler yapılacaktır	2.84	1.03
	İş arkadaşları ile etkili bir iletişim kurmak için çaba göstereceğimi sanıyorum	3.96	0.83
	Bilgisayarların bakım ve onarımları düzenli olarak yapılacaktır	3.28	1.02
	Okul sınırları içerisinde, okulda karşılaşılabilecek teknik sorunlarla ilgilenecek teknik bir birimin	2.30	1.06

Tablo 4.1'in Devamı

	olacağını zannetmiyorum		
	Bilgisayar laboratuvarında teknik problemlerle karşılaştığımda destek alabileceğim birimler olacaktır	2.78	1.03
	Çalışacağım okulda dersimle ilgili kendi web sitemi oluşturacağımı sanıyorum	3.91	0.95
Mesleki Bilgi Sunumu	Okulda diğer öğretmenlerin de bilgisayar laboratuvarından faydalanmaları için öğretmen arkadaşlara yardımcı olacağımı sanıyorum	4.03	0.84
	Bilgisayar ile ilgili okul içi kurslar düzenlemek isteyeceğimi zannediyorum	3.54	0.93
	İl/ilçe bazında mesleğimle ilgili görevler almak isteyeceğimi tahmin ediyorum	3.69	0.88
	MEB tarafından bilgisayar öğretmenlerine özel gelişim kursları (programlama dilleri, web tasarım, grafik, ...) açılacaktır	3.17	0.97
	Uzaktan eğitimle bilgisayar öğretmenlerine yeni programların öğretimi yapılacaktır	3.07	1.01
Mesleki Gelişim	İl içindeki bilgisayar öğretmenleri için internet temelli bir grup oluşturulacaktır	3.10	0.86
	Öğrenci ve öğretmenler arası proje çalışmaları teşvik edilecektir	3.67	0.85
	Öğretmenlik mesleği ile ilgili konularda kurslar/ seminerler verilecektir	3.38	0.89

Tablo 4.1'in Devamı

Bilgisayar öğretmenlerinin çeşitli alanlarda uzmanlaşmalarını (web tasarım, programlama, grafik...) sağlayacak çalışmalar yapılacağını sanıyorum	3.09	1.08
Genel kültürümü geliştirmek için çeşitli etkinliklere katılacağımı sanıyorum	4.09	0.81

Tablo 4.1'de yer alan öğretmen adaylarının meslekten beklenti düzeylerine bakıldığında, meslekten beklentilerinin en yüksek olduğu maddeler sırasıyla; “Genel kültürümü geliştirmek için çeşitli etkinliklere katılacağımı sanıyorum” (4,09), “Okulda diğer öğretmenlerin de bilgisayar laboratuvarından faydalanmaları için öğretmen arkadaşlara yardımcı olacağımı sanıyorum” (4,03), “İş arkadaşları ile etkili bir iletişim kurmak için çaba göstereceğimi sanıyorum” (3,96), “Öğrenciler bilgisayarı öğrenmeye istekli olacaklardır” (3,95), “Mezun olduğumda öğrencilere bilgisayar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırabilecek yeterlilikte olacağım” (3,91), ve “Çalışacağım okulda dersimle ilgili kendi web sitemi oluşturacağımı sanıyorum” (3,91) dir.

Öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerinin en düşük olduğu maddeler ise; “Okul idaresi bilgisayarla ilgili işlerini kendileri halledebileceklerdir” (2,25), “Okul sınırları içerisinde, okulda karşılaşılabilecek teknik sorunlarla ilgilenecek teknik bir birimin olacağını zannetmiyorum” (2,30), “Bilgisayar laboratuvarında bilgisayar sayısı yeterli olmayacaktır” (2,40), “Üniversite eğitimim boyunca öğrendiklerimin çoğunu meslekte kullanabileceğimi zannetmiyorum” (2,54) ve “Bilgisayar laboratuvarında elektrik kesintilerine karşı gerekli önlemin alınmış olacağını zannetmiyorum” (2,66)dır.

Mezun Olunacak Üniversitenin Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri Üzerindeki Etkileri

Araştırmanın ikinci alt problemine yanıt verebilmek için öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerine bakılmış ve mesleki beklenti düzeyleri arasındaki farklılıkların mezun olunacak üniversiteye göre önemli olup olmadığı sınanmıştır. Bu amaçla öğretmen adaylarının mesleki beklenti ölçümlerine göre Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları hesaplanmış ve t-testi yapılmış ve bunlar tablo 4.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.2

Mezun Olunacak Üniversitenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve t-Testi Sonuçları

Boyutlar	Üniversite	n	O	SS	sd	t-Değeri	Önem Denetimi
Mesleki Donanım	Dokuz Eylül Ege	110 214	9.39 10.39	2.39 2.14	322	3.84	Fark Önemli P< .05
Lab. Özellikleri	Dokuz Eylül Ege	110 214	28.29 29.65	5.64 4.98	322	2.56	Fark Önemli P< .05
Derse Bakış	Dokuz Eylül Ege	110 214	10.16 10.56	2.24 2.20	322	1.51	Fark Önemsiz
Çalışma Ortamı	Dokuz Eylül Ege	110 214	20.17 20.70	4.28 4.04	321	1.09	Fark Önemsiz
Mesleki Bilgi Sunumu	Dokuz Eylül Ege	110 214	14.93 15.32	2.50 2.26	322	1.42	Fark Önemsiz
Mesleki Gelişim	Dokuz Eylül Ege	110 214	22.88 23.94	4.06 3.68	322	2.37	Fark Önemli P< .05
Genel	Dokuz Eylül Ege	110 214	105.63 110.56	15.54 13.99	321	2.89	Fark Önemli P< .05

Tablo 4.2 incelendiğinde Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış, Çalışma Ortamı, Mesleki Bilgi Sunumu, Mesleki Gelişim boyutlarında ve Genel olarak Ege Üniversitesindeki öğretmen adaylarının ortalamalarının Dokuz Eylül Üniversitesindeki öğretmen adaylarının ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. İki ortalama arasındaki farkın önemli olup olmadığını anlamak için t-testi yapılmıştır.

Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Mesleki Bilgi Sunumu, Mesleki Gelişim boyutlarında ve Genel olarak her iki üniversite arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Mezun Olunan Lise Türünün Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri Üzerindeki Etkileri

Araştırmanın üçüncü alt problemine yanıt verebilmek için öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerine bakılmış ve mesleki beklenti düzeyleri arasındaki farklılıkların mezun olunan lise türüne göre önemli olup olmadığı sınıanmıştır.

Bu amaçla öğretmen adaylarının mesleki beklenti ölçümlerine göre Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları hesaplanmış ve varyans çözümlemesi yapılmıştır. Bunların sonuçları sırasıyla Tablo 4.3 ve Tablo 4.4'de gösterilmiştir.

Tablo 4.3

Mezun Olunan Lise Türünün Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine
Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları

Boyutlar	Lise Türü	n	O	SS
Mesleki Donanım	Genel	85	9.94	2.15
	Anadolu-Fen	119	9.51	2.30
	Meslek-Teknik	120	10.67	2.20
Lab. Özellikleri	Genel	85	28.69	4.85
	Anadolu-Fen	119	28.35	5.27
	Meslek-Teknik	120	30.19	5.39
Derse Bakış	Genel	85	10.31	2.25
	Anadolu-Fen	119	10.10	2.14
	Meslek-Teknik	120	10.83	2.23
Çalışma Ortamı	Genel	85	20.55	3.82
	Anadolu-Fen	119	20.17	4.13
	Meslek-Teknik	120	20.84	4.33
Mesleki Bilgi Sunumu	Genel	85	15.25	2.08
	Anadolu-Fen	119	15.14	2.46
	Meslek-Teknik	120	15.19	2.43
Mesleki Gelişim	Genel	85	23.78	3.55
	Anadolu-Fen	119	23.41	4.03
	Meslek-Teknik	120	23.58	3.86
Genel	Genel	85	108.52	12.95
	Anadolu-Fen	119	106.65	14.41
	Meslek-Teknik	120	111.33	15.84

Tablo 4.3 incelendiğinde, öğretmen adaylarının mezun olunan lise türüne göre Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (10.67) meslek-teknik liselerinden mezun olan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (9.51) ise Anadolu-Fen liselerinden mezun öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Lab. Özellikleri boyutunda en yüksek ortalamanın (30.19) meslek-teknik liselerinden mezun olan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (28.35) ise Anadolu-Fen liselerinden mezun öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Derse Bakış boyutunda en yüksek ortalamanın (10.83) meslek-teknik liselerinden mezun olan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (10.10) ise Anadolu-Fen liselerinden mezun öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Çalışma Ortamı boyutunda en yüksek ortalamanın (20.84) meslek-teknik liselerinden mezun olan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (20.17) ise Anadolu-Fen liselerinden mezun öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Bilgi Sunumu boyutunda en yüksek ortalamanın (15.25) genel liseden mezun olan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (15.14) ise Anadolu-Fen liselerinden mezun öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (23.78) genel liseden mezun olan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (23.41) ise Anadolu-Fen liselerinden mezun öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Genel olarak yapılan değerlendirmeye göre en yüksek ortalamanın (111.33) meslek-teknik liselerinden mezun olan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (106.65) ise Anadolu-Fen liselerinden mezun öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 4.4
Mezun Olunan Lise Türünün Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine
Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları

Boyutlar	VK	Sd	KT	KO	F	Önem Denetimi
Mesleki Donanım	GA	2	81.00	40.50	8.19	Fark Önemli
	Gİ	321	1587.10	4.94		P< .05
	GENEL	323	1668.11			
Lab. Özellikleri	GA	2	223.25	111.62	4.11	Fark Önemli
	Gİ	321	8709.82	27.13		P< .05
	GENEL	323	8933.06			
Derse Bakış	GA	2	32.91	16.46	3.39	Fark Önemli
	Gİ	321	1558.16	4.85		P< .05
	GENEL	323	1591.07			
Çalışma Ortamı	GA	2	27.01	13.50	0.79	Fark Önemsiz
	Gİ	321	5447.61	17.02		
	GENEL	323	5474.62			
Mesleki Bilgi Sunumu	GA	2	0.64	0.32	0.58	Fark Önemsiz
	Gİ	321	1776.25	5.53		
	GENEL	323	1776.89			
Mesleki Gelişim	GA	2	6.81	3.40	0.23	Fark Önemsiz
	Gİ	321	4755.94	14.82		
	GENEL	323	4762.75			
Genel	GA	2	1318.89	659.44	3.09	Fark Önemli
	Gİ	321	68230.64	213.22		P< .05
	GENEL	323	69549.53			

Tablo 4.4'te yer alan Varyans Çözümlemesi sonuçları incelendiğinde, Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış boyutlarında ve Genel olarak öğretmen adaylarının mezun olunan lise türüne göre mesleki beklenti ortalamaları arasındaki farkın önemli olduğu görülmektedir.

Varyans Çözümlemesi sonucunda ortaya çıkan farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla Scheffé testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 4.5'te verilmiştir.

Tablo 4.5

Mezun Olunan Lise Türünün Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	Genel	Anadolu-Fen	Meslek-Teknik
	Genel			
Mesleki Donanım	Anadolu-Fen			Fark Önemli*
	Meslek-Teknik			
	Genel			
Lab. Özellikleri	Anadolu-Fen			Fark Önemli*
	Meslek-Teknik			
	Genel			
Derse Bakış	Anadolu-Fen			Fark Önemli*
	Meslek-Teknik			
	Genel			
Genel	Anadolu-Fen			Fark Önemli*
	Meslek-Teknik			

*p<0.05

Tablo 4.5'teki sonuçlara göre Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış boyutlarında ve Genel olarak Anadolu-fen liselerinden mezun olan öğretmen adayları ile meslek-tekniik liselerinden mezun olanlar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Sınıfın Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri Üzerindeki Etkileri

Araştırmanın dördüncü alt problemine yanıt verebilmek için öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerine bakılmış ve mesleki beklenti düzeyleri arasındaki farklılıkların sınıfa göre önemli olup olmadığı sınıanmıştır.

Bu amaçla öğretmen adaylarının mesleki beklenti ölçümlerine göre Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları hesaplanmış ve varyans çözümlemesi yapılmıştır. Bunların sonuçları sırasıyla Tablo 4.6 ve Tablo 4.7’de gösterilmiştir.

Tablo 4.6

Sınıfın Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları

Boyutlar	Sınıf	n	O	SS
Mesleki Donanım	1	67	11.18	2.12
	2	83	10.33	2.24
	3	82	9.32	2.13
	4	92	9.64	2.20
Lab. Özellikleri	1	67	30.81	4.70
	2	83	29.07	5.76
	3	82	28.44	5.70
	4	92	28.55	4.53
Derse Bakış	1	67	11.37	1.78
	2	83	10.60	2.38
	3	82	9.65	2.27
	4	92	10.26	2.06
Çalışma Ortamı	1	67	21.43	3.89
	2	83	20.71	4.37
	3	82	20.23	3.99
	4	92	19.93	4.11

Tablo 4.6'nın Devamı

	1	67	15.43	2.24
Mesleki Bilgi Sunumu	2	83	15.45	2.28
	3	82	14.68	2.27
	4	92	15.22	2.51
	1	67	24.12	3.71
Mesleki Gelişim	2	83	23.77	3.50
	3	82	23.24	3.93
	4	92	23.33	4.15
	1	67	114.34	13.68
Genel	2	83	109.93	14.39
	3	82	105.56	15.43
	4	92	106.90	13.97

Tablo 4.6 incelendiğinde, öğretmen adaylarının okudukları sınıfa göre Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (11.18) birinci sınıftaki öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (9.31) ise ikinci sınıftaki öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Lab. Özellikleri boyutunda en yüksek ortalamanın (30.81) birinci sınıftaki öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (28.44) ise üçüncü sınıftaki öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Derse Bakış boyutunda en yüksek ortalamanın (11.37) birinci sınıftaki öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (9.65) ise üçüncü sınıftaki öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Çalışma Ortamı boyutunda en yüksek ortalamanın (21.43) birinci sınıftaki öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (19.93) ise dördüncü sınıftaki öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Bilgi Sunumu boyutunda en yüksek ortalamanın (15.45) ikinci sınıftaki öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (14.68) ise üçüncü sınıftaki öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (24.12) birinci sınıftaki öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (23.24) ise üçüncü sınıftaki öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Genel olarak yapılan değerlendirmeye göre en yüksek ortalamanın (114.34) birinci sınıftaki öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (105.56) ise üçüncü sınıftaki öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 4.7
Sınıfın Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları

Boyutlar	VK	Sd	KT	KO	F	Önem Denetimi
Mesleki Donanım	GA	3	151.12	50.37	10.63	Fark Önemli
	Gİ	320	1516.99	4.74		P< .05
	GENEL	323	1668.11			
Lab. Özellikleri	GA	3	258.09	86.03	3.17	Fark Önemli
	Gİ	320	8674.97	27.11		P< .05
	GENEL	323	8933.06			
Derse Bakış	GA	3	115.04	38.35	8.31	Fark Önemli
	Gİ	320	1476.03	4.61		P< .05
	GENEL	323	1591.07			
Çalışma Ortamı	GA	3	96.91	32.30	1.92	Fark Önemsiz
	Gİ	320	5377.71	16.86		
	GENEL	323	5474.62			
Mesleki Bilgi Sunumu	GA	3	30.53	10.18	1.87	Fark Önemsiz
	Gİ	320	1746.36	5.46		
	GENEL	323	1776.89			
Mesleki Gelişim	GA	3	37.72	12.57	0.85	Fark Önemsiz
	Gİ	320	4725.04	14.77		
	GENEL	323	4762.75			

Tablo 4.7'nin Devamı

	GA	3	3350.55	1116.85	5.38	Fark Önemli
Genel	Gİ	320	66198.98	207.52		P< .05
	GENEL	323	69549.53			

Tablo 4.7'de yer alan Varyans Çözümlemesi sonuçları incelendiğinde, Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış boyutlarında ve Genel olarak öğretmen adaylarının sınıfa göre mesleki beklenti ortalamaları arasındaki farkın önemli olduğu görülmektedir.

Varyans Çözümlemesi sonucunda ortaya çıkan farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla Scheffé testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 4.8'de verilmiştir.

Tablo 4.8

Sınıfın Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	1	2	3	4
	1				Fark Önemli*
Mesleki Donanım	2			Fark Önemli*	
	3	Fark Önemli*			
	4				
	1				
Lab. Özellikleri	2	Fark Önemli*			
	3	Fark Önemli*			
	4	Fark Önemli*			
	1				
Derse Bakış	2			Fark Önemli*	
	3	Fark Önemli*			
	4	Fark Önemli*			

	1	
Genel	2	
	3	Fark Önemli*
	4	Fark Önemli*

*p<0.05

Tablo 4.8' teki sonuçlara göre Mesleki Donanım boyutunda birinci sınıflar ile üçüncü ve dördüncü sınıflar ve ikinci sınıflar ile üçüncü sınıflar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Lab. Özellikleri boyutunda birinci sınıflar ile ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Derse Bakış boyutunda birinci sınıflar ile üçüncü ve dördüncü sınıflar ve ikinci sınıflar ile üçüncü sınıflar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Genel olarak yapılan değerlendirmede birinci sınıflar ile üçüncü ve dördüncü sınıflar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Cinsiyetin Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri Üzerindeki Etkileri

Araştırmanın beşinci alt problemine yanıt verebilmek için öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerine bakılmış ve mesleki beklenti düzeyleri arasındaki farklılıkların cinsiyete göre önemli olup olmadığı sınıanmıştır.

Bu amaçla öğretmen adaylarının mesleki beklenti ölçümlerine göre Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları hesaplanmış ve t-testi yapılmıştır.

Tablo 4.9
Cinsiyetin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve t-Testi Sonuçları

Boyutlar	Üniversite	n	O	SS	sd	t-Değeri	Önem Denetimi
Mesleki	Erkek	210	10.11	2.15	322	0.56	Fark Önemsiz
Donanım	Bayan	114	9.96	2.49			
Lab.	Erkek	210	28.99	4.98	322	0.64	Fark Önemsiz
Özellikleri	Bayan	114	29.38	5.75			
Derse Bakış	Erkek	210	10.45	2.25	322	0.33	Fark Önemsiz
	Bayan	114	10.37	2.17			
Çalışma Ortamı	Erkek	210	20.48	4.09	322	0.25	Fark Önemsiz
	Bayan	114	20.60	4.20			
Mesleki Bilgi Sunumu	Erkek	210	15.18	2.47	322	0.09	Fark Önemsiz
	Bayan	114	15.20	2.10			
Mesleki Gelişim	Erkek	210	23.43	3.89	322	0.95	Fark Önemsiz
	Bayan	114	23.86	3.74			
Genel	Erkek	210	108.62	14.32	322	0.43	Fark Önemsiz
	Bayan	114	109.36	15.42			

Tablo 4.9 incelendiğinde Mesleki Donanım ve Derse Bakış boyutlarında erkeklerin bayanlardan; Lab. Özellikleri, Çalışma Ortamı, Mesleki Bilgi Sunumu, Mesleki Gelişim boyutlarında ve Genel olarak bayanların erkeklerden daha yüksek

ortalamalara sahip oldukları görülmektedir. İki ortalama arasındaki farkın önemli olup olmadığını anlamak için t-testi yapılmıştır.

Yapılan t-testi sonucunda boyutlar arasında ve genel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

Bölüm Tercih Sırasının Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri Üzerindeki Etkileri

Araştırmanın altıncı alt problemine yanıt verebilmek için öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerine bakılmış ve mesleki beklenti düzeyleri arasındaki farklılıkların bölüm tercih sırasına göre önemli olup olmadığı sınanmıştır.

Bu amaçla öğretmen adaylarının mesleki beklenti ölçümlerine göre Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları hesaplanmış ve varyans çözümlemesi yapılmıştır. Bunların sonuçları sırasıyla Tablo 4.10 ve Tablo 4.11’de gösterilmiştir.

Tablo 4.10

Bölüm Tercih Sırasının Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre
Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları

Boyutlar	Tercih Sırası	n	O	SS
Mesleki Donanım	1-5	172	10.31	2.21
	6-10	88	9.89	2.51
	11+	64	9.59	2.02
Lab. Özellikleri	1-5	172	29.35	5.15
	6-10	88	29.13	5.66
	11+	64	28.52	5.02
Derse Bakış	1-5	172	10.73	2.16
	6-10	88	10.30	2.30
	11+	64	9.75	2.14
Çalışma Ortamı	1-5	172	20.56	4.04
	6-10	88	20.30	3.91
	11+	64	20.70	4.66
Mesleki Bilgi Sunumu	1-5	172	14.98	2.41
	6-10	88	15.49	2.00
	11+	64	15.31	2.59
Mesleki Gelişim	1-5	172	23.52	3.78
	6-10	88	23.66	3.82
	11+	64	23.65	4.09
Genel	1-5	172	109.46	14.56
	6-10	88	108.74	15.15
	11+	64	107.53	14.58

Tablo 4.10 incelendiğinde, öğretmen adaylarının bölüm tercih sırasına göre Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (10.31) 1-5 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (9.59) ise 11+ arasında tercih yapan öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Lab. Özellikleri boyutunda en yüksek ortalamanın (29.34) 1-5 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (28.52) ise 11-+ arasında tercih yapan öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Derse Bakış boyutunda en yüksek ortalamanın (10.74) 1-5 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (9.75) ise 11-+ arasında tercih yapan öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Çalışma Ortamı boyutunda en yüksek ortalamanın (20.70) 11-+ arasında tercih yapan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (20.30) ise 6-10 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Bilgi Sunumu boyutunda en yüksek ortalamanın (15.49) 6-10 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (14.98) ise 1-5 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (23.66) 6-10 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (23.52) ise 1-5 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Genel olarak yapılan değerlendirmeye göre en yüksek ortalamanın (109.46) 1-5 arasında tercih yapan öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (107.53) ise 11-+ arasında tercih yapan öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 4.11

Bölüm Tercih Sırasının Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları

Boyutlar	VK	Sd	KT	KO	F	Önem Denetimi
Mesleki Donanım	GA	2	27.14	13.57	2.65	Fark Önemsiz
	Gİ	321	1640.97	5.11		
	GENEL	323	1668.11			
Lab. Özellikleri	GA	2	32.38	16.19	0.58	Fark Önemsiz
	Gİ	321	8900.68	27.73		
	GENEL	323	8933.06			
Derse Bakış	GA	2	47.53	23.76	4.94	Fark Önemli P< .05
	Gİ	321	1543.55	4.81		
	GENEL	323	1591.07			
Çalışma Ortamı	GA	2	6.73	3.37	0.20	Fark Önemsiz
	Gİ	321	5467.89	17.09		
	GENEL	323	5474.62			
Mesleki Bilgi Sunumu	GA	2	16.20	8.10	1.48	Fark Önemsiz
	Gİ	321	1760.69	5.49		
	GENEL	323	1776.89			
Mesleki Gelişim	GA	2	1.59	0.80	0.05	Fark Önemsiz
	Gİ	321	4761.16	14.83		
	GENEL	323	4762.75			
Genel	GA	2	175.96	87.98	0.41	Fark Önemsiz
	Gİ	321	69373.57	216.79		
	GENEL	323	69549.53			

Tablo 4.11’de yer alan Varyans Çözümlemesi sonuçları incelendiğinde, Derse Bakış boyutunda öğretmen adaylarının bölüm tercih sırasına göre mesleki beklenti ortalamaları arasındaki farkın önemli olduğu görülmektedir. Varyans

Çözümlemesi sonucunda ortaya çıkan farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla Scheffé testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 4.12’de verilmiştir.

Tablo 4.12

Bölüm Tercih Sırasının Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	1-5	6-10	11-+
	1-5			Fark Önemli*
Derse Bakış	6-10			
	11-+			

*p<0.05

Tablo 4.12’deki sonuçlara göre Derse Bakış boyutunda bölüm tercih sırası 1-5 arasında olan öğretmen adayları ile 11-+ arasında olan öğretmen adayları arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bölümü İsteyerek Seçmenin veya Seçmemenin Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri Üzerindeki Etkileri

Araştırmanın yedinci alt problemine yanıt verebilmek için öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerine bakılmış ve mesleki beklenti düzeyleri arasındaki farklılıkların bölümü isteyerek seçip seçmemeye göre önemli olup olmadığı sınanmıştır.

Bu amaçla öğretmen adaylarının mesleki beklenti ölçümlerine göre Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları hesaplanmış ve t-testi yapılmıştır.

Tablo 4.13

Bölümü İsteyerek Seçip Seçmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve t-Testi Sonuçları

Boyutlar	Tercih	n	O	SS	sd	t-Değeri	Önem Denetimi
Mesleki	İsteyerek Seçen	192	10.45	2.20	322	3.91	Fark Önemli
Donanım	İstemeyerek Seçen	132	9.47	2.26			p<0.05
Lab.	İsteyerek Seçen	192	29.67	4.93	322	2.26	Fark Önemli
Özellikleri	İstemeyerek Seçen	132	28.33	5.63			p<0.05
Derse Bakış	İsteyerek Seçen	192	10.78	1.98	322	3.38	Fark Önemli
	İstemeyerek Seçen	132	9.91	2.44			p<0.05
Çalışma	İsteyerek Seçen	192	20.74	3.79	322	1.44	Fark Önemsiz
Ortamı	İstemeyerek Seçen	132	20.21	4.56			
Mesleki Bilgi	İsteyerek Seçen	192	15.38	2.29	322	1.76	Fark Önemsiz
Sunumu	İstemeyerek Seçen	132	14.91	2.41			
Mesleki	İsteyerek Seçen	192	24.02	3.64	322	2.49	Fark Önemli
Gelişim	İstemeyerek Seçen	132	22.95	4.05			p<0.05
Genel	İsteyerek Seçen	192	111.03	13.06	322	3.21	Fark Önemli
	İstemeyerek Seçen	132	105.77	16.35			p<0.05

Tablo 4.13 incelendiğinde Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış, Çalışma Ortamı, Mesleki Bilgi Sunumu, Mesleki Gelişim boyutlarında ve Genel olarak bölümü isteyerek seçen öğretmen adaylarının mesleki beklenti ortalamaları istemeyerek seçenlere göre daha yüksek bulunmuştur. İki ortalama arasındaki farkın önemli olup olmadığını anlamak için t-testi yapılmıştır.

Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış, Mesleki Gelişim boyutlarında ve Genel olarak bölümü isteyerek seçenler ile istemeyerek seçen öğretmen adaylarının mesleki beklentileri arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemenin Öğretmen Adaylarının Meslekten Beklentileri Üzerindeki Etkileri

Araştırmanın sekizinci alt problemine yanıt verebilmek için öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerine bakılmış ve mesleki beklenti düzeyleri arasındaki farklılıkların mesleği çalışmayı düşünüp düşünmemelerine göre önemli olup olmadığı sınıanmıştır.

Bu amaçla öğretmen adaylarının mesleki beklenti ölçümlerine göre Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları hesaplanmış ve varyans çözümlemesi yapılmıştır. Bunların sonuçları sırasıyla Tablo 4.14 ve Tablo 4.15’de gösterilmiştir.

Tablo 4.14

Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Aritmetik Ortalama, Standart Sapma Sonuçları

Boyutlar	Meslekte Çalışma	n	O	SS
Mesleki Donanım	Düşünen	204	10.15	2.31
	Düşünmeyen	29	9.83	2.11
	Kararsız	91	9.91	2.25
Lab. Özellikleri	Düşünen	204	29.54	5.16
	Düşünmeyen	29	27.48	5.71
	Kararsız	91	28.70	5.26
Derse Bakış	Düşünen	204	10.62	2.10
	Düşünmeyen	29	9.45	2.67
	Kararsız	91	10.29	2.26
Çalışma Ortamı	Düşünen	204	20.86	4.14
	Düşünmeyen	29	19.07	3.48
	Kararsız	91	20.23	4.18
Mesleki Bilgi Sunumu	Düşünen	204	15.35	2.31
	Düşünmeyen	29	14.10	2.47
	Kararsız	91	15.15	2.31
Mesleki Gelişim	Düşünen	204	23.85	3.82
	Düşünmeyen	29	22.10	5.22
	Kararsız	91	23.46	3.25
Genel	Düşünen	204	110.37	14.72
	Düşünmeyen	29	102.04	15.74
	Kararsız	91	107.75	13.70

Tablo 4.14 incelendiğinde, öğretmen adaylarının meslekte çalışmayı isteyip istememelerine göre Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (10.15) çalışmak isteyen öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (9.82) ise çalışmak istemeyen öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Lab. Özellikleri boyutunda en yüksek ortalamanın (29.54) çalışmak isteyen öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (27.48) ise çalışmak istemeyen öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Derse Bakış boyutunda en yüksek ortalamanın (10.62) çalışmak isteyen öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (9.45) ise çalışmak istemeyen öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Çalışma Ortamı boyutunda en yüksek ortalamanın (20.86) çalışmak isteyen öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (19.07) ise çalışmak istemeyen öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Bilgi Sunumu boyutunda en yüksek ortalamanın (15.35) çalışmak isteyen öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (14.10) ise çalışmak istemeyen öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Mesleki Donanım boyutunda en yüksek ortalamanın (23.85) çalışmak isteyen öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (22.10) ise çalışmak istemeyen öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Genel olarak yapılan değerlendirmeye göre en yüksek ortalamanın (110.37) çalışmak isteyen öğretmen adaylarına, en düşük ortalamanın (102.03) ise çalışmak istemeyen öğretmen adaylarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 4.15

Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Varyans Çözümlemesi Sonuçları

Boyutlar	VK	Sd	KT	KO	F	Önem Denetimi
Mesleki Donanım	GA	2	5.09	2.54	0.49	Fark Önemsiz
	Gİ	321	1663.02	5.18		
	GENEL	323	1668.11			
Lab. Özellikleri	GA	2	130.23	65.11	2.37	Fark Önemsiz
	Gİ	321	8802.83	27.42		
	GENEL	323	8933.06			
Derse Bakış	GA	2	37.39	18.70	3.86	Fark Önemli
	Gİ	321	1553.68	4.84		P< .05
	GENEL	323	1591.07			
Çalışma Ortamı	GA	2	91.75	45.87	2.72	Fark Önemsiz
	Gİ	321	5382.87	16.82		
	GENEL	323	5474.62			
Mesleki Bilgi Sunumu	GA	2	39.77	19.88	3.67	Fark Önemli
	Gİ	321	1737.12	5.41		P< .05
	GENEL	323	1776.89			
Mesleki Gelişim	GA	2	79.16	39.58	2.71	Fark Önemsiz
	Gİ	321	4683.59	14.59		
	GENEL	323	4762.75			
Genel	GA	2	1926.09	963.04	4.56	Fark Önemli
	Gİ	321	67623.44	211.32		P< .05
	GENEL	323	69549.53			

Tablo 4.15'te yer alan Varyans Çözümlemesi sonuçları incelendiğinde, Derse Bakış, Mesleki Bilgi Sunumu boyutlarında ve Genel olarak öğretmen adaylarının

meslekte çalışmayı isteyip istememelerine göre mesleki beklenti ortalamaları arasındaki farkın önemli olduğu görülmektedir.

Varyans Çözümlemesi sonucunda ortaya çıkan farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla Scheffé testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 4.16’da verilmiştir.

Tablo 4.16

Meslekte Çalışmayı Düşünüp Düşünmemenin Öğretmen Adaylarının Mesleki Beklenti Ölçümlerine Göre Scheffé Testi Sonuçları

Boyutlar	Meslekte Çalışma	Düşünen	Düşünmeye n	Kararsız
			Fark	Önemli*
Derse Bakış	Düşünmeyen			
	Kararsız			
Mesleki Bilgi	Düşünen		Fark	Önemli*
Sunumu	Düşünmeyen			
	Kararsız			
		Düşünen	Fark	Önemli*
Genel	Düşünmeyen			
	Kararsız			

*p<0.05

Tablo 4.16’deki sonuçlara göre Derse Bakış, Mesleki Bilgi Sunumu boyutlarında ve Genel olarak meslekte çalışmayı düşünen öğretmen adayları ile meslekte çalışmayı düşünmeyenler arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

b) Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleki Algıları İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile öğretmenlerle yapılan görüşmeler dijital ortamda kaydedilmiş, daha sonra bunlar yazıya dökülmüştür. Ardından da gruplandırmalar yapılmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler Ek-4 'te verilmiştir.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerinin Sevdikleri Ve Sevmedikleri Yönleri İle İlgili Görüşleri

Öğretmenlerin mesleklerini severek yapıp yapmadıklarını tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Mesleğinizi severek mi yapıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş, alınan cevaplardan öğretmenlerin mesleklerine dair sevdikleri ve sevmedikleri yönler olmak üzere iki boyut elde edilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdelik değerler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin mesleklerini severek yapıp yapmadıkları ile ilgili tablo 4.17 aşağıda verilmiştir. Öğretmenlerin mesleklerinin sevdikleri ve sevmedikleri yönleri ile ilgili veriler Tablo 4.18 ve 4.20’de verilmiştir.

Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.19 ve 4.21’de verilmiştir.

Tablo 4.17		
Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerini Severek Yapıp Yapmadıklarına Göre Dağılımı		
Cinsiyet	N	%
Severek Yapıyorum	17	85
Severek Yapmıyorum	3	15
Toplam	20	100

Tablo 4.17 incelendiğinde alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin % 85'i mesleklerini severek yaptıklarını belirtirken % 15'i severek yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Aşağıda Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevdikleri yönleri ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımını gösteren Tablo 4.18 yer almaktadır.

Tablo 4.18
Bilgisayar Öğretmenlerin Mesleklerinin Sevdikleri Yönleri İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Sevdikleri Yönler	Frekans	Yüzde
	f	%
Çocuklarla beraber olmak	9	14,8
Öğrencilere/ insanlara bir şeyler anlatmak/ öğretmek	9	14,8
Bilgisayardan dolayı öğrencilerin derse ilgili ve hevesli olmaları	6	9,8
Bilgisayarla iç içe olmak	5	8,2
Tatil imkanlarının çok fazla olması	4	6,6
İnsanlara faydalı /yardımcı olabilmek	4	6,6
Öğrencinin öğrendiğini görebilmek	4	6,6
Teknolojiyi yakından takip edebilmek	4	6,6
Bilgisayar alanının sürekli kendini geliştirmeye açık bir alan olması	3	4,9
Formatör olmak	3	4,9
Dersin uygulamaya dayalı olması/ hareketli geçmesi	3	4,9
Laboratuvar ortamında ders işlemek	2	3,3
Bilgisayar dersinde ilgiyi çekmenin kolay olması	2	3,3
Sevilen bir ders olması	1	1,6
İnsan yetiştirmek	1	1,6
Öğretmenliğin kendime uygun olması	1	1,6
TOPLAM	61	100

Tablo 4.18 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevdikleri yönleri ile ilgili olarak en fazla (%14,8) çocuklarla olmayı ve öğrencilere/ insanlara bir şeyler anlatmayı/öğretmeyi ifade ettikleri görülmektedir. Bunu % 9,8 ile bilgisayardan dolayı öğrencilerin derse ilgili ve hevesli olmaları ifade edilmiştir. Bunu tatil imkanlarının fazla olması, insanlara faydalı/ yardımcı olabilmek, öğrencinin öğrendiğini görebilmek ve teknolojiyi yakından takip edebilmek maddeleri % 6,6'lık oranlarla yer almaktadırlar.

Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevdikleri yönleri ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.19'da verilmiştir.

Tablo 4.19

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerinin Sevdikleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Sevdikleri Yönler	Örnek Cümleler
Çocuklarla beraber olmak	“öğretmenlik açısından öğrencilerle birlikte olup bir şeyler yapmak insanı heyecanlandırıyor...” “bir kere öğrencileri çocukları çok seviyorum... Başka bir iş yapamazdım zaten...”
Öğrencilere/ insanlara bir şeyler anlatmak/ öğretmek	“bir insana bir şey öğretmek, ders dışında öğrencilerin gelip konu hakkında bir şey sorması...” “... Çocuklara bir şeyler öğretmek mutlu ediyor beni” “... İşte bilgimi paylaşmayı seviyorum...”
Bilgisayardan dolayı öğrencilerin derse ilgili ve hevesli olmaları	“bir fen bilgileri dersine bu kadar istekli değiller ama bunlar büyük avantaj hazır geliyorlar istekli bir gruba ders anlatmak çok daha zevkli. Ne versen alıyor...” “bilgisayardan ötürü genelde hep ilgililer...” “öğrencinin öğrenme isteği motive ediyor beni...” “...bir de onların derse olan heyecanı beni mutlu ediyor...” “öğrencilerin büyük bir bölümü bilgisayara karşı çok

Tablo 4.19'un Devamı

	ilgili ve hevesli olmaları sonucunda sizi her şeyinize örnek alıyorlar ben okulumda böyleyim. Onlara vermek istediğiniz her şeyi verebiliyorsunuz...”
Bilgisayarla iç içe olmak	“en baştan beri bilgisayarı sevdiğimden, bilgisayara karşı olan ilgim ile severek çalışıyordum...” “çağımızın mesleği ve aracı olarak bilgisayar dünyası içinde olmak ve öğretmek mutluluk verici”
Tatil imkanlarının çok fazla olması	“tatil imkanları çok güzel” “tatil var bol miktarda...” “tatillerin uzun yeterli olması” “diğer memuriyetlere göre kendimize daha fazla zaman kalıyor...”
İnsanlara faydalı /yardımcı olabilmek	“Okuldaki öğretmenlere faydalı olabiliyorum” “İnsanlara yardımcı olmak”
Öğrencinin öğrendiğini görebilmek	“Çocuk hiçbir şey bilmiyorken onun bir şeyler yazdığını, yapabildiğini görmek...” “öğrettiklerimi öğrencilerin yaptıklarını gördükçe de mutlu oluyorum. Verdiğim şeyi öğrencilerin aldıklarını görmek beni çok mutlu ediyor...” “öğrencilerimin gözlerinde bilgiyi öğrenmiş olduğu ışıltısını görmek mutlu ediyor beni...”
Teknolojiyi yakından takip edebilmek	“bir sürü öğretmen bilgisayarı açmayı bilmezken biz mesleğimizden ötürü teknolojiyi takip ediyoruz...”
Bilgisayar alanının sürekli kendini geliştirmeye açık bir alan olması	“Teknolojik olup her zaman geliştiği için seviyorum yani standarda bağlamıyor bizi sürekli araştırmaya yönlendiriyor...” “Teknoloji ile iç içe olmak”
Formatör olmak	“Formatör olunca yük azaldı. Önce hem derse giriyorduk, hem yardımcı oluyorduk, hepsini yapıyorduk zaten...” “Formatörlüğümü severek yapıyorum. Yani 24 saat yapabilirim her gün. Değişik okullara gidiyorum yani

Tablo 4.19'un Devamı

	üniversitede aldığım eğitimin tamamı ile hakkını verebiliyorum...”
Laboratuvar ortamında ders işlemek	“Sınıf ortamında değil de laboratuvar ortamında çalışmak çok güzel, öğrenciyle daha iyi diyalog kurulmasına neden oluyor...” “Laboratuvar ortamını seviyorum..”
Bilgisayar dersinde ilgiyi çekmenin kolay olması	“...ilgiyi çekmek kolay yani bilgisayarla”
Dersin uygulamaya dayalı olması/ hareketli geçmesi	“...tarih coğrafya gibi değil sadece anlatıma dayanmıyor daha bir uygulamaya dayalı olduğundan o açıdan daha hareketli geçiyor” “dersin uygulamalı olmasını seviyorum çocukların çok rahat olması kendilerini çok rahat ifade edebilmeleri istekli olmaları...”
Sevilen bir ders olması	“genelde bilgisayar dersini sevmeyen öğrenci yok gibi...”
İnsan yetiştirmek	“sevdiğim en büyük yönü insan yetiştirmek...”
Öğretmenliğin kendime uygun olması	“öğretmenlik güzel bir meslek kendim için uygun olduğunu düşünüyorum”

Tablo 4.19 incelendiğinde Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevdikleri yönü ile ilgili olarak çocuklarla beraber olmak en sık olarak vurgulanan noktadır. Burada öğrencilerle bir şeyler yapmayı ve çocukları çok sevmelerinden gelen bir sevilen yön vardır. Bunun yanı sıra çocuklara bir şeyler öğretmek ve bu öğrettiklerinizi hemen görebilmek, bilgilerini paylaşmayı sevmek de belirtilen noktalar arasındadır. Okuldaki öğretmenlere ve diğer kişilere de yardımcı olabilmek, alanın sürekli değişip kişiyi araştırmaya yönlendirmesi sevilen diğer noktalar arasında belirtilmiştir.

Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımını gösteren Tablo 4.20 aşağıda yer almaktadır

Tablo 4.20

Bilgisayar Öğretmenlerin Mesleklerinin Sevmedikleri Yönleri İle İlgili Olarak
Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Sevmedikleri Yönler	Frekans f	Yüzde %
Teknik servis / Bilgisayar Tamircisi gibi algılanmak	7	12,9
Ders saatinin yetersiz olması	6	11,1
Bilgisayar ile ilgili birçok işin bizim işimiz gibi görülmesi	5	9,3
Derse gereken önemin verilmemesi (Ders olarak algılanmaması)	4	7,4
Ders sırasında karşılaşılan teknik sorunlar	3	5,6
Branşın teknolojiye açık olmasından dolayı gelişmelere yetişememek	3	5,6
Bilgisayar dersinin yanlış algılanması	3	5,6
Dersin yaptırımının olmaması	2	3,7
Bilgisayar öğretmenliğine yeterince saygı duyulmaması	2	3,7
Sınıfların kalabalık, bilgisayarların yetersiz olması	2	3,7
Teknik donanım imkan yetersizlikleri	2	3,7
Memuriyet zihniyetine kavuşmuş insanlarla çalışmak	2	3,7
Arkadaşların beklentileri/ ricaları	2	3,7
Kendini çok fazla ifade edememek	1	1,9
Belli kalıplar içinde yaşamak	1	1,9
Tek derse düşmesinden dolayı ek gelirdeki azalma	1	1,9
Bilgisayar dersinde gürültünün çok olması	1	1,9
Bilgisayarın çok geniş bir alan olması	1	1,9
Çevremizden bir adım önde olmak zorunda olmak	1	1,9
Alanımızın maddiyata dayanması	1	1,9
Çocukları çok fazla takip etmek zorunda olmak	1	1,9
Sürekli güncelleme gerektirmesi	1	1,9
Bilgisayarların devamlı sorun çıkarması	1	1,9
TOPLAM	54	100

Tablo 4.20 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak en fazla (%12,9) teknik servis/ bilgisayar tamircisi gibi görülme çıkmıştır. Bunu %11,1 ile ders saatinin yetersiz olması takip etmektedir. Üçüncü sırayı ise % 9,3 ile bilgisayar ile ilgili her işin bilgisayar öğretmenlerinin işi olarak görülmesi olduğu ifade edilmiştir.

Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.21’ de verilmiştir.

Tablo 4.21

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerinin Sevmedikleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Sevmedikleri Yönler	Örnek Cümleler
Teknik servis / Bilgisayar Tamircisi gibi algılanmak	“Okulda sürekli teknik servis olarak gözükmek...” “Beni bilgisayar tamircisi olarak görmeleri” “Mesleğimizden farklı yani bilgisayar tamircisi olarak gözüktüyoruz” “Kimin bilgisayarında bir problem varsa hemen dersten çağırıp beni yani teknik servis gibiyim...”
Ders saatinin yetersiz olması	“ders saatinin 1 saate düşmüş olması” “Bir şey yapamıyorsunuz ki!” “bilgisayar ders saatlerinin az olması haftada 1 saat olduğu için problem oluyor”
Bilgisayar ile ilgili birçok işin bizim işimiz gibi görülmesi	“Okuldaki bütün angarya işler bütün bilgisayar işleri, bozulan bilgisayarlar, yazılması gereken yazılar, yani hem memursun hem teknik servissin öğretmenin dışında her şeysin...” “...mesela okulun bütün karnelerini ben hazırlıyorum. Bu benim görevim değil normalde ama diğer arkadaşlar bu benim görevimmiş gibi görüyorlar, yapacaksın herhalde gibi bir yaklaşım var...”
Derse gereken önemin	“...bir diğeri de bilgisayar dersinin daha ders olarak

Tablo 4.21'in Devamı

verilmemesi (Ders olarak algılanmaması)	algılanamamış olması, gereksiz görülüyor...” “öğrenciler dersi oyunmuş gibi algılıyorlar...”
Ders sırasında karşılaşılan teknik sorunlar	“sınıfların kalabalık ve bilgisayarların az olmasından dolayı arıza yapan bilgisayara hemen müdahale ediyorum çünkü teknik servise haber versem bir gün sonra anca gelebiliyor ee akşama kadar dersim var mecburen ben yapıyorum...”
Branşın teknolojiye açık olmasından dolayı gelişmelere yetişememek	“Ders açısından da fazla teknolojik hissediyorum ara sıra sanki hep takip edemeyecekmişim gibi geliyor...” “Branşımın teknolojiye çok açık olmasından dolayı en son gelişmeleri çok iyi takip edemiyorum.”
Bilgisayar dersinin yanlış algılanması	“Bilgisayar dersini hep oyun olarak görüyorlar...”
Dersin yaptırımının olmaması	“...Not da vermediğimiz için ders olarak algılanmıyor” “Öğrenci hatta kim ne derse desin... Bir öğrenci not korkusu yoksa derse adapte etmek imkansız bir olay”
Bilgisayar öğretmenliğine yeterince saygı duyulmaması	“bizi çok öğretmen gibi görmüyorlar.biz buradan sorumlu bir insanmışız gibi...”
Sınıfların kalabalık, bilgisayarların yetersiz olması	“...Uygulama dersinde çok zor oluyor. Çünkü sınıflar kalabalık bir bilgisayara iki bazen de üç kişi düşüyor herkes anlamıyor...”
Teknik donanım imkan yetersizlikleri	“...Bilgisayarları yeni sistemlere adapte etmeye çalıştım ama birçok yazılımı kullanamıyorum çünkü hard diskleri çok yetersiz”
Memuriyet zihniyetine kavuşmuş insanlarla çalışmak	“memuriyet zihniyetine kavuşmuş insanlarla çalışmak zor oluyor. İnsanlar memur olduktan sonra kendilerini geliştirmeme yolunu seçiyorlar. Veya geliştirmeye karşı olumsuz bakıyorlar...”
Arkadaşların beklentileri/ ricaları	“...başka arkadaşlar rica ediyorlar ben de gönüllü olarak baktığım oluyor okul içinde”

Tablo 4.21'in Devamı

Kendini çok fazla ifade edememek	“Bu koşullar altında kendimi çok fazla ifade edemiyorum. Becerilerimi, hünelerimi sergileyebileceğim çok fazla bir ortam yok”
Belli kalıplar içinde yaşamak	“Öğretmenler belli bir kalıp içinde yaşıyorlar bunun dışına pek çıkamıyorlar, bu kalıpların dışına çıkmak isteyenlere çok fazla şans verildiğini düşünmüyorum...”
Tek derse düşmesinden dolayı ek gelirdeki azalma	“Tek derse düştüğü için küçük okulda iseniz ek ders geliri azalıyor”
Bilgisayar dersinde gürültünün çok olması	“... bir de gürültü çok oluyor”
Bilgisayarın çok geniş bir alan olması	“Bütün konulara yetişmek her zaman mümkün olmaya bilir. Çok geniş bir alan çünkü. Bilgisayar öğretmenin çok geniş bir kavramı var”
Çevremizden bir adım önde olmak zorunda olmak	“Çok can sıkıcı gerçekten sevmediğim değil de zor olan yönü sürekli teknolojiyi takip etmek zorunda kalıyoruz. Çevremden bir adım önde olmam gerektiğini biliyorum...”
Alanımızın maddiyata dayanması	“...Matematik öğretmeni yıllarca aynı konuları anlatıyor öğrencide sıkılmıyor. Maddi harcama alanları yok. Bizim için tamamen maddiyata dayanıyor o da maaşlarımızla ne kadar mümkün tartışılır. Önce ben o teknolojiyi kullanayım ki çocuklara anlatayım”
Çocukları çok fazla takip etmek zorunda olmak	“ders boyunca çocukları çok fazla takip etmek zorundasınız...”
Sürekli güncelleme gerektirmesi	“...yani olanaklarımız kısıtlı bu nedenlerden çok büyük dezavantajlarımız var. Yeni bir şey yapmaya çalıştığınızda teknoloji karşınıza çıkıyor. Sürekli güncellenmesi gerekli”
Bilgisayarların devamlı sorun çıkarması	“...devamlı sorun çıkaran bir cihaz olduğu içinde sorunlar bitmiyor”

Tablo 4.21 incelendiğinde, bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak en sık “Bilgisayar tamircisi gibi algılanmak” tan “teknik servis gibi görülmekten” bahsettikleri görülmektedir. Bu okul içerisinde kendilerinden daha fazla bilgisayardan anlayan birisinin olmamasından ve her probleme bilgisayar öğretmenlerinin çağrılmasından kaynaklanıyor olabilir. Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerinin sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak ifade ettikleri diğer nokta ders saatinin yetersiz olup istenilen etkiliklerin, uygulamaların yapılamamasıdır. Üçüncü sevilmeyen yön olarak ifade edilen nokta bilgisayarla ilgili bütün işlerin bilgisayar öğretmenlerinin işiymiş gibi algılanmasıdır. Bozulan bilgisayarlar, yazılması gereken yazılar, karneler, tören programları, vb. ya da memuriyet işleri bilgisayar öğretmenlerinin işiymiş gibi görülebiliyor. Bunların yanı sıra derse gereken önemin verilmemesi (Ders olarak algılanmaması), ders sırasında karşılaşılan teknik sorunlar, branşın teknolojiye açık olmasından dolayı gelişmelere yetişememek, bilgisayar dersinin yanlış algılanması, dersin yaptırımının olmaması gibi ifadeler de yer almıştır.

Aşağıda Bilgisayar öğretmenlerinin mesleğe başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konularla ilgili görüşleri yer almaktadır.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleğe Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konularla İlgili Görüşleri

Öğretmenlerin mesleklerine başladıktan sonra hangi konularda acemilik yaşadıklarını tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Mesleğe başladıktan sonra hangi konularda acemilik yaşadınız?” sorusu yöneltilmiş, alınan cevaplardan öğretmenlerin acemilik yaşadıkları konular ve bunların üstesinden gelme şekilleri olmak üzere iki boyut elde edilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdeler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin başladıktan sonra hangi konularda acemilik yaşadıkları ve bunların üstesinden nasıl geldikleri ile ilgili veriler Tablo 4.22 ve 4.24’ de verilmiştir. Öğretmenlerin

verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.23 ve 4.25’de verilmiştir.

Aşağıda Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konular ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımını gösteren Tablo 4.22 yer almaktadır.

Tablo 4.22

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konular İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f,%)

Acemilik Yaşanan Konular	Frekans f	Yüzde %
Sınıf hakimiyeti/ yönetimi	8	28,6
Okul yönetimi ile iletişim	4	14,3
Yönetmelikler/ özlük hakları	4	14,3
Çocuklarla iletişim	4	14,3
Bilgisayar programlama bilgisi	3	10,7
Bilgisayar donanımı bilgisi	2	7,1
Öğretmenlerle iletişim	1	3,6
Sesini etkili kullanmak	1	3,6
Okul işleri	1	3,6
TOPLAM	28	100

Tablo 4.22 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine başladıktan sonra en fazla (% 28,6) sınıf hakimiyeti/ yönetimi konusunda acemilik yaşadıkları görülmektedir. Bunu % 14,3 ile okul yönetimi ile iletişim, yönetmelikler/ özlük hakları ve çocuklarla iletişim takip etmektedir. Sıralamada 3. sırayı % 10,7 ile bilgisayar programlama bilgisi konusundaki acemilikler izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konular ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.23’da verilmiştir.

Tablo 4.23

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konularla İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Acemilik Yaşanan Konular	Örnek Cümleler
Sınıf hakimiyeti/ yönetimi	<p>“Öğretmenlikte sınıf hakimiyeti konusunda acemilik yaşadım, ilk yıl baya zor olmuştu. Belli bir formasyonla geliyorsun ama bazı şeyler yaşanmadan öğrenilmiyor”</p> <p>“...derse ilk girdiğinde anlıyorsun hiç bir şeyin anlatılanlar gibi olmadığını. acemilik oluyor muhakkak. Sınıfa hakimiyet zor olabilir, mesela çok yaramaz sınıflarda falan...”</p>
İdare ile iletişim	<p>“ast üst tartışmaları yasadım müdürle kaymakamla tartıştığım zamanlar oldu...”</p> <p>“Alışla gelmişin dışına çıkılması gerekiyordu bu yüzden idarecilerle anlaşamadığım zamanlar çok oldu”</p>
Yönetmelikler/ hakları	<p>özlük “Sadece özlük haklarımızla ilgili, onlar zaten öğretiliyor ama siz onları kavrayıncaya kadar insanlar sizin üstünüzden bayağı bir geçiniyorlar”</p> <p>“...yoktu ama öğretmenlik özlük işleri bakımından yani mevzuat konusunda acemilikler oldu”</p>
Çocuklarla iletişim	<p>“mesleğe başladığım zaman çocuklarla iletişim kurmakta acemilik yasadım. Her türlü çocuk çıkabiliyor insanın karsısına öğrencilerle kaynaşma problemi oldu...”</p> <p>“ilk başta öğrencilerle ilgili diyalog konusunda acemilik oldu kısa süre içinde hallettik bunu da”</p>
Bilgisayar bilgisi	<p>programlama “İlk yılımda çok acemilik yaşadım,... Programlama konusunda çok yetersizdim, acemi olduğumu hissettim...”</p> <p>“i.ö.de başladığımdan kolay oldu ağır br müfredatım</p>

Tablo 4.23'ün Devamı

	yoktu zaten, ama liseye geçince zor oldu yazılım dersleri zor oldu o zamanlarda zorlandım...”
Bilgisayar donanımı bilgisi	“...donanımdan hiç anlamıyordum bilgisayarlar arızalı diye kenarda duruyordu ben dokunamıyordum...”
Öğretmenlerle iletişim	“öğretmenlerle iletişim”
Sesini etkili kullanmak	“Sesimi kullanmakta sorunlar yaşadım. Boğaz ağrılarım oldu.”
Okul işleri	“Okulun idari işlerinde çok büyük sıkıntı oluyor. Törenler gibi işler çok zorladı. Nöbet konuları...”

Tablo 4.23 incelendiğinde, öğretmenlerin acemilik yaşadıkları konuların başında sınıf hakimiyeti/ yönetimi geldiği görülmektedir. Öğretmenler özellikle ilk yıl bu konuda sıkıntılar yaşadıklarını, her ne kadar derslerde anlatılsa da hiçbir şeyin yaşanmadan öğrenilmediğini söylemişlerdir. Öğretmenlerin acemilik yaşadıkları diğer bir konu idare ile iletişim olup öğretmenler ast üst ilişkilerinde sıkıntılar yaşadıklarını, bazı durumlarda idarecilerle anlaşamadıkları zamanların çok olduğunu belirtmişlerdir. Acemilik yaşanan diğer konular özlük hakları ve çocuklarla iletişim olarak belirtilmiş olup öğretmenler, ama zamanla bunların üstesinden geldiklerini söylemişlerdir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konuların üstesinden gelme şekillerine ilişkin görüşlerin dağılımı Tablo 4.24’de verilmiştir.

Tablo 4.24

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konuların Üstesinden Gelme Şekilleri İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Acemilik Yaşanan Konuların Üstesinden Gelme Şekli	Frekans f	Yüzde %
Kendi kendime (araştırarak, gözlemleyerek, yöntemler geliştirerek,...)	12	40
Okuldaki öğretmenlerden yardım görmüyorsunuz	4	13,3
Bilgisayar öğretmeni arkadaşlarımla konuşarak	3	10
Zamanla tecrübelenerek	2	6,7
Rehber öğretmenden yardım aldım	2	6,7
Daha tecrübeliler ile konuşarak	2	6,7
İdare ve öğretmen arkadaşlar çok yardımcı oldular	2	6,7
Okul formatör öğretmeninden	1	3,3
Daha tecrübeli bilgisayar öğretmeni olmadığı için tek başımaydım	1	3,3
Mevzuatı okuyarak	1	3,3
TOPLAM	30	100

Tablo 4.24 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine başladıktan yaşadıkları acemiliklerin çoğunlukla (% 40) kendi kendilerine üstesinden geldikleri görülmektedir. Acemiliklerin üstesinden gelmede okuldaki öğretmenlerden yardım görmediklerini ifade eden öğretmen oranı % 13,3'tür. Üçüncü sırada % 10 ile bilgisayar öğretmeni arkadaşlarımla konuşarak ifadesi yer almaktadır.

Bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konular ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.25' da verilmiştir.

Tablo 4.25

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleklerine Başladıktan Sonra Acemilik Yaşadıkları Konuların Üstesinden Gelme Yollarına İlişkin Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Acemilik Yaşanan Konuların Üstesinden Gelme Şekli	Örnek Cümleler
Kendi kendime	<p>“kendim yaşayarak yardım almaksızın hallettim...”</p> <p>“Başkalarını gözlemleyerek kendi kendime attım bu acemiliği, ilk iki yılda o acemiliği atmıştım üzerimden”</p> <p>“kendine göre yöntemler geliştirerek hallediyorsun”</p> <p>“sınıf idaresini sorununu kendi kendime aştım çocukları tanıdıkça öğrencinin psikolojisini araştırdım”</p>
Okuldaki öğretmenlerden yardım görmüyorsunuz	<p>“Benim yaşadığım öğretmenlerden yardım görmüyorsunuz kesinlikle, sanki ıssız bir adaya bırakılıyor sen yolunu buluyormuşsun gibi oluyor...”</p> <p>“...öğretmen arkadaşlarla sıkıntılar yaşamadım ama bu arkadaşlardan da bir destek görmedim”</p>
Bilgisayar öğretmeni arkadaşlarımla konuşarak	<p>“...kendi mezun grubumdaki arkadaşlarla görüşüp yardımlaştık”</p> <p>“...arkadaşlarımdan yardım alarak bunların üstesinden geldim”</p>
Zamanla tecrübelenerek	<p>“tecrübe sahibi olduktan sonra bunlarla ilgili sorunlarımda kalmadı”</p> <p>“Zaman, zaman, zaman... Ben hep tek başımaydım. “Pişmek” kelimesi yaşandı”</p>
Rehber öğretmenden yardım aldım	“rehber öğretmenin yardımı oldu”
Daha tecrübeliler ile konuşarak	“...sizden daha deneyimli olan kişilerin deneyimlerinden yararlanarak işin altından

Tablo 4.25'in Devamı

	kalkıyorsun yani usta çırak olayı”
İdare ve öğretmen arkadaşlar çok yardımcı oldular	“basta müdüre hanım ve arkadaşlar çok yardımcı oldu”
Okul formatör öğretmeninden	“Okulun formatör öğretmeninden ve arkadaşarımdan yardım alarak bunların üstesinden geldim”
Daha tecrübeli bilgisayar öğretmeni olmadığı için tek başımaydım	“...ama bilgisayar dersi konusunda ise daha deneyimli bilgisayar öğretmeni olmadığı için akıl danışılacak kimse yoktu”
Mevzuatı okuyarak	“mevzuatı okuyarak, diğerlerinde farklı yöntemler deneyerek üstesinden geldim”

Tablo 4.25 incelendiğinde, bilgisayar öğretmenlerinin çoğu acemilik yaşadıkları konuların üstesinden genellikle kendi kendilerine zamanla tecrübelenerek geldiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler bu acemiliklerini atma konusunda okuldaki öğretmenlerden yardım görmediklerini, kendi kendilerini yollarını bulmak zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir. Bunların yanı sıra öğretmenler diğer bilgisayar öğretmenlerinden, rehber öğretmenden, daha tecrübeli olan öğretmenlerden de fayda gördüklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenler zamanın çok önemli olduğunu ve zamanın acemiliklerinin üstesinden gelmede önemli etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir.

Aşağıda Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okuldaki bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili görüşleri yer almaktadır.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okuldaki Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerin çalıştıkları okuldaki bilgisayar öğretmeni algısını tespit etmek amacıyla öğretmene 4 alt soru sorulmuştur. Bunlar: Çalıştığınız okulda bilgisayar öğretmenini;

- a. Öğrenciler nasıl algılıyor
- b. Öğretmenler nasıl algılıyor
- c. Yönetim nasıl algılıyor
- d. Sizce nasıl algılanmalı'dır.

Alınan cevaplardan öğretmenlerin algılarına dair dört boyut oluşturulmuştur. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdeler de hesaplanmıştır. Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okuldaki bilgisayar algısına dair verileri öğrenciler arasında, öğretmenler arasında, yönetim içinde ve olması gereken olmak üzere ayrı ayrı Tablo 4.26, 4.28, 4.30 ve 4.32'de verilmiştir.

Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.27, 4.29, 4.31 ve 4.33'de verilmiştir.

Tablo 4.26

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f,%)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Frekans f	Yüzde %
Teknoloji konusunda bilgi kaynağı	7	33,3
Benden önce oyun oynatan öğretmen algısı vardı	6	28,5
Bilgisayarın her türlü işinden anlayan/ anlaması gereken biri	4	19,1
Öğrencilerin gördüğü zaman gözlerinin parladığı öğretmen	2	9,5
Okulun teknik servisi	1	4,8
Arkadaş olarak	1	4,8
TOPLAM	21	100

Tablo 4.26 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerine göre öğrencilerin bilgisayar öğretmeni algısı en fazla (% 33,3) teknoloji konusunda bilgi kaynağı olarak tespit edilmiştir. Bunu % 28,5 ile kendilerinden önce bilgisayar öğretmenine dair oyun oynatan öğretmen algısının olduğu gelmektedir. Sıralamada 3. sırayı % 19,1 ile bilgisayarın her türlü bilgisayar işinden anlayan/ anlaması gereken biri ifadesi izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğrencilerin bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.27’de verilmiştir.

Tablo 4.27

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Örnek Cümleler
Teknoloji konusunda bilgi kaynağı	<p>“...Teknoloji konusunda tüm soruları sorabilecekleri biri olarak görüyorlar, teknoloji konusunda bilgi kaynağı olarak görüyorlar”</p> <p>“öğrenci öğretmenlerin bilgisayar soru ve arızalarını da hallediyorum böyle olunca öğrenci diğer öğretmenlerden daha bilgili daha akıllı öğretmen olarak tanıyor bilgisayar öğretmenini...”</p> <p>“Beni öğrenciler bilgi kaynağı olarak algılıyorlar...”</p>
Benden önce oyun oynatan öğretmen algısı vardı	<p>“Öğrenciler sadece bilgisayar dersine girip oyun oynamak istiyorlardı. Bilgisayar öğretmenini yazı yazdıran oyun oynatan biri olarak görüyorlardı. Ama şuan farklı...”</p> <p>“Benden önceki öğretmen oyuna alıştırdığından öğrenci ne zaman oyun oynayacağız diye sıkça sorardı. Ben oynatmayınca kızarlardı...”</p> <p>“...yeterli bilgisayar bilgisi olmayan öğretmenlerin gelip sadece oyun amaçlı öğrencilere bilgisayarları kullandırmaları öğrencilerde bilgisayar dersine ve bilgisayar öğretmenine yönelik olumsuz bir algının oluşmasına neden olduğunu gördüm kendi okulumda”</p>
Bilgisayarın her türlü işinden anlayan/ anlaması gereken biri	<p>“... evimdeki bilgisayarımda şöyle sorun var nasıl halledebilirim deniyor hemen orada görmeden arıza çözmemizi bekliyorlar. Öğrenciler bana her şeyi biliyor musunuz diye bir soru soruyorlar”</p> <p>”Her türlü yazılım ve donanım problemini çözmemi</p>

Tablo 4.27'nin Devamı

	bekliyorlar...”
Okulun teknik servisi	“okulun en çok çalışan öğretmeni işte okulun teknik servisi bütün işlerini yapan öğretmeni...”
Sevilen bir öğretmen	“Öğrencilerin gördüğü zaman gözlerinin parladığı bir öğretmensiniz. Çok seviyorlar özellikle dersi...” “Eğlenceli”
Arkadaş olarak	“arkadaş olarak en başta çünkü onlarla aynı dili konuşuyorum. Genelde büyükler çocukların ne söylediğini anlamıyor çünkü... Güzel bir dostluk şeklinde paylaşımlar var ama bu olumlu. Anlatacak birilerinin olmasından dolayı onların yanlış yapmalarını engelliyor. Yanlıştan çok döndürdüğüm olmuştur çocukları...”

Tablo 4.27 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerine göre bilgisayar öğretmenleri öğrencileri tarafından teknoloji konusunda bilgi kaynağı olarak görülüp, teknoloji ile ilgili her türlü soruyu sorabilecekleri biri olarak düşünüyorlar. Öğretmenler sıklıkla kendilerinden önce bilgisayar öğretmenleri ile ilgili oyun oynatan öğretmen algısının olduğunu ancak bunun kendileri ile beraber değiştiğini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin sıklıkla ifade ettiği diğer bir nokta ise bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayarın her türlü işinden anlayan/ anlaması gereken birileri olarak görülüp her türlü yazılımsal ve donanımsal soruları cevaplamalarının beklendiğini söylemişlerdir. Bunların okulun teknik servisi gibi de algılandıklarını da ifade etmişlerdir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğretmenlerin bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına Göre dağılımı Tablo 4.28’de verilmiştir.

Tablo 4.28

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Frekans f	Yüzde %
Teknik eleman	8	25
Başvuru kaynağı/ danışman	7	21,9
Bilgisayar ile ilgili ne iş olsa yapacak biri	6	18,8
Bilgisayarla ilgili her türlü problemi çözecek biri	4	12,5
Yaştan dolayı- acemi/ tecrübesiz	3	9,4
Çok değer verilen bir öğretmenlik değil	2	6,2
Teknoloji ile haşır neşir olan biri	2	6,2
TOPLAM	32	100

Tablo 4.28 incelendiğinde bilgisayar öğretmenleri çalıştıkları okulda diğer öğretmenler tarafından en fazla (% 25) teknik eleman olarak görülmektedir. Bilgisayar öğretmenleri ayrıca kendilerine % 21,9 oranla başvuru kaynağı/ danışman olarak, %18,8 ile de bilgisayar ile ilgili ne iş olsa yapacak biri gözüyle bakıldığını da ifade etmektedirler.

Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğretmenlerin bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.29'da verilmiştir.

Tablo 4.29

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Örnek Cümleler
Teknik eleman	<p>“arkadaşlar da teknik servis gibi görüyor gerçekten bizi”</p> <p>“Bazı ortamlarda özellikle genç öğretmenler oluşumuz ve bilgisayar kullanımının ve bilgisinin yetersiz olduğu ortamlar nedeniyle teknik eleman görülüyoruz”</p>
Başvuru kaynağı/ danışman	<p>“başvuru kaynağı gibi algılıyorlar bilgisayarla bir sorun yaşandığında bana soruyorlar...”</p> <p>“Öğretmenler bizi önemseyip ciddiye alıyorlar ve saygı duyuyorlar. Öğrencilerle benzeri yaklaşımlar gösterip beni kaynak olarak görüyorlar”</p> <p>“...ama işleri düştüğünde de koşturarak geldikleri biri”</p>
Bilgisayar ile ilgili ne iş olsa yapacak biri	<p>“...genç olduğum için onların her türlü işini yapacağımı da düşünüyorlar yapmak zorunda olduğumu düşünüyorlar daha doğrusu bu şekilde yaklaşan çok oluyordu”</p> <p>“Bilgisayarla ilgili ne işleri çıksa bana yaptırmaya çalışıyorlar. Pano yazıları, tutanaklar gibi şeyleri yazıyorum. Bir sekreter gibi...”</p> <p>“öğretmenler direk bilgisayarda yardımcı olarak görüyorlar. Bilgisayardan iyi anlayan sekreter. Çözüm bulacağıma kesin inanırlar...”</p>
Yaştan dolayı- acemi/ tecrübesiz	<p>“öğretmenler arasında genç olduğum için tecrübesiz olarak algılanıyordum ...”</p> <p>“Bilgisayar öğretmenleri genelde çok genç oluyor, bundan dolayı da -yaştan- acemi gözüyle bakılıyor...”</p>

Tablo 4.29'un Devamı

Bilgisayarla ilgili her türlü problemi çözecek biri	“her türlü problemi çözebilecek biri olarak görüyorlar. Mesela yazıcı çalışmıyor, modem çalışmıyor internet bağlantısı yok...” “bilgisayarın her şeyini bilmesi gereken her türlü işi yapmakla görevli sekreter olarak algılıyorlar”
Çok değer verilen bir öğretmenlik değil	“bilgisayar dersini öğretmenler bir matematik dersi gibi görmüyorlar tabi. Onlarda pek fazla önemsemiyor”
Teknoloji ile haşır neşir olan biri	“Genelde teknolojiyle haşır neşir olan bir eleman gibi göründüğünü düşünüyorum”

Tablo 4.29 incelendiğinde bilgisayar öğretmenleri çalıştıkları okulda öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerini daha çok teknik servis olarak gördüklerini ifade etmişler, bunda genç öğretmenler oluşlarının ve bilgisayar bilgisinin ve kullanımının yetersiz olmasının etkili olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca kendilerinin teknoloji ya da bilgisayarla ilgili bir problem yaşandığında danışılacak kişiler olduğu ve kendilerine saygı duyulduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra bilgisayarla ilgili ne iş varsa yaptırabilecekleri biri olarak da görüldüklerini söylemişlerdir. Bilgisayar öğretmenlerinin yaşlarının genç olmasının kendilerine acemi, tecrübesiz gözüyle bakılmasına neden olduğu da belirtilen ifadeler arasındadır.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda yönetimin bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımı Tablo 4.30'da verilmiştir.

Tablo 4.30

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Yönetimin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Okul Yönetiminin Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Frekans f	Yüzde %
Teknik eleman	6	33,3
Bilgisayar konusunda yardımcı	3	16,6
Problemler çözecek kişi	3	16,6
İşlerin yaptırılabilceği biri (memur yoksa memur gibi)	2	11,1
Teknolojik danışman	1	5,6
Kendilerini ileriye götürebilecek biri	1	5,6
Pek fazla önemsenmeyen bir dersin öğretmeni	1	5,6
Sürekli elinin altında bulunması gereken biri	1	5,6
TOPLAM	18	100

Tablo 4.30 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin % 33,3 okul yönetimi tarafından teknik eleman olarak algılandıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bunu % 16,6 ile bilgisayar konusunda yardımcı ve bilgisayarla ilgili problemleri çözecek kişi olarak görülmek izlemektedir. Ayrıca bilgisayar öğretmenleri % 11,1 kendilerine işlerin yaptırılabilceği biri gözüyle bakıldığını ifade etmişlerdir.

Bilgisayar öğretmenlerinin okul yönetimi tarafından nasıl algılandıklarına dair söyledikleri Tablo 4.31’de verilmiştir.

Tablo 4.31

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Yönetimin Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Okul Yönetiminin Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Örnek Cümleler
Teknik eleman	“Gittiğiniz yerde de sizin her türlü donanım sıkıntısını çözebileceğinizi düşünüyorlar. Yani kısacası onlarda size teknisyen gözüyle bakıyorlar...” “yönetim de teknik servis olarak algılıyor”
Bilgisayar konusunda yardımcı	“Yardımcı olan biri görülüyor, bilgili olunca saygı gösteriyorlar” “bilgisayarla ilgili bir sorun yaşadıklarında bilgisayar öğretmeninden yardım alabileceklerini, sorunu çözmesi gerektiğini düşünüyorlar”
Problemler çözecek kişi	“bilgisayar öğretmenini herhangi bir problem karşısında hazır olmasını bekliyorlar. Problemleri giderecek kişi olarak görüyor” “...yetiş imdat olarak zor durumda kaldıklarında aranan eleman oluyorsunuz”
İşlerin yaptırılabilceği biri (memur yoksa memur gibi)	“eğer okulda memur yoksa bir memur gözüyle bakıyorlar. İşleri yaptırabilecek bir eleman geldi gözüyle bakıyorlar açıkçası” “...bilgisayarla ilgili her işi yapmakla yükümlümüşüm gibi düşünüyor”
Teknolojik danışman	“yönetim gerçekten beni istediğim gibi algılıyor. Beni teknolojik danışman gibi algılıyor”
Kendilerini ileriye götürebilecek biri	“Kendilerini ileriye götürebilecek bir insanın gelmiş olmasından da mutlular”

Tablo 4.31'in Devamı

Pek fazla önemsenmeyen bir dersin öğretmeni	“Yönetimde pek fazla önemsemiyor... Bilgisayar dersini matematik veya Türkçe dersi yerine koymuyorlar”
Sürekli elinin altında bulunması gereken biri	“Yönetim sürekli elinin altında bulunması gereken biri olarak görüyor beni. Ama hiçbir zaman yönetimle sorunum olmadı. Bana bakış açılarını görebiliyorum”

Tablo 4.31 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda okul yönetimi tarafından teknik servis gözüyle algılanıp her türlü problemi çözmelerinin beklendiğini ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra kendilerinin yönetim tarafından bilgisayar konusunda yardımcı olacak biri gözüyle bakıp, bilgili olunca saygı gördüklerini ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra problem durumlarında problem durumunu ortadan kaldırması beklenen biri olarak görüldüklerini ifade etmişlerdir. Okulda memur yoksa bilgisayar öğretmenlerinin memur olarak algılanıp, her işi yapmalarının beklendiği de belirtilmiştir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda olması gereken bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımı Tablo 4.32’te verilmiştir.

Tablo 4.32

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f,%)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Olması Gereken Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Frekans f	Yüzde %
Teknik servis olarak algılanmamalı	6	20
Bütün işler bilgisayar öğretmenine yüklenmemeli	6	20
Bilgisayar teknolojileri konusunda rehber	6	20
Daha değerli olmalı	4	13,4
Her şeyi bilmek zorunda olmayan biri	2	6,7
Formatör olmalı	2	6,7
Okul gelişimine öncü öğretmen	1	3,3
Mezun olduktan sonra uzmanlıkları olmalı	1	3,3
Öğrenci ve öğretmenlere bilgisayar temel bilgi ve becerilerini kazandıracak kişi	1	3,3
Gelişime açık biri olmalı	1	3,3
TOPLAM	30	100

Tablo 4.32 incelendiğinde bilgisayar öğretmenleri en fazla (% 20) teknik servis olarak algılanmamayı, bütün işlerin bilgisayar öğretmenlerine yüklenmemesini ve bilgisayar teknolojileri konusunda rehber olarak algılanmayı istedikleri görülmektedir. Yine bilgisayar öğretmenlerinin % 13,4'ü daha değerli olmayı istemektedir. % 6,7'lik oranla her şeyi bilmek zorunda olmadıklarının anlaşılmasını ve bilgisayar öğretmenlerinin formatör olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Bilgisayar öğretmenlerine göre olması gereken bilgisayar öğretmeni algısına ilişkin söyledikleri Tablo 4.33'de verilmiştir.

Tablo 4.33

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Öğretmeni Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Olması Gereken Bilgisayar Öğretmeni Algısı	Örnek Cümleler
Teknik servis olarak algılanmamalı	<p>“teknik servis olarak algılanmamalıyız”</p> <p>“sadece bilgisayar arızaları, donanım sorunlarıyla danışılmamalıyım yardım alınacaksa ders konusunda da yardım alınmalı. Çünkü donanım bilgisi almıyoruz biz o konuda çok sıkıntı yaşıyorum”</p> <p>“biz teknik servis değiliz”</p>
Bütün işler bilgisayar öğretmenine yüklenmemeli	<p>“Bir branş öğretmeniyiz aslında şunu da yapıverssek bunu da yapıverssek diye bu kadar olmamalı, zaten dersimiz hep yoğun bir de başka şeylerle uğraşılmıyor gerçekten. Zaten yardım ettiğin şey senin başına kalıyor”</p>
Bilgisayar teknolojileri konusunda rehber	<p>“bilgisayar teknolojileri konusunda rehber olmak istiyorum öğretmen ve öğrencilerime”</p> <p>“...yardım alınacaksa ders konusunda da yardım alınmalı”</p> <p>“...Bilgi teknolojisini nerde ne zaman kullanılacağını bilmeli. Eğitime yönelik olarak bilgisayarı kullanmalı. Bir öğretmen aniden gelip bir şey sorduğunda su yöntemi kullanmalısın diyebilmeli”</p> <p>“Teknolojiyle eğitimi düzgün bir şekilde birleştiren bir kimse iyi bir bilgisayar öğretmeni olabilir”</p>
Her şeyi bilmek zorunda olmayan biri	<p>“...her şeyi biliyor diye kabul edilmemeli”</p>
Formatör olmalı	<p>“Formatör olması iyi oldu. Bilgisayar öğretmeni derse</p>

Tablo 4.33'ün Devamı

	giriş çıkışın, yardımcı olsun ama bir de donanımlarla uğraşmak zorunda kalmamalı”
Daha değerli olmalı	“Daha değerli olmalı, yatığımız işe saygı duyulmalı...” “Bu ders seçmeli diye vasıfsız bir öğretmen gözüyle bakılmamalı” “Sadece işlerin yaptırılacağı ya da sadece basit bir dersi verebilen ya da herkesiz verebileceği dersi verebilen bir öğretmen gözüyle bakılmamalı”
Okul gelişimine öncü öğretmen	“Okulunun gelişimine çok büyük katkılar sağlayacak, okul gelişimine öncü bir öğretmen olarak öncü olarak görülmesini isterdim. Çünkü teknolojinin öğrenme ortamına çok büyük katkısı var bu da ancak bilgisayar öğretmenleri ile olur ama gerçekten yetmişmiş, nitelikli bilgisayar öğretmenleriyle”
Mezun olduktan sonra uzmanlıkları olmalı	“...mezun olduktan sonra uzmanlıkları olmalı. Mesela yazılımın bir dalında donanımın bir dalında çok iyi uzmanı olmalı. Bu demek değil ki bilgisayarla ilgili her şeyi bilmeli...”
Öğrenci ve öğretmenlere bilgisayar temel bilgi ve becerilerini kazandıracak kişi	“Öğrencilerle bilgisayarı tanıştırmamız gerekiyor. Öğrencilere ve öğretmenlere bilgisayarın temel bilgilerini veren biri olmalı...”
Gelişime açık biri olmalı	“Bilgisayar dersi gelişime açık olduğu için bilgisayar öğretmeni de gelişime açık olabilmeli ve ortama ayak uydurabilmeli. Bu yüzden sabır ve istekle çalışılmalı her zaman. Bilgisayar sürekli yenilediği için hem bunu kendimiz yapmalıyız ve öğrencilere aşılmalıyız...”

Tablo 4.33 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okuldaki bilgisayar öğretmeni algısı ile olarak öncelikle teknik servis olarak algılanmak istemedikleri, bütün işlerin yüklenebileceği bir öğretmen olarak görülmek

istemediklerini ifade etmişlerdir. Buna karşın bilgisayar teknolojileri konusunda öğrenci ve öğretmenlere rehber olabilecek teknoloji ile eğitimi uygun şekilde birleştirmede başvurulabilecek bir kişi olarak algılanmayı istemektedirler.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okuldaki bilgisayar dersi algısı ile ilgili görüşleri yer almaktadır.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okuldaki Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okuldaki bilgisayar dersi algısını tespit etmek amacıyla öğretmene 3 alt soru sorulmuştur. Bunlar: Çalıştığımız okulda bilgisayar öğretmenini;

- a. Öğrenciler nasıl algılıyor
- b. Öğretmenler nasıl algılıyor
- c. Sizce nasıl algılanmalı'dır.

Alınan cevaplardan öğretmenlerin algılarına dair üç boyut oluşturulmuştur. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdeler de hesaplanmıştır. Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okuldaki bilgisayar dersi algısına dair verileri öğrenciler arasında, öğretmenler arasında ve olması gereken olmak üzere ayrı Tablolarda 4.34, 4.36 ve 4.38'de verilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.35, 4.37 ve 4.39'da verilmiştir.

Tablo 4.34

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f,%)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Algısı	Frekans f	Yüzde %
Oyun dersi değil	7	31,8
Oyun- internet dersi	5	22,7
Eğlenceli bir ders	4	18,2
Sevilen bir ders	3	13,6
Bir şeyler öğrenebilecekleri bir ders	2	9,1
Öğrencileri deşarj etmek için konulan bir ders	1	4,6
TOPLAM	22	100

Tablo 4.34 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerine göre öğrencilerin bilgisayar dersi algısına dair en fazla (% 31,8) vurguladıkları nokta kendilerinin bilgisayar dersi hakkındaki oyun dersi düşüncesini yıktıklarını düşünmeleri olarak tespit edilmiştir. Bunu % 22,7 ile öğrencilerin bilgisayar dersini oyun- internet dersi olarak gördükleri ifadesi gelmektedir. Sıralamada 3. sırayı % 18,2 ile bilgisayar dersinin eğlenceli bir ders olarak düşünülmesi ifadesi izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğrencilerin bilgisayar dersi algısı ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.35’de verilmiştir.

Tablo 4.35

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Algısı	Örnek Cümleler
Oyun dersi değil	<p>“Bir şeyler öğrenmeye hevesliler, artık bir şeyler öğrenebilecekleri bir ders olarak algılamaya başladılar. Ben söylemeden oyun açmıyorlar, başta ki oyun dersi düşüncesini yıktığımı düşünüyorum. Bugün ne öğreneceğiz, ne işleyeceğiz diye geliyorlar, öğrendiğimiz konularla ilgili sorular soruyorlar”</p> <p>“Ben gittiğimde öğretmenim serbest bırakın oyun oynayalım şeklindeydi. Şu anda girişten itibaren her şeyin bir kuralı var. Şimdi konumuzu işliyoruz zaten konularda onlara ilgi çekici geliyor...”</p> <p>“...bu okulda benden önce de öyleymiş bilgisayarlar oyun doluydu öğrenci alışmış ben oyun yok deyince nefret ettiler benden kötü oldum ama sonra alıştılar tabi...”</p>
Oyun- internet dersi	<p>“öğrenciler bilgisayar dersini eğlence olarak algılıyorlar bilgisayarı sadece oyun aracı olarak görüyorlar öğrenmek isteyenleri de var arada ama genelde bilgisayar oyun aracı”</p> <p>“hep oyun olarak algılanıyor. Dersi anlatmaya başladığı zaman çocuk oyuna ne zaman geçeceğiz internete ne zaman gireceğiz diye soruyor. Öğrenciye vermiş olduğum uygulamayı yaptıktan sonra oyun diyince uygulamayı hemen bitirmeye çalışıyorlar...”</p>
Eğlenceli bir ders	“Eğlence dersi olarak algılanıyoruz. Kendilerine bir şey

Tablo 4.35'in Devamı

	katacak ders olarak değil zamanını güzel eğlenceli geçirecek bir şey olarak algılıyor” “...Ama bütün öğrenciler bilgisayar dersini seviyor eğlenceli diye”
Bir şeyler öğrenebilecekleri bir ders	“Bir şeyler öğrenmeye hevesliler, artık bir şeyler öğrenebilecekleri bir ders olarak algılamaya başladılar...” “...yani benim dersimi bir şeyler öğrenebilecekleri bir ders olarak görüyorlar”
Sevilen bir ders	“Dersi sevmiyorum diyen yok, seviliyor...” “...genel olarak bilgisayar dersi hep seviliyor. Ciddi bir ders olarak değil kaytarmaya müsait olduğu içinde çok seviyorlar”
Öğrencileri deşarj etmek için konulan bir ders	“matematik kimya gibi herhangi bir dersten çıktıktan sonra kafa dağıtacak oyun oynayacak diye düşünerek derse geliyor”

Tablo 4.35 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğrencilerin bilgisayar dersini genel olarak sevdikleri ve eğlenceli bir ders olarak gördükleri belirtilmiştir. Öğretmeler çoğunlukla öğrencilerdeki bilgisayar dersine yönelik oyun dersi algısının değiştiğini ve artık öyle algılamadıklarını belirtmişken, öğretmenlerin bir kısmı öğrencilerin ısrarla bu dersi oyun ve internet dersi olarak gördüklerini ifade etmişlerdir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğretmenlerin bilgisayar dersi algısı ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımı Tablo 4.36'da verilmiştir.

Tablo 4.36

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğretmenlerin Bilgisayar Dersi Algısı	Frekans f	Yüzde %
Gerekli bir ders	7	33,2
En rahat en kolay ders	3	14,3
Pek ciddiye alınmayan bir ders	3	14,3
Çok gerekli bir ders değil, olmasa da olur	2	9,5
Ders saati arttırılmalı	2	9,5
Eğlence dersi	1	4,8
Bilgisayar destekli öğretim için faydalanmak istiyorlar	1	4,8
Bilgisayar destekli öğretimin sağlayacağı faydaları bilmiyorlar	1	4,8
Boş zaman dilimi	1	4,8
TOPLAM	21	100

Tablo 4.36 incelendiğinde bilgisayar öğretmenleri çalıştıkları okulda diğer öğretmenlerin bilgisayar dersini en fazla (% 25) gerekli bir ders olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir. Bilgisayar öğretmenleri ayrıca bilgisayar dersinin % 14,3 oranla en rahat en kolay ders ve pek ciddiye alınmayan bir ders olarak, % 9,5 ile de çok gerekli olmayan, olmazsa da olacak bir ders ve ders saati arttırılması gereken bir ders olarak gördüklerini de ifade etmektedirler.

Bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğretmenlerin bilgisayar dersi algısı ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.37'de verilmiştir.

Tablo 4.37

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Öğretmenlerin Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Öğretmenlerin Bilgisayar Dersi Algısı	Örnek Cümleler
Gerekli bir ders	<p>“Bilgisayar dersinin olması gerektiğini düşünüyorlar ve olmasını istiyorlar”</p> <p>“gerekli bir ders olarak algılanıyor gerçekten”</p>
En rahat en kolay ders	<p>“Bilgisayar dersinin çok rahat geçirilebilecek bir ders olarak algılıyorlar. Konuşmalarından bunu algılamıştım. Laboratuara aldıktan sonra onları oyalıyoruz gibi düşünüyorlar...”</p> <p>“Sınıf öğretmenleri bilgisayarın seçmeli ders olup not verilmediği için kolay iş ne var ki gibi dedikleri olmuştur”</p>
Pek ciddiye alınmayan bir ders	<p>“..derse karşı aman ne olacak diye bir düşünce kesin var. Dersimden öğrenci çağırma oluyor. Zaten notu geçmiyor gelsin karneleri yazsın anlayış var”</p> <p>“dersin boş geçmesine de kimse bir şey deniyor yani çok ders olarak görmüyorlar sanırım. Gerekli görmüyorlar sanırım...”</p>
Çok gerekli bir ders değil, olmasa da olur	<p>“gerekli bir ders olarak gözüküyor olmazsa da olur gözüyle bakıyorlar. Ama benim öğrenciye verdiğim onların derslerine de yansıyor bunu görünce anlıyorlar önemini...”</p>
Ders saati arttırılmalı	<p>“Bir seçmeli ders bilgisayar ama ders sayısı ikiden bire düşünce bütün arkadaşlar yadırgadı. Bu dersin olması gerektiğini şu anda ders sayısının yetersiz olduğunu düşünüyorlar”</p> <p>“Şu an 1 ders saati olmasını saçma buluyorlar.</p>

Tablo 4.37'nin Devamı

	Uygulama dersleri en az 2 saat olması lazım”
Eğlence dersi	“Öğretmenlerde eğlence dersi olarak bakıyorlar”
Bilgisayar destekli öğretim için faydalanmak istiyorlar	“BDE için faydalanmak istiyorlar. Dersi ciddiye alıyorlar”
Bilgisayar destekli öğretimin sağlayacağı faydaları bilmiyorlar	“...Bilgisayarın diğer derslerin öğretimi için sağlayabileceği faydalardan henüz haberdar değiller, bilgisayarı metin yazılan, müzik dinlenen, oyun oynanan bir ortam olarak biliyorlar sadece. Bilgisayar destekli öğretimden haberdar değiller”
Boş zaman dilimi	“...Boş zaman dilimi olarak görülebiliyor”

Tablo 4.37 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda öğretmenlerin bilgisayar dersini gerekli bir ders olarak görüp bu dersin olması gerektiğini söylediklerini belirtmişlerdir. Görüşme yapılan öğretmenler bilgisayar dersinin rahat ve kolay bir ders ve de pek ciddiye alınmayan bir ders olarak görüldüğünü ifade etmişler, bunda dersin seçmeli olup not verilmemesinin etkili olduğunu söylemişlerdir. Öğretmenler dersi eğlence dersi olarak görüp, olmasa da olur diye düşünenlerin olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler içerisinde bilgisayardan bilgisayar destekli eğitim için faydalanmak isteyenlerin de olduğu, böylelerinin dersi ciddiye aldığını da söylemişlerdir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda olması gereken bilgisayar dersi algısı ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımı Tablo 4.38’de verilmiştir.

Tablo 4.38

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Olması Gereken Bilgisayar Dersi Algısı	Frekans f	Yüzde %
Derse gereken önem verilmeli	4	20
Önemli işe yarar bir ders	4	20
Gelecekte gerçekten öğrencilerin işine yarayacak bir ders olarak görülmeli	3	15
Ders saati arttırılmalı	3	15
Ders zorunlu olmalı	2	10
Yaptırımı olmalı	2	10
Diğer derslerin paralelinde bir ders	1	5
Diğer derslerden daha önemli bir ders	1	5
TOPLAM	20	100

Tablo 4.38 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersi için en fazla (% 20) derse gereken önemin verilmesini ve önemli, işe yarar bir ders olarak görülmesini istedikleri görülmektedir. Yine bilgisayar öğretmenlerinin % 15'i bilgisayar dersinin gelecekte gerçekten öğrencilerin işine yarayacak bir ders olarak görülmesini ve ders saatinin arttırılmasını istemektedirler. % 10'luk oranla dersin zorunlu olması ve yaptırımının olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Bilgisayar öğretmenlerine göre olması gereken bilgisayar dersi algısına ilişkin söyledikleri Tablo 4.39'da verilmiştir.

Tablo 4.39

Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalıştıkları Okulda Olması Gereken Bilgisayar Dersi Algısı İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Öğretmenlerine Göre Olması Gereken Bilgisayar Dersi Algısı	Örnek Cümleler
Derse gereken önem verilmeli	<p>“Dersin öneminin farkında olunmalı ve derse gereken önem verilmeli”</p> <p>“önemli bir ders olarak algılanmalı”</p> <p>“...hayatlarının bir noktalarında bilgisayarla karşılıklı kalıyorlar. Kesinlikle öğrenilmesi gereken bir şey”</p>
Gelecekte gerçekten öğrencilerin işine yarayacak bir ders olarak görülmeli	<p>“hiç olmazsa günlük yaşantımızda kullanabileceğimiz kadar bilmemiz gerekir diye bir ders olarak algılanmalı”</p> <p>“Gelecekte gerçekten öğrencilerin işine yarayacak bir ders olarak görülmeli (meslek sahibi olmada ya da üniversiteye girmede)”</p>
Ders saati arttırılmalı	<p>“ders saati artırılmalı”</p> <p>“2 saat olmalı”</p>
Ders zorunlu olmalı	“Seçmeli bir ders olmamalı, zorunlu olmalı”
Yaptırımı olmalı	“Öğrenci notsuz dersi ders olarak görmüyor”
Önemli/ işe yarar bir ders	<p>“İşe yarar bir ders, her türlü işlem artık bilgisayarlarda yapılmaya başlanıyor öğrenilmek zorunda...”</p> <p>“Zaman teknoloji çağı.öğrenci hangi ders olursa olsun bilgisayarı kullanmalı sunum ve ödevlerini yapabilmeli her türlü.bilgisayar dersini amaç değil araç olarak kullanabilmeliler”</p> <p>“Her ders kadar önemsenen, öğrencilere bu önem kavratılan ve diğer dersler için de önemsenerek kullanılan, çağın gereği ve her dakikası değerlendirilmesi gereken bir ders olarak görülmeli.</p>

Tablo 4.39'un Devamı

	Mat, Türkçe, Fen gibi”
Diğer derslerin paralelinde bir ders	“bütün derslerin paralelinde bir ders olarak algılanmasını isterdim. Bilgisayar dersi bilgisayar kullanımını öğretmeye yönelik bir ders belki de. ben isterdim ki bu dersin herkesin paralelinde bir ders olsun”
Diğer derslerden daha önemli bir ders	“diğer derslerden daha önemli bence.doğru yetiştirilmezse çok büyük hatalar yapıyor...”

Tablo 4.39 incelendiğinde bilgisayar öğretmenleri çalıştıkları okulda bilgisayar dersinin önemini anlaşıp derse gereken önemin verilmesini istemektedirler. Bilgisayarın artık hayatın bir yerinde mutlaka karşılaşılabilecek olup bu dersin çok önemli ve gerekli olduğunu vurgulamışlardır. Öğrencilerin gelecekte işlerine yarayacak bir ders olarak görülmesi gerektiği üzerinde durmuşlar, 1 ders saatinin yeterli olmayıp ders saatinin iki saate çıkması ve zorunlu bir ders olup, yaptırımının olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin içeriği ile ilgili görüşleri yer almaktadır.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin İçeriği İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin içeriği ile ilgili görüşlerini tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Bilgisayar dersinin içeriği hakkındaki görüşleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdeler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin bilgisayar dersinin içeriği ile ilgili görüşleri Tablo 4.40’da verilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.41’de verilmiştir.

Tablo 4.40

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin İçeriği İle İlgili Olarak
Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Dersi İçeriği İle İlgili Görüşler	Frekans	Yüzde
	f	%
Şuan ki müfredatta öğrenci aynı konuyu yıllarca görmekten sıkılıyor	8	27,5
Yeni müfredat güzel olacak	7	24,1
Eski müfredatın içeriği yetersiz	4	13,8
Şu anki müfredat güncel değil	4	13,8
Eski müfredat Microsoft programları ağırlıklıydı	2	6,9
Müfredat esnek olmalı	2	6,9
Müfredatın basamaklı olması lazım	1	3,5
Yeni müfredatta uçmuşlar biraz	1	3,5
TOPLAM	29	100

Tablo 4.40 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin içeriği ile ilgili olarak en fazla (% 27,5) şuan ki müfredatta öğrencinin aynı konuyu yıllarca görmekten dolayı sıkıldığını ifade ettiği görülmektedir. Bunu % 24,1 ile yeni müfredatın güzel olacağına dair görüş takip etmektedir. Sıralamada 3. sırayı % 13,8 ile eski müfredatın içeriğinin yetersiz olması ile şuan ki müfredatın güncel olmaması görüşleri izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin içeriği ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.41’de verilmiştir.

Tablo 4.41

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin İçeriği İle İlgili Olarak
Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Dersi İçeriği İle İlgili Görüşler	Örnek Cümleler
Şuan ki müfredatta öğrenci aynı konuyu yıllarca görmekten sıkılıyor	<p>“şimdiki müfredatta 6–7–8’lerde hep aynı şeyler çocuk sıkılıyor her sene aynı şeyleri görmekten”</p> <p>“...her sene 6–7–8 sınıflarda nerdeyse aynı şeyler var. Aynı şeyler tekrarlanıyor ve çocuk hiçbir şey öğrenmiyor. Çocuk sıkılıyor”</p> <p>“Öğrenci aynı konuyu yıllarca görmekten sıkılıyor”</p>
Yeni müfredat güzel olacak	<p>“Bundan önceki uygun değildi, yeni müfredat uygulama tabanlı olduğu için öğrencileri bir şeyler yapmaya teşvik ediyor, dersi ve öğrencileri daha aktif hale getiriyor”</p> <p>“Ders kitabı yönünden sıkıntı vardı. Yeni müfredatla bu aşıyor. CD verilecek bir de iyi olacak”</p> <p>“Yeni programda sınıfın seviyesine göre dersin basamağını yükselte biliyorsunuz”</p> <p>“Yeni müfredat güzel bence, öğrencileri birebir öğrenme ortamına katarak, onlara gerçekten güzel öğrenme deneyimleri yaşatarak, güzel bir program olduğunu düşünüyorum yeni müfredatın”</p>
Eski müfredatın içeriği yetersiz	<p>“içeriği yetersiz biraz bence ilerde daha iyi olacak”</p> <p>“Bu müfredatın içeriği bence güzel değil...”</p>
Şu anki müfredat güncel değil	<p>“Bilgisayar müfredatı şu an 2000 yılında hazırlanmış bir program dahilinde. Yenilenme yok”</p> <p>“10 senelik müfredatı uygulamak çok kötü. 1998 yılında hazırlanmış müfredat anlatılıyor.2007 yılındayız ve müfredatta geçen Windows 98 yazıyor...”</p> <p>“eskisi çok monoton ve geriydi yani 90'lara hitap</p>

Tablo 4.41'in Devamı

	ediyordu”
Eski müfredat Microsoft programları ağırlıklıydı	“Eski müfredat Microsoft programlarını öğretmeye yönelikti”
Müfredat esnek olmalı	“Sürekli öğretmen olmayan, bilgisayar branşından öğretmeni olmayan bir okulda sabit bir müfredat nasıl uygulanır? Uygulanmaz. Düzey farklılığı, sınıf mevcutları, laboratuvar yeterliliğine göre çeşitli müfredatlar hazırlanmalı.”
Müfredatın basamaklı olması lazım	“basamaklı olması lazım...”
Yeni müfredatta uçmuşlar biraz	“yeni müfredatı inceledim bu sefer de biraz uçmuşlar gibi. Daha seneye 1 mi 2 ders mi olacağı belli değil. Zaten tek ders olursa yetmez...”

Tablo 4.41 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin eski müfredatta öğrencinin aynı konuyu yıllarca görmesinden kaynaklanan bir sıkıntı olduğunu ve bunun öğrenciyi de sıktığını belirtmişleridir. Öğretmenlerle görüşmelerin yapıldığı dönemde eski müfredat uygulanmakta olup bir sonraki sene uygulanacak olan yeni müfredat hakkında seminare katılmış olmalarından dolayı yeni müfredat hakkında bilgiye sahiptiler. Tezin yazıldığı aşamada eski müfredat kalkmış, yeni müfredat uygulanmaya başlanmış idi. Öğretmenler yeni müfredatın uygulama tabanlı olmasından dolayı öğrenciyi aktif hale getirip daha etkili olacağı belirtilmiş, ayrıca eski sistemdeki ders kitabı ve CD’si sıkıntısının yeni müfredatla aşılacak olmasının da çok iyi olacağını belirtmişlerdir. Eski müfredat içeriğinin yetersiz olmasından ve güncel olmamasından dolayı eleştirilmiştir. Görüşme yapılan öğretmenler müfredatın esnek olup, düzey farklılığı, sınıf mevcutları, laboratuvar yeterliliklerine göre farklı müfredatlar hazırlanması gerektiği ve müfredatın basamaklı olması gerektiği üzerinde de durmuşlardır.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikleri İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaşılan problemleri tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Çalıştığınız okullardaki bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri ile ilgili sorunlar var mı? Varsa neler?” ve “Bu durum çalışmalarınızı nasıl etkiliyor?” soruları yöneltilmiş, alınan cevaplardan öğretmenlerin karşılaştıkları problemler ve bunların çalışmalarını ne şekilde etkilediği olmak üzere iki boyut elde edilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdelik değerler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin karşılaştıkları problemler ve bunların çalışmalarını nasıl etkiledikleri ile ilgili veriler Tablo 4. 42 ve 4. 44’ de verilmiştir.

Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.43 ve 4.45’de verilmiştir.

Tablo 4.42

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaşılan Problemler İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaşılan Problemlerle İle İlgili Görüşler	Frekans f	Yüzde %
Laboratuar yeni kurulduğu için donanımsal bir problem yok	9	16,3
Temizlik sorunu var	8	14,6
Projeksiyon yok	7	12,7
Donanımlar çok kötü	7	12,7
Bilgisayarların dizilişi çok kötü	5	9,1
Havalandırmada problem yaşıyoruz	5	9,1
Taburelerle ilgili problem var	5	9,1
Sınıf dar	3	5,5
Klima yok/ çalışmıyor	3	5,5
Ağ iyi çalışmıyor	2	3,6
Güvenlik kartları problem	1	1,8
TOPLAM	55	100

Tablo 4.42 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaşılan problemler konusunda en fazla (% 16,3) laboratuar yeni kurulduğu için donanımsal problem yok ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Bunu % 14,6 ile temizlik sorununun olması takip etmektedir. Sıralamada 3. sırayı ise % 12,7 ile projeksiyon aletinin olmaması ve donanımlar çok kötü olması izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaşılan problemler ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.43'de verilmiştir.

Tablo 4.43

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaşılan Problemler İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Dersi İçeriği İle İlgili Görüşler	Örnek Cümleler
Laboratuar yeni kurulduğu için donanımsal bir problem yok	<p>“Bizim laboratuvarlarımız yenilendi geçen yıllara göre daha az sıkıntı yaşıyoruz”</p> <p>“Yeni lab. Olduğu için bilgisayarlarda problem yok”</p> <p>“Bu senenin başında yeni laboratuvarımız kuruldu rahatladık tabii”</p>
Temizlik sorunu var	<p>“Temizlikçi var ama bazen ben bez alıp silmek durumunda kalıyorum, yetişemiyor”</p> <p>“Temizlik konusunda da problemimiz var öğrenci yapıyor çünkü”</p> <p>“Bilgisayar lab. Okulun en pis yerleridir. Okullardaki temizlik sorunu lab. da da yaşanır”</p>
Projeksiyon yok	<p>“Projeksiyonumuz yok... Projeksiyon olmaması dersleri olumsuz yönde etkiliyor ve dersin verimini düşürüyor”</p> <p>“Projeksiyon cihazımız yok zor olsa da işimizi yapıyoruz”</p> <p>“Projeksiyonumuz yok... akıllı tahta geldi o kadar pahalı ama projeksiyon olmadığından kullanamıyoruz”</p> <p>“Projeksiyon cihazı yok çok zor oluyor, netop school kurdum ama ram’ler düşük olduğu için problemler çalışıyor”</p> <p>“Şu anda projeksiyon ile ilgili sorunumuz var. Mesela burada bir akıllı tahta var ama projeksiyon yok oda projeksiyonsuz çalışmayan bir alet. Biz onu tahta olarak kullanıyoruz şu anda”</p>
Donanımlar çok kötü	“Bilgisayar donanımlar çok kötü, cd sürücüler

Tablo 4.43'ün Devamı

	<p>çalışmıyor, disket sürücüler çalışmıyor...”</p> <p>“Bilgisayarlar eski, RAM’ler düşük, bakım yapılmamış, uğraştım hepsiyle”</p> <p>“Bu bilgisayarları öğrenciler kullanıyor doğal olarak her zaman arıza veriyor. Her hafta komple en baştan kuruyoruz bilgisayarları. Kullanıyoruz ama donanım olarak gerçekten yetersiz...”</p> <p>“...bilgisayarlar eski oldukları için bağlantılarında sorun var internet bağlantısı hızlı çalışmıyor. Sürekli hata veriyorlar. Sürekli sorun yaratıyorlar”</p>
Bilgisayarların dizilişi çok kötü	<p>“Düzen olarak sıkışık bir düzen var. En arkadakine gitmek için hepsini it kaka gidiyorum. Daha güzel olabilir. En güzel U düzeni olurdu...”</p> <p>“Tek problem diziliş problemi imkanların daha kolay kullanmak için U şekli dizilim daha kullanışlı oluyor”</p>
Havalandırmada problem yaşıyoruz	<p>“...havalandırmada sıkıntılar oluyor”</p> <p>“Havalandırma sorunu var perdeler takıldı ama açılmıyor”</p> <p>“...çok fazla havasız kalıyor içerisi buda bizim için çok sıkıntı oluyor”</p>
Taburelerle ilgili problem var	<p>“Taburelerle ilgili problemler var kırılıyor, dökülüyor, öğrenciler hor kullanıyor...”</p> <p>“Sınıfta dönebilen tabureler olmalı...”</p> <p>“İlk geldiğimde taburelerin tekerlekleri kırık idare ile konuşup hallettim. Daha dayanıklı tabureler alarak bu sorunu hallettik”</p>
Sınıf dar	<p>“Daha geniş bir alanda olmalıydı...”</p> <p>“Sınıfın çok daha geniş olması lazım”</p>
Klima yok/ çalışmıyor	<p>“Klima var ama çalışmıyor”</p> <p>“Klima yok ama gerekli olduğunu biliyorum”</p>
Ağ iyi çalışmıyor	<p>“Ağ bağlantısını kullanamıyorum bir problem var ben yönetemiyorum...”</p>

Tablo 4.43'ün Devamı

	“Ağ programı da yok henüz öğrencinin bilgisayarını kontrol etmek kolay olmuyor henüz”
Güvenlik kartları problem	“Yeni bilgisayarlarda güvenlik kartı var. Yaptıkları ödev ve çalışmaları kaydedemiyorlar. En kötü yanı bu”

Tablo 4.43 incelendiğinde Milli Eğitim Bakanlığınca her okula laboratuvar kurulması ve olanların yenilenmesi çalışmaları sonucunda laboratuvarı yeni kurulan ya da yenilenen öğretmenler pek bir problemle karşılaşmadıklarını ifade etmişlerdir. Diğer bilgisayar öğretmenleri bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaşılan problemler ile ilgili olarak temizliğin yeterince yapılamaması ve bu sınıfları çok pis olması üzerinde durmuşlardır. Diğer bir sıkıntı projeksiyon aletinin olmaması olarak belirtilmiş, bu durumun dersin verimini düşürdüğüne dikkat çekilmiştir. Ayrıca donanımlar çok kötü ve yetersiz olması da üzerinde durulan diğer bir nokta olarak çıkmıştır karşımıza. RAM'lerin düşük olup bilgisayarların yavaş olması, internet ve ağ bağlantılarının sağlıklı çalışmaması problem olarak belirtilmiştir. Bunlara ilave olarak bilgisayarların diziliş şeklinin U olmaması, sınıfın havalandırmasının iyi olmayıp havasız kalınması da öğretmenler tarafından ifade edilmiştir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaştıkları problemlerin çalışmalarını etkilemesi ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımı Tablo 4.44'de verilmiştir.

Tablo 4.44

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaştıkları Problemlerin Çalışmalarını Etkilemesi İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaştıkları Problemlerin Çalışmalarını Etkilemesi İle İlgili Görüşler	Frekans	Yüzde
	f	%
Projeksiyon olmadığı için ders işlemek çok zor oluyor	7	35
Dersin akışını engelliyor	6	30
Sürekli bilgisayarlarla uğraşmak zorunda kalıyorum	4	20
Problemler motivasyon eksikliğine sebep oluyor	1	5
Havasızlıktan sıkılıyoruz	1	5
Düzenli temizlik olmalı	1	5
TOPLAM	20	100

Tablo 4.44 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaşılan problemlerin çalışmalarını etkilemesi konusunda en fazla (% 35) projeksiyon olmadığı için ders işlemek çok zor oluyor ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Bunu % 30 ile dersin akışını engelliyor ifadesi takip etmektedir. Sıralamada 3. sırayı ise % 20 ile sürekli bilgisayarlarla uğraşmak zorunda kalıyorum ifadesi izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaştıkları problemlerin çalışmalarını etkilemesi ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.45’de verilmiştir.

Tablo 4.45

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Laboratuvarının Fiziksel Özellikler Anlamında Karşılaştıkları Problemlerin Çalışmalarını Etkilemesi İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Karşılaşılan Problemlerin Çalışmaları Etkilemesi İle İlgili Görüşler	Örnek Cümleler
Projeksiyon olmadığı için ders işlemek çok zor oluyor	<p>“Projeksiyon olmadığında sınıfın kontrolü daha zor oluyor”</p> <p>“Projeksiyon olmayışından dolayı konu anlatımı zorlaşıyor”</p> <p>“Projeksiyon olmamasından dolayı dersleri anlatarak işliyoruz bu bir sıkıntı yaratıyor”</p>
Dersin akışını engelliyor	<p>“Bilgisayar bozulunca kötü oluyor bir bilgisayarı iki kişi kullanıyor bozulunca üçer kişiye çıkarıyorum bilgisayar başındaki öğrenci sayısını. Dikkatler bozuluyor gürültü oluyor”</p> <p>“ Öğrenci şikayet ediyor ya öğretmenim hep benimki bozuluyor diyor”</p> <p>“Bilgisayarların yavaş olması derse ilgiyi azaltıyor düzenin değişmesi lazım. İnternette konu anlatırken bile bekliyoruz sayfanın açılmasını”</p>
Sürekli bilgisayarlarla uğraşmak, düzeltmek zorunda kalıyorum	<p>“Bilgisayarlar sürekli problem çıkarıyor, elimde tornavida geziyorum çünkü sorun çıktığında bunu aşamazsam dersimi sağlıklı işleyemiyorum zaten ders saati bir saat bir de problem çıkınca kötü oluyor”</p> <p>“Bilgisayarları sürekli uğraşmak, düzeltmek zorunda kalıyorum...”</p> <p>“daha fazla efor sarf edip yorulmama neden oluyor”</p>
Problemler motivasyon eksikliğine sebep oluyor	<p>“Motivasyon eksikliği yaratıyor. Mutsuz öğretmen oluyorsunuz. Derse başlamak bitsin diye beklemek</p>

Tablo 4.45'in Devamı

	sorunlu zamanlarda hissedilen tek şey...”
Havasızlıktan sıkılıyoruz	“geçen yıl havasızlıktan koku oluyordu ben hep içeride kaldığımdan dolayı anlamıyordum öğrenci söylüyordu” “En başta havalandırma sıkıntısı yüzünden öğrenci de ben de sıkılıyoruz.sınıf hiç boş kalmıyor.havasızlık hep devam ediyor”
Düzenli temizlik yapılmalı	“Temizliğini olmayışından dolayı ileride kesinlikle bilgisayarlar açısından problem çıkacak”

Tablo 4.45 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaştıkları problemlerin çalışmalarını etkilemesi ile ilgili olarak en fazla vurguladıkları nokta projeksiyon aleti olmaması durumunda ders işlemenin hem sınıf kontrolü, hem konu anlatımı bakımından sıkıntı oluşturmasıdır. Ayrıca bozulan bilgisayarların dersin akışını bozduğunu ve öğrencilerin yerlerini değiştirmenin öğrencilerde dikkat dağılmasına dolayısıyla gürültüye, ayrıca derse ilginin azalmasına öğrencilerde şikayet halinin oluşmasına neden olduğunu vurgulamışlardır. Problem çıkaran bilgisayarlarla uğraşmak zorunda kalmanın öğretmenin de motivasyonunu bozduğuna, öğretmenin daha fazla yorulmasına neden olduğuna, ders saatinin yetersiz olmasından dolayı sürenin yetmemesine sebep olduğunu belirtmişlerdir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin etkililiği ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin Etkililiği İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin etkililiği ile ilgili görüşlerini tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Bilgisayar derslerinin etkililiği hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdeler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin bilgisayar dersinin etkililiği ile ilgili elde edilen veriler Tablo 4. 46 ve 47’de verilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.48’de verilmiştir.

Tablo 4.46

Bilgisayar Öğretmenlerinin Bilgisayar Dersinin Etkililiği İle İlgili Olarak
Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Dersinin Etkililiği İle İlgili Görüşleri	Frekans	Yüzde
	f	%
Etkili bulmuyorum	10	50
Etkili buluyorum	6	30
Etkili ama daha etkili olabilir	4	20
TOPLAM	20	100

Tablo 4.46 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin % 50’si bilgisayar derslerini etkili bulmamakta ancak % 30’u bilgisayar derslerinin etkili olduğunu ifade etmektedir. Geriye kalan % 20’lik kesim, bilgisayar derslerinin etkili olduğunu ama daha etkili olabileceğini ifade etmişlerdir.

Tablo 4.47’de bilgisayar dersini etkili bulmayanların konuyla ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımı, Tablo 4.48’de de bilgisayar öğretmenlerinin konuyla ilgili olarak söyledikleri yer almaktadır (Örnek cümleler ile).

Tablo 4.47
Bilgisayar Öğretmenlerinden Bilgisayar Dersini Etkili Bulmayanların
Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Bilgisayar Dersini Etkili Bulmayanların Görüşleri	Frekans	Yüzde
	f	%
1 ders saati yetersiz	9	28,1
Eğitim yazılımı sorunu var	7	21,9
Dersin yaptırımının olmaması	6	18,8
Projeksiyon aleti olmalı	3	9,4
Teknik destek olmalı	2	6,3
Ağ sağlıklı çalışmalı	1	3,1
Sınıflar kalabalık bilgisayarlar yetersiz	1	3,1
İnternet yavaş	1	3,1
Bilgisayarlar yenilenmeli	1	3,1
Oturma düzeni U olmalı	1	3,1
TOPLAM	32	100

Tablo 4.47 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersini etkili bulmayanların en fazla (% 28,1) ders saatinin 1 saat olması ifadesine yer verdikleri görülmektedir. % 21,9'luk kesim eğitim yazılımı sorunun olduğunu belirtmiştir. Daha sonra ki ifade ise %18,8 ile dersin yaptırımının olması gerektiğidir

Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikler anlamında karşılaşılan problemlerin çalışmaları etkilemesi ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.48'de verilmiştir.

Tablo 4.48

Bilgisayar Öğretmenlerinden Bilgisayar Dersini Etkili Bulmayanların Söyledikleri
(Örnek Cümleler İle)

Bilgisayar Dersini Etkili	Örnek Cümleler
Bulmayanların Görüşleri	
1 ders saati yetersiz	<p>“1 saat olması nedeniyle bilgisayarı başlatmak, ağı açmak bile bir 5 dakika alıyor, öğrencilerin yerleşmesi bilgisayarları açması, bilgisayarlar zaten ağır bir de ders bir saat...”</p> <p>“2den 1 saate düşmesi çok çok kötü oldu çünkü uygulama dersi zaten bu ders.ee sınıflar kalabalık bilgisayarlar az doğal olarak verimliliği düşürdü”</p> <p>“ders saatinin 1 saate düşmesi dersi kesinlikle etkilediğini söyleyebilirim. Daha önce 2 saat olan ders 1 saate düşünce işlenemiyor. Bilgisayar dersi uygulamaya yönelik ders olduğu için derste konumu anlatacağını uygulamamı yapacağımı karar vermek çok zor. Sınav olmaması”</p>
Eğitim yazılımı sorunu var	<p>“O kadar eğitim yazılımı varken bizim burada kullanamamamız kötü, kaçak- korsan bulmaya yöneliyoruz. Buranın amacına uygun olarak kullanılabilmesi için çeşitli eğitim yazılımlarının bulunması gerekir. Yeni kurulanlarda yazılım olarak hiçbir şey yok...”</p> <p>“ders olarak eğitim yazılımımız hiç gelmedi yok yani. Ben kendi çabalarımla ders yazılımları buldum onları kullanıyoruz...”</p>
Dersin yaptırımı olmalı	<p>“sınav bi yaptırım sınav sart”</p> <p>“nasıl olsa not deyip dersi ciddiye almayan öğrenciler var artık. Not her ders için çok geçerli bir koz...”</p> <p>“sınav olmaması şimdi öğrencinin bütün derslere bakış</p>

Tablo 4.48'in Devamı

	açısı not almak. Öğrenciye sınav yok dediğiniz zaman öğrenci o dersin var olduğuna inanmıyor. Niye biz derse geliyoruz diye soru soruyorlar”
Projeksiyon aleti olmalı	“Bilgisayar dersinde projeksiyon cihazı olması gerekiyor...” “İlk yıl projeksiyon aleti yoktu çok zor oluyor...”
Teknik destek olmalı	“teknik problemler çıktığı zaman dersin verimliliği düşüyor...”
Ağ sağlıklı çalışmalı	“...ağ da olmalı, çünkü hepsini dolaşmak zor, ben arkamı dönünce ne yaptığını bilemem ama ağdan müdahale edebiliyorum ve görebiliyorum”
Sınıflar kalabalık bilgisayarlar yetersiz	“ee sınıflar kalabalık bilgisayarlar az dogal olarak verimliliği düşürdü”
İnternet yavaş	“İnternetin yavaş olması bir sorun olabilir mesela önümüzdeki sene böyle bir sorunda olacak”
Bilgisayarlar yenilenmeli	“Bilgisayarlar yenilenmeli ve kaynak bulunmalı”
Oturma düzeni U olmalı	“U düzeni oturma planı olmayışı sorunu değiştirmeli...”

Tablo 4.48 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinden bilgisayar dersini etki bulmayanların en sık olarak üzerinde durdukları nokta ders saatinin 1 saat olup, 1 ders saatinin yetersiz geliyor olmasıdır. Sınıfların kalabalık, bilgisayarların az olması ve bilgisayar dersinin uygulamaya yönelik bir ders olması bakımından ders saatinin 1 saate düşmesinin dersin etkililiğini olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Üzerinde durulan diğer bir nokta eğitim yazılımlarındaki sıkıntı. Yeterli eğitim yazılımının olmaması hatta bazı yerlerde hiç eğitim yazılımının olmaması nedeniyle dersin etkililiğinin düştüğü belirtilmiştir. Dersin notunun olmaması, projeksiyon aletinin olmaması, teknik destek olmaması dersin etkililiğini olumsuz etkileyen diğer noktalar olarak ifade edilmiştir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırlaması ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırlaması İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini ne derecede mesleğe hazırladığını tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Üniversitede aldığınız eğitimin sizi yeterince mesleğe hazırladığını düşünüyor musunuz? Evet ise hangi yönlerden? hayır ise hangi yönlerden?” soruları yöneltilmiş, alınan cevaplardan öğretmenlerin aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladığını düşündükleri yönler ve hazırlamadığını düşündükleri yönler olmak üzere iki boyut elde edilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdeler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladığını düşündükleri yönler ve hazırlamadığını düşündükleri yönler ile ilgili veriler Tablo 4.49 ve 4.51’ de verilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.50 ve 4.52’de verilmiştir.

Tablo 4.49

Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Mesleğe
Hazırlayıp Hazırlamadığına Dair Cevapların Dağılımı (f, %)

Üniversitede Alınan Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırladığını Düşünüyor musunuz?	Frekans	Yüzde
	f	%
Hayır	12	60
Evet	4	20
Formasyon bakımından evet, alan bilgisi yönünden hayır	4	20
TOPLAM	20	100

Tablo 4.49 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin % 60’ı üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırlamadığını, % 20’sinin ancak üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladığını düşündükleri görülmektedir. % 20’lik diğer kesim ise üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe formasyon

bakımından hazırlarken alan bilgisi ve donanımı bakımından hazırlamadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 4.50’de bilgisayar öğretmenlerinden üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladığını belirtenlerin kendilerini mesleğe hazırladığını düşündükleri yönlerin dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.50

Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırladığını Düşündükleri Yönler ile İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Üniversitede Alınan Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırladığını Düşündükleri Yönler	Frekans F	Yüzde %
Formasyon alanında	4	57,1
Staj eğitimi	3	42,9
TOPLAM	7	100

Tablo 4.50 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladıkları yönler konusunda en fazla (% 57,2) formasyon alanında ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Kalan % 42,9’luk kesimin üniversite eğitimi sırasında gidilen staj eğitimlerinin mesleğe hazırlamada etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladıkları yönler ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.51’de verilmiştir.

Tablo 4.51

Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırladığını Düşündükleri Yönler İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Üniversitede Alınan Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırladığını Düşündükleri Yönler	Örnek Cümleler
Formasyon alanında	<p>“Formasyon yani öğretmenlik alanında evet. Eğitim alanında hocalarımız çok iyiydi...”</p> <p>“öğretmenlik konusunda yeterince mesleğe hazırladığını düşünüyorum. Çünkü mesleğe başladığımdan beri o bilinci çok iyi algılamıştık. Uygulamayı rahatlıkla geçebildik. Öğretmen yetiştirme konusunda bence yeterli idi fakültemiz”</p> <p>“Formasyon alanında yeterince hazırlandığını düşünüyorum Ancak ders veren öğretim görevlilerinin de etkisi var...”</p> <p>“Formasyon bakımından evet”</p>
Staj eğitimi	<p>“Teorik bilgi yığını yerine özellikle staj eğitimi süresince derslerde yapılan değerlendirmeler çok faydalı olacaktır”</p> <p>“özellikle stajda çok iyi yere denk geldim sınıfı bana bırakıyordu yani tam bir sınıf yönetimini öğrendim. Öğrenci iletişimini öğrendim. Öğrenciyi bana sevk ediyordu. Rahatlıkla müdürün yanına girip çıkabiliyordum. İşte o stajın ve ailemin katkısıyla öğretmenlik yönünden iyi yetiştiğime inanıyorum”</p> <p>“öğrencilik stajları da çok etkili oldu. Her yıl staj yapılırsa da etkili olacağına inanıyorum. Sınıfı bana bırakıp gidiyordu öğretmen o zamanlarda her arkadaşım benim gibiydi. Bu tek benim şansım değildi”</p>

Tablo 4.51 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladıkları yönler ile ilgili olarak söylediklerine bakıldığında daha çok formasyon alanında kendilerinin mesleğe iyi olarak hazırlandığını düşündükleri çıkmaktadır ortaya. Bunu üniversite eğitimi boyunca gidilen staj eğitimleri izlemektedir. Bu staj eğitimlerinin öğretmen adaylarını mesleğe hazırlamada ne kadar faydalı olabileceği de anlaşılmaktadır. Görüşme yapılan öğretmenler kendilerine sınıfın bırakıldığı ortamlarda sınıf yönetimi ve öğrencilerle iletişim konusunda tecrübe yaşama şansını yakaladıklarını belirtmişler, stajların her yıl yapılmasının daha etkili olacağını ifade etmişlerdir. Dikkati çeken bir nokta mesleğe hazırladığı düşünülen yönler içinde alan- bilgisayar bilgisine değinilmemiş olmasıdır. Burada birçok neden düşünülebilir. Bölümün yeni olmasından kaynaklı bir takım sıkıntıların olması, bilgisayar alanının çok geniş olup yeterlik hissetme sınırlarının geniş olması olabilir.

Bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini yeterince mesleğe hazırlamadığını düşündükleri yönlerin dağılımı Tablo 4.52’de verilmiştir.

Tablo 4.52

Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Yeterince Mesleğe Hazırlamadığını Düşündükleri Yönleri ile İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Üniversitede Alınan Eğitimin Kendilerini Yeterince Mesleğe Hazırlamadığını Düşündükleri Yönler	Frekans f	Yüzde %
Üniversitede alınan eğitimle uygulamadaki farklılık	9	22
Mesleki bilgi yönünden	8	19,5
Stajlar daha iyi olabilirdi	6	14,6
Formasyon yönünden	4	9,8
Teknik donanım bilgisi	4	9,8
Stajlar yetersizdi	3	7,3
Teori ağırlıklı eğitim verilmesi	3	7,3
Üniversitedeki öğretmenlerin etkisi	2	4,9
Bölümün yeni açılmış olmasına bağlı nedenler	1	2,4
Sosyal kulüplerin olmaması	1	2,4
TOPLAM	41	100

Tablo 4.52 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe yeterince hazırladığı yönler konusunda en fazla (% 22) üniversitede alınan eğitimle uygulamadaki farklılığa dikkat çektikleri görülmektedir. Bunu % 19,5 ile mesleki bilgi bakımından yeterince hazırlanmadıkları ifadesi takip etmektedir. 2. sırayı % 14,6 ile stajların daha iyi olabileceği ifadesi izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe yeterince hazırladığı yönler ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.53'de verilmiştir.

Tablo 4.53

Bilgisayar Öğretmenlerinin Üniversitede Aldıkları Eğitimin Kendilerini Yeterince Mesleğe Hazırlamadığını Düşündükleri Yönler İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Üniversitede Alınan	Örnek Cümleler
Eğitimin Kendilerini Mesleğe Hazırlamadığını Düşündükleri Yönler	
Üniversitede alınan eğitimle uygulamadaki farklılık	<p>“...okulda öğrendiğimizle MEB’de uyguladıklarımız çok farklı şeyler. Bilgisayar dersi bakımından sıkıntı var. 4 sene boyunca Word, Excel gösterelemediğim ama Paint’i nasıl öğretebilirimin değişik yolları gösterilseydi”</p> <p>“mükemmel sınıfa ders anlatacak şekilde eğitim aldık, gerçeğe uygun değil...”</p> <p>“Teorikle pratik bilgiler birbirinden çok farklı oluyor. Mesleğin gerçeklerini bize göstermediler...”</p> <p>“Alan bilgi açısından fazla alıyoruz formasyon dersleri yanlış. Ben buraya geleceğim madem uygulama yapacağım materyal yapacağım. Materyalin içine koyabileceğim ders ver bana. Bana bunları verme sonra ekstra şeyler istediğinde anlamı kalmıyor. Bizi üniversitede paralıyorlar şunu da vereyim diye. Ama buraya geldiğimde hiç bir şey sunmuyorsun. Öğreneceğin bir şeyi anlatacağını biliyorsan güzel bir duygu. Ofis uygulamalarını kimse anlatmaz üniversitede kendi kendinize uygulayarak öğrenirsiniz. Bana kimse Word’ü anlatmadı ama ben gelince bunu anlatmak zorunda kaldım gibi...”</p> <p>“Biz böte’de okurken öğretim ortamları tasarlayabilen öğretim bilgisayar ve internet desteğiyle tasarlayabilen kişiler olarak yetiştik. Ancak biz burada temel</p>

Tablo 4.53'ün Devamı

	bilgisayar kullanım becerilerini anlatıyoruz...”
Mesleki bilgi bakımından	<p>“Mesleğin içeriğine uygun değil bir kere. Kendi kendimize tamamlıyoruz uğraşı ile. Teknolog olarak yetiştirilip öğretmen olarak atıyor”</p> <p>“Donanım olarak yetersizdik. Pek fazla güncel konu görmedik. Program dersi aldık ama yarın dönem ben yarım dönemde ne öğrenebilirim. Flaşı çok iyi bir şekilde öğrenebilmeliydik. Formasyon yönünden iyiyiz de donanım yönünden yani bir sorunla karşılaştığımızda ne yapacağız onu öğretmediler bize”</p> <p>“Üniversitenin programlama ve donanım konusunda çok fazla desteği olmadı. Bu konularda kendimizi geliştirdik...”</p>
Formasyon bakımından	<p>“...yeterince mesleğe hazırladığımı düşünmüyorum”</p> <p>“...işin püf noktalarını anlatmıyorlar. İdare ile diğer öğretmenlerle nasıl başa çıkılır anlatmıyorlar. Yasalarla kanunlarla ilgili problem yaşarsak nasıl başa çıkılır, bizim haklarımız nelerdir bunlar biraz daha iyi anlatılırsa iyi olur özellikle mevzuatla ilgili...”</p> <p>“Ne alan bilgisi nede öğretmenlik bakımından yeterli değildi”</p>
Stajlar daha iyi olabilirdi	<p>“Stajdaki öğretmenler iki yıllık mezunlardı bizden iyi değillerdi bir kere. Gelmeseniz de olur demişlerdi”</p> <p>“Uygulama okulları iyi seçilmemişti. Uygulama yapma olanağımız yeterince olmadı orda da. Tek tek gidilmiyor da sınıfı sana bırakıp dersi sen anlatsan olur. Ama grupta gidilince hiçbir şey yapmıyorsun”</p> <p>“Öğrencilik stajlarının da bir işe yaradığını düşünmüyorum sadece formalite icabı oluyor...”</p> <p>“Gidilen stajlar hiç gitmemiş olmaktan iyiydi ama bizim dersine girdiğimiz öğretmen aslında fen bilgisi öğretmeniydi. Bizim bakış açımızı daralttı bu durum”</p>

Tablo 4.53'in Devamı

Teknik donanım bilgisi	<p>“Teknik bilgiler, arıza çözümü konularında yetersizliği çoğu öğretmen yaşıyor”</p> <p>“Öğrencilik hayatınca bize hep söylenen siz teknik servis olmayacaksınız, kendinizi bu duruma düşürmeyin, belli programları sadece öğreteceksiniz rahat ve sakin olun. Ama mesleğe başladıktan sonra bunların hepsinin geçersiz olduğunu anladım. Aslında bizim böte'nin amacı rehberlik yapmaktı. Tamirle uğraşmak değil yani, ama arızanın nerede olduğunu tespit edebilmemiz gerekiyor...”</p> <p>“...formasyon yönünden iyiyiz de donanım yönünden yani bir sorunla karşılaştığımızda ne yapacağız onu öğretmediler bize”</p>
Stajlar yetersizdi	<p>“Öğrencilik stajları bence her yıl olmalıydı su andakiler yetersiz. Stajda hazırlık anlamında bayağı bir katkısı oldu”</p> <p>“Yaptığımız stajın da pek fazla yeterli olduğunu sanmıyorum”</p> <p>“Uygulamaya az yer verilmişti”</p>
Teoriye dayalı eğitim almış olmak, uygulamanın az olması	<p>“Verilen bilgiler çok teorik bilgilerdi. Onları pratiğe dökerken sorun yaşadım ilk yılımda... Teorik bilgiyi pratik bilgiye dökmekte zorlandım diğer arkadaşlar gibi. Teorik bilgileri çok iyi aldık. Ancak uygulama çok farklı”</p> <p>“üniversitede adlımız eğitim teoriğe dayalı olduğundan yeterli değildi. Uygulama olarak azdı”</p>
Üniversitedeki öğretmenlerden kaynaklanan	<p>“Başımızdaki öğretmenlerden kaynaklanıyordu. Pek bir şey veremediler, konular bölünüyordu, Herkes konusunu anlatıyordu. Böyle bir dersten ne öğrenebilir ki! Çok fazla ufkumuzu açamadılar. Daha iyi bir eğitim olaydı daha iyi bir eğitim almış şekilde okullara gidebilirdik”</p>

Tablo 4.53'ün Devamı

	“Öğretmenler bilgisiz kendi doğru dürüst bilmiyorlar”
Bölümün yeni açılmış olmasına bağlı nedenler	“nedeni alansal altyapı problemleri hoca olmaması bölümün yeni olması nedeniyle donanımsal yazılımsal aksaklıklar...”
Sosyal kulüplerin olmaması	“Buradaki eğitim üzerine sosyal kulüpler o zamanlarda olsaydı çok faydalı olurdu. Gelişim kulübü var mesela ama buda mesleğe yönelik bir hazırlıktır...”

Tablo 4.53 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini yeterince mesleğe hazırlamadığını düşündükler yönler ile ilgili olarak söylediklerine baktığımızda en fazla üniversitede aldıkları eğitimle uygulamadaki farklılığa dikkati çektikleri görülmekte ve üniversitedeki eğitimin gerçek çalışma koşullarına hazırlamadığı belirtilmektedir. Bunun yanında mesleki bilgi bakımından da yeterli donanımın sağlanamadığı belirtilmektedir. Donanım, programlama konularında sıkıntılar olduğu vurgulanmış, bu konularda yeterli donanımın kazandırılmadığı belirtilmiştir. Ayrıca gidilen stajların daha iyi olabileceğine dikkat çekilmiş olup gidilen stajların bir takım nedenlerden dolayı çok etkili olamadığı vurgulanmıştır.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleki açıdan güçlü ve zayıf gördükleri yönleri ile ilgili görüşleri yer almaktadır.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Güçlü Ve Zayıf Gördükleri Yönleri İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerin kendilerini meslek açıdan güçlü ve zayıf gördükleri yönlerini tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Mesleki yeterliliğinizi hangi yönlerden güçlü hangi yönlerden zayıf buluyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş, alınan cevaplardan öğretmenlerin kendilerini güçlü gördükleri yönleri ve kendilerini zayıf gördükleri yönleri olmak üzere iki boyut elde edilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme

sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdelik değerler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kendilerini güçlü gördükleri yönleri ve kendilerini zayıf gördükleri yönleri ile ilgili veriler Tablo 4.54 ve 4.56' da verilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.55 ve 4.57'de verilmiştir.

Tablo 4.54

Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Güçlü Gördükleri Yönleri İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Güçlü Yönler	Frekans f	Yüzde %
Öğrencilerle iletişim	10	29,4
Mesleki bilgi	10	29,4
Ders anlatış şekli	3	8,8
Sabırlı olması	3	8,8
Sınıf yönetimi	2	5,9
Problem çözme becerisi	2	5,9
Gelişmeye açıklık	1	2,9
İşbirliğine açıklık	1	2,9
Sorumluluk sahibi olmak	1	2,9
Mevzuat	1	2,9
TOPLAM	34	99,8

Tablo 4.54 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleki açıdan güçlü gördükleri yönleri konusunda en fazla (% 29,4) öğrencilerle iletişimi ve mesleki bilgiyi belirttikleri görülmektedir. Bunu % 8,8 ile ders anlatış şekli ile sabırlı olma ifadeleri takip etmektedir. Sıralamada 3. sırayı ise % 5,9 ile sınıf yönetimi ve problem çözme becerisi izlemektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleki açıdan güçlü gördükleri yönleri ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.55'de verilmiştir.

Tablo 4.55

Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açından Güçlü Gördükleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Güçlü Yönler İle İlgili Görüşler	Örnek Cümleler
Öğrencilerle iletişim	<p>“öğrencilerle iletişimim iyi, onları seviyorum ve bunu onlara hissettiriyorum”</p> <p>“iletişimim çok iyi çocuklarla...”</p> <p>“iletişim becerimi güçlü buluyorum”</p> <p>“öğrencilerle iletişimim çok iyi”</p>
Mesleki bilgi	<p>“Bilgi bakımından kendimi güvende hissediyorum”</p> <p>“donanım ve tasarım konusunda iyiyim”</p> <p>“Alan bilgisi açısından iyim gittikçede kendimi geliştiriyorum”</p> <p>“bilgisayar öğretmeni olarak yeterli buluyorum kendimi”</p> <p>“Alan bilgimi iyi görüyorum”</p>
Ders anlatış şekli	<p>“Çok sıkıcı ders anlatmıyorum, çekici geliyor çocuklara”</p> <p>“konuları ders anlatırken ayrıntılı bir şekilde anlattığıma inanıyorum. En azından yeterli bir şekilde. Çünkü bir şeyin bir yolunu anlatmıyorum her yolunu anlatmaya çalışıyorum”</p>
Sabırlı olması	<p>“Sessiz ve sabırlı bir insan olmam”</p> <p>“sabırlı sakin bir insanım”</p>
Problem çözme becerisi	<p>“problemi araştırıp çözüm bulabilirim”</p> <p>“Pratik iş yapma becerimi güçlü buluyorum”</p>
Gelişmeye açıklık	<p>“sürekli kendimi yenilemeye çalışıyorum monoton birisi değilim”</p>
İşbirliğine açıklık	<p>“iş birliğine açık olma”</p>
Sorumluluk sahibi olmak	<p>“Sorumluluk sahibi olduğumu düşünüyorum”</p>

Tablo 4.55 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini en fazla öğrencilerle iletişim konusunda güçlü gördükleri görülmektedir. Bunu alan bilgisi izlemekte olup bilgisayar öğretmenleri kendileri bilgi bakımından iyi ve yeterli gördüklerini ifade etmişlerdir. Ders anlatış şekli, sabırlı olmaları, sınıf yönetimi ve problem çözme becerisi öğretmenlerin kendilerini güçlü gördükleri diğer bazı yönler olarak ifade edilmiştir.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleki açıdan zayıf gördükleri yönleri ile ilgili olarak söylediklerinin söylenme sıklıklarına göre dağılımını gösteren Tablo 4.56 yer almaktadır.

Tablo 4.56

Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Zayıf Gördükleri Yönleri İle İlgili Olarak Söylediklerinin Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Zayıf Yönler	Frekans f	Yüzde %
Alan bilgisi	6	37,5
Otorite zayıflığı	3	18,8
Zamanı yetirememe	2	12,5
Gelişmeleri çok takip edememe	1	6,3
Problemlili öğrencilerle iletişim	1	6,3
Planlı hareket edememe	1	6,3
Yüksek beklenti	1	6,3
Evrak işleri	1	6,3
TOPLAM	16	100,3

Görüşme yapılan 20 öğretmenden 3 tanesi zayıf yönlerinin bulunmadığını ifade etmişlerdir. Diğer 17 öğretmen için Tablo 4.56 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleki açıdan zayıf gördükleri yönleri konusunda en fazla (% 37,5) alan bilgisini belirttikleri görülmektedir. Bunu % 18,8 ile otorite

zayıflığı izlemektedir. Zayıf bir yön olarak ifade edilen diğer bir nokta da %12,5 ile zamanı yetirememedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleki açıdan zayıf gördükleri yönleri ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.57’de verilmiştir.

Tablo 4.57

Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendilerini Mesleki Açıdan Zayıf Gördükleri Yönleri İle İlgili Olarak Söyledikleri (Örnek Cümleler İle)

Zayıf Yönler İle İlgili Görüşler	Örnek Cümleler
Alan bilgisi	<p>“alan bilgisi olarak ben de zayıfımdır diye düşünüyorum”</p> <p>“Donanım ve programlama yönünden pek fazla iyi değilim”</p> <p>“Teknik alan bilgim- donanım, tamir, her programı bilmiyorum”</p> <p>“Tasarım konusunda mesela çok fazla bilgiye sahip değilim”</p> <p>“programlama konusunda sıkıntı yaşıyorum ve kendime yetersiz görüyorum”</p> <p>“donanım derslerimiz var donanımsal sorunlara çok çözüm getiremiyorum”</p>
Otorite zayıflığı	<p>“çok yumuşak birisiyim hiç kızamıyorum daha sert olmak gerekiyor yoksa öğrenciler bu durumdan faydalanıyorlar”</p> <p>“biraz yumuşak olduğum zamanlar oluyor öğrenciye karşı. Kızılması gereken yerlerde kızmadığım oluyor”</p>
Zamanı yetirememe	<p>“vakit sıkıntısı var, işime evimde çok fazla vakit ayıramıyorum”</p> <p>“Zaman yetersiz geliyor, zamanı yetiremiyorum”</p>
Gelişmeleri çok takip edememe	<p>“Yeni yayınları çok takip edemiyorum”</p>

Tablo 4.57'nin Devamı

Problemlili öğrencilerle iletişim	“...problemlili öğrencilerle iletişimi zor kuruyorum”
Planlı hareket edememe	“... planlı hareket edemiyorum...”
Yüksek beklenti	“öğrencilerden çok büyük beklentilerim var”
Evrak işleri	“formalite işte yazı çizi işlerini fazla sevmediğimden bu konularda zayıfımdır yani evrak işlerinde”

Tablo 4.57 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin alan bilgisi yönünden kendilerini zayıf görmektedirler. Bunda alanın oldukça geniş olup yeterlilik hissetmenin çok da kolay olmamasının etkisi olabilir. Alan bilgisinden sonra en sık bahsedilen konu otorite zayıflığı olup öğretmenler yumuşak karakterli olmalarından dolayı sıkıntular yaşadıklarını belirtmişlerdir. Yapılacak işlerin çok olmasından dolayı zamanı yetirememeye diğer sıkıntı duyulan bir nokta olmuştur.

Aşağıda bilgisayar öğretmenlerinin mesleki gelişimleri için neler yaptıkları ile ilgili görüşleri yer almaktadır.

Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleki Gelişimleri İçin Neler Yaptıkları İle İlgili Görüşleri

Bilgisayar öğretmenlerin bilgisayar mesleki gelişimleri için neler yaptıklarını tespit etmek amacıyla öğretmenlere “Mesleki gelişiminize katkıda bulunmak için neler yapıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Elde edilen verilerden genel anlam öbekleri ve temalar çıkartılarak bunların metin içindeki görülme sıklığına bakılarak frekansları belirlenmiş, aynı zamanda yüzdeler de hesaplanmıştır. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunmak için neler yaptıkları ile ilgili veriler Tablo 4.58’de verilmiştir. Öğretmenlerin verdikleri yanıtların bazıları olduğu gibi alınarak cümleler şeklinde Tablo 4.59’da verilmiştir.

Tablo 4.58

Bilgisayar Mesleki Gelişimleri İçin Neler Yaptıkları İle İlgili Olarak Söylediklerinin
Söylenme Sıklıklarına Göre Dağılımı (f, %)

Mesleki Gelişim İçin Yapılanlar	Frekans f	Yüzde %
İnternette forumları takip etme	14	17,7
İnternette araştırma yapma	11	13,9
Hizmet içi eğitimlere katılma	10	12,7
Dergi alma	10	12,7
İnternette belli siteleri takip etme	5	6,3
Alandaki gelişmeleri takip etmeye çalışma	5	6,3
Yeni programları öğrenmeye çalışma	5	6,3
Yüksek lisans yapma	5	6,3
Bilgisayar öğretmeni arkadaşlarla görüşme	4	5,1
İnternette dergilere bakma	2	2,5
Hizmet içi eğitimlere katılmıyorum	2	2,5
Hizmet içi eğitimlere katılmadım ama katılmak istiyorum	2	2,5
Kitaplara bakma	1	1,3
İngilizce kursuna gidiyorum	1	1,3
Projelere katılıyorum	1	1,3
Öğrencilerin eleştirilerini dikkate alıyorum	1	1,3
TOPLAM	79	100

Tablo 4.58 incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin mesleki gelişimleri için en fazla (% 17,7) internette forumları takip ettikleri görülmektedir. Bunu % 13,9 ile internette araştırma yapma takip etmektedir. Bunun ardından ise % 12,7 ile hizmet içi eğitimlere katılma ve dergi alma gelmektedir.

Bilgisayar öğretmenlerinin mesleki gelişimleri için yaptıkları ile ilgili olarak söyledikleri Tablo 4.59'da verilmiştir.

Tablo 4.59

Bilgisayar Mesleki Gelişimleri İçin Neler Yaptıkları İle İlgili Olarak Söyledikleri
(Örnek Cümleler İle)

Mesleki Gelişim İçin Yapılanlar	Örnek Cümleler
İnternette forumları takip etme	<p>“İnternette forumlara bakıyorum, gelişimime katkıda bulunuyor forumlar, sürekli faydalaniyorum forumlardan, etkinliklere bakıyorum forumlardan”</p> <p>“İnternette forumları takip ediyorum her zaman”</p> <p>“Forumlardan da güzel kaynaklar çıktığı oluyor”</p>
İnternette araştırma yapma	<p>“kendimi geliştirmek için sürekli İnternette dolaşıyorum”</p> <p>“Sürekli araştırıyorum”</p> <p>“her akşam İnternette araştırmalar yapıyorum mesleki açıdan”</p>
Hizmet içi eğitimlere katılıyorum	<p>“hizmet içi eğitimlere katılıyorum bu yıl 7 tanesine başvurduğum hepsi alan bilgisiyle ilgili...”</p> <p>“ben hizmet içi eğitimlerden yararlanıyorum”</p>
Dergi alma	<p>“dergi aboneliğim yok karşılaştırıp alıyorum her ay”</p> <p>“Abonelik şeklinde değil de hoşuma giden dergiyi alıyorum”</p> <p>“Eğitim alanında gelişimim için İlk öğretmen diye olan dergiyi alıyorum”</p>
İnternette belli siteleri takip etme	<p>“formatörlük sitelerini dolaşıyorum İnternette”</p> <p>“İnternette bilgisayar öğretmenliği sitelerini ve önemli öğretmen sitelerini takip ediyorum”</p>
Alandaki gelişmeleri takip etmeye çalışma	<p>“son gelişmeleri takip ediyorum (fuurlar,...)”</p> <p>“yeni teknolojiyi takip etmeye çalışıyorum”</p> <p>“. İnternet üzerinden güncel bilgileri takip etmeye çalışıyorum”</p> <p>“alanımız her zaman geliştiğinden bu konuda geliştirmeye çalışıyorum”</p>

Tablo 4.59'un Devamı

Yeni programları öğrenmeye çalışma	“farklı yeni çıkan programları kullanmaya çalışıyorum” “yeni programlar öğrenmeye çalışıyorum” “Yeni çıkan programları takip etmeye çalışıyorum”
Yüksek lisans yapma	“yüksek lisans yapıyorum”
Bilgisayar öğretmeni arkadaşlarla görüşme	“Bilgisayar öğretmeni arkadaşlarla iletişim halindeyiz” “...arkadaşlarıma danışırım yani hiç çekinmem yani”
İnternette dergilere bakma	“dergi aboneliğim yok internette takip ediyorum”
Hizmet içi eğitimlere katılmıyorum	“hizmet içi eğitimlere katılmıyorum, katılmakta istemiyorum. Çünkü sistem öyle bir şey ki şimdi bilgisayar formatör öğretmenliğine bir şey veriyodu. Şimdi adam sınıf öğretmeni formatörlük alıyor sonra bilgisayar formatörü olarak bana ders veriyor. Yani konuda yetkin bir insan gelip ders vermiyor. Şuanda değişmiş Ankara'ya kursa gidiliyormuş diye duydum. Böyle olursa giderim. Öbür türlü ben kendimde öğrenirim”
Hizmet içi eğitimlere katılmadım ama katılmak istiyorum	“Hizmet içi eğitim kurslarına katılmak isterim (Denk gelirse)” “seminerlere katılmaya çalışıyorum. Yalnız sadece başvuruyorum. Ders programları çakışmalarından dolayı genelde başvurularım reddediliyor. Katılamıyorum. Ben genelde mahilli ve merkezi kurslara katılmayı istiyorum.”
Kitaplara bakma	“ Kitap olarak Microsoft'un yayınlarını inceliyorum”
İngilizce kursuna gidiyorum	“İngilizce kursuna gidiyorum”
Projelere katılıyorum	“Mesleki gelişimim için projelere katılıyorum”
Öğrencilerin eleştirilerini dikkate alıyorum	“öğrenciye isimsiz anketler yaptırıyorum kendim hakkımda onları değerlendirip kendime katkımoluyor”

Tablo 4.59 incelendiğinde, öğretmenlerin mesleki gelişimleri için daha çok internetten faydalandıkları ve internetten forumlara baktıkları ya da internette araştırmalar yaptıkları görülmektedir. Hizmet içi eğitim alma ve dergi alma sıklıkla belirtilen diğer iki noktadır.

Bu bölümde ölçek ve görüşme formu ile ilgili bulgular ve yorumlar verilmiştir. Bir sonraki bölümde sonuç, tartışma ve öneriler yer almaktadır.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerini tespit etmek için uygulanan Mesleki Beklenti Ölçeği ve alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algılarını tespit etmeye yönelik olarak yapılan görüşmelerden elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar ve bu sonuçlarla ilgili tartışmalar ile araştırma bulguları çerçevesinde geliştirilen önerilere yer verilmektedir.

SONUÇ

Bu araştırma, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri (Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış, Çalışma Ortamı, Mesleki Bilgi Sunumu, Mesleki Gelişim) ve bu boyutlarla okudukları üniversite, mezun oldukları lise, sınıf, cinsiyet, bölüme giriş tercih sırası, bölümü isteyerek seçip seçmeme, mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmayı düşünüp düşünmeme ile arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmak ve alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algılarını tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaca yönelik elde edilen bulgular incelendiğinde ulaşılan başlıca sonuçlar şunlardır:

1. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerine bakıldığında meslekten beklentilerinin en yüksek olduğu maddeler; “Genel kültürümü geliştirmek için çeşitli etkinliklere katılacağımı sanıyorum” (4,09), “Okulda diğer öğretmenlerin de bilgisayar laboratuvarından faydalanmaları için öğretmen arkadaşlara yardımcı olacağımı sanıyorum” (4,03), “İş arkadaşları ile etkili bir iletişim kurmak için çaba göstereceğimi sanıyorum” (3,96), “Öğrenciler bilgisayarı öğrenmeye istekli

olacaklardır” (3,95), “Mezun olduğumda öğrencilere bilgisayar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırabilecek yeterlilikte olacağım” (3,91), ve “Çalışacağım okulda dersimle ilgili kendi web sitemi oluşturacağımı sanıyorum” (3,91) dir.

Öğretmen adaylarının mesleki beklenti düzeylerinin en düşük olduğu maddeler ise; “Okul idaresi bilgisayarla ilgili işlerini kendileri halledebileceklerdir” (2,25), “Okul sınırları içerisinde, okulda karşılaşılabilecek teknik sorunlarla ilgilenecek teknik bir birimin olacağını zannetmiyorum” (2,30), “Bilgisayar laboratuvarında bilgisayar sayısı yeterli olmayacaktır” (2,40), “Üniversite eğitimim boyunca öğrendiklerimin çoğunu meslekte kullanabileceğimi zannetmiyorum” (2,54) ve “Bilgisayar laboratuvarında elektrik kesintilerine karşı gerekli önlemin alınmış olacağını zannetmiyorum” (2,66)dır.

2. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri ile okudukları üniversite arasında Mesleki Donanım, Lab Özellikleri ve Mesleki Gelişim boyutlarında ve Genel olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Bütün boyutlarda Ege Üniversitesinde okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları daha yüksek çıkmıştır. Bu sonuca dayanarak Ege Üniversitesinde okuyan öğretmen adaylarının daha yüksek mesleki beklenti düzeyine sahip oldukları söylenebilir.

3. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri ile mezun oldukları lise arasındaki ilişkiye bakıldığında Mesleki – Teknik liseden mezun olanların Mesleki Donanım, Lab Özellikleri, Derse Bakış, Çalışma Ortamı ve Genel olarak diğer lise türlerinden mezun olanlara göre daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

Mesleki Bilgi Sunumu ve Mesleki Gelişim boyutlarında ise Genel Liseden mezun olanların daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları görülmüştür.

Anadolu- Fen liselerinden mezun olan öğretmen adayları bütün boyutlarda en düşük ortalamaları almışlardır.

Öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre Mesleki Donanım, Lab Özellikleri ve Derse Bakış boyutlarında ve Genel olarak anlamlı bir farklılık görülmüş ve bu anlamlı farklılığın Mesleki- Teknik lise ile Anadolu- Fen liseleri arasında olduğu tespit edilmiştir.

4. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin sınıfa göre bakıldığında her boyut için 1. sınıfta en yüksek olduğu, daha sonra “Çalışma Ortamı” boyutu hariç diğer bütün boyutlar için 3. sınıfa kadar gittikçe düştüğü ve 3. sınıfta en düşük olduğu 4. sınıfta tekrar biraz yükseldiği ancak gene de 2. sınıftaki düzeye ulaşamadığı görülmüştür. “Çalışma Ortamı” boyutu için 1. sınıfta en yüksek olan beklenti düzeyi 4. sınıfta en düşük düzeyine ulaşmıştır.

Genel olarak bakıldığında beklenti düzeyinin en yüksek 1. sınıfta olduğu, daha sonra 3. sınıfa kadar düştüğü ve 4. sınıfta biraz yükseldiği ancak gene de 2. sınıftaki düzeye ulaşamadığı görülmüştür.

Farkların anlamlılık derecesine baktığımızda Mesleki Donanım, Lab Özellikleri, Derse Bakış boyutlarında ve Genel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Mesleki Donanım ve Derse Bakış boyutlarında birinci sınıflar ile üçüncü ve dördüncü sınıflar ve ikinci sınıflar ile üçüncü sınıflar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Lab. Özellikleri boyutunda ve Genel olarak yapılan değerlendirmede birinci sınıflar ile ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

5. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Ortalamalara bakıldığında bayanların beklenti düzeyleri az farkla da olsa erkeklere göre daha yüksek çıkmıştır. Erkeklerin ortalamaları sadece Mesleki Donanım ve Derse Bakış boyutlarında Bayanlardan daha yüksek çıkmıştır.

6. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin bölüm tercih sırasına göre bakıldığında sadece Derse Bakış boyutunda anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Bu farklılığın 1-5 arası tercih yapan öğretmen adayları ile 11-+ tercih yapan öğretmen adayları arasında olduğu bulunmuştur.

Genel olarak sonuçlara bakıldığında en yüksek ortalamaya 1-5 arası tercih yapan, en düşük ortalamaya ise 11-+ tercih yapan öğretmen adaylarının sahip olduğu görülmüştür. Buna göre 1-5 arası tercih yapan öğretmen adaylarının meslekten beklenti düzeylerinin diğerlerine göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

7. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri ile bölümü isteyerek seçip seçmeme arasındaki ilişkiye bakıldığında isteyerek seçenlerin bütün boyutlarda ve Genel olarak daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmüştür.

Önem denetimine bakıldığında isteyerek seçenlerle istemeyerek seçenler arasındaki farklılığın Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış, Meslek Gelişim boyutlarında ve Genel olarak anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur.

8. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin mezun olduktan sonra meslekte çalışmayı düşünüp düşünmemeye göre bakıldığında her boyutta ve genel olarak

meslekte çalışmayı düşünenler lehine olduğu ve meslekte çalışmayı düşünenlerin puanlarının meslekte çalışmayı düşünmeyenlere ve kararsız olanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. En düşük ortalamayı meslekte çalışmayı düşünmeyenler almıştır.

Farklılıkların önem denetimine bakıldığında meslekte çalışmayı düşünenler ile düşünmeyenler arasında Derse Bakış ve Mesleki Bilgi Sunumu boyutları ile Genel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

9. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin % 85'i mesleklerini severek yaptıklarını, % 15'i severek yapmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin mesleklerinin sevdikleri ve sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak söylediklerine baktığımızda sevdikleri yönler olarak en sık çocuklarla beraber olmak (%14,8) ve öğrencilere/ insanlara bir şeyler anlatmak/ öğretmek (%14,8), sonra bilgisayardan dolayı öğrencilerin derse ilgili ve hevesli olmaları (%9,8) ve bilgisayarla iç içe olmak (%8,2) ifade edilmiştir.

Sevmedikleri yönler ile ilgili olarak Teknik servis / Bilgisayar Tamircisi gibi algılanmak (% 12,9) en sık ifade edilmiştir. Bunu Ders saatinin yetersiz olması (% 11,1), Bilgisayar ile ilgili birçok işin bizim işimiz gibi görülmesi (% 9,3), Derse gereken önemin verilmemesi (Ders olarak algılanmaması) (%7,4) ifadeleri izlemiştir.

10. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleğe başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konularla ilgili olarak söylediklerine baktığımızda en fazla sınıf yönetimi (% 28,6) konusunda acemilik yaşadıkları görülmektedir. Bunu % 14,3 ile okul yönetimi ile iletişim, Yönetmelik/ özlük hakları ve çocuklarla iletişim izlemiştir. % 10,7'si bilgisayar programlama bilgisi bakımından acemilik yaşadığını belirtirken % 7,1'i bilgisayar donanımı bilgisi konusunda acemilik yaşadığını ifade etmiştir.

Öğretmenler bu acemiliklerinin üstesinden çoğunlukla (% 40) kendi kendilerine gelmişler, okuldaki diğer öğretmen arkadaşların pek yardım görmemişlerdir (% 13,3). Diğer bilgisayar öğretmeni arkadaşlarla konuşarak

acemilik yaşadıkları konuların üstesinden geldiğini belirten öğretmen oranı % 10'dur.

11. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili olarak öğretmenlere okulda bilgisayar öğretmenini öğrencilerin, öğretmenlerin, yönetimin nasıl algıladığı ve kendilerine göre nasıl algılanması gerektiği üzerine sorular sorulmuştur.

Öğretmenlerin sorulara verdiklere cevaplara baktığımızda öğrencilerin bilgisayar öğretmenini çoğunlukla teknoloji konusunda bilgi kaynağı (% 33,3), %28,6 oyun oynatan öğretmen, %19,1 bilgisayarın her işinden anlayan anlaması gereken biri olarak algıladıkları belirtilmiştir.

Okuldaki öğretmenlerin bilgisayar öğretmenini çoğunlukla (% 25) teknik eleman, % 21,9 teknoloji konusunda başvuru kaynağı, % 18,8 bilgisayar konusunda ne iş varsa yapacak biri olarak algıladıkları görülmektedir.

Yönetimin ise bilgisayar öğretmenini % 33,3 teknik eleman, % 16,7 bilgisayar konusunda yardımcı ve problemleri çözecek biri, %11,1 işlerin yaptırılabilceği biri olarak gördükleri ifade edilmiştir.

Bilgisayar öğretmenleri kendilerinin % 20 şerlik oranlarla teknik servis ve bütün işlerin yüklenebileceği biri olarak algılanmaması gerektiğini ve bilgisayar öğretmenin bilgisayar teknolojileri konusunda rehber olarak algılanması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin % 13,3'ü bilgisayar öğretmenlerinin daha değerli olması gerektiğini belirtmişler, bilgisayar öğretmenin her şeyi bilmek zorunda olmadığını ve bunların formatör olmaları gerektiği (%6,7) söylemişlerdir.

12. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda bilgisayar dersi algısı ile ilgili olarak öğretmenlere okulda bilgisayar dersini öğrencilerin ve öğretmenlerin nasıl algıladığı ve kendilerine göre nasıl algılanması gerektiği üzerine sorular sorulmuştur.

Öğretmenlerin sorulara verdiklere cevaplara baktığımızda öğrencilerin bilgisayar dersini çoğunlukla (% 31,8) artık oyun dersi olarak algılamadıklarını söyledikleri görülmüştür. Buna karşın öğretmenlerin % 22,7'si öğrencilerin dersi oyun- internet dersi olarak gördüğünü ifade ederken %18,2 dersin eğlenceli bir ders olarak görüldüğünü söylemiştir.

Okuldaki diğer öğretmenlerin bilgisayar dersini nasıl algıladıklarına baktığımızda % 33,3'ünün dersi gerekli bir ders olarak gördükleri, % 14,3'ünün en rahat en kolay ders diğer % 14,3'ünün pek ciddiye alınmayan bir ders olarak gördükleri söylenmiştir. % 9,5 şerlik oranlarla dersin çok gerekli olmayan, olmasa da olabilecek bir ders olarak görüldüğü ve ders saatinin arttırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Bilgisayar öğretmenleri derse gereken önem verilmeli (% 20) demekle beraber dersin önemli işe yarar bir ders olduğunu vurgulamışlardır (% 20). Öğretmenler ayrıca % 15'şerlik oranlarla dersin gelecekte öğrencilerin işine yarayacak bir ders olarak görülmesi gerektiğini ve ders saatinin arttırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğretmenler ayrıca dersin zorunlu olması gerektiğini (% 10) ve dersin yaptırımının olması gerektiğini (% 10) söylemişlerdir.

13. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin içeriği ile ilgili görüşlerine baktığımızda öğretmenlerin çoğunun (% 27,6) görüşmelerin yapıldığı zaman uygulanmakta olan müfredatta öğrencilerin aynı konuyu yıllarca görmekten sıkıldığını belirtmişken, % 24,1'i yeni müfredatın güzel olacağını söylemiştir (Yeni müfredat denilen 2007- 2008 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlayan Bilişim Teknolojileri dersi müfredatıdır). Öğretmenler % 13,4'şerlik oranlarla eski müfredatın içeriğinin yetersiz ve güncel olmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca % 6,9'luk oranlarla eski müfredatın Microsoft programları ağırlıklı olduğunu ve müfredatın esnek olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

14. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri ile ilgili olarak söylediklerine baktığımızda bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri anlamında karşılaşılan problemler konusunda en fazla (% 16,3) laboratuvar yeni kurulduğu için donanımsal problem yok ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Öğretmenler % 14,6' lük oranla temizlik sorununun olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenler ayrıca % 12,7' şerlik oranla projeksiyon aletinin olmadığını ve donanımların çok kötü olduğunu söylemişlerdir. Bunları bilgisayarların dizilişlerinin çok kötü olması (% 9,1), havalandırmada problem yaşıyor olmak (% 9,1) ve taburelerle ilgili problemler (%9,1) izlemiştir.

Bilgisayar öğretmenleri bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri anlamında karşılaşılan problemlerin çalışmalarını nasıl etkilediği sorusuna en fazla (% 35) projeksiyon olmadığı için ders işlemek çok zor oluyor diye cevap vermişlerdir. Bunu % 30 ile dersin akışını engellemesi ve % 20 ile öğretmenin sürekli bilgisayarlarla uğraşmak zorunda kalması ifadeleri izlemiştir.

15. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin etkililiği ile ilgili görüşlerine baktığımızda öğretmenlerin % 50'si dersi etkili bulmadığını ifade etmiştir. % 30'u etkili bulurken, % 20'si dersi etkili olduğunu ancak daha da etkili olabileceğini belirtmişlerdir.

Bilgisayar dersini etkili bulmayanların söylediklerine baktığımızda 1 ders saatini yetersiz bulanlar % 28,1'dir. Öğretmenlerin % 21, 9'u eğitim yazılımı bakımından sorun olduğunu belirtirken, % 18,8'i dersi yaptırımının olmamasına değinmiştir.

16. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırlaması konusunda söylediklerine baktığımızda öğretmenlerin % 60'ı üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırlamadığını, % 20'si hazırladığını, % 20'si ise formasyon anlamında hazırlamasına rağmen alan bilgisi yönünden hazırladığını belirtmiştir.

Öğretmenler üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırladığını düşündüğü yönler ile ilgili olarak % 57,1 formasyon anlamında % 42,9 staj eğitimi aracılığıyla cevaplarını vermişlerdir.

Öğretmenlerin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe yeterince hazırlamadığını düşündükleri yönler ile ilgili olarak en fazla (% 22) üniversitede alınan eğitimle uygulamadaki farklılığa dikkat çektikleri görülmektedir. Bunu % 19,5 ile mesleki bilgi bakımından yeterince hazırlanmamaları ve % 14,6 ile stajların daha iyi olabileceği ifadeleri izlemiştir. Öğretmenler ayrıca % 9,8 şerlik oranlarla formasyon yönünden ve teknik donanım bilgisi yönünden mesleğe yeterince hazırlanamadıklarını söylemişlerdir.

17. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki açıdan kendilerini güçlü ve zayıf gördükleri yönleri ile ilgili olarak söylediklerine baktığımızda bilgisayar öğretmenleri kendilerini mesleki açıdan en fazla (% 29,4) öğrencilerle iletişim ve mesleki bilgi yönünden güçlü görmektedirler. Bunu % 8,8 ile ders anlatış şekli ile sabırlı olma ve % 5,9 ile sınıf yönetimi ve problem çözme becerisi izlemiştir.

Görüşme yapılan 20 öğretmenden 3 tanesi zayıf yönlerinin bulunmadığını ifade etmişken diğer 17 öğretmen kendilerini mesleki açıdan en fazla (% 37,5) alan bilgisi yönünden zayıf gördüklerini belirtmişlerdir. Otorite zayıflığı (18,8), zamanı yetirememe (%12,5) zayıf yön olarak belirtilen diğer noktalardandır.

18. Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki gelişimleri için neler yaptıkları konusunda söylediklerine baktığımızda bilgisayar öğretmenlerinin en fazla (% 17,7) internetten forumları takip etmeyi ifade ettikleri, bunu % 13,9 ile internette araştırma yapmanın ve % 12,7 ile hizmet içi eğitimlere katılma ve dergi almanın takip ettiği görülmüştür.

TARTIŞMA

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin mezun olunacak üniversiteye göre bakıldığında bütün boyutlarda ve genel olarak Ege Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin mesleki beklenti düzeyleri Dokuz Eylül Üniversitesindeki öğretmen adaylarından daha yüksek çıkmıştır. Bu alt boyutlardan Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Mesleki Bilgi Sunumu, Mesleki Gelişim boyutlarındaki farklılıklar anlamlı çıkmıştır. Buna göre Ege Üniversitesindeki öğrencilerin mesleki beklenti düzeylerinin her bir alt boyut için Dokuz Eylül Üniversitesindekilerden daha yüksek olduğu söylenebilir. Bunda üniversitelerin öğrencilere sağladıkları imkanlar, bölüme ve mesleğe verilen hissettirilen önem, öğrencilerin mesleğe hazırlanma şekilleri etkili olabilir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklenti düzeylerine mezun olunan lise türüne göre bakıldığında Mesleki Donanım, Lab Özellikleri ve Derse Bakış boyutlarında ve Genel olarak anlamlı bir farklılık görülmüş ve bu anlamlı farklılığın Mesleki- Teknik lise ile Anadolu- Fen liseleri arasında olduğu tespit edilmiştir. Buradan Mesleki- Teknik lise mezunlarının mesleğe dair daha yüksek beklenti düzeyine sahip oldukları söylenebilir. Bunun nedeni mesleki- teknik liselerden mezun olanların lise dönemindeki aldıkları eğitimin de etkisiyle alanda kendilerine daha fazla güvenmelerinden ve mesleği isteyerek seçmiş olmalarından olabilir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin sınıfa göre bakıldığında her boyut için 1. sınıfta en yüksek olduğu, daha sonra “Çalışma Ortamı” boyutu hariç diğer bütün boyutlar için 3. sınıfa kadar gittikçe düştüğü ve 3. sınıfta en düşük olduğu 4. sınıfta tekrar biraz yükseldiği ancak gene de 2. sınıftaki düzeye ulaşamadığı görülmüştür. “Çalışma Ortamı” boyutu için 1. sınıfta en yüksek olan beklenti düzeyi 4. sınıfta en düşük düzeye ulaşmıştır. Farklılıkların anlamlılığına bakıldığında Mesleki Donanım ve Derse Bakış boyutlarında birinci sınıflar ile üçüncü ve dördüncü sınıflar

ve ikinci sınıflar ile üçüncü sınıflar arasında önemli bir farklılık bulunmuştur. Ayrıca Lab. Özellikleri boyutunda ve Genel olarak yapılan değerlendirmede birinci sınıflar ile ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflar arasındaki farkın önemli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Sonuçlara bakarak mesleki beklentinin 1. sınıfta en yüksek olduğu ancak bölümde okudukça, alanın genişliğini gördükçe, öğretmenlik ve çalışma ortamı hakkında bilgi sahibi olmaya başladıkça beklenti düzeyinin düştüğü söylenebilir. Alanın geniş olması öğretmen adaylarında yetersizlik duygusu oluşturmuş olabilir. Mesleğin çalışma ortamı koşulları hakkında çok fazla bilgi sahibi olmayıp, üniversitede başta stajlar sayesinde gerek çalışma ortamı gerekse ders hakkında bilgi ve fikir sahibi olmaları ve bilgisayar öğretmenine bakış açısı, ders saatinin yetersizliği, dersin seçmeli olması, not olmaması gibi noktaları görmeye ve anlamaya başlamaları öğretmen adaylarının beklentilerinin zamanla düşmesinde rol oynamış olabilir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Buna göre bay ve bayan öğretmen adaylarının meslekten beklenti düzeylerinin yakın olduğu söylenebilir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri ile bölüm tercih sırasına göre Genel olarak sonuçlara bakıldığında en yüksek ortalamaya 1-5 arası tercih yapan, en düşük ortalamaya ise 11-+ tercih yapan öğretmen adaylarının sahip olduğu görülmüştür. Buna göre 1-5 arası tercih yapan öğretmen adaylarının bölümü isteyerek seçmiş olmalarından dolayı, mesleğe yönelik daha yüksek beklenti içinde oldukları şeklinde yorumlanabilir. Farkın anlamlılığı açısından bakıldığında sadece Derse Bakış boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu farklılığın 1-5 arası tercih yapan öğretmen adayları ile 11-+ tercih yapan öğretmen adayları arasında olduğu bulunmuştur. Bu bölümü mesleği isteyerek seçip meslekte çalışmaya daha istekli olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentileri ile bölümü isteyerek seçip seçmeme arasındaki ilişkiye bakıldığında isteyerek seçenlerin bütün boyutlarda ve Genel olarak daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmüştür. Önem denetimine bakıldığında isteyerek seçenlerle istemeyerek seçenler arasındaki farklılığın Mesleki Donanım, Lab. Özellikleri, Derse Bakış, Mesleki Gelişim boyutlarında ve Genel olarak anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar mesleği isteyerek seçenlerin mesleğe ve çalışma koşullarına daha olumlu bakmalarından kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca mesleki donanım boyutundaki farklılık mesleği isteyerek seçenlerin alanda kendilerini daha çok geliştirmek istemelerinden ve daha çok çaba sarf etmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Mesleği severek isteyerek seçmenin beraberinde mesleğe karşı ilgiyi, çalışmayı, istekliliği arttırdığı bilinmektedir (Ceyhan, 2003: 66). Öğretmenlerin meslek seçimi ile iş tatmini arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada mesleğini isteyerek seçenlerin meslek tatmin olma düzeyleri ve tatmine yönelik çabanın, isteyerek seçmemiş olanlara göre daha fazla olduğunu ortaya koymuştur (Ergene, 1991). Ayrıca mesleğini isteyerek seçmemiş kişilerin, işlerinde mutlu olamadığı gibi daha fazla mesleki stres duydukları da belirtilmiştir (Özdayı, 1990).

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan öğretmen adaylarının meslekten beklentilerinin mezun olduktan sonra meslekte çalışmayı düşünüp düşünmemeye göre bakıldığında her boyutta ve genel olarak meslekte çalışmayı düşünenler lehine olduğu ve meslekte çalışmayı düşünenlerin puanlarının meslekte çalışmayı düşünmeyenlere ve kararsız olanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. En düşük ortalamayı meslekte çalışmayı düşünmeyenler almıştır. Bu meslekte çalışmayı düşünenlerin olaylara iyi yönden, pozitif olarak bakmayı seçmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Farklılıkların önem denetimine bakıldığında meslekte çalışmayı düşünenler ile düşünmeyenler arasında Derse Bakış ve Mesleki Bilgi Sunumu boyutları ile Genel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Çalışmayı düşünenlerde mesleki bilgi sunumu boyutunda görülen anlamlı farklılık şaşırtıcı değildir. Buradan meslekte çalışmayı düşünenlerin bilgilerini göstermek ve diğer kişilerle paylaşmak isteyeceği sonucu çıkarılabilir. Öğretmen adaylarının

mesleği yapmaya istekli olmaları çok önemlidir. Çünkü çağdaş toplumlarda öğretmenlik mesleği çok büyük bir isteklilikle yapılması gerekmektedir (Ozankaya, 2002).

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenleri ile yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bulgulara baktığımızda öğretmenlerin % 85'inin mesleklerini severek yaptıklarını, % 15'inin severek yapmadıkları görülmüştür. Mesleği sevmek, severek yapmak, istemek, ilgi duymak beraberinde doyumunu da getireceği için yapılan mesleğin severek yapılması çok önemlidir. Öğretmenlik mesleği, sevgi ve gönül verme içeren, insancıl boyutları olan bir meslektir (Okçabol, 1988) ve de öyle olmalıdır.

Öğretmenlerin mesleklerinin sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak söylediklerine baktığımızda sevmedikleri yönler olarak en sık çocuklarla beraber olmak (%14,8) ve öğrencilere/ insanlara bir şeyler anlatmak/ öğretmek (%14,8) ifade edilmiştir. Bu sonuç Saracaloğlu'nun (2000) çalışmasının sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Saracaloğlu çalışmasında Fen ve Edebiyat Fakülteleri öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini sevme yönleri ile ilgili olarak ilk sırada kutsal, saygın, vb., 2. Çocukları sevme/ yönlendirme, 3. Öğretmekten zevk alma olarak bulunmuştur. Bilgisayar öğretmenlerinin söylediği diğer ifadeler bilgisayardan dolayı öğrencilerin derse ilgili ve hevesli olmaları (%9,8) ve bilgisayarla iç içe olmak (%8,2) ifade edilmiştir. Bu sonuç ayrıca Aslan (2001)'in araştırmasının sonucuyla benzerlik göstermektedir. Aslan araştırmasında öğretmenler % 60 oranla “öğrencilere yeni bilgiler öğretme”yi mesleğin doyum sağlayan yönü olarak belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin mesleklerinin sevmedikleri yönleri ile ilgili olarak en sık ifade ettikleri nokta Teknik servis / Bilgisayar Tamircisi gibi algılanmak (% 12,9)'tır. Bu bilgisayar öğretmenlerine diğer branş öğretmenlerine bakıldığı gibi bakılmadığı ve onlardan çok daha fazla şeyler beklendiği şeklinde yorumlanabilir. Okullarda bilgisayarların bakım ve onarımlarıyla ilgilenecek birimlerin olmaması nedeniyle bu iş, okulda bu işten en çok anlayan kişiler olarak görülen bilgisayar öğretmenlerine yükleniyor olabilir. Bu ayrıca bilgisayar dersinin ve öğretmenin okul ve diğer

öğretmenler için ne kadar önemli olduğunun henüz yeterince anlaşılammış olması olarak da yorumlanabilir.

Belirtilen diğer ifadeler Ders saatinin yetersiz olması (% 11,1), Bilgisayar ile ilgili birçok işin bizim işimiz gibi görülmesi (% 9,3), Derse gereken önemin verilmemesi (Ders olarak algılanmaması) (%7,4)'dir. En son bahsedilen ifade Deryakulu ve Olkun'un (2006) çalışmasında 4. madde olarak belirtilen ifadeyle benzerlik göstermektedir. Deryakulu ve Olkun'un (2006) çalışmasında bilgisayar öğretmenlerinin en sık dile getirdikleri sorunlar: Öğretmen atama ve görevlendirmelerindeki yanlış politikalar ve haksız uygulamalar (%27,4), Rol çatışması (%21,7), Okullardaki teknolojik altyapının ve teknik desteğin yetersizliği (%17), Bilgisayar ders saatinin yetersizliği ve seçmeli ders olması (%15,9), Meslektaşlardan takdir görmeme / eleştirilme (%5,8), Bilgisayar dersi öğretim programının yetersizliği (%3,3) şeklinde dağılım göstermiştir.

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleğe başladıktan sonra acemilik yaşadıkları konularla ilgili olarak söylediklerine baktığımızda en fazla sınıf yönetimi (% 28,6) konusunda acemilik yaşadıkları görülmektedir. Bu sınıf yönetiminin bilgi gerektirdiği kadar daha çok deneyim gerektirmesinden kaynaklanıyor olabilir. Öğretmenlikte deneyimin önemli olmasından dolayı öğretmen adaylarının mesleğe tamamen deneyimsiz başlamaları onlar için büyük bir dezavantajdır. Çakmak (2001: 162)'in belirttiği gibi öğretmen adaylarıyla mesleğinin birinci yılında olan öğretmenler arasında çok fark yokken deneyimli öğretmenlerle mesleğinin birinci yılında olan öğretmenler ile öğretmen adayları arasında keskin farklılıklar bulunmaktadır.

Öğretmenlerin acemilik yaşadıkları diğer konular % 4 ile okul yönetimi ile iletişim, Yönetmelik/ özlük hakları ve çocuklarla iletişimdir. Bunlardan okul yönetimi ile iletişim ve çocuklarla iletişim deneyim gerektirmesi bakımından benzerlik göstermektedirler. İletişim konuları deneyim gerektirirken, yönetmelik ve özlük hakları daha çok bilgi gerektirmektedir. Bu, yönetmelik ve özlük hakları konularında üniversite eğitim boyunca yeterli bilgi verilmemiş olması şeklinde

yorumlanabilir. Öğrencilikten öğretmenliğe geçişin ilk yılında zorluklar yaşanması normaldir. Önemli olan bunların üstesinden fazla yıpranmadan ve kısa zamanda gelebilmektir. Öğretmenlerin bunların üstesinden çoğunlukla (% 40) kendi kendilerine gelmiş olup, okuldaki diğer öğretmen arkadaşların pek yardım görmedikleri anlaşılmaktadır (% 13,3). Bu branşın yeni yeni yaygınlaşmakta olup okul içerisinde ya da çevrede akıl danışılabilir, yardım alınabilecek çok fazla alanda uzman kişinin olmamasından kaynaklanıyor olabilir.

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda bilgisayar öğretmenini öğrencilerin, öğretmenlerin, yönetimin nasıl algıladığı ve kendilerine göre nasıl algılanması gerektiği konusundaki görüşlerine baktığımızda öğrencilerin bilgisayar öğretmenini çoğunlukla teknoloji konusunda bilgi kaynağı (% 33,3) olarak gördüklerini belirtmişlerdir. %28,6'sında kendilerinden önce bilgisayar öğretmeni hakkında oyun oynatan öğretmen algısının olduğunu ancak bunun kendileriyle birlikte değiştiğini belirtmiştir. Öğrencilerin bilgisayar öğretmenlerini bilgi kaynağı olarak görmeleri branşa ilgili bölümlerden mezun öğretmenlerin atanmalarıyla değişmiş olabilir. Böylece dersin oyun oynanacak bir ders olmadığı görüşü yaygınlaşmaya başlamış olabilir.

Öğretmen ve yönetimin bilgisayar öğretmeni algısı ile ilgili olarak bilgisayar öğretmenlerinin söylediklerine baktığımızda hem öğretmen (% 25), hem de yönetimin (% 33) bilgisayar öğretmenini teknik eleman olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Bu bilgisayar alanının çok geniş olup bilgisayar öğretmeni deyince bilgisayarla ilgili her şeyden anlaması gerekir gibi düşünülmesinden kaynaklanıyor olabilir. Ya da mesleğin görevlerinin, sınırlarının tam belirtilmemiş ya da anlaşılammış olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Bilgisayar öğretmenlerinin teknoloji konusunda başvuru kaynağı bilgisayar konusunda yardımcı olarak görülmeleri ikinci sırada belirtilmiştir. Aslında ilk sırada olması gereken başvuru kaynağı pozisyonunun ikinci sırada olması daha görevin anlamının tam yerleşmediğini gösteriyor olabilir.

Bilgisayar öğretmenlerinin hem öğretmen hem yönetim için 3. sırada belirttiği bilgisayar konusunda ne iş varsa yapacak biri/ işlerin yaptırılabilceği biri ifadeleri bilgisayar dersine ve branş öğretmenine verilen değeri gösteriyor olabilir. Daha açık bir ifadeyle dersin pek ciddiye alınmayıp, aynı şekilde bilgisayar öğretmeninin yaptığı işin de pek ciddiye alınmıyor olması olarak ifade yorumlanabilir.

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin çalıştıkları okulda bilgisayar dersini öğrencilerin ve öğretmenlerin nasıl algıladığı ve kendilerine göre nasıl algılanması gerektiği konusundaki görüşlerine baktığımızda öğrencilerin bilgisayar dersini çoğunlukla (% 31,8) artık oyun dersi olarak algılamadıklarını söyledikleri görülmüştür. Bu dersin gerçek amacının anlaşılmaya başlaması bakımından önemlidir. Buna karşın öğretmenlerin % 22,7'si öğrencilerin dersi oyun- internet dersi olarak gördüğünü ifade etmiştir. Burada daha önceden öğrencilerin zihinlerine yerleşen bilgisayar dersi algısının değiştirilmesinde öğretmenlerin dirençle karşılaştığı söylenebilir.

Okuldaki diğer öğretmenlerin bilgisayar dersini nasıl algıladıklarına baktığımızda % 33,3'ünün dersi gerekli bir ders olarak gördükleri belirtilmiştir. Bu öğretmenlerin öğrencilerinin dersleri için bilgisayardan faydalanmaları ve kullanmaları neticesinde varılmış bir sonuç olabilir. Ayrıca kendini yenileyen, gelişmeleri takip eden, etmeye çalışan öğretmenlerin düşüncesi olarak da ifade edilebilir. Belirtilen diğer ifadeler % 14,3 ile en rahat en kolay ders, diğer % 14,3 ile pek ciddiye alınmayan bir ders'tir.

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin içeriği ile ilgili görüşlerine baktığımızda öğretmenlerin çoğunun (% 27,6) görüşmelerin yapıldığı zaman uygulanmakta olan müfredatta öğrencilerin aynı konuyu yıllarca görmekten sıkıldığını belirtmiştir. Her yıl aynı konuların tekrarının öğrencilerin derse olan ilgisini ve motivasyonunu azalttığı söylenebilir. Türkan'ın (1999)'ın çalışmamasında da öğretmenler öğretim programlarının öğrencileri yeterince hayata ve işe hazırlamadığını, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerini dikkate almadığını

belirtmişlerdir. Bizim çalışmamızda görüşme yapılan öğretmenler % 24,1 yeni müfredatın güzel olacağını söylemiştir (Yeni müfredat denilen 2007- 2008 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlayan Bilişim Teknolojileri dersi müfredatıdır). Öğretmenlere yeni müfredat uygulanmaya konmadan önce yeni müfredatla ilgili seminer verilmiş, öğretmenler yapılacak bu değişiklikten haberdar edilmiştir.

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri ile ilgili olarak söylediklerine baktığımızda laboratuvarı yeni kurulan öğretmenlerin donanımsal problem olmadığını ifade ettikleri görülmüştür (% 16,3). Yeni kurulan laboratuvarlarda sorun yaşanmaması, yaşanan sorunların servis garantisiyle bakılması bilgisayar öğretmenlerini rahatlatmıştır diyebiliriz. Öğretmenlerin bir bölümü (% 14,6) laboratuvarında temizlik sorununa dikkat çekmiştir. Okullarda genellikle yeterli hizmetli bulunmaması nedeniyle bu laboratuvarların temizliği çok düzenli yapılamamaktadır diyebiliriz. Bilgisayarların tozdan etkilenmeleri bilgisayarlar yeni dahi olsa düzenli temizlik yapılmadığı takdirde sorunlar yaşanmasına neden olabileceğinden buralarının temizlikleri düzenli yapılmalıdır. Öğretmenlerin belirttikleri diğer ifadeler projeksiyon aletinin olmaması ve donanımların çok kötü olmasıdır. Projeksiyon olmadan bilgisayar dersi işlemek çok zor olduğundan bu dersin işleneceği yerde mutlaka projeksiyon bulundurulması gerekmektedir. Donanımların kötü olması ortak bir problem olup, bilgisayar özelliklerinin yapılan çalışmaları kaldırmaması ve yetersiz gelmesi, sık sık donanımsal problemler çıkarması nedeniyle öğretmenlerin başını ağrıtan bir durum olarak değerlendirilebilir. Aslan (2001)'ın araştırmasında da öğretmenlerin çalıştıkları fiziksel mekan ve donanımı yeterli bulmadıkları ifade edilmiştir.

Öğretmenlerin projeksiyon olmaması durumunda ders anlatışını zorlaştırıp öğretmenlerin sıkıntı çekmelerine neden olabildiğini, derste yaşanan teknik problemlerin dersin akışını bozmak suretiyle öğrencilerin de motivasyonunu ve derse istekliliğini düşürdüğünü, öğretmenlerin bilgisayarla uğraşmak zorunda kalmasının öğretmenlerin dersle ilgili hazırlık ve çalışma yapmak için ayıracakları zamanın azalmasına ve yaşadıkları problemlerin öğretmenlerde gerginliğe, isteksizliğe motivasyon düşüklüğüne neden olabileceği söylenebilir. Öğretmenlerin

motivasyonlarına olumsuz yönde etki eden yetersiz fizikî ortam, özellikle devlet okullarında daha yeterli hale getirilmelidir. Öğretmenlerin çalıştıkları ortamdaki memnuniyet olmaları onların olumlu yönde motive olmalarına ve verimli olmalarına etki edecektir (Karaköse ve Kocabaş, 2006).

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar dersinin etkililiği ile ilgili görüşlerine baktığımızda öğretmenlerin % 50'si dersi etkili bulmadıklarını ifade etmişlerdir. %30'u etkili bulurken % 20'si genel olarak etkili ama daha da etkili olabileceğini diğer bir ifadeyle çok etkili olmadığını ifade etmişlerdir. Dersi etkili bulunmama oranının böyle yüksek olması üzerinde düşünülmesi gereken bir konudur. Masraflar yapılarak kurulan bu sınıflardan en etkili yararın sağlanması için bazı yeni düzenlemelerin yapılması gerekebilir. Nitekim öğretmenlerin % 28,1'i ders sayısını yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir. Bu bilgisayar dersi için 1 ders saatinin yeterli bulunmadığı şeklinde yorumlanabilir. Uygulamaya yönelik bir ders için 1 ders saati yetmemektedir diyebiliriz. 2007- 2008 eğitim- öğretim yılında 4. ve 5. sınıfların bilişim teknolojileri dersi 2 saat olmuş ancak hala 6, 7, 8'lerde ders saati 1'dir. Dersi etkili bulmayan öğretmenlerin belirttikleri diğer bir nokta eğitim yazılımıdır (% 21,9). Okulların bazılarında bir tane bile eğitim yazılımının olmadığı ifade edilmiştir. Eğitim yazılımı yetersizlikleri hem ders bazında hem de diğer branş ve sınıf öğretmenleri bazında laboratuardan yeteri kadar faydalanılamama neden oluyor olabilir. Çünkü elinde dersi destekleyecek materyali olmayan öğretmenler bu sınıfı kullanmaktan çekiniyor olabilirler. Dersin etkisiz bulunmasında ifade edilen diğer nokta dersin yaptırımının olmamasıdır. Dersin seçmeli olup, notunun karneye geçmemesi öğrencilerin derse olan ilgisini ve özenini azaltıyor olabilir. Ayrıca bu durum diğer öğretmenlerin de bu derse ve öğretmene bakış açısını etkiliyor olabilir.

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini mesleğe hazırlaması konusunda öğretmenlerin % 60'ı üniversitedeki eğitimin kendilerini mesleğe hazırlamadığını ifade etmişlerdir. Bu oran oldukça yüksek olup dikkat çekicidir. Bu sonuç Türkan'ın (1999) araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Türkan'ın doktora tezi çalışmasında öğretmenlerin %

47,5'i mezun aldıkları kurumdan aldıkları öğretmenlik formasyonunu yeterli bulmakta, % 52,5'i ise yetersiz bulmaktadır. Ayrıca öğretmenler “mezun olduğunuz yüksek öğretim kurumunda size kazandırılan alanınızla ilgili bilgi ve becerileri yeterli buluyor musunuz?” sorusuna % 49 anında evet derken % 51 oranında hayır demişlerdir. Bizim çalışmamızda hayır diyenler gene çoğunlukta ancak daha farklı bir oranla çoğunlukta dırlar. Bizim çalışmamızda öğretmenlerin ancak % 20'si üniversitedeki eğitimin kendilerini mesleğe hazırladığını ifade etmiş, % 20'si de formasyon bakımından hazırlandıklarını ancak alan bilgisi yönünden hazırlanmadıklarını belirtmişlerdir. Üniversitede verilen eğitimin kendilerini mesleğe hazırlamadığını belirtenlerin söyledikleri incelendiğinde öncelikle çoğunluğun (% 22) alınan eğitimle uygulamadaki farklılığa dikkat çektikleri görülmektedir. Buradan hareketle üniversite ile okulların yeterince bir işbirliği, bilgi paylaşımı içinde olmayıp, birbirlerinden biraz kopuk oldukları ya da en azından öğretmen adaylarına öyle yansıdığı şeklinde yorumlanabilir. Uygulama çalışmalarının verimliliği, eğitim fakülteleri ile uygulama okullarının öğretmen adayını mesleğe hazırlama sorumluluğunu birlikte üstlenmelerini gerektirmektedir (Gürşimşek ve diğer., 2000). Öğretmenlerin dikkat çektikleri diğer bir nokta alan bilgisidir ve öğretmenler alan bilgisi yönünden yeteri kadar mesleğe hazırlanamadıklarını belirtmişlerdir. Burada bilgisayar alanının geniş olmasından dolayı öğretmen adayları yeterlilik hissetme konusunda sıkıntı yaşıyor olabilirler. Öğretmenlerin kendilerini alana hakim hissetmemeleri, bilgisayar öğretmeni denilince kendilerinden bilgisayarın her şeyinden anlamalarının beklenmesi öğretmenler üzerinde bir sıkıntı ve yetersizlik duygusu oluşturuyor olabilir. Öğretmenlerin belirttikleri diğer bir nokta stajların daha iyi olabileceğidir. Burada stajlarda beklenen ortamın ve yararın sağlanmadığı sonucu çıkarılabilir. Öğretmen adaylarının ilgili bölümden mezun olan öğretmenlerin sınıflarına katılmaları onlar için daha yararlı olacaktır. Bölümden mezun olmayı, öğretmen adaylarına bir şey katamayacak onların görüşlerini sınırlayacak kişilerin sınıflarına gitmeleri onlara yarardan çok zarar sağlayacaktır. Burada üniversitelerin öğrenci gönderecekleri okullar ve ortamlarını iyi araştırıp öğretmen adaylarının ilk tecrübelerini yaşayabilecekleri, mesleki anlamda deneyim yaşayabilecekleri okul ve sınıflara gönderilmelerinde fayda olacaktır. Burada elde edilen sonuç Özkan ve diğerlerinin (2005) araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermekte, onların

çalışmasında da öğretmen adayları alan bilgisi yeterliliklerini “orta” olarak belirtmişler, öğretmenlik uygulaması etkinliklerinin % 61 ile orta düzeyde bir katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bu oranın yükseltilmesinin gerekliliği kaçınılmazdır.

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki açıdan kendilerini güçlü ve zayıf gördükleri yönleri ile ilgili olarak söylediklerine baktığımızda öğretmenlerin kendilerini en güçlü ve en zayıf olarak gördükleri noktanın “mesleki bilgi” de yoğunlaştığı görülmektedir. Bu sonuç şöyle yorumlanabilir: bilgisayar çok geniş bir alan olduğu için üniversitede verilen eğitim yeterli gelmemekte öğretmenlerin kendilerini bu alanda geliştirecek çalışmalar yapmalarını gerektirmektedir. Bu anlamda çalışma ve deneyim yaşama imkanını yaşamış olan öğretmenler yetersizlik duygusunun üstesinden gelmiş ve alanda kendilerini yeterli görmeye başlamış olabilirler. Bu konuda kendini yeterli görmeyenler de üniversitede aldığı bilgilerin üstüne pek bir şey koyamamış olan, bilgisayara ve alt başlıklarına pek ilgisi olmayan, ekstra çalışmalar için uygun fırsatları yakalayamamış olan öğretmenler olabilir. Öğretmenlerden kendilerini yeterli hissedenler ve hissetmeyenler için sadece ders konularıyla bitmeyip, teknik ve yazılımsal bir takım bilgileri de gerektirdiğinin farkındadırlar, çünkü sadece derste anlatılan konular olsa bütün öğretmenler kendilerini fazlasıyla yeterli hissedecektir. Yeni nesilleri bilgisayar okuryazarı bireyler olarak yetiştirebilmek ve bilgisayarın öğrenme öğretme sürecinde branş öğretmenleri tarafından daha etkin ve yaygın kullanılacak ortamların düzenlenmesini gerçekleştirebilmek için, zorluklar karşısında yılmayan, problemlere çözüm bulabilen yani “bilgisayar öz-yeterlik inancı” yüksek öğretmenlere ihtiyaç vardır (Akkoyunlu ve diğer., 2005).

Alanda çalışan bilgisayar öğretmenleri mesleki gelişimleri için en sık olarak internetten faydalandıkları görülmektedir (% 31,6). İnterneti tercih edenlerin çoğunluğu (%17,7) internetten forumları takip etmektedirler. İnternette bilgi paylaşımının yaygın olması ve sorulara sorunlara cevap bulunabilmesi öğretmenleri deneyimlere forumlar aracılığıyla ortak olmaya yöneltmiş olabilir. Diğer % 13,6’lık kısım da internette araştırma yapmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Hizmet içi eğitimlere katılma % 12,7 olarak ifade edilmiştir. Oranın çok yüksek olmaması bu

eğitimlerden çok fayda sağlayamamaktan kaynaklanıyor olabileceği gibi, öğretmenlerin çalıştıkları yer itibarıyla bu eğitimlere ulaşma şanslarının değişmesine de bağlı olabilir. Akkoyunlu ve Kurbanoglu'nun (2004) çalışmasında öğretmenlerin meslekleri ve alanları ile ilgili yenilikleri/ gelişmeleri izlemek için neler yaptıkları sorusuna verdikleri cevaplar bu araştırmada çıkan sonuçlarla benzerlik göstermekte ve her iki çalışmada ilk iki sırada internet yer almaktadır. Türkan'ın (1999) çalışmasında öğretmenler alan ve mesleki bilgilerini geliştirmek için sırasıyla süreli yayınlardan, kitle iletişim araçlarından, seminer ve konferanslardan faydalandıklarını belirtmişlerdir. Bizim çalışmamızdan farklı olarak internete değinilmemiştir. Bu o zamanda internetin bugünkü kadar yaygın olmamasına bağlanabilir. Görülen benzerlik her iki çalışmada da hizmet-içi eğitim/ seminer-konferansların 3. sırada yer almasıdır.

Öğretmenlerin bilgisayar alanındaki gelişmeleri takip etmek, kendilerini yenilemek ve mesleki bilgilerini arttırmak için bu kurslara katılmaları özendirilmeli ve öğretmenler bu kurslara katılmaya teşvik edilmelidir ve eğitimlerin içerikleri öğretmenlere fayda sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

ÖNERİLER

- Üniversitelerde eğitim veren öğretmenlerin eğitim fakültesi mezunu olup öğretmen adaylarına örnek olmaları sağlanmalıdır
- Alan derslerine alanında uzman eğitimcilerin girmesi sağlanmalıdır.
- Öğretmen adaylarının meslek ortamını daha iyi tanıyabilecekleri düzenlemeler yapılmalıdır. Bunun için gidilen staj süreleri uzatılmalı, öğrencilere stajda aktif roller verilmeli, gidilen stajların denetimi sağlanmalıdır.
- Öğretmen adayının sınıf içi düzenlemelere aşinalık kazanmasının yanı sıra okul içi işleyişi de öğrenmesi konusunda düzenlemeler yapılmalıdır. Öyle ki

öğretmen adayları mezun olup çalışmaya başladığında ortama ve işleyişe yabancılaşma duymasın.

— Öğretmenlerin motivasyonlarına olumsuz yönde etki eden yetersiz fizikî ortam, özellikle devlet okullarında daha yeterli hale getirilmelidir. Öğretmenlerin çalıştıkları ortamdan memnun olmaları onların olumlu yönde motive olmalarına ve verimli olmalarına etki edecektir.

— Bilgisayar alanının çok geniş ve kapsamlı olmasından dolayı bilgisayar öğretmenlerinde uzmanlaşma sistemi getirilmeli her öğretmenin belli bir uzmanlık alanının olması sağlanmalıdır. Bu şekilde alanın geniş olmasından kaynaklanan yetersizlik, yetememe duygusunun önüne geçilecek, öğretmenlerin motivasyonlarının artması sağlanabilecektir.

— Okullarda öğretmenlerin teknik servis algısının ortadan kalkması için yerel teknik servis birimleri oluşturulup, bu işleyişle zaman kaybetmeden sorunlara müdahale edilmesi ve zamandan kazanılması sağlanmalıdır.

— Bilgisayar dersi zorunlu ve iki saat olmalıdır.

— Bilgisayar öğretmenleri arasında bilgi, deneyim ve materyal paylaşımını sağlayacak bir ağ kurulmalıdır.

— Bilgisayar öğretmenlerinin faydalanabileceği hizmet içi eğitim kurs miktarları artırılmalı, bunlara katılım desteklenmelidir.

— Bilgisayar öğretmeni adaylarının mesleğe en iyi şekilde hazırlanabilmeleri için ve alanda çalışan bilgisayar öğretmenleri ile ilgili yeni araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAK DİZİNİ

Açıkgöz, K.Ü. (2003). **Etkili Öğrenme Ve Öğretme**. (5.Baskı). İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları

Akçamete, G., Koner, S., Sucuoğlu, B. (2001). **Öğretmenlerde Tükenmişlik, İş Doyumu Ve Kişilik**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Akçay, S., Aydoğdu, M., Yıldırım, H. İ., Şensoy, Ö. (2005). “Fen Eğitiminde İlköğretim 6. Sınıflarda Çiçekli Bitkiler Konusunun Öğretiminde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi”. **Kastamonu Eğitim Dergisi**. 1, Mart- 2005, [103- 116].

Akkoyunlu, B.,Kurbanoğlu, S. (2003). “Öğretmen Adaylarının Bilgi Okuryazarlığı ve Bilgisayar Öz-Yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma”. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 24, [1- 10].

Akkoyunlu, B.,Kurbanoğlu, S. (2004). “Öğretmenlerin Bilgi Okuryazarlığı Öz-Yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma”. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 27, [11- 20].

Akkoyunlu, B., Orhan, F. (2003). “Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümü Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Öz Yeterlik İnancı İle Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki”. **Turkish Online Journal Of Educational Technology**. Volume:2, issue: 3, Article 11, July 2003.

Akkoyunlu, B., Orhan, F., Umay, A. (2005). “Bilgisayar Öğretmenleri İçin “Bilgisayar Öğretmenliği Öz- Yeterlik Ölçeği” Geliştirme Çalışması”. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 29, [1- 8].

Akkoyunlu, B. , Tandoğan, M. (1998). **Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler**. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1021

Akpınar, Y. (1999). **Bilgisayar Destekli Öğretim Ve Uygulamalar**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Alkan, C. (1977). **Eğitim Teknolojisi: Kuramlar, Yöntemler**. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası.

Alkan, C. (1995). **Eğitim Teknolojisi**. (4. Baskı). Ankara: Atilla Kitapevi Yayıncılık.

Alkan, C. (1998). **Eğitim Teknolojisi**. (6. Basım). Ankara: Anı Yayıncılık.

Alkan C. , Kurt, M. (1998). **Özel Öğretim Yöntemleri (Disiplinlerin Öğretim Teknolojisi)**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Altun, E. (2007). “Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenleri Türkiye’de Ne İşe Yarar?”.**Eğitimdeyiz**. 1, [12- 14].

Altun, E., Dökmepelioğlu, E. (2002). **Öğretmenlerin Bilgisayar Yeterlilikleri Ve Bilgisayar Destekli Öğretime İlişkin Tutumları**. Eğitimde Yeni Bilgi Teknolojileri Uluslararası Sempozyum NITE’ 2002. İzmir.

Aslan, K. (2001). “İlköğretim 1. Kademe Öğretmenlerinin Yaşam Kalitesi ve Meslek Doyumları”. **Ege Eğitim Dergisi**. 1(1), [63- 82].

Ataünal, A. (2003). **Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen**. Ankara: Milli Eğitim Vakfı Yayınları No: 4.

Ay, H.G. (2004). Eğitim Fakültelerinin İlköğretim Matematik Öğretmenliği Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Alan Bilgisi ve Mesleki Etik Açısından Gözlenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Başaran, İ. E. (1989). **Eğitime Giriş**. (7. Baskı). Ankara: Sevinç Matbaası.

Başaran, İ. E. (1996). **Eğitime Giriş**. (4. Baskı). Ankara: Yargıcı Matbaası.

Büyükkaragöz, S.S., Çivi, C., (1994). **Genel Öğretim Metodları**. (5. Baskı). Konya: Atlas Kitabevi.

Ceyhan, A.(2003). “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Algı ve Beklentileri”. **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 1, [51-68].

Coşkun, H. (1997). **Eğitim Teknolojisi Açısından Kültürlerarası Eğitim**. (2.Baskı). Ankara: Hacettepe Taş Yayınları.

Çağiltay, K., Çakıroğlu, J., Çağiltay, N., Çakıroğlu, E. (2001). “Öğretimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri”. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 21, [19- 28].

Çakmak, M. (2001). The Role Of Experience And Expertise İn Teaching Context. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 21, [159- 164].

Çilenti, K.(1988). **Eğitim Teknolojisi Ve Öğretim**. Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

Demirci, N. (2003). **Bilgisayarla Etkili Öğretme Stratejileri Ve Fizik Öğretimi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Demirel, Ö., Seferoğlu, S.S., Yağcı, E. (2001). **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme**. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Deryakulu, D. ve Olkun, S. (2006). “Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları: Çevrimiçi Tartışma Forumu Mesajlarına Dayalı Bir Çözümleme”. XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı, 160-161.

Doğdu, S., Arslan, Z. (1993). **Eğitim Teknolojisi Uygulamaları Ve Eğitim Araç- Gereçleri**. Ankara: Tekışık A.Ş. Veb Ofset Tesisleri.

Earle, R. S. (2002). “The Integration of Technology into Public Education :Promises and Challenges”. **Educational Technology**. January-February 2002, [5-13].

Eisele, J. E. , Eisele, M. E. (1990). **Educational Technology A Planning And Resource Guide Supporting Curriculum**. Newyork & London: Garland Publishing.

Eğitimi Araştırma Ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (2006). **ÖBBS 2004 İlköğretim Öğrencilerinin Başarılarının Belirlenmesi İngilizce Bilgisayar Okur Yazlı Raporu**. Ankara: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma Ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

Ergene,T. (1991). “Müfettiş Adaylarının İş Doyum Düzeyleri”. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi 1. Eğitim Kongresi Bil. Buca Eğitim Fakültesi Yayınları 25- 26- 27 Kasım 1991, İzmir.

Ersoy, A. (2005). “İlköğretim Bilgisayar Dersindeki Sınıf Yerleşim Düzeni Ve Öğretmen Rolünün Yapılandırmacı Öğrenmeye Göre Değerlendirilmesi”. **Turkish Online Journal Of Educational Technology**. (October 2005). Volume 4, Issue 4, Article 20.

Güçray, S. S. (1995). “Öğretim Elemanları ve Alanlarda Çalışanlarda İş Doyumu, Sürekli Kaygı ve Psikolojik Belirtiler”. **Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi**. Cilt: 11, Sayı: 12, Temmuz, [1- 7].

Gürcan, A, N. (1999). **Bilgisayar Destekli İşbirliğine Dayalı Öğrenme**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No:57.

Gürşimşek, I., Durukafa, G., Doğan, G., Kocabaş, A., Kavcar, N., Boyacı, S. (2000). **DEÜ Buca Eğitim Fakültesi Uygulama İşbirliği Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri: İzleme Çalışması**. II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu. (10- 12 Mayıs 2000). Çanakkale: On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi. [179- 187].

Halis, İ. (2001). **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme**. Konya: Mikro Yayınları.

Hamurcu, H. (2000). **Öğretmen Yetiştirmede Eğitim Teknolojisi**. I. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu. (10- 12 Mayıs 2000). Çanakkale: On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi. [765- 769].

Hızal, A. (1989). **Bilgisayar Eğitimi Ve Bilgisayar Destekli Öğretime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No:11

Hızal, A. (1991). **Türkiye’de Eğitim Teknolojisi Personelinin Yetiştirilmesi**. Anadolu Üniversitesi BDE Birimi Eğitim Teknolojisi Ve Bilgisayar Destekli Eğitim 1. Sempozyumu. (25- 27 Eylül 1991). Eskişehir.

Hızal, A. (1992). “İlköğretim Uygulamalarında Eğitim Teknolojisinden Yararlanma Olanakları”. **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 5 (1-2), 11-17.

İmer, G. (2000). “Eğitim Fakültelerinde Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Ve Bilgisayarı Eğitimde Kullanmaya Yönelik Nitelikleri”.Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, 2000.

Karaer, Ö. (2005). Eğitim Fakülteleri Fen Bilgisi, Bilgisayar ve Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğrencilerinin Atanıp- Atanamamaya Yönelik Kaygıları ve Umut Düzeyleri, Yüksek Lisans Dönem Projesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Kaptan, S. (1982). “Öğretmen Yetiştirme ve Üniversite”. **Çağdaş Eğitim Dergisi**. Sayı: 65, Mart 1982.

Karaköse, T., Kocabaş, İ. (2006) “Özel ve Devlet Okullarında Öğretmenlerin Beklentilerinin İş Doyumu ve Motivasyon Üzerine Etkileri”. **Eğitimde Kuram ve Uygulama**. 2(1), [3- 14].

Karasar, N. (1994). **Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler**. (5. Baskı). Ankara: 3a Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.

Keser, H. (1991). Bilgisayar Destekli Eğitim İçin Bir Model Önerisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Köksal, A. (1988). Eğitimde Bilgisayar Kullanımı Ve Bilgisayar Destekli Öğretim Alanında Avrupa Deneyimi. **5. Türkiye Bilgisayar Kongresi Bildiriler** (6–8 Haziran 1988). İstanbul.

Kuzgun, Y. (1982). **Mesleki Rehberliğin Bireylerin Yetenek ve İlgilerine Uygun Meslekleri Tanımlarına Etkisi**. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. No: 118.

Küçükahmet, L. (1994). **Öğretim İlke Ve Yöntemleri**. Ankara: Gazi Kitabevi.

Memmedova, A. (2000). Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE)'de Rol Alan Formatör Öğretmenlerin Görevlerini Gerçekleştirme Düzeylerine ve BDE Uygulamalarına İlişkin Görüşleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Okan, K. (1983). **Eğitim Teknolojisi (Yöntemler- Teknikler Ve Uygulama)**. Ankara: Emel Matbaacılık.

Okçabol, R. (1998). Türkiye'de Öğretmen Profili Araştırması ve Öğretmen Yetiştirmede Yeni Arayışlar. **VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi**, 9-11 Eylül 1998, Konya: Selçuk Üniversitesi, 685- 694.

Orhan, F., Akkoyunlu, B. (2003). "Eğitici Bilgisayar (Master) Öğretmenlerin Profilleri Ve Uygulamada Karşılaştıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri". **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 24, [90- 100].

Ozankaya, Ö. (2002). "Çağdaş Toplumlarda Öğretmenin Yeri ve Konumu", **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 3:3, [63- 68].

Özdayı, N. (1990). Resmi ve Özel Liselerde Çalışan Öğretmenlerin İş Tatmini ve İş Streslerinin Karşılaştırılmalı Analizi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özkan, H. H., Albayrak, M., Berber, K. (2005). "Öğretmen Adaylarının İlköğretim Okullarında Yaptıkları Öğretmenlik Uygulamasının Yetişmelerindeki Rolü". **Mili Eğitim Dergisi**. 168 (3), [228- 234].

Reiser, R.A. And Dempsey, J.V. (2002). **Trends And Issues İn Instructional Design And Technology**. New Jersey: Merril Prentice Hall.

Rıza, E. T. (1997). **Eğitim Teknolojisi Uygulamaları I.**(4. Baskı) İzmir: Anadolu Matbaası.

Rıza, E. T. (1991). **Eğitimde Araç- Gereçler Teknolojisi**. İzmir: Bilim Ofset.

Roblyer, M. D. (2004). **Integrating Educational Technology into Teaching**. (Third Edition). New Jersey: Pearson- Merrill Prentice Hall.

Saracaloğlu, A.S. (2000). **Fen ve Edebiyat Fakülteleri Öğrencilerinin Mesleğine İlişkin Görüşleri**. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No: 100.

Schank, R. (2004). “Time for Content: The Real Role of Educational Technology in Education”. **Educational Technology**. November- December 2004, [5- 13].

Seferoğlu, S. S. (2004). “Öğretmen Adaylarının Öğretmen Yeterlilikleri Açısından Kendilerini Değerlendirmeleri”. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 26, [131- 140].

Sönmez, V. (1994). **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**. (7. Basım). Ankara: Pegem Yayıncılık.

Şahin, T. Ve Yıldırım, S. (1999). **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme**. Ankara : Anı Yayıncılık

Taşdemir, M. (2007). “Sınıf Öğretmenlerinin Okul, Meslektaşları ve Kendi Mesleki Yeterliliklerini Algulamaları”. **Milli Eğitim Dergisi**. 174 (2), [171- 191].

Türkan, M. (1999). Ortaöğretim (Lise) Öğretmenlerinin Beklenti ve Sorunları. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Uşun, S. (2000a). **Dünya’da Ve Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretim.** Ankara: Pegem Yayıncılık.

Uşun, S. (2000b). **Özel Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme.** Ankara: Pegem Yayıncılık.

Uşun, S. (2003). “Eğitim Ve Öğretimde Bilgisayarların Yararları Ve Bilgisayarlardan Yararlanmada Önemli Rol Oynayan Etkenlere İlişkin Öğrenci Görüşleri”. **Kastamonu Eğitim Dergisi**, 2 (Ekim 2003), 367- 378.

Tatlıdil, E. (1993). **Toplum Eğitim Ve Öğretmen Adayları Üzerine Yapılan Bir Araştırma.** Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü. İzmir: 1993

Tuzcuoğlu, S. (1994). “Meslek Seçimi Ve Önemi”. **M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**. 6, [265- 280].

Tüy, M.A. (2003). “Eğitim Teknolojisinin Eğitim Süreçlerindeki Yeri”. **Çağdaş Eğitim Dergisi**, 296 (Mart 2003), 41–46.

Vural, B. (2004). **Eğitim- Öğretimde Teknoloji Materyal Kullanımı.** (2. Baskı). İstanbul: Hayat Yayıncılık.

Yalın, H.İ. (2001). **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme.** Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Yalın, H. İ. (2003). **Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme.** (9. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Yıldırım, İ. (2001a). Öğretmen Eğitiminde Bilgi Teknolojileri ve Kalite. **Öğretmen Yetiştirme Ve Eğitimde Kalite Paneli**, 22 Kasım 2000, Ankara.

Yıldırım, S. (2001b). Öğretmen Eğitiminde Bilgi Teknolojileri ve Kalite. **Öğretmen Yetiştirme Ve Eğitimde Kalite Paneli**, 22 Kasım 2000, Ankara.

İNTERNET KAYNAKÇASI

“<http://www.orscu.8m.com/egitek.htm>”, Son erişim tarihi: 01.06.2007

“<http://www.bote.odtu.edu.tr/ot/2.htm>”, Son erişim tarihi: 03.06.2007

“<http://politics.ankara.edu.tr/~aksoy/eky/hhasancebi.doc>”, Son erişim tarihi:
03.06.2007

“<http://bote.odtu.edu.tr/ot/all.htm>”, Son erişim tarihi: 03.06.2007

“<http://www.fenbilimleri.hacettepe.edu.tr/dersler/Boteyon.htm>”, Son erişim tarihi:
03. 06. 2007

“<http://www.ebit.hacettepe.edu.tr/Bolumumuz/bilgi/bolumumuz.htm>” Son erişim
tarihi: 03. 06. 2007

“<http://egitim.cu.edu.tr/bolumler/bote/hakkinda.html>” Son erişim tarihi: 03. 06. 2007

“http://www.ef.ibu.edu.tr/bote/bote_giris.htm” Son erişim tarihi: 03. 06. 2007

“<http://www.po.metu.edu.tr/tanitim/>” Son erişim tarihi: 03. 06. 2007

“http://www.ef.ibu.edu.tr/bote/bote_ders2.htm” Son Erişim Tarihi: 03. 06. 2007

EK-1 Mesleki Beklenti Ölçeği

Bu anket, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğrencilerinin mesleklerinden beklentilerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu ankette belirteceğiniz görüşler, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu anketin geçerliliği için gerçek görüşlerinizi belirtmeniz önem taşımaktadır. Lütfen hiçbir soruyu boş bırakmayınız ve her soru için sadece bir seçeneği işaretleyiniz. Her maddeyi dikkatle okuyarak, maddede dile getirilenin size göre gelecekte ne derecede gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini düşününüz. Daha sonra her madde için “Hiç Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Tamamen Katılıyorum” seçeneklerinden sizin beklentinize en yakın bulduğunuzu işaretleyiniz. Yardımlarınız ve içtenliğiniz için teşekkür ederim.

Burcu ARICI

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans Öğrencisi

Kişisel Bilgiler:

Okuduğunuz üniversite: () Dokuz Eylül Üniversitesi () Ege Üniversitesi

Mezun olduğunuz lise: () Genel Lise () Anadolu- Fen () Meslek – Teknik

() Diğer:

Sınıfınız: () 1 () 2 () 3 () 4

Cinsiyetiniz: () Bay () Bayan

Bölüme giriş tercih sıranız: () 1–5 arası () 6–10 arası () 11 ve daha altta

Bölümü isteyerek mi seçtiniz? () Evet () Zorunlu olarak

Eğer bölümü zorunlu olarak seçtiyseniz, neden zorunlu olarak seçtiğinizi aşağıda kısaca belirtiniz.

.....

Mezun olunca bilgisayar öğretmenliği yapmayı düşünüyor musunuz?

() Evet () Hayır () Kararsızım

Hayır ise ne yapmayı düşünüyorsunuz?

.....

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Mezun olduğumda öğrencilere bilgisayar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırabilecek yeterlilikte olacağım					
2. Çalışacağım okulda okul idaresi yeniliğe açık ve destekleyici olacaktır					
3. Bilgisayar laboratuvarında iyi bir havalandırma sistemi olacaktır					
4. Çalışacağım okulda dersimle ilgili kendi web sitemi oluşturacağımı sanıyorum					
5. Öğrenciler bilgisayarı öğrenmeye istekli olacaklardır					
6. Mezun olduğumda mesleki bilgim öğrencilerin bilgisayar ile ilgili sorularını cevaplayabilecek düzeyde olacaktır					
7. MEB tarafından bilgisayar öğretmenlerine özel gelişim kursları (programlama dilleri, web tasarım, grafik, ...) açılacaktır					
8. Çalışacağım okulda bilişim teknolojileri dersinin ciddiye alınacağını zannetmiyorum					
9. Okulda diğer öğretmenlerin de bilgisayar laboratuvarından faydalanmaları için öğretmen arkadaşlara yardımcı olacağımı sanıyorum					
10. Bilgisayar laboratuvarında bilgisayar alanı ile ilgili kitapları bulunduran bir kitaplık bulunacağını sanıyorum					
11. Uzaktan eğitimle bilgisayar öğretmenlerine yeni programların öğretimi yapılacaktır					
12. Okullarda bilişim teknolojileri dersi oyun dersi olarak görülecektir					
13. Bilgisayar laboratuvarındaki öğretmen ve öğrenci bilgisayarları internete bağlanabilecektir					
14. İl içindeki bilgisayar öğretmenleri için internet temelli bir grup oluşturulacaktır					
15. Laboratuvardaki bilgisayarlar teknik özellik bakımından yeterli donanıma sahip olacaktır					
16. Laboratuar ortamında bilgisayarların diziliş şekli öğrencilerin tümünün birden ekranlarını görebileceğim şekilde olacaktır					
17. Öğrenci ve öğretmenler arası proje çalışmalarını teşvik edilecektir					
18. Bilgisayar laboratuvarında projeksiyon cihazı olacaktır					
19. Bilgisayar laboratuvarında elektrik kesintilerine karşı gerekli önlemin alınmış olacağını zannetmiyorum					
20. Bilgisayarların bakım ve onarımları düzenli olarak yapılacaktır					

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
21. Okul sınırları içerisinde, okulda karşılaşılabilecek teknik sorunlarla ilgilenecek teknik bir birimin olacağını zannetmiyorum					
22. Öğretmenlik mesleği ile ilgili konularda kurslar/ seminerler verilecektir					
23. Okul idaresi bilgisayarla ilgili işlerini kendileri halledebileceklerdir					
24. Yeni öğretmenlerin mesleğe daha kolay uyum sağlamalarına yardımcı olmak için okul içi düzenlemeler yapılacaktır					
25. Bilgisayar öğretmenlerinin çeşitli alanlarda uzmanlaşmalarını (web tasarım, programlama, grafik...) sağlayacak çalışmalar yapılacağını sanıyorum					
26. Bilgisayar laboratuvarında bilgisayarlar arasında düzgün çalışan bir ağ bağlantısı olacaktır					
27. Bilgisayar ile ilgili okul içi kurslar düzenlemek isteyeceğimi zannediyorum					
28. İş arkadaşları ile etkili bir iletişim kurmak için çaba göstereceğimi sanıyorum					
29. Bilgisayar laboratuvarında bilgisayar sayısı yeterli olmayacaktır					
30. Bilgisayar laboratuvarında teknik problemle karşılaştığımda destek alabileceğim birimler olacaktır					
31. Üniversite eğitimim boyunca öğrendiklerimin çoğunu meslekte kullanabileceğimi zannetmiyorum					
32. İl/ilçe bazında mesleğimle ilgili görevler almak isteyeceğimi tahmin ediyorum					
33. Genel kültürümü geliştirmek için çeşitli etkinliklere katılacağımı sanıyorum					

EK- 2 Mesleki Algı Görüşme Formu

İyi günler, ben Burcu Arıcı. DEÜ Buca Eğitim Bilimleri Enstitüsü "Eğitim Programları ve Öğretim" alanında yüksek lisans yapıyorum. Tez konum gereği alanda çalışan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki algılarını tespit etmeye yönelik bir çalışma yapıyorum. Mesleğinizle ilgili düşüncelerinizi öğrenmek için size bazı sorular sormak istiyorum.

Görüşme esnasında alınan bilgiler kimseyle paylaşılmayacaktır. Görüşme yapılan kişilerin isimleri rapora yansıtılmayacaktır. Sizce de bir sakıncası yoksa görüşme kaydedilecektir.

Araştırmanın başarısı, sizin soruları içtenlikle yanıtlamanıza bağlıdır. Vereceğiniz her yanıt araştırmayı etkileyecektir. Yardımlarınız ve içtenliğiniz için teşekkür ederim.

Kişisel Bilgiler:

1. Adınız soyadınız:
2. Çalışmakta olduğunuz okul:
3. Mezun olduğunuz üniversite:
4. Yaşınız:.....
5. Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek
6. Mesleki kıdeminiz:.....
7. Okul içindeki konumunuz: () İdareci () Formatör () Bilgisayar Öğretmeni

1. Mesleğinizi nasıl seçtiniz?
 - a. Yanıt hayır, ise neden?
2. Mesleğinizi severek mi yapıyorsunuz?
 - a. Evet, ise neden?
 - Sevdiğiniz yönleri ile ilgili örnekler verir misiniz?
 - b. Hayır, ise neden?
 - Sevmediğiniz yönleri ile ilgili örnekler verir misiniz?
3. Mesleğe başladıktan sonra hangi konularda acemilik yaşadınız?
 - Bunların üstesinden nasıl geldiniz?
4. Çalıştığınız okulda bilgisayar öğretmenini:
 - a. Öğrenciler nasıl algılıyor?
 - b. Öğretmenler nasıl algılıyor?
 - c. Yönetim nasıl algılıyor?

- d. Sizce bilgisayar öğretmeni nasıl olmalı?
5. Sizce bilgisayar dersi;
- Öğrenciler arasında nasıl algılanıyor? (Örnekler verir misiniz?)
 - Öğretmenler arasında nasıl algılanıyor? (Örnekler verir misiniz?)
 - Sizce nasıl algılanmalı? (Örnekler verir misiniz?)
6. Bilgisayar dersinin içeriği hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
7. Çalıştığınız okullardaki bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri;
(bilgisayarların durumu, bilgisayarların dizilişi, düzen, temizlik, havalandırma, projeksiyon cihazı olup olmaması,...)
- İle ilgili sorunlar var mı? Varsa neler?
 - Bu durum çalışmalarınızı nasıl etkiliyor?
8. Bilgisayar derslerinin etkililiği/ verimliliği hakkında ne düşünüyorsunuz? (Ders saatinin 1 saate düşmesi, sınav olmaması, öğrencilerin beklentileri, bilgisayar dersinin içeriği, teknik problemler, bilgisayarların kapasitesi, ders anlatım şekli, materyal eksikliği, yazılım yetersizlikleri, teknik destek yetersizlikleri, öğretmene ders saatinde verilen ek işler ...)
9. Üniversitede aldığınız eğitimin sizi yeterince mesleğe hazırladığını düşünüyor musunuz?
- Evet ise hangi yönlerden?
 - Hayır, ise neden? (örnekler verir misiniz?)
10. Mesleki yeterliliğinizi hangi yönlerden güçlü ve hangi yönlerden zayıf buluyorsunuz?
- Güçlü yönler:
 - Zayıf yönler:
11. Mesleki gelişiminize katkıda bulunmak için neler yapıyorsunuz?

EK- 3 BÖTE Ders Programı

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Eğitimde Bilişim Teknolojileri I	3	2	4
A	Matematik I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		15	4	17

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Eğitimde Bilişim Teknolojileri II	3	2	4
A	Matematik II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		15	4	17

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Programlama Dilleri I	3	2	4
A	Eğitimde Materyal Tasarımı ve Kullanımı	2	2	3
A	Bilgisayar Donanımı*	2	2	3
A	Fizik I	3	0	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Seçmeli	3	0	3
TOPLAM		16	6	19

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Programlama Dilleri II	3	2	4
A	Öğretim Tasarımı	2	2	3
A	Eğitimde Grafik ve Canlandırma*	2	2	3
A	Seçmeli I	3	0	3
A	Fizik II	3	0	3
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		16	6	19

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşletim Sistemleri ve Uygulamaları	2	2	3
A	İnternet Tabanlı Programlama	3	2	4
A	Uzaktan Eğitim*	2	2	3
GK	Bilim Tarihi*	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		15	8	19

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Çoklu Ortam Tasarımı ve Üretimi	2	2	3
A	Bilgisayar Ağları ve İletişim	2	2	3
A	Veri Tabanı Yönetim Sistemleri*	2	2	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Seçmeli II	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		13	12	19

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Proje Geliştirme ve Yönetimi I	2	2	3
A	Web Tasarımı	2	2	3
A	Seçmeli III	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		12	8	16

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Proje Geliştirme ve Yönetimi II	2	2	3
A	Seçmeli IV	2	2	3
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
TOPLAM		11	10	16

GENEL TOPLAM	Teorik	Uygulama	Kredi	Saat
	113	58	142	171

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

EK-4 BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI DERS TANIMLARI

I.YARIYIL

Eğitimde Bilişim Teknolojileri-I

Bu derste genel olarak bilişim teknolojileri tanıtılarak, yazılım ve donanım ile ilgili temel kavramlar, genel olarak işletim sistemleri, kelime işlemci programları, elektronik tablolaama programları, veri sunumu programları, bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki etkileri ve eğitimdeki yeri, bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları öğrencilere sunulacaktır.

Matematik I

Ön bilgilerin hatırlatılması, küme kavramı ve kümelerle işlemler, gerçel sayılar ve özellikleri, fonksiyonlar, limit, süreklilik, türev ve uygulamaları.

Yabancı Dil I

İngilizce'nin temel zaman kavramlarını, cümleyi kurmayı konuşulanı anlayarak cevap vermeyi, kendi konularında İngilizce kaynakları okuyarak anlamalarını sağlamak üzere geliştirilmiş bir derstir.

Türkçe I: Yazılı Anlatım

Dilin tanımı ve önemi; dil kültür ilişkisi; yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar, imla kuralları ve noktalama işaretleri; yazıda plan, tema, bakış açısı, yardımcı fikirler, paragraf yazımı; kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları; seçilmiş yazılarda kompozisyon çatısı, tema, paragraf incelemesi, kompozisyon düzeltme çalışmaları, genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme; çeşitli yazı türleri, (anı, fıkra, hikaye, eleştiri, roman, vb.), formal yazılar (özgeçmiş, dilekçe, rapor, ilan, bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar, makale, vb.), makalelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri üzerine çalışma, makale yazma çalışması, not alma ve özetleme yöntem ve teknikleri.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

Kavramlar, tanımlar, ders yöntemleri ve kaynakların tanımı, Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi, Osmanlı Devleti'nin Dağılışı (XIX. Yüzyıl), Tanzimat ve Islahat Fermanı, I. ve II. Meşrutiyet, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, Mondros Ateşkes Antlaşması, Wilson İlkeleri, Paris Konferansı, M. Kemal'in Samsun'a Çıkışı ve Anadolu'daki Durum, Amasya Genelgesi, Ulusal Kongreler, Mebusan Meclisinin Açılışı, TBMM'nin Kuruluşu ve İç İsyanlar, Teşkilat-ı Esasi Kanunu, Düzenli Ordunun Kuruluşu, I. İnönü, II. İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar, Lozan Antlaşması, Saltanatın Kaldırılması.

Eğitim Bilimine Giriş

Eğitimin temel kavramları, bir bilim olarak eğitimin temelleri (felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik), eğitimin tarihsel gelişimi, eğitim bilimlerinde yöntem, eğitimin işlevleri, eğitim bilimleri bakış açısıyla toplumsal değişme ve yenileşme, bir meslek olarak öğretmenlik, ğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler.

II. YARIYIL

Eğitimde Bilişim Teknolojileri-II

Veritabanı uygulamaları, veritabanı tasarımı, veri tipleri, ilişkisel veritabanı, veri sorgulama (SQL), MS Access formlar ve makrolar, HTML – DHTML, web sayfası dzenleme, web sitesi yaratma.

Matematik II

İntegral ve integral alma yöntemleri, Sayısal integralleme, İntegral uygulamaları, Kutupsal koordinatlar, Eğriler, Eğri parçasının uzunluğu.

Yabancı Dil II

İngilizce'nin ileri düzeyde zaman kavramlarını, cümleyi kurmayı konuşulanı anlayarak cevap vermeyi, kendi konularında İngilizce kaynakları okuyarak anlamalarını sağlamak üzere geliştirilmiş bir derstir.

Türkçe II: Sözlü Anlatım

Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçe'nin doğru telaffuzunda önemli olan hususlar, diksiyon ve önemi, doğru imla, doğru vurgu, doğru tonlama, metin ağırlıklı uygulamalar, konuşma bozuklukları ve giderilmesi; diyalog, güzel konuşmaya yardımcı teknikler, önemli günler için konuşma hazırlama, konuşma içeriğinin dzenlenmesi, konuşmanın vücutla ilgili unsurları, konuşmayı etkileyen faktörler, şiir okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum, konferans üzerine alışmalar.

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II

Siyasi alanda yapılan devrimler, Siyasi partiler ve çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri, Hukuk alanında yapılan devrimler, Toplumsal yaşayışın dzenlenmesi, Ekonomik alanda yapılan yenilikler, 1923-1938 Döneminde Türk dış politikası, Atatürk sonrası Türk dış politikası, Türk Devriminin İlkeleri-Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devrimcilik, Devletçilik-Bütünleyici ilkeler.

Eğitim Psikolojisi

Psikoloji ve eğitim psikolojisinin tanım ve işlevleri, ocuk ve ergen gelişimi, fiziksel, sosyal, bilişsel, duygusal ve ahlaki gelişim; öğrenme, öğrenmeyi etkileyen faktörler, günümüzdeki öğrenme kuramları (Davranışçı, bilişsel kuramlar özellikle yapılandırmacı, beyin temelli öğrenme kuramları vb.), etkili ğretim ve etkili ğretimi etkileyen faktörler; motivasyon, bireysel farklılıklar ve öğrencilerin grup içindeki davranışları.

EK-5 Görüşme Kayıtları

Kişisel Bilgiler:

1. Çalışmakta olduğunuz okul:

- 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20 ----- İ.Ö.O.
 6 -----Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi
 9, 10,11 -----Ticaret Meslek Lisesi
 16 -----Endüstri Meslek Lisesi

2. Mezun olduğunuz üniversite:

- 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 18, 19, 20 -----9 Eylül BÖTE
 2 ----- Çanakkale 18 Mart
 3 ----- Balıkesir Üniversitesi
 11, 12, 15 ----- Ege Üniversitesi
 14 ----- KATÜ
 16 ----- Osmangazi Ü. (Eskişehir)
 17 ----- ODTÜ

3. Yaşınız:

- 2 -----1977
 3 ----- 1978
 4, 7, 11, 12 ----- 1979
 6, 9, 10, 13, 14 ----- 1980
 5, 8, 15, 18, 19 ----- 1981
 1, 16, 20 ----- 1982
 17 ----- 1983

4. Cinsiyetiniz:

- 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 20 ----- Kadın
 2, 3, 6, 9, 12, 15, 18, 19 ----- Erkek

5. Mesleki kıdeminiz:

- 17 ----- 1. yıl
 12, 18 ----- 2. yıl
 2, 15, 16 ----- 3. yıl
 1, 3, 4, 5, 8, 9, 13, 20 ----- 4. yıl
 6, 7, 10, 11, 14, 19 ----- 5. yıl

6. Okul içindeki konumunuz:

- 1, 2, 4, 7, 13, 14, 15, 18, 19 ----- Formatör
 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 20 ----- Bilgisayar Öğretmeni

1. Mesleğinizi nasıl seçtiniz?

a. İstemeyerek (Son tercih)	b. İsteyerek (Teknik lise mezunu)
c. İsteyerek (Anadolu lisesi mezunu)	d. İstemeyerek (And. teknik lisesi mezunu)
e. İsteyerek (İlk tercih)	f. İsteyerek
g. İstemeyerek	h. İstemeyerek
i. İsteyerek	j. Yarı istekli
k. Yarı istekli	l. İstemeyerek
m. İsteyerek (Teknik lise mezunu)	m. İstemeyerek
n. İstemeyerek	o. İstemeyerek
p. İstemeyerek	q. İstemeyerek
r. İsteyerek	s. İsteyerek

a. Yanıt hayır, ise neden?

- 1- Yanlış tercih, bilinçsizce- Mühendislik istiyordum
- 4- Öğretmenlik kısmı monoton geliyor, bilgisayar kısmı güzel
- 7- Rehber öğretmenin tercihi üzerine (8. tercih)
- 8- Bilgisayar evet de öğretmenlik hayır, mühendislik istiyordum, çevrenin etkisiyle seçtim
- 11- Gelecek kaygısıyla seçtim biraz
- 12- Sistem dolayısıyla.
- 14- Boşta kalmamak için (Yeni bölüm olduğu için)
- 15- Sistem değişikliği nedeniyle seçmek zorunda kaldım
- 16- Mecburen (Anadolu teknik lisesi mezunu)
- 17- Sınavda puanım yüksek geldiği için (yoksa mat. Öğretmenliğini istiyordum)
- 18- Sistem değişikliği nedeniyle

2. Mesleğinizi severek mi yapıyorsunuz?

c. Evet, Hayır

12 (?), 14 (?), 17 Hayır

Diğerleri Evet

• **Sevdiğiniz yönleri ile ilgili örnekler verir misiniz?**

1- * Çocuklarla beraber olmak

- * Teknolojiyi yakından takip edebilmek,
- * Çok fazla kendimi geliştirme imkânları sunması,
- * Öğretmenlik güzel bir meslek, kendim için uygun olduğunu düşünüyorum

2- * İnsanlara yardımcı olmak,

- * elektroniği- teknolojiyi seviyorum
- * Bir malzemenin birden fazla yönlü kullanılmasını seviyorum
- * Öğrencilerle içli dışlı olmak
- * Formatör olunca yük azaldı (önce hem derse giriyorduk, hem yardımcı oluyorduk, hepsini yapıyorduk zaten)

3- * Çocuklarla iç içe olmak

- * Teknolojiyle iç içe olmak
- * Tatillerin uzun yeterli olması

4- Şu an ki formatörlüğümü evet severek yapıyorum. Yani 24 saat yapabilirim her gün. Değişik okullara gidiyorum yani üniversitede aldığım eğitimin tamamı ile hakkını verebiliyorum. Öğretmenken bunun hakkını veremiyordum bu bir gerçek. Normalde bilgisayar öğretmenin iş yapması lazım ama bu sistemde iş yapmıyor. Derse girip çıkıyoruz milli eğitim müfredatının ne kadar çok uygun anlat dersi çık dışarı ama formatörlükte diğer öğretmenleri de harekete geçirecek faaliyetler var.

* şu şartlarda mı yoksa gerçek anlamda mı? Şuan ki bilgisayar öğretmenliğini Türkiye şartlarında sevmiyorum. Sevdiğim hiç bir yönü yok.

5- * Öğretmeyi çok seviyorum

- * Çağımızın mesleği ve aracı olarak bilgisayar dünyası içinde olmak ve öğretmek mutluluk verici
- * Çocuk hiçbir şey bilmiyorken onun bir şeyler yazdığını, yapabildiğini görmek
- * Tatil güzel
- * Diğer memuriyetlere göre kendimize daha fazla zaman kalıyor

6- Sürekli yeni teknoloji olması, sürekli yeni programlar öğrenmek zorunda kalmak bu zorunlulukta özellikle ilk iki yıl oluyor sonra her şey rayına oturuyor, sınıf ortamında değil de laboratuvar ortamında çalışmak çok güzel, öğrenciyle daha iyi diyalog kurulmasına neden oluyor bu sayede de öğrettiğiniz şeylerin hemen

uygulanabilmesi mesela tamir etmek. Çalışma koşulları iyi maddi olarak ta iyiyiz gerçekten * i.ö nazaran lisede çalışmak daha iyi ne verirseniz öğrenci alıyor hemen. Serbest bırakınca hemen msn ye dalıyorlar oyun oynuyorlar

7- Tarih coğrafya gibi değil sadece anlatıma dayanmıyor daha bi uygulamaya dayalı olduğundan o açıdan daha hareketli geçiyor derslerimiz daha görsel şeyler var. Okulda bazen lider konumunda olabiliyorsunuz teknoloji bakımından. Öğretmenler ve öğrenciler peşimizden koşuşturup sorular sorabiliyorlar bazen bunaltabiliyor bu sorular. Genelde bilgisayar dersini sevmeyen öğrenci yok gibi. İlgiyi çekmek kolay yani bilgisayarla

8- Sevdiğim yönleri çocuklarla iletişim kurmak çocuklarla ilgilenmek çocuklara bir şeyler öğretmek mutlu ediyor beni, öğrettiğim konunun içinde bilgisayar olması da sevindiriyor beni

9- Öğrenciye verdiğimiz eğitimi gözlemleyebiliyoruz. Bununla birlikte öğrencilerin büyük bir bölümü bilgisayara karşı çok ilgili ve hevesliler ilgili olmaları sonucunda sizi her şeyinizle örnek alıyorlar ben kendi okulumda böyleyim. Onlara vermek istediğiniz her şeyi verebiliyorsunuz. Okuldaki öğretmenlere faydalı olabiliyorum. Aşağı yukarı bunlar

10- Sevdiğim en büyük yönü insan yetiştirmek. Bilgisayar alanında faydalı olabilmek çünkü bilgisayar yanlış algılanıyor. Oyun aracı olarak veya boş zaman değerlendirme aracı olarak algılanıyor. İnsanları faydalı yönlere sevk etmeye çalışıyorum ama bilmiyorum ne kadar faydalı olabiliyorum. Bunun dışında öğretmenliği meslek anlamında çok seviyorum. Öğrencinin sevdiği öğretmeniyle dersi iyi geçer belki benimde öyle olduğundan derslerim iyi geçer. Diktatör bir öğretmen değilimdir. Belki bilgi olarak eksikliğim var ama insan yetiştirmeye daha çok önem veriyorum. Ama her durumda onura etseler çok mutlu olacaklar

11- Evet severek yapıyorum. En başta doğasını bilgisayarı seviyorum. Öğrencilerimin gözlerinde bilgiyi öğrenmiş olduğu ışıltısını görmek mutlu ediyor beni. Öğrencinin öğrenme isteği motive ediyor beni. Dolayısıyla kendime bir şeyler kattığını hissediyorum

12- En başta çocukları ve insanlara bir şeyler anlatmak hoşuma gidiyor. Tatili var bol miktarda

13- Çocukları seviyorum öğretmeyi seviyorum. İşte bilgimi paylaşmayı seviyorum. Bir yıl lisede çalıştım 3. yıldır iö. deyim. Teknolojik olup her zaman geliştiği için seviyorum yani standarda bağlamıyor bizi sürekli araştırmaya yönlendiriyor. Sürekli yenilenmeyi de seviyorum. Tabi buna mecbur olsam da tam takip yapamıyorum. Bazı konularda çocuklar bizden ilerde. İlk önce eğitimlerini önemsiyorum sonra diğerlerime sıra geliyor derste nasıl kullanılır diye. Dersim uygulamalı olmasını seviyorum çocukların çok rahat olması kendilerini çok rahat ifade edebilmeleri istekli olmaları. Bir fen bilgileri dersine bu kadar istekli değiller ama. Bunlar büyük avantaj hazır geliyorlar. İstekli bir gruba ders anlatmak çok daha zevkli. Ne versen alıyor.

14- Bilgisayar dersini seviyorum. Bir insana bir şey öğretmek, ders dışında öğrencilerin gelip konu hakkında bir şey sorması yani istekli olmaları.

15- Öğrenciyle iletişim halinde olmak insanlara bir şeyler anlatmak çocukları seviyorum çok. Tatil imkânları çok güzel.

16- Pek çok cevabı var bunun. o alanda yüksek lisans yapıyor olmam. böte mezunu olarak bilgisayar ortamını öğretim ortamına aktararak tasarladık. Bunları lisede çalıştığım ortamda uygulamak, öğrenciyle çalışmayı sevmek. Uygulama olarak öğrendiğim birçok şeyi öğrencilere aktarıyorum. Özellikle seviyesi düşük olan öğrencilere daha faydalı oluyor. Atölye ve mikro işlemciler dersinde ve özellikle donanım dersinde daha verimli oluyor.

17- Çocukları sevmem olumlu oluyor. Beni sevmeleri ile ilgili bir problem yaşamıyoruz genelde seviyorlar hep bilgisayardan ötürü genelde hep ilgililer. Laboratuar ortamını seviyorum.

18- Öğretmenlik açısından öğrencilerle birlikte olup bir şeyler yapmak insanı heyecanlandırıyor. Öğrencinin bir şeyler öğrendiğini görmek onlara bir şeyler anlatmak hoşuma gidiyor. Bilgisayar açısından diğer dersler gibi boş gelmiyor öğrenci karşınıza. Genelde her konu hakkında fikir sahibi olan çok öğrenci oluyor. Bir de onların derse olan heyecanı beni mutlu ediyor. formatör olduğumdan dolayı artık derslere girmiyorum daha çok rehberlik açısından bakıyorum. Öğretmenliği özledim daha güzelmiş.

19- En baştan beri bilgisayarı sevdiğimden yani bilgisayarla iç içe olmak. Bilgisayara karşı olan ilgim ile severek çalışıyordum formatörlükle daha da çok seviyorum şuan.

Sadece öğretmenlik yaparken eski Windows 98 le uğraşmaktan derse yoğunlaşamıyordum bile. Eski makineler olduğundan dolayı toplaması bakımı her şeyi zordu. Bunlarda bilgisayar öğretmenini zora sokan şeylerdi. teknolojinin gelişmesi ile birlikte bizim sektörümüz de payına düşen, aldı bizlerde rahatladık bu sayede. Mesleğimizi de bu sayede daha çok severek yapıyoruz. Her okulda bizlere ihtiyaç var yani gereksiz branş değiliz

20- Bir kere öğrencileri çocukları çok seviyorum..başka bir iş yapamazdım zaten.bir çok öğretmen bilgisayarı açmayı bilmezken biz mesleğimizden ötürü teknolojiyi takip ediyoruz.öğrettiklerimi öğrencilerin yaptıklarını gördükçe de mutlu oluyorum.verdiğim şeyi aldıklarını görmek beni çok mutlu ediyor.bir sınıfta birkaç öğrenciye bile ulaşabilirsem ne mutlu bana derim.çocuklara değişik resimler sunumlar yaptırıyorum böyle güzel şeyler ortaya çıkınca güzel oluyor.

- **Sevmediğiniz yönleri ile ilgili örnekler verir misiniz?**

1- * Bu koşullar altında kendimi çok fazla ifade edemiyorum

(Becerilerimi, hünerlerimi sergileyebileceğim çok fazla bir ortam yok)

* Öğretmenler belli bir kalıp içinde yaşıyorlar bunun dışına pek çıkamıyorlar,

(Bu kalıpların dışına çıkmak isteyenlere çok fazla şans verildiğini düşünmüyorum)

* Teknik donanım imkanları olarak çok yetersiz, bilgisayarların yenilenmesi gerekiyor (Okulun finansal kaynakları yetersiz, ilk geldiğimde bütün bilgisayarları söktüm kendim yaptım, ucuz parçalar bulup almaya çalıştım. Bilgisayarları yeni sistemlere adapte etmeye çalıştım ama birçok yazılımı kullanamıyorum çünkü hard diskleri çok yetersiz)

2- Öğrenciler sınıftan çıkmak istemiyor (derse girerken çok güzel)

* Ders saatinin 1 saate düşmüş olması

3- İlköğretimde çalışmanın zorlukları (öğretmenlerin sınıflarında kullandıkları donanımları ile biz uğraşıyoruz, dersten arta kalan vakitte vakit ayırıyoruz), yoğun geçiyor teneffüse çıkamıyorum, okulda formatör yok, olmayı düşünüyorum çünkü zaten formatör gibi görev yapıyorum, maddi beklenti, özlük haklarının düzeltilmesi (10'a 1 yıpranma payının 7'e 1'e değişmesi)

4- Bir şey yapamıyorsunuz ki! Haftada bir saat bir ders bile veremiyorsun. Öğrenci hatta kim ne derse desin yani tartışmaya da girebilirim. Bir öğrenci not korkusu

yoksa derse adapte etmek imkânsız bir olay. Bu öğrenciler derse laf olsun diye girip çıkıyor çünkü öğrenciler benim ilköğretimden amacım bilgisayar öğrenmek değil ki diyor. Şöyle bir gerçek var bakın normalde bize verilen eğitim öğrencilere de verilse öğretmenliğinde aşığı olunur. * bir kere uygulama yok onu söyledim. Yani üniversitedeki uygulama ile buradaki uygulama çok farklı bir şey. Onun dışında eğer okulda bilgisayardan anlayan ikinci bir kişi yoksa dersin ortasında başka bir hoca çağırır Messenger'da şunu yapamadım nasıl olacak ağ planını değiştiremedim değiştirsene hoparlörden niye ses çıkmıyor dersin ortasında çağırıyorlar zaten 40 dakikanın 20 dakikasını aşağıda geçiriyorsun. Geriye bir şey kalmıyor ki daha. Gelmiyorum da diyemezsin dediğin takdirde bir gün işin düşer müdüre oda sana ters davranır oturup kalırsın sonra olay bundan ibaret. Ama şöyle bir şey var bilgisayar öğretmenliğine yeteri kadar saygı duyulursa yani bir matematik öğretmeni veya fen öğretmeni kadar onlara önem verilmiyor. Ama bu okul idaresinin değil milli eğitimin suçu.

5- Sınıf ortamının istediğim gibi olmayışı ve bunu değiştirememem (ders sırasında karşılaşılan teknik sorunlar, dersin 1 saat olması, çocukların derse hazır gelmemesi- evlerinde bilgisayar olmamasından dolayı-, çocukların dersi algılayışı)

* Tek derse düştüğü için küçük okulda iseniz ek ders geliri azalıyor

* İdare programınızı parçalayıp 5 güne dağıtıp motivasyon bozukluğuna neden olabilir (idareye bağlı)

6- Okulda sürekli teknik servis olarak gözükmek ve mecburen her törende görevli olmak. Sınıfların kalabalık ve bilgisayarların az olmasından dolayı arıza yapan bilgisayara hemen müdahale ediyorum çünkü teknik servise haber versem bir gün sonra anca gelebiliyor ee akşama kadar dersim var mecburen ben yapıyorum

7- Özellikle şuanda değil de ilk senelerde teknik servis gibi gözükmek. Bunu benim yönlendirmelerimle aştık biz. Mesela okulun anlaşmalı olduğu bir firma var. ben gene elimden geleni yapıyorum ufak tefek şeyleri hallediyorum. Onun dışındaki şeyleri onlara yönlendiriyorum. Bilgisayar kullanmak kolay aslında okulda arkadaşlar işte yazıversek yapıversek diye bana geliyorlar. ama üşeniyorlar sanırım onlar. Hayır diyebilmeyi öğrenmek gerekiyor her şeye tamam dersek altından kalkılamıyor belli bir süre sonra. Uygulama dersinde çok zor oluyor. Çünkü sınıflar

kalabalık bir bilgisayara iki bazen de üç kişi düşüyor herkes anlamıyor dersi derste o zaman. Bide gürültü çok oluyor

8- Bilgisayar ders saatlerinin az olması haftada 1 saat olduğu için problem oluyor.

9- Beni bilgisayar tamircisi olarak görmeleri. Hal hatır sormadan benim bilgisayarımın şusu bozuldu soruları geliyor. Gecenin bir vakti bile beni arayıp sorunu telefonda çözmeme beklemleri. Çok can sıkıcı gerçekten sevmediğim değil de zor olan yönü sürekli teknolojiyi takip etmek zorunda kalıyoruz. Çevremden bir adım önde olmam gerektiğini biliyorum. Bütün konulara yetişmek her zaman mümkün olmaya bilir. Çok geniş bir alan çünkü. Bilgisayar öğretmenin çok geniş bir kavramı var.

10- Öğretmenler arası çekişmeleri sevmiyorum. Çalışmak istediğin zaman otur aşağı diyorlar. Modüler eğitimi biliyorsunuzdur ben Foça'da 1hafta görevlendirildim. Burada ooh Ankara'da 2 hafta tatil yaptılara çıktı ismim. İnsanlarımız gerçekten tembel diye istemediğim bazı noktalarda da ben çalışıyorum. Donanımsal eksiklikler çok oluyor. Öğrenciler arasında değişse de genelde bu dersi msn olarak algılıyorlar. Ders anlatıyorsunuz 30 kişilik sınıfta beş kişiyi asla oyun oynamaktan vazgeçirtemiyorsunuz. Bilgisayarın yanlış tanınması diyebilirim.

11- Branşımın teknolojiye çok açık olmasından dolayı en son gelişmeleri çok iyi takip edemiyorum.

12- Mesleğimizden farklı olarak yani bilgisayar tamircisi olarak gözüktüyoruz.

13- Teknik servis muamelesi görüyoruz. Okuldaki bütün angarya işler bütün bilgisayar işleri, bozulan bilgisayarlar yazılması gereken yazılar. Yanı hem memursun hem teknik servisin öğretmenin dışında her şeysin. Bir diğeri de daha bilgisayar dersinin ders olarak algılanamamış olması. Gereksiz görülüyor. Sorumluluğu çok fazla o kadar bilgisayarın zimmetimizde olması okulun tüm bilgisayarları arızaları özel bilgisayarlar bitmiyor zaten. Ders boyunca çocukları çok fazla takip etmek zorundasınız.

14- Bir saate düşmesi eğitimin bozulması. Öğrenciler dersi oyunmuş gibi algılıyorlar. Bir şey anlatacağın zaman bunlar bizim işimize yaramaz gibi sözler sarf ediyorlar. Bilgisayar dersini hep oyun olarak görüyorlar. Not da vermediğimiz için ders olarak algılanmıyor.

15- Memuriyet zihniyetine kavuşmuş insanlarla çalışmak zor oluyor. İnsanlar memur olduktan sonra kendilerini geliştirmeme yolunu seçiyorlar. Veya geliştirmeye karşı olumsuz bakıyorlar. Belli bir yaşı da aldıktan sonra bu insanlarla diyalog kurmak zor oluyor. Bu beni de çok etkiliyor ben bu okulun format öriyüm. Bir şeyler vermeye çalıştım zaman bu insanlara anlamamak için ısrar ediyorlar. 40 yıllık sistemi neden çöpe attıklarını anlamadıklarını söylüyorlar. Genç öğretmenler de şu gibi problem oluyor mesleği tatil yönünden tercih edenlerde oluyor. Yönetimin yönetim işini bilmiyor olmaları. Gerektiğinde öğretmenleri desteklemiyor olmaları. Derslerde anlatacağınız her şeye karışılıyor belli bir noktadan sonra. Öğrenciler üzerinde yapacağımız belli bir etkinlik için hemen inceleme başlatıyorlar.

16-Yok

17- Dersi seviyorlar ama ciddiye almıyorlar pek. Arasında uçurum var yani. Bizi çok öğretmen gibi görmüyorlar. Biz buradan sorumlu bir insanmışız gibi. Ekstra işleri çok var. Başka bilgisayarlar var. Devamlı sorun çıkaran bir cihaz olduğu içinde sorunlar bitmiyor. Başka arkadaşlar rica ediyorlar ben de gönüllü olarak baktığım oluyor okul içinde.

18- Ders sayısının yetersiz olması iyi olmadı ayrıca teknolojiye her zaman açık olması çok önemli. Bilgisayarların eski olması sürekli yenilenmemesi. şuan yenilense bile 3-4 yıl sonra tekrar eskimesi. Bunlar bilgisayar öğretmeni açısından çok büyük sıkıntı. Mili eğitim her okulun gelişmesi için elinden geleni yapıyor ama ne kadar yetiyor. Yani olanaklarımız kısıtlı bu nedenlerden çok büyük dezavantajlarımız var. Yeni bir şey yapmaya çalıştığınızda teknoloji karşınıza çıkıyor. Sürekli güncellenmesi gerekli.

19- Herhangi bir öğretmen arkadaş bilgisayarda bir iş yapmak istediğinde getirip bana veriyor. Ben sadece size yardımcı olayım göstereyim sizde yapabilirsiniz dediğimde olmuyor. İşleri bana yıkmaya çalışıyorlar. Sevmediğim yönü bu. Zaten bu bölümün amacı öğretmen ve öğrencilere yardımcı olmak ama bizi şuanda bilgisayar angarya işleri yapan gözüyle görüyorlar.

20- Mesela okulun bütün karnelerini ben hazırlıyorum. Bu benim görevim değil normalde ama diğer arkadaşlar bu benim görevmiş gibi görüyorlar. Yapacaksın tabi herhalde gibi bir yaklaşım var. Kimin bilgisayarında bir problem varsa hemen dersten çağırıp beni yani teknik servis gibiyim. Zaten alt yapımız teknik servislige

müsait değil bu sefer de başa çıkamadığım aksaklıklar olabiliyor. Donanım diye bir şey görmedik. Başımıza gelen arızalar veya araştırmalarımız kadar öğrenebildik. Genelde hep teorikle uğraştık yani. Okul olarak çevresel faktörler iyi değil öğretmenlere sahip çıkılmıyor burada. Disiplin zayıf. Okul başında eksik öğretmenle başladık gelen kaçıyor hemen. Ders açısından da fazla teknolojik hissediyorum ara sıra sanki hep takip edemeyecekmişim gibi geliyor. Matematik öğretmeni yıllarca aynı konuları anlatıyor öğrencide sıkılmıyor. Maddi harcama alanları yok. Bizim için tamamen maddiyata dayanıyor o da maaşlarımızla ne kadar mümkün tartışılır. Önce ben o teknolojiyi kullanayım ki çocuklara anlatayım.

3. Mesleğe başladıktan sonra hangi konularda acemilik yaşadınız?

1- İlk yılda çok acemilik yaşadım, bilgisayar donanımı ve programlama konusunda çok yetersizdim, acemi olduğumu hissettim, donanımdan hiç anlamıyordum bilgisayarlar arızalı diye kenarda duruyordu ben dokunamıyordum, sonra zamanla yavaş yavaş öğrendim, bilenlere bakarak, bilenlere sorarak, internetten araştırarak falan kendi kendimi yetiştirdim.

* Öğretmenlikte sınıf hakimiyeti konusunda acemilik yaşadım, ilk yıl baya zor olmuştu. Belli bir formasyonla geliyorsun ama bazı şeyler yaşanmadan öğrenilmiyor.

2- Hiçbir konuda sıkıntı yaşamadım. Önce programlamayı bitirdim, sonra formasyon aldım BÖTE mezunu oldum ikinci öğretimde okurken bir yandan da çalıştım, Kafkas üniversitesinde çalıştım Çanakkale’de de çalıştım, özel sektörde çalıştım o yüzden sıkıntı çekmedim hiç.

3- Yönetmeliklerle ilgili acemilikler (genelgeleri takip etme, yorumlama), yoksa annem babam da öğretmen olduğu için eğitim işinin içinde olduğumuzdan o konuda pek sıkıntı çekmedim, okulda öğretilenle aslında mesleki yaşantımızdaki ortam farklı, bu bakımdan okulda öğretilenler yetersiz. Öğrencilere nasıl bilgisayar öğretileceği ile ilgili bir şey görmedik mesela.

4- Bir kere uygulama yok onu söyledim. Yani üniversitedeki uygulama ile buradaki uygulama çok farklı bir şey. Onun dışında eğer okulda bilgisayardan anlayan ikinci bir kişi yoksa dersin ortasında başka bir hoca çağırır messenger’da şunu yapamadım nasıl olacak ağ planını değiştiremedim değiştirsene hoparlörden niye ses çıkmıyor dersin ortasında çağırıyorlar zaten 40 dakikanın 20 dakikasını aşağıda geçiriyorsun. Geriye bir şey kalmıyor ki daha. Gelmiyorum da diyemezsin dediğin takdirde bir gün

işin düşer müdüre oda sana ters davranır oturup kalırsın sonra olay bundan ibaret. Ama şöyle bir şey var bilgisayar öğretmenliğine yeteri kadar saygı duyulursa yani bir matematik öğretmeni veya fen öğretmeni kadar onlara önem verilmiyor. Ama bu okul idaresinin değil milli eğitimin suçu.

5- * Sınıf yönetimi

* Laboratuvar yetersizlikleri

* öğretmenlerle ve idare ile iletişim

6- Ast üst tartışmaları yasadım müdürle kaymakamla tartıştığım zamanlar oldu. iö. de başladığımdan kolay oldu ağır bir müfredatım yoktu zaten ama liseye geçince zor oldu yazılım dersleri zor oldu o zamanlarda zorlandım. İşimi tek kolaylaştıran şey öğrenciyle kurabildiğim iyi ve kolay iletişimdi. Sınıf yönetiminde iö. daha zor lisede daha iyi yaşları daha büyük bu olguluğu yaşıyorsunuz zaten

7- Derse ilk girdiğinde anlıyorsun hiç bir şeyin anlatılanlar gibi olmadığını. Acemilik oluyor muhakkak. Sınıfa hakimiyet zor olabilir, mesela çok yaramaz sınıflarda falan. Ama kendine göre yöntemler geliştirerek hallediyorsun. İdare ile ilgili konularda biz bilgisayar öğretmeniyiz ama o sizi teknik servis olarak kullanıyor. Normal kadrom lisede görevlendirmeye i.ö.deyim üç ay kadar lisede çalıştım ozamanlarda programlama dilleri dersini evde kendim çalışıp gidiyordum anlatacağım için.

8- Mesleğe başladığım zaman çocuklarla iletişim kurmakta acemilik yasadım. her türlü çocuk çıkabiliyor insanın karsısına öğrencilerle kaynaşma problemi oldu bu ilk anda yaşansa da her zaman karsımıza çıkan bir problem gerçi öğretmenlikle ilgili çok büyük problemlerim olmadı ilk kız meslek lisesinde göreve başladığımdan dolayı herkes cana yakındı mesleki bilgi açısından problemlerim oldu meslek lisesinde basta müdüre hanım ve arkadaşlar çok yardımcı oldu sonraki i.ö okullarında kendi kendime yardımcı oldum pek fazla yardım eden olmadı tek bilgisayar öğretmeni olduğum içinde hep öyle denk geldi kendi kendime piştim.

9- Mesleğe lisede başladığımdan dolayı sınıf yönetimi konusunda acemilik yasadım. Herkes bu konuda basta gevsek oluyor sorun yası sonrada toparlıyor.

10- Mezuniyet sonrası ilk atamalarda sıkıntılar yaşadım meslek lisesi olunca. Tabi biz eğitilirken ilk ve ortaokulda derslerin bilgisayar destekli işlenmesinde küçük yazılımlar ile destekçi olacaksınız yine bilgisayar derslerine girecektik. Bize anlatılmayan epey bir şeyi kendimiz öğrenerek aktardık. Bilgisayar dersi hiçbir

okulda yerleşmemişti. Alışıla gelmişin dışına çıkılması gerekiyordu bu yüzden idarecilerle anlaşamadığım zamanlar çok oluyor. Mesela Okula yeni laboratuvar için bilgisayarlar aldırıldım. Bu sefer bana tamamen bilgisayarçı gözü ile bakıldı. Bir matematik bir fen öğretmeni dersin her şeyini bilebilir. Ama bu bilgisayar öğretmeni için geçerli bir şey değildir kesinlikle e sen bilgisayarçı değimlisin bilirsın yaparsın gibi laflar çok duydum. Staja gittiğimiz okullarda yazılımlara bakmam gerekiyordu müdür bey çok iyi olur 2 3 yıl oldu geleli halen kutuların içinde duruyor demişti. Bir baktım günü geçmiş yazılımlardı. Ben stajda ilek çalıştım staj boyunca bilgisayara dokunmayan arkadaşlarım oldu.

11- Öğrencilikteki staj dönemim çok iyi geçmemişti. Öğrencilerle birebir ilgilenme ve ders anlatma imkânım olmamıştı. Mesleğe de çok hazırlanmış olarak başlamadım. Sesimi kullanmakta sorunlar yaşadım. Boğaz ağrılarım oldu. Tiyatroda yaratıcı drama kursları ile sesimi açtım. Bilgisayar laboratuvarların donanımsal eksikliklerini yaşadım.

12- Genelde hiçbir konuda problem yaşamadım. Bilgi ve diyaloglarım çok iyiydi. Tüm törenler ve okuldaki bilgisayarlı işler benden soruluyordu.

13- İlk acemilik sınıf idaresiyle dediklerimi yaptırımıyordum ilk 1–2 ay sınıfa. İlk adananın ilçesindeydim. Oradan da buraya gelince gene. Orasının çok pasif buranın çok aktif öğrencileri çünkü o çok zor oldu benim için. Aman aman bir acemilik yaşamadım çünkü yaptığım işi çok severek yapıyordum.

14- Bizim bölümümüz teknik açıdan yeterli değil. Format atmayı bile göstermediler nerdeyse bize. Donanım açısından eksiklik yaşadım.

15- Pek acemilik yaşamadım. Sadece özlük haklarımızla ilgili, onlar zaten öğretiliyor ama siz onları kavrayıncaya kadar insanlar sizin üstünüzden bayağı bir geçiniyorlar. Kendi adıma pek bir sorun olmadı.

16- İlk 1,5 yıl denizlide i.ö. de başladım sonra liseye geldim. Öğretmenlikle ilgili tecrübelerde diyeyim. Ders anlatımı konular dışında yani acemiliklerim oldu. Derse giriş çıkışta öğrencileri kontrol etmede zamanla olacak şeyler sonuçta. Mevzuatla olan işler hepsini zamanla öğrendik.

17- Okulun idari işlerinde çok büyük sıkıntı oluyor. Törenler gibi işler çok zorladı. Nöbet konuları. Öğrenci tavırlarında çok acemilik yaşadım. Sert olamıyorum. Sonra öğrenciye nasıl davranacağınızı biliyorsunuz.

18- Ders bakımından sınıfların çok kalabalık olması bilgisayar başına 2 kişi düşmesi, bilgisayarların eski olması, yeni bir şeyler yapamama ilk acemilik konularımdı. Öğretmenlik ve sınıf yönetimi konusunda hiç sıkıntı yaşamadım. Müdür ve yardımcıları konusunda ben kendimi şanslı hissediyorum. İdari mevzuat rehberlik konularında da sıkıntım olmadı. Sınav ders notu gibi yoklama gibi konularda idareden yardım aldım. Staj yaptığım okulda bu çevrede olduğu için ve de o okuldaki durumla burası da aynı olduğu için rahat başladım. Stajın çok büyük etkisi oldu. Öğretmenler bilgisayar konusunda eksik olduklarından dolayı sene başı ve sene sonlarında daha çok olan bilgisayar işlerinde yardım isteyen çok oldu. Beklenti çoktu bu konuda artık ben gösteriyordum nasıl yapılacağını yapıyorlardı. Bu işler rica ile emri vaki olmadı zaten. İdarenin de bilgisayarı iyi kullanabilmesi beni rahatlattı.

19- Bilgisayar bakımından hiçbir problemim yoktu ama öğretmenlik özlük işleri bakımından yani mevzuat konusunda acemilikler oldu. İlk başta öğrencilerle ilgili diyalog konusunda acemilik oldu kısa süre içinde hallettik bunu da.

20- Sınıf yönetimi disiplin konusun da acemilik yaşadım. İlk atamam burası 4 yıldır bu sorunu herkes yaşıyor aslında. Ders anlatımında heyecanlıydım çok zamanla geçti.

- **Bunların üstesinden nasıl geldiniz?**

1- Benim yaşadığım öğretmenlerden yardım görmüyorsunuz kesinlikle, sanki ıssız bir adaya bırakılıyor sen yolunu buluyormuşsun gibi oluyor. Kendi yolunu başka örneklerle bakarak buluyorsun. Başkalarını gözlemleyerek kendi kendime attım bu acemiliği, ilk iki yılda o acemiliği atmıştım üzerimden.

2- ---

3- Çocuklara yaklaşım konusunda daha tecrübeli olanlarla konuştum ama bilgisayar dersi konusunda ise daha deneyimli bilgisayar öğretmeni olmadığı için akıl danışılacak kimse yoktu, daha çok kendi kendime.

4- Kendi kendinize yeri geliyor kendi büyüklerinizin yaşadığı problemleri dinliyorsun. Başka arkadaşlarının yaşadığı problemleri dinliyorsun sonra demek ki tek problemi yaşayan ben değilmişim diyorsun ve sizden daha deneyimli olan kişilerin deneyimlerinden yararlanarak işin altından kalkıyorsun yani usta çırak olayı.

5- Zaman, zaman, zaman. Üniversite bilgileriniz, karakteriniz ve sahip olduğunuz her şey zamanla sorunlarla ve güzelliklerle karşılaşınca yerini buluyor. Kendiniz birebir

yardımsız üstesinden gelebiliyorsunuz. Ben hep tek başıyım. “Pişmek” kelimesi yaşandı.

6- Nasıl davranacağınızı bilmeniz gerekiyor karşınızda kaymakamda olsa öğrencide olsa giyim kuşam davranış ve nasıl konuşacağınızı öğreniyorsunuz. Bu sayede ast üst tartışmalarını hallettim. Okul ortamında değil kendi kendime tecrübelendim. Ders konusu da bir tarih edebiyat matematik gibi değil size yardım edecek bir kişi olmuyor. Kendi başınıza mecburen öğreniyorsunuz. Öğrenciyle de karşılıklı birbirimizi tanıdıktan sonra rahat oluyor. Ben bir sınıfın 27 saat dersine giricem örneğin.

7- Kendine göre yöntemler geliştirerek hallediyorsun

8- Basta müdüre hanım ve arkadaşlar çok yardımcı oldu sonraki i.ö okullarında kendi kendime yardımcı oldum pek fazla yardım eden olmadı tek bilgisayar öğretmeni olduğum içinde hep öyle denk geldi kendi kendime piştim

9- Bunların üstesinden tek ve sürekli aynı davranışı gösterdim. Bir dönem içerisinde bu yoluna koydum. En yüksek sorunu meslek lisesi öğrencileriyle yaşadım. Kız meslek lisesinde hiç böyle bir sorun yaşamadım.

10- Kıdemlilerden yardım aldım. Özellikle teknik eğitim çıkışlı bilgisayar öğretmenlerinin yanlarına gidip onlardan kaynak edindim. Ayrıca kendi mezun grubumdaki arkadaşlarla görüşüp yardımlaşık. Bazı noktalarda kendi kendimi geliştirdim. İdarecilerle problemler hala devam ediyor aşılamadı. Okullarda donanımsal eksiklikler tamamlanıyor. Laboratuvarlar belli aralıklarla değiştirilip iyileştirilmeye çalışılıyor. Çözebildiğimiz noktaları bu şekilde çözdük çözemediğimiz noktalarda biz düzene uyduk.

11- Bu donanımsal arızaları çözdükçe rahatladım. Okulun formatör öğretmeninden ve arkadaşarımdan yardım alarak bunların üstesinden geldim. Meslek lisesinde başladığımdan dolayı zor oldu. Diğer arkadaşarımla konuştuğumda aynı sıkıntıları çektiklerini söyleyince rahatladım.

12- Genelde hiçbir konuda problem yaşamadım

13- Sınıf idaresini sorununu kendi kendime aştım çocukları tanıdıkça öğrencinin psikolojisini araştırdım. Ben dersimi işler giderim mantığı olmadı ben dersi daha güzel daha sevdirek nasıl işlerim diye düşündüm. Onlarla hep konuşmaya çalıştım. Ceza ve ödül olayını çok fazla kullandım. Ceza bilgisayar kullanmama, sınıf

temizliği ile ilgili. Ödül olarak ta oyun hiç oynatmam normalde işte 5 dakika oyun veya internet. Bunları normal de yaptırmıyorum diye ödül oluyor. İlk başta tüm bilgisayarların bakımı arızalarını düzenini kendim ayarladım. Hizmetçi bile yardım etmedi. Ama eski müdürüm onurlandırmayı biliyordu destek veriyordu

14- Kendi görevimi yerine getirdim ve kendimi geliştirmeye çalıştım.

15- Tecrübe sahibi olduktan sonra bunlarla ilgili sorunlarımda kalmadı. Bakmak gerektiği yeri biliyorum yani.

16- Mevzuatı okuyarak, diğerlerinde farklı yöntemler deneyerek üstesinden geldim. Kendi kendime ve diğer arkadaşlara danışarak ta oldu. Okul içindeki arkadaşlardan hemen hemen hiç yardım görmedim.

17- Okulda çok yardımcı oluyorlar. İdareciler yapmadım diye suçlamıyorlar. Ama öğrencilere nasıl davranılacağı konusunda yardımcı olunmuyor o zamanla olan bir şey. Hangi öğrenciye nasıl davranılması gerektiğini çözüyor insan.

18- İdarenin kendi işini yapabilmesi bana yardımcı olması demek oldu. Öğretmen arkadaşlardan yardım almadım. Rehber öğretmenin yardımı oldu. Okulların sistemini bilmemden dolayı rahattım gerçekten. Hatta bazı arkadaşlar sen 3-4 yıllık öğretmen gibisin dedikleri olmuştı.

19- Öğrencilerle teneffüslerde boş zamanlarımda bire bir özel olarak konuştum rehber öğretmenleriyle konuştum. Bu şekilde kendi kendime üstesinden geldim. Yönetimle aram iyiydi. Benim annem ve babamda öğretmen olduklarından öğretmen arkadaşlarla sıkıntılar yaşamadım. Ama bu arkadaşlardan da bir destek görmedim.

20- Kendim yaşayarak yardım almaksızın hallettim. Alıp bir öğrenciyi disipline versen idareye sevk etsem yani nu benim yönetim disiplin kurallarımı sıfırlar. Böyle bir şey hiç yapmadım zaten. Bilgisayarla bir sorun olduğunda da kendim araştırmalarımla çözüyorum. Sınıf yönetiminde birinden duyduğun tarz işe yaramıyor bence. Aynı sınıfa matematikçinin uyguladığı tarz ile susturabilir aynı yöntemle ben susturamayabilirim. Kendin yöntemini kendin bul kendi öğrencini kendin yarat yani. Kağıt üzerinde ilk yıl danışmanım vardı ama kağıt üzerindeydi. Nöbetlerde bir defter olup onu imzalayacağımı bile tesadüfen öğrendim. İlk yıl karne doldururken derslere girmeden akşamlara kadar karneleri yazıyordum. Ek derse ilave olamaz mı dedim bunlar bana ellerinde olmağını söylediler. Sonra kurslara gittim geldim ki öyle hakları bile yokmuş beni çalıştırmaları için. Bunun üzerine eski

müdürümle tartışmam oldu. Değişik konulardan iş vermeye hesap sormaya başlayıp sıkıştırdılar. Müdür gitti ama huzurum kalmamıştı artık. Halen de huzurum yok. Mevzuatla okullardaki işleyişleri bilmediğimden yararlandılar resmen.

4. Çalıştığımız okulda bilgisayar öğretmenini;

e. Öğrenciler nasıl algılıyor?

1- Sözleşmeli öğretmenlerin bu mesleğe çok zarar verdiklerini düşünüyorum. Özellikle BÖTE mezunu olmayan öğretmenlerin, formasyonu olmayan öğretmenlerin, yeterli bilgisayar bilgisi olmayan öğretmenlerin gelip sadece oyun amaçlı öğrencilere bilgisayarları kullandırmaları öğrencilerde bilgisayar dersine ve bilgisayar öğretmenine yönelik olumsuz bir algının oluşmasına neden olduğunu gördüm kendi okulumda. Öğrenciler sadece bilgisayar dersine girip oyun oynamak istiyorlardı, başka şekilde kullanmak istemiyorlardı. Bilgisayar öğretmenini yazı yazdıran (deftere not aldırın) oyun oynatan biri olarak görüyorlardı. Ama şuan farklı: teknoloji konusunda tüm soruları sorabilecekleri biri olarak görüyorlar, teknoloji konusunda bilgi kaynağı olarak görüyorlar. Algıları çok iyi olan, ilgili çocuklar var onlara bir şeyler vermek beni çok mutlu ediyor.

2- Bilgili, teknolojiyi iyi bilen, eğlenceli

3- Buradaki çocukların çoğunun evinde bilgisayar olduğu ve kullanmayı bildikleri için bilgisayar dersi buradakiler için pek bir şey ifade etmiyor, ders işlemek istemiyorlar. Cazip gelmiyor o yüzden de internet konusu üzerinde yoğunlaşıyorum,
* Manisa'da bilgisayar dersi oradakiler için daha cazipti, onlar için bir anlam ifade ediyordu (Bilgisayar kullanmayı pek bilmedikleri için, meraklılardı)

* Aramızın iyi olması dersi monotonluktan çıkarıyor, öğretmene olumlu bakıyorlar

4- Öğretmenden öğretmene değişir. Beni çok tuhaf algılarlar. Beni erkek olarak algılarlar bir bayanın yaptığı işten çok erkek olarak görürler.

5- Öğrencilerin gördüğü zaman gözlerinin parladığı bir öğretmensiniz. Çok seviyorlar özellikle dersi. Ama ders süresince pek önemsedikleri söylenemez, bilgisayara kilitleniyorlar.

6- Okulun en çok çalışan öğretmeni işte okulun teknik servisi bütün işlerini yapan öğretmeni. Öğrenci öğretmenlerin bilgisayar soru ve arızalarını da hallediyorum böyle olunca öğrenci diğer öğretmenlerden daha bilgili daha akıllı öğretmen olarak tanıyor bilgisayar öğretmenini.

7- Çocukların bilgisayara bakış açıları genelde oyun üzerine olduğu için oyunu çok sevdikleri için herhalde bizi de seviyorlardır. Evden bilgisayarını getireni oluyor.

8- Öğrenciler beni bilgisayarın her türlü işinden anlayan biri olarak gördüler saygı konusunda temel ders öğretmenlerinin ki gibi değildi 4-5 sınıflar daha çok saygılı oluyorlardı üst sınıflar ise daha çok sınava odaklı olduklarından bilgisayarı çok kale almıyorlardı. Öğrenciler kendi evlerindeki problemlerini gelip bana danışıyorlardı. Çok olur böyle şeyler.

9- Öğrenci en basta bizi kaynak olarak görüyor. Bütün sorunlarını çözebileceğimi düşünüyorlar. Evdeki bilgisayar arızalarını da bana anlatıp çözüm bulduğumuz oluyor. Kısacası bizi kaynak olarak algılıyor. Burası Ticaret Lisesi olduğundan bütün öğrenciler bilgisayarlı muhasebe kullanacağından dolayı daha bilinçli bakıyorlar.

10- Normal öğretmen gibi görüp kişiliğine göre yorumluyorlar. Tabi dersin özelliğinden dolayı genel itibarla sevilen gruptayız.

11- Bilgisayarlı ilgili her türlü işi çözebilecek kişi olarak algılıyorlar. Her türlü donanım ve yazılım problemini çözmemi bekliyorlar. Sordukları sorulardan dolayı bilgisayarı ciddi aldıklarına inanıyorum. Teknolojiye ilgili olduklarından dolayı bu derse de ilgili bakıyorlar. Teknolojiyi takip eden öğretmenimden her türlü bilgiyi alabilirim diye düşünüyorlar.

12- Öğrenciler normal öğretmen olara görüp saygı duyuyorlardı. Öğrencilere sordum ve bilmedikleri konuları anlattım. Bu sayede dersin verimi daha çok arttı. Meslek lisesinde gördüğüm konuları bile anlatıyorum öğrencilerime

13- Arkadaş olarak en başta çünkü onlarla aynı dili konuşuyorum.genelde büyükler çocukların ne söylediğini anlamıyor çünkü.bana gelip msn ile oyun ile sorular sorduklarından daha rahatlar yani.güzel bir dostluk şeklinde paylaşımlar var ama bu olumlu.anlatacak birilerinin olmasından dolayı onların yanlış yapmalarını engelliyor.yanlıştan çok döndürdüğüm olmuştur çocukları..msn de görüştüğüm öğrenciler çoktur.aşklarından bile bahsederler bende yönlendiririm doğru şekilde.ders konusunda müfrede da çok bağlı kalmam onlara ne hitap ediyorsa anlatıyorum.zaten çocuk müfrede daya bağlı kalırsan sıkılır öğretmeninden de sıkılır.

14- Öğrenciler bilgisayar öğretmenini ve dersi çok seviyorlar. Bilgisayar dersini der olarak görmüyorlar kesinlikle. Öğrencileri deşarj edilmesini sağlamak için yapılan bir ders olarak algılıyorlar. Bilgisayar öğretmenini değil de dersi önemsemiyorlar sadece.

15- Geçen sene ben burada bilgisayar öğretmenliğine başladım. Laboratuar yoktu o zaman sınıfta işledik dersleri. Dersler kasım itibariyle başladı. O yüzden ben laboratuarda çocuklarla derse girmedim. Bilgisayar öğretmenine bakış açılarını şöyle yorumluyorum. Öncelikle şöyle düşünüyorum ben bilgisayar dersini öğrencilere sevdirebileceğimi düşünüyorum. Ben geçen sene bilgisayar olmadan derse girdim. Öğrencilerim bilgisayar dersi gelsin diye çıldırıyorlardı. Onlarla bir sürü etkinlikler yaptım. Onlarla sınıf içinde konuştum. Her şeyden önce öğrencilerin konuşmalarına izin veriyorum. Dersi sevdirdim diye düşünüyorum. Ama genel olarak ilk başlangıçta bilgisayar öğretmenlerine nasıl bakıyorlar diye sordun. Bize oyun oynatacak, bizi internette gezdirecek, bir kişi olarak görüyorlar. Ama ben bu dersi öğrencilere aşladıktan sonra benim yanıma geldiklerinde artık oyun kelimesini kullanmıyorlar. Beni öğrenciler artık bilgi kaynağı olarak algılıyorlar.

16- Temel bölüm derslerine giren öğretmenleri olduğu için biraz çekinerek yaklaşıyorlar. Çünkü iö düşünecek olursak biraz bu dersi biraz daha zevk olarak algılıyorlar. Burada zorunlu bir ders olduğu için biraz daha çekingen davranıyorlar. Öğrencinin kişiliğine göre dersi dinlememe, ilgilenmeme gibi sorunlar olabiliyor.

17- Sözleşmeli olunduğu için öğrencilerinde akıllarında gelip gidici olarak görüyorlar. Bilgisayar dersini bir benden dersi gibi görüyorlar belki o yüzden öğretmenin yanında da rahat davranıyorlar. Bir matematik öğretmenine öyle davranamıyorlar. Bir de not yok o çok etkili. Sınav yapıyorum örneğin öğretmenim bu karneye geçiyor mu diye soruyor öğrenci. Not vermemek sıkıntı oluyor biraz. Dersi biraz kale almayabilirler ama öğretmene karşı öyle bir şey yok. Evimdeki bilgisayarda şöyle sorun var nasıl halledebilirim deniyor hemen orada görmeden arıza çözmemizi bekliyorlar. Öğrenciler bana her şeyi biliyor musunuz diye bir soru soruyorlar.

18- Bence bu soruyu 2 ye ayırtmamız lazım. Benden önce ve benden sonraki dönem diye. Kadrolu hiç olmadığından bilgisayar öğretmeni Internet cefa olarak kullanılıyormuş. O kadar alışkanlık olmuş ki öğrencilerde öğrenci derse girer

girmez internete girip oyun oynuyordu. Bu düşüncede olan öğrenciyi bilgisayar dersinin amacını ve gerekliliğini anlaması 2 -3 ay almıştı. Okul dahilinde ki tüm sınıflara anlattım. İlk sene kırıldı biraz. 2. sene geldiğimde zaten herkes artık bilgisayar dersinin de bir tane öğretmeni olduğunu, bilgisayar dersinde yapılması gereken kurallar olduğunu herkes öğrendi. Evde bilgisayarı olan öğrencilerle iletişimim daha kuvvetli. Onun dışında ki öğrenciler bilgisayar dersini bir beden eğitimi dersi gibi görüyorlar ama bana karşı diğer öğretmenlerine nasılsalar bana da öyleler. Yalnız ilk geldiğim sene 2-3 ay beni önemsememe gibi durumları oldu ama sorular da bu düzeldi. Ama ilk geldiğim sene derste önceki olduğu gibi oyun oynatsam internete girseler bana karşıda tavırları böyle olmayacaktı.

19- Bilgisayarla ilgili işleri tamamen bilmesi gereken bir öğretmen olarak algılıyorlar. İlköğretimde tamamen oyun dersi olarak algılanıyor lisede bu sorunu yaşamadım ama. Bilgisayar eşittir oyun. İlk geldiğimde benden önceki ücretli öğretmen ders konusunda çok fazla bir şey öğretmemiş. Bu benim için işimi daha da zorlaştırdı oyundan derse yönlendirmem kolay olmadı çocukları. Powerpoint Excel göstererek bilgisayarın bir ders olduğunu gösterdim. Şuan böyle bakıyorlar.

20- Genelde seviyorlar sempati var. Ama benden önceki öğretmen oyuna alıştırdığında öğrenci ne zaman oyun oynayacağız diye sıkça sorardı. Ben oynamayınca kızıyorlardı kesin. Ama genelde dersi oyun olarak algılanıyor. Bazıları biz hiçbir şey öğrenmemiştik öğreniyoruz artık deyince seviniyorum. Oyun dersi olarak algılatmamak için elimden geleni yapıyorum. Ara sıra mükafat olarak oynatıyorum. Karneye not geçmeyeceğini bildiklerinden dolayı tamamen bırakmış durumda. Bazıları da hevesli olduklarından. Güzel sonuçlar veriyorlar. Bilgisayar hakkında çekinmeden gelip soru sorabilecekleri biriyim gerçekten. Teneffüslerde bile öğrenciyle ilgileniyorum. Değişik sınıflardan öğrenciler gelir projelerini yapmak için. Genel olarak bana saygı var. Bana notum olduğu için saygı duymuyor öğrenci bir şeyler öğrendiği için saygı duyuyor. Zaten notumuz yok.

f. Öğretmenler nasıl algılıyor?

1- Gerçekten bir işin yapıldığı bir meslek gibi görünmüyor bilgisayar öğretmenliği. Çok değer verilen bir meslek gibi değil ama işleri düştüğünde de koşturarak geldikleri biri. Ben bütün bu olumsuz algıları kırmaya çalışıyorum şimdi, onlara seminerler veriyorum.

* Genelde teknolojiyle haşır neşir olan bir eleman gibi göründüğünü düşünüyorum.

* Bilgisayar öğretmenleri genelde çok genç oluyor, bundan dolayı da -yaştan- acemi gözüyle bakılıyor. Biraz daha yaşımız geçkin olsa herkesin bakış açısı daha farklı olur eminim ki. Yaştan kaybediyoruz biraz.

2- Teknik eleman gibi görüyorlar çoğu, öğretmen gibi görüyorlar da. İyi niyetli olmak önemli. Ciddiye alıyorlar. Pozitif olmak, severek yapmak önemli. Ben severek yapıyorum.

3- Teknik eleman olarak görüyorlar, ama ciddiye almıyor

4- Başvuru kaynağı gibi algılıyorlar bilgisayarda bir sorun yaşandığında bana soruyorlar. Yani artık her şey bilgisayar ortamında olduğu için artık bir şekilde ortama giriyorsunuz. İdare de olsa öğretmenlerde olsa bir ortam kuruluyor yani.

5- Bazı ortamlarda özellikle genç öğretmenler oluşumuz ve bilgisayar kullanımının ve bilgisinin yetersiz olduğu ortamlar nedeniyle teknik eleman görülüyor. Bir isteği olan rica eder. Yardımcı olursanız iyi, olmazsanız kötü kişisiniz. Bazı ortamlarda bu sorunlar yaşanmaz. Size yardımcı olurlar.

6- Arkadaşlarda teknik servis gibi görüyor gerçekten bizi. Çok çalışan veya çalışmayan olarak ta algılanıyoruz. lab. ortamında ders verip bırakınca öğrenciyi çalışmayan öğretmende olabiliyoruz. Bölüm olduğu için ders ciddiye almıyor. Okulla bitmiyor bilgisayar çoğu evde var bilgisayar.

7- Teknolojiyle ilgili biri olarak algılıyorlar. Takıldıklarında gelip bir şeyler sorabiliyorlar. Hata geçenlerde tepegöz arızalandı açtılar içini bana sordular bilgisayardan anlıyorum da elektrikten anlamıyorum. Teknolojiden anlayan biri olarak gördüklerinden evlerine fotoğraf makinesi dizüstü bilgisayarı yazıcı alacaklarında nasıl alalım diye sorarlar. Ödevi verip yapın diye bırakınca öğrenciyi derste bazı arkadaşlar ne yapıyorsun böyle diye irdeleyenler oluyor

8- Öğretmenler arasında genç olduğum için tecrübesiz olarak algılanıyordum ayrıca genç olduğum için onların her türlü işini yapacağımı da düşünüyorlar yapmak zorunda olduğumu düşünüyorlar daha doğrusu bu şekilde yaklaşan çok oluyordu.

9- Öğretmenler bizi önemseyip ciddi alıyorlar ve saygı duyuyorlar. Öğrencilerle benzeri yaklaşımlar gösterip beni kaynak olarak görüyorlar. Teknik

servis ve danışman olarak görüyorlar özel bir günde çoğu iş bana kalıyor. İö ve lisedeyken de her zaman bana saygı duyuldu.

10- Bilgisayarın her şeyini bilmesi gereken her türlü işi yapmakla görevli sekreter olarak algılıyorlar genelde ve bu işleri yapmak zorundayız danışılacak kişi değil işleri yapacak kişileriz biz. Ama bir bilgisayar kursu olduğunda sertifikamız var diyip gitmiyorlar ama bilgisayarı da bilmiyor bu insanlar. Birde bilgisayar dersi ne ki bırak oyun oynasınlar veya seninki de ders mi gibi algılıyorlar.

11- Öğretmenlerde öğrenciye yakın algılıyorlar. Her türlü bilgisayar problemini çözebilecek danışman gibi bakıyorlar. Bilgisayarla ilgili ne işleri çıksa bana yaptırmaya çalışıyorlar. Pano yazıları, tutanaklar gibi şeyleri yazıyorum. Bir sekreter gibi. Bu okulda böyle diğer okullarda çözebildikleri noktaya kadar uğraşıyorlarmış.

12- Öğretmen arkadaşların teknik servis gibi görüp danışman olarak kullandıkları oluyor. Sözleşmeli öğretmen olmadığınızı hissettirdiğiniz an sizinde öneminizi anlıyorlar. Benim çalıştığım okulda 3 tane bilgisayar laboratuvarı ve her sınıfta bilgisayar var yani zengin bir okul bu kadar bilgisayarın arızasına yetişemediğimi anlayınca bir toplantı oldu ben bilgisayar öğretmeni olduğumu teknik servis olmadığı söyledim. Öğretmenlerin bilgisayarı bilmediklerini söyleyip bana her şeyi bana pas ettiklerini söyledim. Bir öğretmenin en azından yazı yazıyor olmasını biliyor olması lazım. Bu toplantı bittikten sonra pek bir sorun çıkmadı. Gönüllülük esastır diye yönetim düşünüyor. Öğretmen arkadaşlar ise ricada bulunarak söylüyorlar. Emrivaki değil de müsait misiniz diye geliyorlar. Bende elimden geldiğince yardımcı oluyorum.

13- Öğretmenler direk bilgisayarda yardımcı olarak görüyorlar. Bilgisayardan iyi anlayan sekreter. Çözüm bulacağıma kesin inanırlar. Dersin boş geçmesine de kimse bir şey deniyor yani çok ders olarak görmüyorlar sanırım. Gerekli görmüyorlar sanırım. Ama öğretmeni çok önemli çünkü işleri görülüyor.

14- Bilgisayar dersini öğretmenler bir matematik dersi gibi görmüyorlar tabi. Onlarda pek fazla önemsemiyor.

15- İlk önce tecrübesiz olarak görüyorlar. Çünkü hani daha yeniyiz bu meslekte, bilgisayar dersinde ne yapacaklarını kendileri de bilmiyorlar. Bilgisayar dersinde siz ne yapıyorsunuz diyende çok oluyor. İşlerini yaptırarak bir adam geldi

gözüyle bakıyorlar açıkçası. Ama buda bizim memurumuzun zihniyetini ortaya koyuyor. Nerede nasıl durmanız gerektiğini bilmiyorsunuz. Acemilik sorunu bu olabilir. Ama hiçbir öğretmenin bilgisayar öğretmenine karşı bir kötü yaklaşımı yok.

16- Bazı arkadaşlarımızı teknik servis elemanı olarak görüyorlar okul içerisinde. Sonuçta bilgisayarla ilgili bir sorun olunca ilk başvuru kişi biziz. Ama bu konuda çok fazla sıkıntı yaşamıyorum.

17- Öğretmenler biraz daha tekniker olarak algılıyorlar. Her türlü problemi çözebilecek biri olarak görüyorlar. Mesela yazıcı çalışmıyor, modem çalışmıyor internet bağlantısı yok. Her türlü sorunda başvurabilecek biri olarak görüyorlar.

18- Öyle bir öğretmen kadrosu var ki bütün bilgisayarla ilgili problemleri o öğretmen çözüyor. Ama bu belki öğretmenlerin genel olarak kendi içerisinde oluşturduğu anlayışımıdır onu çözemedim. Mesela Türkçe ile ilgili bir soru olur Türkçe öğretmeni bulunur. Tarihle ilgili bir soru olur tarih öğretmeni bulunur. Bilgisayar konusunda bir iş yaptırılmaları veya başka bir şey sormalarını aşamadıktan sonra sizi sivil memur olarak görebiliyorlar. Ama her işi onlara yapmayacağımızı söylediğiniz zaman onlarda anlıyor sizin öğretmen olduğunuzu. Ama beni şuan bir öğretmen gibi algılıyorlar.

19- Az önce dediğim gibi algılayanlar var memur gibi yani. Tabi her bilgisayar öğretmeni böyle düşündürür bilgilendirirse etrafını bu sorun çözülür yani biz bilgisayar teknolojisinin rehberleriyiz, tabi benim eski okulumda 20 22 yıllık öğretmenler vardı. Bunlar hiç kullanmak istemiyorlardı. Genelde yüzde 70-80 bilgisayarı kullanmak istiyor ama gerisi hiç istemiyor ve bizi hiç bulaştırma sen yapiver sen ediver diye geliyorlar. Bunların kesinlikle bir süreç olduğuna inanıyorum. Herkes bizi istediğimiz gibi görecektir zamanla.

20- Karneleri yazmakla yükümlü kendi işiymiş gibi. Öğrenciyle olan form işlerini yapan da bendim. Kütüphanedeki kaç bin tane kitabın veri girişini yapan da bendim. Yani bilgisayarla ilgili her işi yapan öğretmen, muhakkak halledecek kişi olarak gözükmüyor. Sanki ben uzaydan gelmişim hâlbuki bende onlar gibi bir öğretmenim yani. Tek farkım branşımın bilgisayar olması. Okulumuz çok kalabalık 1200 civarı öğrenci var.tek müdür ve tek yardımcısı var durum böyle olunca yük bana da çok kalıyor.bazı bilgisayardan anlayan arkadaşlar gelip kendi notlarını girdikleri oluyor ama eskileri bilgisayara dokunmak bile istemiyorlar.derse karşı

aman ne olacak diye bir düşünce kesin var.dersimden öğrenci çağırma oluyor.zaten notu geçmiyor gelsin karneleri yazsın anlayış var.

g. Yönetim nasıl algılıyor?

1- Her türlü işe biraz koşturmamız gerekiyor, sorumluluğum çok fazla burada mecburiyet, bilmedikleri için ve danışacak başka kimse olmadığı için. Daha önce çalıştığım okulda da böyleydi, genelde koşturan birisi şeklinde.

2- Yardımcı olan biri görülüyor, bilgili olunca saygı gösteriyorlar. Formatör olduktan sonra bilgi paylaşımı oluyor diğer formatörlerle o da çok iyi oluyor. Herkes bildiğini söylüyor bilgi havuzu oluşuyor.

3-Teknik eleman olarak

4- Yönetimin bana karşı bir şeyleri olmadı. Yönetimde bilgisayar işi daha ciddi olduğu için orda daha çok önemseniyorsunuz.

5- Yönetimin yaklaşımı önemli. Çok basit sorunlar için bile ders veya teneffüste çağrılıp çalışabiliyorsunuz. Her şeyi bilmek zorunda olan kişi olarak görülebilirsiniz. Ya da her bilgisayarı bilen, her bilgisayarı kullanan, bilgisayar doktoru. Ama çalıştığım okulun yaklaşımı çok olumlu. Çok şanslıyım.

6- Bilgisayarla ilgili her şeyi bilmeleri gerekiyor diye görüyorlar bizi. Her şeyi sorabiliyorlar bilgisayarla ilgili yani en son çıkmış bir programda olabiliyor bu soru. Bilmiyorum diyemeyeceğim için işte biliyorum araştırayım öğreneyim diyip öğreniyoruz. .Yönetime kendinizi nasıl gösterdiğiniz önemli. Bilmiyorum diyemeyiz negatif etki oluyor, her törende bilgisayarın olması da orda hemen bilgisayar öğretmenin olması çağırıştırıyor herkese bu yüzdende mecburen törende işi bilen biri olarak bulunuyoruz.

7- Yönetimde teknik servis olarak algılıyor veya yetiş imdat olarak zor durumda kalıncalar aranan eleman oluyorsunuz. Uygulama derslerinde teneffüs yapamazdım. Bir sınıf çıkıyor diğeri geliyor bilgisayarları kapatıp açıncaya kadar vakit doluyordu. O açıdan da bana çok acıyan çok yoruluyorsun diye düşünen arkadaşlarda vardı. Bu sorunlarımızı yönetimden ziyade arkadaşlar daha iyi algılıyor

8- Öğretmenlere nazaran çok farklı algılanmıyordum yönetimde. Yönetimde bilgisayardan anlayan biri daha olduğu için zırt pırt çağrılmıyordum o acıdan rahattım azda olsa bilmeyen idareciler çağırıyor ama pek fazla değil ama olumsuz hiç bir şey hissetmedim şu ana kadar ama olumluda hissetmiyorum nötr

gibiyim. Sınıf öğretmenleri bilgisayarın seçmeli ders olup not verilmediği için kolay iş ne var ki gibi dedikleri olmuştur.

9- Yönetim sürekli elinin altında bulunması gereken biri olarak görüyor beni. Ama hiçbir zaman yönetimle sorunum olmadı. Bana bakış açılarını görebiliyorum

10- Bilgisayarla ilgili yapmamız gereken şeyleri fazlasıyla yapmaya çalışıyoruz. Birde mecburen yapmamız gereken şeyleri çıkarıyorlar karsımıza. Yeni bir cihaz alınıyor arıza yaptığında yetkili servisini değil de beni arıyorlar benim yapmamı bekliyorlar. formatörlük görevi yapmamı bekliyorlar ama formatör olmaya sıcak bakmıyorlar. Bir üst mercinin işi oluyor hemen yapalım halledelim deniyor bana. Ama benim bir işim oluyor olmaz dersiniz var deniyor. Öğretmenler arası görev sınırlaması yapılmalıdır.

11- Bilgisayar öğretmenini herhangi bir problem karşısında hazır olmasını bekliyorlar. Problemleri giderecek kişi olarak görüyor.

12- İdare bütün durumun farkında. Onlarda beni sıkmadan okulda işlerini yürütmeye bakıyorlar. Yönetim emri vaki veya ekstra bir şey yaptırmıyor. Yardımcı olmaya çalışıyorlar.

13- Yönetimden yönetime farklı oluyor benim yaşadığım üçüncü şuan. İlkinin hiç umurunda değildim okulda matematik ve İngilizce öğretmeni olmadığından bu derslere girmemi istiyordu. Buradaki geçen yılki müdürüm çok meraklıydı teknolojiye. Bana ve dersime çok fazla destek gösterdi. Tamamen yöneticilerin bakış açısıyla orantılı. Orantılı olarak çok güzel şeyler çıkabiliyor. Yönetim yeni ama destek yok hiç yani pekte umurlarında değilim şuan kininde. Sadece dışarıya yansıyan web sitesiydi okul dergisiydi gibi konularla ilgililer.

14- Yönetim de pek fazla önemsemiyor. Mesela ben geçen sene yazılı sınav yaptım öğrencilere soruları da verdim öğrencilerin çoğu sınavdan 1 aldı toplantıda veliler bilgisayar dersinden de 1 verilir mi gibi laflar etmişler yönetimde bana 1 veremezsin notların 4 veya 5 olacak demişlerdi. Ben aldığı notu veriyordum ama yönetimde düzeltiyorlardı 4 veya 5 veriyorlardı öğrencilere. Bilgisayar dersini matematik veya Türkçe dersi yerine koymuyorlar.

15- Eğer okulda memur yoksa bir memur gözüyle bakıyorlar. İşleri yaptırabilecek bir eleman geldi gözüyle bakıyorlar açıkçası. Kendilerini ileriye

götürebilecek bir insanın gelmiş olmasından da mutlular. Sadece bilgisayar öğretmeni değil girişken olan diğer öğretmenlerinde arkalarında durmadıklarını söyleyebilirim.

16- Yönetim içinde teknik servis anlamında ki aynı şeyi söyleyebiliriz. Herhangi bir tören hazırlıklarında bizden destek almaya çalışıyorlar. Özellikle yönetim. Herhangi bir programda projeksiyon kullanımında olabiliyor.

17- Onlarında beklentisi var. Mesela donanım bilgisinin de fazla olmasını bekliyorlar. Gördüğümüz eğitimle işe başladığımız da bizden beklenen şeyler başka oluyor. Okuldan mezun olduğunuzda eğitim teknoloğuyum diye mezun oluyorsunuz. Gittiğiniz yerde de sizin her türlü donanım sıkıntısını çözebileceğinizi düşünüyorlar. Yani kısacası onlarda size teknisyen gözüyle bakıyorlar. Mesela bir öğretmen bilgisayar destekli eğitim yapmak istiyor benden böyle bir şey beklenmiyor bu konuda bilgisayar öğretmeninden yardım beklenmiyor.

18- Teknik eleman olarak görüyor. Bilgisayarla ilgili bir sorun yaşadıklarında bilgisayar öğretmeninden yardım alabileceklerini, sorunu çözmesi gerektiğini düşünüyorlar. Kendi çözemese bile çözüm yoluna ulaşabilmesi gerektiğini düşünüyorlar.

19- Yönetim gerçekten beni istediğim gibi algılıyor. Beni teknolojik danışman gibi algılıyor.

20- Yönetim de aynı. Tamam, ellerinden geleni yapıyorlar ama birçoğunu bana yıktılar. Öğrenci kayıtlarını bile benim yaptığım oldu. Bilgisayarla ilgili her işi yapmakla yükümlüymüşüm gibi düşünüyor. Hiç bir zaman bir matematik öğretmeni gibi algılanmıyorum. Türkçe öğretmenlerine karşıda törenleri sunma gibi bir alışkanlık var. Bu da yanlış. Sergi açılacak hadi bakalım resim ve teknoloji öğretmeni.

h. Sizce bilgisayar öğretmeni nasıl olmalı/ algılanmalı?

1- Okulunun gelişimine çok büyük katkılar sağlayacak, okul gelişimine öncü bir öğretmen olarak öncü olarak görülmesini isterdim. Çünkü teknolojinin öğrenme ortamına çok büyük katkısı var bu da ancak bilgisayar öğretmenleri ile olur ama gerçekten yetmiş, nitelikli bilgisayar öğretmenleriyle.

* Teknolojiyle eğitimi düzgün bir şekilde birleştiren bir kimse iyi bir bilgisayar öğretmeni olabilir. Genelde teknoloji yönü fazla olarak algılanıyor ama

bizim öğretmen yönümüz de var, ikisi dengeli bir şekilde birleştirilebilirse güzel bir uyum yakalanabilir diye düşünüyorum.

2- Formatör olması iyi oldu. Bilgisayar öğretmeni derse girip çıksın, yardımcı olsun ama bir de donanımlarla uğraşmak zorunda kalmamalı. Öğretmen de iyi niyetli olmalı, yardımcı olmayı sevecek, yapmaya çalışacak.

3- Daha değerli olmalı, yatığımız işe saygı duyulmalı, Türkçe- matematik öğretmeni gibi görülüp davranılmasını isterdim

4- Türkiye şartlarına göre bu algılamayı değiştiremezsiniz. Bende düşündüğüm zaman bu şekilde olmasını isterdim. Yani şöyle bir şey var ben olaya formatörlük bakımından baktığım için bu şekilde olmalı dedim. Ama normalde bilgisayar öğretmenlerine değer verilmiyor. Yani her şey işi halledene kadar işi hallettin mi her şey bitti. Bilgisayar öğretmeliği önemsenmiyor o doğru.

5- Her öğretmen için yaklaşım nasılsa, bilgisayar öğretmeni için de öyle olmalı. Ders saati belli, görevleri belli, dinlenme ihtiyacı olduğu bilinen, laboratuvar için belirttiği istekler dikkate alınan ve her şeyi bilmek zorunda olmayan biri olarak görülmeli.

6- Mezun olduktan sonra uzmanlıkları olmalı. Mesela yazılımın bir dalında donanımın bir dalında çok iyi uzmanı olmalı. Bu demek değil ki bilgisayarla ilgili her şeyi bilmeli. Kendisi için kendine güveni için bilmesi lazım. Günümüzde artık bilgi çok önemli bunu da herkes biliyor zaten. Bütün işler bilgisayar öğretmenine yüklenmemeli teknik servis olarak algılanmamalı, her şeyi biliyor diye kabul edilmemeli.

7- Biz branş öğretmeniyiz aslında şunu da yapıversek bunu da yapıversek diye bu kadar olmamalı zaten dersimiz hep yoğun bide başka şeylerle uğraşılmıyor gerçekten zaten. Yardım ettiğin şey senin başına kalıyor

8- İşime çok fazla karışan olmadığından rahatım biraz açıkçası.

9- Bence teknisyen, tamirci ve danışman olarak bize bakmamalılar. Öğrencilerle bilgisayarı tanıştırmamız gerekiyor. Öğrencilere ve öğretmenlere bilgisayarın temel bilgilerini veren biri olmalı. Sürekli kendini yenilemeli. Bilgi teknolojisini nerde ne zaman kullanılacağını bilmeli. Eğitime yönelik olarak bilgisayarı kullanmalı. Bir öğretmen aniden gelip bir şey sorduğunda su yöntemi kullanmalısın diyebilmeli.

10- Ben üzerime düşenleri yapıyorum. Bari yaklaşımlar yumuşak olsa. Yapmaktan gocunmak değil tavırlar çok yanlış orda. Bilgisayarla ilgili her şeye hakim olmanız gerekiyor. Her şey eksik olabilir ama elinizdekilerle yetinmelisiniz. Ama bana bunca sorumluluk verilmiş ise bundan fazla yetki ve imkan verilmelidir bana. Okula internet ağına yapan firmaya hesap sorulmuyor niye çalışmıyor diye bana soruyorlar. İmkânlar biraz daha lehimize olabilir

11-Bilgisayarda çıkacak her türlü işi halledecek kişiler değiliz. Bize bu gözle bakılmamalı. Teknik servis olarak algılanmamalıyız.

12- Bilgisayar yeni bir konu ve çok fazla kişinin bilmediği bir konu bilen kişi olduğu zamanda bilginin kullanılması isteniyor danışılacak kim var bilgisayar öğretmeni var evet o yapabilir gibisinden. Ama elimizden gelen yapılmalı bence. Okulun ekonomik durumları belli yani teknik servis çağırılmaya kalkışmalar gerek yok bence

13- Bilgisayar çok geniş bir konu çocuklar internetten ve oyundan ibaret sanıyor. Ama biz onu iyi yönlendirmezsek iyi internet ahlakı vermezsek yanlış yönlendirilip hatalar yapıyorlar oyunları gerçek sanıyorlar bunlar yaşamlarına yansıyor. Bunlardan uzaklaştırmak gerek bunu da doğru bilgisayar eğitimiyle sağlayabiliriz. Ailelerin bilinçlenmesi lazım. Benimde teneffüse çıkamadığım çok zamanlar olmuyor. Çocuk geliyor işte öğretmenim şu nasıldı bu nasıldı öğrenci yeter ki öğrensin. Bazı veliler teşekkür ediyor bazıları da gelip bilgisayar gibi bir dersin notu 3 olur mu diye gelen oluyor.

14- 3. sınıftan sonra çocuklar bilgisayar hakkında bilgi sahibi olmuş oluyorlar. Laboratuvarla birlikte kullanınca ders daha etkili oluyor. Bilgisayar destekli eğitim verilmeli teorikle olmuyor. Diğer bütün dersler bilgisayar destekli olmalı. Öğrenciye sunu hazırlatsınlar. Dersi yazdırmakla olmuyor çünkü

15- Bence bilgisayar öğretmeni de seçmeli olmayan dersin seçkin öğretmeni gibi algılanmalı. Bu ders seçmeli diye vasıfsız bir öğretmen gözüyle bakılmamalı. Sadece işlerin yaptırılacağı ya da sadece basit bir dersi verebilen ya da herkesiz verebileceği dersi verebilen bir öğretmen gözüyle bakılmamalı.

16- Bilgisayar dersi gelişime açık olduğu için bilgisayar öğretmeni de gelişime açık olabilmeli ve ortama ayak uydurabilmeli. Bu yüzden sabır ve istekle

çalışılmalı her zaman. Bilgisayar sürekli yenilendiği için hem bunu kendimiz yapmalıyız ve öğrencilere aşılmalıyız. Bunun dışında alanını sevmek gerekiyor.

17- Bilgisayarlı eğitim derslerinin geliştirilmesinde yardımcı olmalıyız. Teknolojilerin derse uyarlanmasında, materyalin hazırlanmasında zaten ben seve seve yardımcı olurum, yeter ki öyle bir şey kullanmak istesinler. Sadece bilgisayar arızaları, donanım sorunlarıyla danışılmamalıyım yardım alınacaksa ders konusunda da yardım alınmalı. Çünkü donanım bilgi almıyoruz biz o konuda çok sıkıntı yaşıyorum.

18- Bence hiçbir zaman için teknik destek olsun ne bilim başka bir sorun olsun yardım almak zorunda değil. Bir sorun olduğu zaman bilgisayar öğretmeni kendi isterse bu konularda yardımcı olsun. Destek konusunda sıkıntı yaşayan arkadaşlar var. Bizim hocamızın bizi mezun ederken eğitim teknolojü olacakmış dediğinde bizde eğitim teknolojü nedir diye araştırdık. Aslında herkes materyal hazırlamayı bilecek ama bilgisayar öğretmeni neyi bilecek. O materyalin nasıl hazırlanması, nelerin olması nelerin olmaması gerektiğini bilecek.

19- Ben okullarda seminerler veriyorum cihazlar ve kullanımı hakkında veya dersin içinde bilgisayarı nasıl kullanabilirler diye. Bilgisayar teknolojileri konusunda rehber olmak istiyorum öğretmen ve öğrencilerime. Uygulamalı proje geliştirdik fen dersi öğretmeniyle Ankara ya gönderdik bir ses çıkmadı ama olsun. Ben böyle olmasını istiyorum işte.

20- Normal bir öğretmen olarak algılanmalı. Biz teknik servis değiliz. Sadece bilgisayar konularını anlatmakla yükümlüdür. Eğitim vermektir bakım yapmak değildir. Teknoloji olarak her türlü danışmanlık yapabiliriz ama yapmakla zorunlu tutulmamalıyız. Bunları öğrenci de görüyor duyuyor öğrencide önemsemiyor bu sefer. Tek saate düşünce oraya buraya şikayet edelim diyen veya başka bir ders niye düşürülmedi diye tepki veren öğrenciler çok. Rehberlikte hiçbir şey yapmıyoruz zaten diyorlar.2 saat iken dersi anlatmaya da uygulamaya da yer kalıyordu. Şuan öyle rahat değil tabi.

5. Sizce bilgisayar dersi;

a) Öğrenciler arasında nasıl algılanıyor? (Örnekler verir misiniz?)

1- Bir şeyler öğrenmeye hevesliler, artık bir şeyler öğrenebilecekleri bir ders olarak algılamaya başladılar. Ben söylemeden oyun açmıyorlar, başta ki oyun

dersi düşüncesini yıktığımı düşünüyorum. Bugün ne öğreneceğiz, ne işleyeceğiz diye geliyorlar, öğrendiğimiz konularla ilgili sorular soruyorlar.

2- Eğlenceli görüyorlar, 4-5lerde oyun dersi olarak algılıyorlar. 6- 7- 8 lerde daha çok bilgi öğrenmeye çalışıyorlar.

3- Dersi sevmiyorum diyen yok, seviliyor, oyun dersi algılaması yok. Son 5- 10 dk internet için izin veriyorum ama oyun için izin yok.

4- Bir grup öğrenci bilgisayarla çok alakalı zaten bu tür öğrenci akademik başarılar alıyor. Ama ikinci gruptaki öğrencilerde şey var oyun oynayalım müzik dinleyelim tarzı var.

5- Oyun, internet. Başka bir şey değil. Maalesef mesleğimin 4. yılında olmama rağmen, tüm özeni göstermeme rağmen (2,5 yıl aynı okulda görevliydim) çok az bir değişim gerçekleştirebildim. Bunda dış dünya, internet cafe gibi etkenlerin olumsuzluğu ağır basıyor (Ayrıca sınav olmaması, not önemsizliği, vb.)

6- İöo de bu ders tamamen oyun olarak algılanıyor. Kendim yaşayarak gördüm. Oyun nasıl oynanır diye dersi dinliyorlar lisede ise farkında olduklarından bazı şeylerin bu işi öğrenmek istiyorlar çoğunlukla. Soru soranlar sıklaşıyor ilgi artıyor derse.

7- Çocukların çoğu evde bilgisayarlarını oyun amaçlı olarak kullanıyorlar. Araştırma ve ödev ikinci planda. Derse de böyle bakıyorlar. Bende son beş dakika oyun diye anlatacağımı anlatıyorum.

8- Öğrenciler bilgisayar dersini eğlence olarak algılıyorlar bilgisayarı sadece oyun aracı olarak görüyorlar öğrenmek isteyen de var arada ama genelde bilgisayar oyun aracı. Değişik bir şey öğrendiklerinde mutlu oluyorlar tabi.

9- Evinde bilgisayarı olmayan öğrenciler çok olduğundan derse karşı ilgililer. Oyun gözüyle bakan öğrencilerde var. Bunun önüne geçmeye çalışıyorum. 9. sınıflara haftada 2 saat dersim olduğundan amacına yönelik olmasına çalışıyorum.

10- Öğrenciler eğitmenini seviyor ise derste iyi algılanıyor bu sayede onun dışında genel olarak bilgisayar dersi hep seviliyor. Ciddi bir ders olarak değil kaytarmaya müsait olduğu içinde çok seviyorlar. Derse karşı ilgisizler oyun olarak algılıyorlar ama internet neden yok diyebiliyorlar. Kendilerini geliştireyim diye bir bakışları olmadığından eğlence aracı görüyorlar. Eğitim sistemiyle bağlantılı bir şey

bu. Hedefi olan birkaç kişi dışında diğerlerinin bir hedefi, amacı yok. Ama bütün öğrenciler bilgisayar dersini seviyor eğlenceli diye.

11- Eğlence dersi olarak algılanıyor. Kendilerine bir şey katacak ders olarak değil zamanını güzel eğlenceli geçirecek bir şey olarak algılıyor. Matematik kimya gibi herhangi bir dersten çıktıktan sonra kafa dağıtacak oyun oynayacak diye düşünerek derse geliyor.

12- Ben gittiğimde öğretmenim serbest bırakın oyun oynayalım şeklindeydi. Şu anda girişten itibaren her şeyin bir kuralı var. Şimdi konumuzu işliyoruz zaten konularda onlara ilgi çekici geliyor. Çünkü bilmedikleri şeyleri anlatıyoruz açın kağıdı yazın demiyoruz. Öğretmenler dersi ciddi aldıklarında öğrencilerde dersi ciddi alıyorlar.

13- İlk tepkileri oyun ve msn oluyor. Sonra öğretmenin tavrıyla ya oyun ya öğretme dersi oluyor. Bunun nedeni daha yeterince bilgisayar öğretmenin atanmamasıyla ilgili. Ücretli bir öğretmene kızmıyorum formatörlüğü yok bir formasyon almışlığı yok. Eğitim psikolojisini bilmiyor ne verdiğini bilmiyor. Bir programlamacı o çünkü. Bilgisayarı benden iyi bilebilir. Ama eğitimi bilmez. Boşu boşuna okumadık o kadar. Herkes sadece işini yapsın o işte ön plana çıksın. İşte öğretmen öğretebiliyorsa o oyun dersi olmuyor zaten. Çocuklar yeter ki sussun diye olursa yine oyun dersi oluyor. Bu okulda benden önce de öyleymiş bilgisayarlar oyun doluydu öğrenci alışmış ben oyun yok deyince nefret ettiler benden kötü oldum ama sonra alıştılar tabi. Öğrenciye sorunca ben format atabiliyorum, oyun oynayabiliyorum, müzik indirebiliyorum. Chat yapabiliyorum diyor yani bilgisayarı biliyorum diyor. Ama yap şu Word çalışma sayfasını bakalım dediğinizde öyle kalıyor. Ondan sonra bilmediği şeyler olduğunu anlıyor işte. Öğrenemeyecek şeyleri yok çocukların zaten. Yani benim dersimi bir şeyler öğrenebilecekleri bir ders olarak görüyorlar.

14- Hep oyun olarak algılanıyor. Dersi anlatmaya başladığı zaman çocuk oyuna ne zaman geçicez internete ne zaman giricez diye soruyor. Öğrenciye vermiş olduğum uygulamayı yaptıktan sonra oyun diyince uygulamayı hemen bitirmeye çalışıyorlar. Dersi 3- 5 kişiden fazla öğrenci ciddi almıyordu.

15- İlk başta oyun olarak algılanıyor, yine güleceğiz, oturacağız, eğleneceğiz, sohbet edeceğiz. İnternet cafe gibi algılanıyor laboratuvar zaten. Bir şey

öğrenebilecekler ders gözüyle bakmaları sonradan gerçekleşiyor. Sınıf öğretmeni girdiyse 4- 5 kere oyun oynattıysa artık çocuğun düşüncesi o yönde oluyor. Ondan sonra bir şeyler öğrenebileceğini anlatamıyorsunuz. Faaliyet kullanmayı öğrenmiş olduğunu anlatamıyorsunuz.

16- Mutlaka başarımları gereken bir ders eğer bu bölümde okuyorsanız. Bu bakımdan biraz korkuyla yaklaşırlar. Daha fazla çalışıp daha fazla başarımları gereken bir ders. Çünkü temel ya da ana ders niteliğinde olduğu için. Bu bakımdan öğrenciler özel bir gayret gösterme ihtiyacı içerisine giriyorlar.

17- Müzik dersi benden dersi gibi yani çene dersi olarak görüyorlar. İlk zamanlar çok vardı oyun oynamıyor muyuz diyen. Sanki onu yapıcak burada ders işlemeyeceğiz. İnternet cafe gibi öyle bir anlayış vardı. Ben onu yavaş yavaş kırmaya çalışıyorum.

18- Bilgisayar dersini öğrenciler Word'de yazı yazmak, Excel'de tablo hazırlamak sunu hazırlamak olarak görüyordu onun dışında bir şey yaptırılmıyordu, zaten bilgisayarlar da bu imkanı sağlamıyordu. Bilgisayar dersi ofis programlarının dışına çıkartamıyorduk. Bunun dışında bir şey yapılmadığı içinde öğrenciler sıkılıyordu. Eski müfredatta da 6. sınıfta ne gösteriliyorsa 7 ve 8 de aynı konular gösteriliyordu. Öğrencilerde haklı olarak bir yerden sonra tepki gösteriyorlardı. Biz bunları biliyoruz diye tepki gösteriyorlardı. Haklı olarak.

19- Yavaş yavaş bir süreçten geçiyoruz. Belli bir zaman sonra çocukların bilgisayar dersini diğer dersimde nasıl kullanırım diye düşünüyor iyi olacağına inanıyorum. Şu anlarda daha angarya dersi olarak görebiliyor olabilirler. Dersi internet ve oyun olarak geçiren yüzde 20'lik bir kısım vardı. Bu yıl derslere girmedeğimden tam bir şey diyemeyeceğim.

20- En başta oyun olarak algılanıyordu. Artık değişti tabi. Başka dersin ödevini araştırmasını da yapabileceklerini de düşünüyorlar hatta benim dersime gelip başka dersin projeler hazırlıyorlar. Benden yardım alıyorlar.

d. Öğretmenler arasında nasıl algılanıyor? (Örnekler verir misiniz?)

1- Bilgisayarın diğer derslerin öğretimi için sağlayabileceği faydalardan henüz haberdar değiller, bilgisayarı metin yazılan, müzik dinlenen, oyun oynanan bir ortam olarak biliyorlar sadece. Bilgisayar destekli öğretimden haberdar değiller bunu

anlatmaya çalışıyorum şimdi. Yeni yavaş yavaş uygulamalara geçiliyor. (Satranç, 2. sınıf matematik dersi)

2- Olumlu görüyorlar, olmalı hatta ders saati iki saat olmalı diyorlar. BDE için faydalanmak istiyorlar. Dersi ciddiye alıyorlar.

3- Bilgisayar dersinin olması gerektiğini düşünüyorlar ve olmasını istiyorlar.

* Ders saatinin 1 saate düşmesi ve seçmeli olması dersin itibarını düşürüyor

4- Her şey Milli Eğitimin yaklaşımından kaynaklanıyor.

5- “Öğrenciler bilgisayarı seviyor” diyorlar ama bunun derse faydası yok. Laboratuvar şartlarının da etkisiyle (bilgisayar yetersizliği, kalabalık sınıf) ders amacına ulaşmıyor aslında. Onlara göre en rahat en kolay ders. Ama eğitim- öğretim gerçekleşmesi açısından yetersiz. Kendileri de bilgisayar veya bilgisayar laboratuvarında ders yaptıklarında serbest bırakıyorlar öğrencileri) Boş zaman dilimi olarak görülebiliyor.

6- Gerekli bir ders olarak algılanıyor gerçekten.

7- Bir seçmeli ders bilgisayar ama ders sayısı ikiden bire düşünce bütün arkadaşlar yadırgadı. Bu dersin olması gerektiğini şu anda ders sayısının yetersiz olduğunu düşünüyorlar. Çağ bilgisayar çağı çocuk öğrenmeli. Arkadaşlarımızın çocukları var öğrencim sınavdan düşük not alıyor nasıl olur bilgisayarı çok iyi kullanıyor diye bana geliyorlar. İşte öğrenciler oyun ve internet üzerine çok iyi... Bizi anlayamıyorlar bu konuda.

8- Öğretmenler bile oyun olarak algılıyor bilgisayar konusunda pek fazla bilgileri olmadığı için belki öyle düşünüyorlar ve bilgisayarla bir şey öğretilmeyeceğini düşünüyorlar ne öğretilbilir ki öyle bakıyorlar en yenisi 25 yıllık öğretmenler olduğundan dolayı okulda bilgisayara farklı ve öğrenmesi zor gözüyle bakıyorlar

9- Öğretmenler arasında bu ders için olumlu algılanıyor. Bu dersin i.ö ye göre lisede daha çok önemsendiğini biliyorum. Öğretmenler arasında ne gerek var bu derse diye düşünülmesine inanmıyorum. Olumlu algılar var. Bu benim için önemli tabi. Gerekli bir ders olarak algılanıyor.

10- Sizinki de ders mi diye bir görüş yaygın olmasa da var. Ne var oturt çocuğu bilgisayarın başına o nasıl olsa da oyalanır. Ciddi bir ders olarak yeni yeni

algılanıyor. Bununda nedeni bilgisayar dersi bizimde dışımızdaki öğretmenlere de yeni yeni verilmeye başlandı. Zorluklarını görünce anlamaya başladılar bizi. Gerekliğinde yapacak birini bulduklarından dolayı teknolojiye ve bilgisayara çok açık değiller.

11- Bilgisayar dersinin çok rahat geçirilebilecek bir ders olarak algılıyorlar. Konuşmalarından bunu algılamıştım. Laboratuara aldıktan sonra onları oyalıyoruz gibi düşünüyorlar. Elimizdeki güzel araçla güzel vakit geçirilebilir diye algılıyorlar. Tabi diğer arkadaşlardan daha çok yoruluyoruz hep ayakta onları takip etmek zorundayız diye düşünmüyorlar. Başka bir arkadaş bunu çok iyi anlatmıştı. Sınıfta anlatılan ders çok rahat hiç yorulmuyorum işte tahtanın başında anlatıyorum gerekirse not alıyorum ama laboratuvar ortamında olunca çok yorucu demişti. Bunu fark etmeleri güzel oluyor.

12- Normal bir ders olarak algılıyor. Gerekliliğini fark ettiriyorum yani.

13- Gerekli bir ders olarak gözükmüyor olmazsa da olur gözüyle bakıyorlar. Ama benim öğrenciye verdiğim onların derslerine de yansıyor bunu görünce anlıyorlar önemini. Bir de bizim her sınıfta projeksiyon var bilgisayar var. Geçen yılki müdürden dolayı. Cd'ler yaptık dersler için ama bunları kullanabilecek öğretmenimiz az bu sefer çocuklara ihtiyaç duyuyorlar. Eskiden beni çağırırlardı şimdi çocuklar yapıyor bunu da görünce ciddiyetini anladılar işin gerekli ve olumlu olduğunu anladılar. Ders kabul edilmiş bir ders olmadığından biz kabul ettirmek zorunda kalıyoruz.

14- Öğretmenler genel olarak bilgisayar dersini seviyorlar. Öğrencileri bilgisayarı öğrenin diye yönlendiriyorlar. Genel itibariyle bilgisayar dersi olsun istiyorlar. Şu an 1 ders saati olmasını saçma buluyorlar. Uygulama dersleri en az 2 saat olması lazım. Teknolojinin hepsinden sorumlu olarak görüyorlar bizi. Bilgimizi bile deneyen tipler var. Bunu da genelde bir yerlerden bir şeyler öğrenmiş tipler yapıyor. Bazı arkadaşlar tepkilerini iyi yerine getirdiklerinden dolayı ben servis miyim ki yapayım diyebiliyorlar. Bende burada yapamam dedim ama bir tepki gelmedi bana. Okul küçük ve düzenli olduğundan elimden geleni yapıyorum yinede

15- Şöyle örnek verim ben bilgisayar dersi müfredatının İzmir de anlatımını yapıyordum. Bunu dış ilçelerden gelen öğretmen arkadaşlara da anlattık. Bunu bilgisayar öğretmenlerine anlatırken bir sorun yaşamıyorum. Sınıf öğretmenlerinin

bu derse bakışıyla ilgili şöyle bir sorunu var. Bir seminerde 1 yıllık sınıf öğretmeni kalktı ve şunu söyledi. Cep telefonu çıktığı zaman cep telefonu dersi yoktu. Cep telefonunu öğretmek için bir ders konulmamıştı. Bilgisayar dersine ne gerek var dediler ve yıkıldım. Hakikaten orda psikolojim çok bozuldu. Sınıf öğretmenlerinden çok branş öğretmenleri bir daha öğretmen sıfatıyla yaklaşıyorlar diyebilirim. Belki bizimde branş öğretmeni olmamızdan kaynaklanıyor. Daha saygılı olduklarını söyleyebilirim.

16- Ana derslerden bir tanesi olduğu için onlarda bu dersin farkındalar.

17- Onlar da öyle algılıyordu. Oyun oynanıyor gibi görüyorlardı. 4. sınıf veya 5. sınıf öğrencilerinden onlar çünkü bilmiyorlar çocuğun bilgisinin ne düzeyde olduğunu bilmiyorlar. Çocuk masa üstünü bilmiyor nereye gireceğini bilmiyor. Tıklamadan nasıl oynaya bilir. Temel bilgiyi göstermeden. Öğretmenlerde eğlence dersi olarak bakıyorlar.

18- Öğretmenler arasında oyun dersi olarak algılanıyor. Sınıf öğretmenleri bilgisayar dersi öğrencilere bilgisayarı açın istediğinizi yapın diyor. Tabi öğrencilerde oyun oynuyorlar. Öğretmen bile oyun dersi olarak görüyor yani. Bilgisayar dersinden çok fazla bir şey beklemiyorlar açıkçası. Birkaç tane bilgisayar öğrenmeye istekli öğretmenler var. Onlarda ödevlerini sunu şeklinde isterler. Yazılı olsa bile bilgisayardan çıkartmalarını isterler.

19- Sınıf öğretmenleri 4- 5 sınıflarda bu dersi pek kale aldıklarını umursadıklarını düşünmüyorum. Öğrencinin biri bu dersi pek umursamıyordu 4 geldi. Sınıf öğretmeni de neymiş tek 4 bilgisayar dersiymiş bunu da 5 yapabilir misiniz diye sordu. Zaten hafta da 1 saat öğrense ne olur öğrenmese ne olur gibi algılayanlar vardı. Yapıyor oynuyor nasıl düşük olur diye gelen oldu.

20- Bilgisayar dersi ne olacak ki gibi algılıyorlar. Çoğu öğretmen bilgisayar kullanmasını bilmiyor zaten. Ama hepsi bilgisayar sertifikası aldılar. Dönem başındaki yıllık programlarını birçoğunu ben internetten bulurum indiririm.

e. Sizce nasıl algılanmalı? (Örnekler verir misiniz?)

1- Seçmeli bir ders olmamalı, zorunlu olmalı ve 2 saat olmalı, 1 saate indi, hatta not da veremedik

* Gelecekte gerçekten öğrencilerin işine yarayacak bir ders olarak görülmeli (meslek sahibi olmada ya da üniversiteye girmede)

2- İşe yarar bir ders, her türlü işlem artık bilgisayarlarda yapılmaya başlanıyor öğrenilmek zorunda idarecileri de sıkıştırıyorlar artık.

3- Dersin öneminin farkında olunmalı ve derse gereken önem verilmeli.

Ders 2 saat ve zorunlu olmalı

4- Bu şekilde işleyişle öğrencilerin bakışı değişmez. Derslerin işlenişi değişecek. Bu köklü bir değişim. Bir matematik dersi gibi olmalı ve başka bir dersle birlikte işlemeli.

5- Her ders kadar önemsenen, öğrencilere bu önem kavratılan ve diğer dersler için de önemsenerek kullanılan, çağın gereği ve her dakikası değerlendirilmesi gereken bir ders olarak görülmeli. Mat, Türkçe, Fen gibi. Bilgisayar kullanma sertifikaları önemsenmeli ve popüler olmalı.

6- Benim de bir planım bir müfredatım var dersimi işlemek istiyorum dersi öğrenciye öğretmek istiyorum. Gevşek bir ders olarak algılanmamalı anlatılan her şey işlerine yarıyor çünkü. Diğer derslerde performans sınavı var bunu da Power Point'ta sunu olarak istiyorlar öğrenci güzel bir sunu hazırladığında artı bir puan alıyor.

7- Benimde bir planım bi müfredatım var dersimi işlemek istiyorum dersi öğrenciye öğretmek istiyorum .gevşek bi ders olarak algılanmamalı anlatılan her şey işlerine yarıyor çünkü.diğer derslerde performans sınavı var bunuda power point ta sunu olarak istiyorlar öğrenci güzel bi sunu hazırladığında artı bı puan alıyor

8- bence teknolojiye ayak uydurulması lazım bu zamanın olmasa olmazı bilgisayardır

9-.*---

10-.* ciddi düzenlemelerle çok iyi bir yere gelebilir. Daha alt kademelerden eğitime başlanması gerekir. Bilgisayar dersi amacına yönelik algılanmalı. O dersin içeriği neyse o sonuç beklenmeli

11-.* bilgisayar günümüzde her alanda kullanılıyor kullanımıda gün geçtikçe artıyor.gençler devamlı internet ve chat amaçlı kullanıyorlar.yaşlı ilerlemişler pek yaklaşmıyorlar.ama hayatlarının bir noktalarında bilgisayarla karşılıklı kalıyorlar.kesinlikle öğrenilmesi gereken bişey her zaman gelişede olumlu olarak tabi.

12-.* önemli bir ders olarak algılanmalı ve ders saati artırılmalı.

13-*çocukların hayatına yön veren onların hayatına gerçekten katkıda bulunabilecek bir ders olarak algılanmalı.diğer derslerden daha önemli bence.doğru yetiştirilmezse çok büyük hatalar yapıyor.

14-* gerçekten teknoloji dersi olduğu için öğrenciler öğretmenlerini zorlamalıdır. Öğrenci bir şeyi öğrendikten sonra bilgisayar konusunda başka bişey öğrenmesi gerektiğine inanmıyor. Tüm Derslerin bilgisayar destekli olması lazım. Ben öğrenciye sunu hazırlatıyordum. Tabi ki karşılığında notunu alıyordu. Şu anda notda veremediğimizden dolayı ne gereği varki diye düşünüyor öğrenci. Öğrenci notsuz dersi ders olarak görmüyor.

15-* bütün derslerin paralelinde bir ders olarak algılanmasını isterdim. Bilgisayar dersi bilgisayar kullanımını öğretmeye yönelik bir ders belki de. ben isterdim ki bu dersin herkesin paralelinde bir ders olsun. Bu formatörlükle yapılmaya çalışan şey bu. mesela bizde 2 labaratuvar var birinde bilgisayar dersi işleniyor. Diğerinde bilgisayar öğretmenleri geliyorlar. Ben şu saatte gelicem diyorlar ve geliyorlar. Türkçe den tutum matematiğe bir çok sınıf öğretmenide geliyor. Ama bunun biraz daha yaygınlaşması lazım. Örnek veriyorum ayda 5 öğretmen geliyorsa 1 ay sonra hiç kimse gemliye biliyor. Bütün öğretmenler ünitelerini labaratuvar ortamında işleyebileceği kapasiteye sahip değiller. O yüzden kaçıyorlar 1 ders gelip, 2. ders gelmiyorlar. Daha iyi uyumlu hale gelmesini tercih ederdim. Öğretmene çalışma yüklediğiniz zaman kaçıyorlar. Milli eğitimde yada memur anlayışında öğretmenlere kötü bakılmasında, çok tatil yapıyorlar gibi bakılmamalı. Birde şunu ekliyorum iletişim boyutununda kırılması lazım.öğrencilerle iletişim kurmuyorlar gibi görüyorlar.

16-*ana ders olduğu için mutlaka başarılması gereken bir ders. Bu yüzdende ders dışında ek çabayla çalışılması gerektiğini düşünüyorum. Araştırılarak, çalışılarak desteklenmesi gereken bir ders.

17-*dersi verdiğiniz öğrenci kitlesine göre değişir. Mesela benim öğrencilerimin bilgisi yok. O yüzden bende en temelinde başlayıp 1 kez tıklamayı 2 kez tıklamayı internete girmeyi, bilgisayarı açıp kapatmayı, hala bilgisayarı açıp kapatamıyan öğrencim var. Bunu öğretmen müfredatında kesinlikle değişiklik yapabilmeli bilgisayar dersinde. Öğrenci seviyesine bakarak. Mesela benim staj yaptığım okulda okul veya ailenin ekonomik durumları iyidi. Öğrencilerin

çoğununda evlerinde bilgisayar var. Ben şimdi orda bilgisayarı açıp kapamayı tıklamayı öğretmemem gerekiyor. Ama yinede öğretilcek şey bitmiyor. Bir konuyu biliyorsa diğerini anlatabiliyorsun.

18-*bilgisayar bilmeyen öğrencinin iö mezun olduğunda en azından bilgisayarı açıp kapatan, bilgisayarda işlev yapan bir birey olması lazım. Bilgisayar üzerinden Herhangi bir veriye ulaşabilmesi lazım.bunun dışın bilgisayarı çok aktif bir şekilde kullanmak isteyen öğrencilere de imkan sağlanması lazım.herkese aynı bilgiyi vermemek lazım. Kendi içlerinde gruplandırmak lazım.ama biz ne yapıyoruz 30 kişiye aynı ortamda aynı bilgileri veriyoruz.

19-* zaman teknoloji çağı.öğrenci hangi ders olursa olsun bilgisayarı kullanmalı sunum ve ödevlerini yapabilmeli her türlü.bilgisayar dersini amaç değil araç olarak kullanabilmeliler.

20-* bilgisayar dersi teknolojiye açık bu konuda yardım alınabilecekler.hiç olmazsa günlük yaşantımızda kullanabileceğimiz kadar bilmemiz gerekir diye bir ders olarak algılanmalı.WORDE bir şeyler yazabilmeli, exel de bir hesap tablosu oluşturabilmeli.en azından kendi notlarını oluşturabilmeli.topluluk önünde sunu hazırlayabilmeli.internete girip rahatlıkla ödev hazırlayabilmeli.daha da ileri olan öğrencilerim var.kendi siteleri bile olanlar var.sorun olduğunda koşup yanıma geliyorlar anlatıyorlar çözüm yolları bulmaya çalışıyorum.bazen de olmuyor doktorun karşından çözüm bulması gibi oluyor.

6. Bilgisayar dersinin icerigi hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

1- Yeni müfredat güzel bence, öğrencileri birebir öğrenme ortamına katarak, onlara gerçekten güzel öğrenme deneyimleri yaşatarak, güzel bir program olduğunu düşünüyorum yeni müfredatın.

* Eski müfredat Microsoft programlarını öğretmeye yönelikti.

2- Okula göre değişiyor öğrenci durumuna göre bazı okullar için uygun olurken, bazıları için çok basit kalabiliyor. Müfredatı esnek olarak kullanmaya çalışıyorum. Sene başında öğrencilerin durumunu tespit ediyorum ona göre belirliyorum. Bir de bilenle bilmeyeni beraber oturtuyorum ama bunda da hep bilenin yapması, kullanması tehlikesi olabiliyor.

* Yeni müfredat daha iyi olacak inşallah ama müfredatı hazırlayanlar içinde bilgisayar öğretmeni yok ne kadar acı.

* Yeni sistemde formatör öğretmenlikte sınıf öğretmenleri kurs alıp formatör öğretmen olabiliyor, bir bilgisayar öğretmeni geldiğinde de onun altında çalışıyor. Bilgisayar öğretmenlerinin formatör olması lazım bence, öbür türlü o kadar okumanın ne kıymeti var ki o zaman.

3- Bundan önceki uygun değildi, yeni müfredat uygulama tabanlı olduğu için öğrencileri bir şeyler yapmaya teşvik ediyor, dersi ve öğrencileri daha aktif hale getiriyor

* Ders kitabı yönünden sıkıntı vardı. Yeni müfredatla bu aşıyor. CD verilecek bir de iyi olacak.

4-* kurslarda görülen şeylerle aynı bir farkı yok. Öğrenci artık şey diyor ben bunu niye öğreniyorum ne gereği var.

Öğrenciye 10 yıl sonrasını hedefletiyorum 10 yıl sonra üniversiteye gidecen bunlar sana orda yardımcı olacak diye öğrenciyle dialog kuruyorum. Müfredatın kapsamı olarak şuanda piyasada en çok kullanılan word exxel powerpoint gibi programları öğretiyoruz.

5- Bilgisayar müfredatı şu an 2000 yılında hazırlanmış bir program dahilinde. Yenilenme yok. Net araştırmasında kendine göre Office veya internet konularını ekleyen öğretmenler var. Ancak içerik görevdeki bilgisayar öğretmenleri tarafından hazırlanmalı. Sürekl öğretmen olmayan, bilgisayar branşından öğretmeni olmayan bir okulda sabit bir müfredat nasıl uygulanır? Uygulanmaz. Düzey farklılığı, sınıf mevcutları, laboratuvar yeterliliğine göre çeşitli müfredatlar hazırlanmalı.

6- *yeni megep projesine geçildiği için içerik düzeltildi.örneğin temel elektrik elektronik dersi 5 saatti 2 saate düşürüldü bu ders benim için çok önemli değildi zaten.liselerde 4 yıla çıkınca zaten normal derslerin içeriğide değişti daha güzel daha farklı oldu. zaten iyiydi daha iyi oldu yani.

7-*ben 2002 de başladım mesleğe başladığımdan beri hiç değişmemişti.ama 2008de değişecekmiş inceledim yeni müfredatı etkinlikler çok daha iyi olacak.şimdiki müfredatta 6-7-8 lerde hep aynı şeyler çocuk sıkılıyor her sene aynı şeyleri görmekten

8-* içeriği yetersiz biraz bence ilerde daha iyi olacak

9-* içerik olarak iyi fakat artık bir donanım dersinin kasa klavye mouse harddisk gibi konuların lisede gösterilmemesi lazım. Gereksiz bence.Bu yüzden çok müfredatı bağlı kalmıyorum. Düzenlenip daha düzgün bir hale gelebilir. Bilgi teknolojileri dersi düzenlenip 6,7.8 sınıflara uygulanabilir. Çalışma kağıtları dağıtılıp uygulama yapılabilir. İ.ö deki öğrenciler olayları daha hızlı anlıyorlar. Bu yüzden müfredattan korkulmamalı. Sade ofis uygulamalarıyla bırakılmamalıdır. Şu anda gösterdiğim dersleri eminim ki orta okul öğrencileri daha iyi anlayacaktır. Yaratıcılıklarını geliştirecek programlar uygulanmalıdır.

10-* bu sene başlanan Bilişim alanında ki modüllerde yanlış tanımlamalar olduğuna inanıyorum. Mesela ticaret meslek lisesinde ki bilgisayar bölümünde donanım dersi daha öncelerde yazılımdı. Dolayısıyla yazılım programı öğreniyorlardı. Bu sene eşleştirildi. Bilişim teknolojileri alanı diye buda uygun bir ders oldu. 10. sınıfların 1075 sayfalık ders kitabı var. Çok ayrıntıya girmişler. Kablo dolaşım yollarını bile anlatıyorlar. 8 saatlik bir ders ama teorikten uygulamaya geçemiyoruz vakit kalmıyor. Öğrenci kasayı açayım format atayım yeter diye düşünüyor ama bunlar ileride dışarıdada öğreneceği şeyler. Bunları erken öğrenince biz bu sefer bu öğrenciye yetemiyoruz gibi hissediyor. 9. sınıfların temel bilgisayar dersinde de yani bite dersinde de çok ayrıntı var. Veri tabanına çok giriyor 9. sınıf bir öğrencinin bu kadar girmesine gerek yok. Bide ders saati 2 saat. 11. sınıfları daha görmedim yorum yapamıyacağım.

11-* bilgisayar dersi okulda çok çeşitli özellikle 9.cu sınıfların çok yoğun iki saatlik bir ders ama kitap buna uygun değil.ticaret lisesi öğrencileri için ağır bu dersler modüler eğitimle meslek liselerinin derslerini görüyorlar.

12-* şuan ki içerik saçma biraz. nasıl saçma her sene 6-7-8 sınıflarda nerdeyse aynı şeyler var. Aynı şeyler tekrarlanıyor ve çocuk hiçbir şey öğrenmiyor. Çocuk sıkılıyor. Zaten faydalı bir şekilde gitmiyor. Şu an değil ama önümüzdeki seneden itibaren değişik ya daha iyi olacak. Önümüzdeki sene ki ders programı seviye seviye yapılmış.

13-*bu yıl son olarak işlenen müfredat çok kötü yıllarca öğrenciye aynı konuları anlat öğrenci çok sıkılıyordu.ama yenisi güzel olacak.öğretmenin dönem başından ne yapacağını tüm etkinliğini planlamak zorunda tüm dönem için.kendi ders planını kendin yapabileceksin yani.ben bunun seminerine gitmiştim

biliyorum.dersler basamak basamak sınıfın seviyesine göre kendin belirleyeceksin kitabını yani basamağını.ders sayısında iki saat mecburi ders olacağı da var bakalım ne olacak.

14-* şu an ki programa göre yetersiz ama yenisi ile güzel olacağı benziyor. Öğrenci aynı konuyu yıllarca görmekten sıkılıyor. Yeni programda sınıfın seviyesine göre dersin basamağını yükselte biliyorsunuz

15-* çok gereksiz olarak görüyorum. Eski çalıştım okulda da burada da hep yazdım onunla ilgili yukarıya yazılar. Basamaklı olması lazım. Her zaman aynı şeyi anlatıyorsunuz word exel powerpoint heryıl buda öğrenciyi sıkıyor.siz kıssanız diğer konuyu seneye aynı konuları anlatmış olmamak için olmuyor.1-2-3 sınıflara bu imkan sağlanmamıştı bu imkan sağlanıyor şuan.eski sistemde bilgisayar öğretmeni olmayanlarda bu derse girme olanakları vardı kısa ufak bir sertifikayla.yeni sistemde bunun önüne biraz daha geçilmiş oldu bu iş biraz daha bizlere bahşedilmiş oldu.yeni sistemde basamaklar var istediğimiz sınıfa uygun olan basamak dersini vermek bizim elimizde.bu sayede geriden gelen sıkılmayacak ilerde olan da sıkılmayacak.bu konuda tek sorun ders kitapları olabilir sınıftaki öğrencilere tek tek bile ayrı basamak uygulanabilir.aynı sınıfta bir öğrenci 3. diğer öğrencilere 4.sınıf ders kitapları dağıtılıp seviyeleri biraz eşitlenince bir üst basamak derslerine geçiş yapılıp uygulanabilir.

16-*öğrencilerin belli bir seviyeye ulaşması bakımından temel konulara içeriği iyi düzenlemişler diyebiliriz. Atölye dersi için yeterli olduğunu düşünüyorum. Modüler sistemi kullanıyoruz lise olduğu için ,modüler sistemde alt başlıklara hitap eden bir ders. Aynı zamanda öğrencilere sınıf içindeki etkinlikler dışında da araştırmaya yönlendiren bir ders.

17-*bu müfredat çok kötü bence. Şu an eski müfredatı kullanıyorum ben hala. 4. sınıftan 8. sınıfa kadar aynı konuları koymanın mantığı nedir. Bu müfredatın içeriği bence güzel değil. Birde şöyle bişey var. Klavye kullanımı world kullanımı yok yani. Klavye kullanımının içinde world geçiyor. 2 hafta world kullanıyoruz. Arkasında Excel, arkasından veri tabanı. Ondand ondan çocuğa vermektense bir konuyu görsün mesela 1 sene world görsün üst sınıfta ewcel görsün bence böyle daha faydalı olur.

18-*10 senelik müfredatı uygulamak çok kötü. 1998 yılında hazırlanmış müfredat anlatılıyor.2007 yılındayız ve müfredatta geçen Windows 98 yazıyor. Bunu olmaması lazım bence. Müfredatın güncellenmesi değilde bilgisayar öğretmenine sınırlar çizilirse bu konuda sıkıntı yaşanmaz.orda Windows 98 yazacağına işletim sistemleri hakkında bilgi yazabilirdi yani.

19-* içerik bu yıl değişti gördüğüm kadarıyla güzel olacak.eskisi çok monoton ve geriydi yani 90 lara hitap ediyordu.4-5-6-7-8 aynı programı uyguluyordu.4. sınıf öğrencisiyle 8. sınıf öğrencisi aynı algıların buda dezavantajdı.seviye yoktu.şuanda yeni olanda sınıfın içindeki bir çocuğu bile kazanmaktan bahsediyor.seviye ve basamak var ona göre anlatılacak

20-* normal müfredata bakarsanız her yıl aynı şeyler tabî ki bunun önüne geçmeye çalışıyorum bir şekilde.dersin verimliliği için..4-5 sınıflarda nerdeyse bir yıl resim çizme menüsü var.ben ne kadar resim çizdirebilcem.araya bu sefer Word power point gösteriyorum.geçen yıl 2 saatken her sınıfa ben girmiyordum diğer öğretmenlerin eksiklerini bu yıl gördüğümden ben tananlıyorum.benim takip ettiğim bir süreç olmadığından kaynaklanan olaylar.aslında benim programımı uygulamalılar böyle bir durumda.böyle bir çocuk başka bir okula gittiğinde de bambaşka bir şeyle karşılaşmamalı.yeni müfredatı inceledim bu sefer de biraz uçmuşlar gibi.daha seneye 1mi 2dersmi olacağı belli değil..zaten tek ders olursa yetmez.derste bir film izletip sonra proje hazırlatacakmışız. Ta evinde yoksa bilgisayar nasıl olacak.ben o yüzden ödev veremiyorum çocuklara.her şeyi bize bırakmışlar.keşke bir matematik dersi gibi olabilsek.daha belirgin şeyler olsaydı herkes aynı şeyleri yapabilseymiş.

7. Çalıştığınız okullardaki bilgisayar laboratuvarının fiziksel özellikleri;

a. İle ilgili sorunlar var mı? Varsa neler?

1-* Taburelerle ilgili problemler var kırılıyor, dökülüyor, öğrenciler hor kullanıyor, öğrenciler çöpleri bırakıp gidiyorlar, temizlikçi var ama bazen ben bez alıp silmek durumunda kalıyorum, yetişemiyor.

* Ağdan takip ediyorum, dersi ağ üzerinden işliyorum, dolaşmak çok zor. * Güzel çalışan bir ağım var, baya uğraştım ama.

* Bilgisayar donanımlar çok kötü, cd sürücüler çalışmıyor, disket sürücüler çalışmıyor, hard diski ikiye böldüm, bilgisayarlara deep freeze yükledim

2- Bilgisayarlar eski, RAM'ler düşük, bakım yapılmamış, uğraştım hepsiyle.

* Diziliş kötü, aradan geçmek çok zor.

* Projeksiyon cihazı yok çok zor oluyor, netop school kurdum ama ram'ler düşük olduğu için problemlili çalışıyor.

* Temizlik için hizmetli var, ben de yardım ediyorum.

* Klima var ama çalışmıyor

* Ağ iyi çalışıyor.

3- Yeni lab. Olduğu için bilgisayarlarda problem yok.

* Projeksiyon aleti yok.

*Ağ sistemi iyi çalışıyor

* Okul konumu itibariyle lüks bir yerde olduğu için biraz özel okul havası var, ekonomik durum iyi temizlikçi var haftada 2 kere temizleniyor

* Havalandırmada problem yaşıyoruz

4-* düzen bakımdan yanlış kurulumu iyi ama şuanda 20+1 bilgisayar var tek problem diziliş problemi imkanların daha kolay kullanmak için u şekli dizilim daha kullanışlı oluyor.

5- Bilgisayar lab. Okulun en pis yerleridir. Okullardaki temizlik sorunu lab.da da yaşanır. Havasız ortamlardır. Çok sık kullanılması bir etkendir. Bilgisayar dizilişleri, oturma düzeni genelde U düzeni olmadığı için ders işleyişi sorundur. Bilgisayarlar 1. faz olup arızalı ve yetersizdir. Projeksiyon 1 tanedir. (Okulda varsa) O da diğer branşlar tarafından kullanılır. Sabit bir projektör yoktur. Yazılım sorunu yaşanabilir. Donanım sorunu hep var. Ve sorun şu ki idare ilgisiz. Fare almak, tabure tamir etmek, projeksiyon cihazı almak önemsenmiyor.

6-* bu bilgisayarları öğrenciler kullanıyo doğal olarakherzaman arıza veriyor.her hafta komple en baştan kuruyoruz bilgisayarları. Kullanıyoruz ama donanım olarak gerçekten yetersiz.birtane projeksiyon var başka yok.bu laboratuvar her saat hergün dolu zaten hiç boşu yok.ee sınıflar kalabalık bilgisayarlar az. Laboratuarda enaz 30 bilgisayar olması lazım.ayrıca laboratuvarın temizliğini tamirini biz yapıyoruz iki arızalı bilgisayardan bir tane sağlam çıkarmaya çalışıyoz.. temizliğini öğrencilerle haftada 1 kez her zaman güzelce yapıyoruz.çok kirleniyo yoğun ders saatinden dolayı

7-* bu senenin başında yeni laboratuvarımız kuruldu rahatladık tabi.dizilişleri çok hoşuma gitmiyor daha geniş bi alanda olmalıydı.iki tane küçük laboratuvarımız var 15 er bilgisayardan oluşan.ama sayısı gene az yetmiyor projeksiyonumuz yok .u düzeni herkese güzel gelsede öğrenciyle kopukluk oluyorarkası dönük olduğundan.o yüzden ben biraz v düzenini seviyorum .sınıfta dönebilen tabureler olmalı.temizlik ve havalandırmada sıkıntılar oluyor sınıf kilitli olduğundan hademeler her zaman girip çıkamıyor yaptırmaya çalışıyorum.akıllı tahta geldi okadar pahalı ama projeksiyon olmadığından kullanamıyoruz

8-* bilgisayarlarla ilgili sorun çok yeni laboratuvarımız var aslında ordaki bilgisayarlarda problem yok müdürümüz verip vermeme konusunda kararsız fakat eski laboratuvarımızda ki 12 tane eski bilgisayarları kullandığımız için hem yetersiz kalıyor hem eski kalıyorlar yeni bilgisayar laboratuvarıda 15 tane bilgisayar var oda yetersiz aslında bilgisayar sayısı öğrenci sayısını karşılamıyor. Bilgisayarların dizilişleri konusunda problemim yok. Temizlik konusunda temizlikçilerle genel bir problemimiz yok arasıra oluyor. Öğrencilerden dolayı laboratuvar çok kirleniyor. Projeksiyon cihazımız yok zor olsada işimizi yapıyoruz.

9-*Labaratuvarla, bilgisayarlarımız yeni olduğundan problemimiz yok. Fakat bunların bakımları bana ait teknik servis gibiyim. Bikaç çeşit bilgisayar dizilişi denedim U şeklinde karar kıldım. Kontrol etmek daha kolay. Birlik beraberlik açısından da daha iyi herkez aynı noktaya bakabiliyor. Demokratik bir ortam hissetmeleri açısından bence önemli. Temizlik konusundada problemimiz var öğrenci yapıyor çünkü. Labaratuvarın bir tarafı kombine cam olduğundan havalandırma sorun olmuyor. Klima yok ama gerekli olduğunu biliyorum. Bir tane projeksiyon var ama sabitlediğimiz için çok kullanamıyoruz. Bir tane daha projeksiyona daha ihtiyacımız var.

10-* labaratuvarımız U düzeni şeklinde anlatacak bir şeyim olunca karşılarna geçip anlatıyorum öbür türlü uygulamada en arkada hepsini ne yaptığını görebiliyorum. Labaratuvardaki yeni bilgisayarlar seleron marka cabuk bozulan bir bilgisayar yani. Bozuldumu da hemen öğrenciler suçlanıyor. 3 labaratuvarımız var 2 si iyi durumda 1. labaratuvarıda 20, 2. labaratuvarıda 20 3. labaratuvarıda 18 adet bilgisayarımız var. Projeksiyon cihazı okulda bir tane var. Gerektiğinde uygunluk durumuna göre kullanıyoruz.öğrenciyi ikiye bölerek uygulamayı yapıyoruz.temizlik

konusunda sıkıntımız yok bizden beklenen bilgisayarları kapatıp sandalyeleri düzgün bırakmak.klima olmadığından pencereleri açıyoruz oşekildedde havalandırma işini çözüyoruz.camın önünde bilgisayar yoktu yazın çok sıcak oluyor diye müfettişlerimiz beyenmeyince camın önünede on tane bilgisayar koyduk.çok promlemimiz yok projeksiyonda 9cu sınıflarda sıkıntı oluyor 40 kişilik sınıf 1 saatlik derste hen teorik hem uygulamaya yetmiyor

11-* bizim laboratuvarlarımız yenilendi geçen yıllara göre daha az sıkıntı yaşıyoruz.daha internet bağlantısı yok henüz.ağ programıda yok henüz öğrencinin bilgisayarını kontrol etmek kolay olmuyor henüz.U düzeninde oturuyorlar kontrol etmesi kolay oluyor. Bu çok önemli dikkatleri dahala biliyor ve farklı şeyler açabiliyorlar. Fotoşop uygulamalarını projeksiyonla anlatmak çok daha kolay diğer türlü uzun sürüyor. Ama projeksiyonu her zaman kullanma imkanımız olmuyor. 1 tane prejeksiyonumuz var ve aşağıda seminer gösteri felan varsa veya başka arkadaş kullanıyorsa kullanma imkanımız olmuyor.

12-* Bilgisayarların düzeni ve sınıfın darlığı sorun. Ben U düzeninde çalışıyorum ama değiştirecem. U düzeninde öğrenciler aynı anda görüp aynı anda yapamıyorlar. Uçta kalan öğrenciler faydalanamıyor ne projeksiyondan nede dersten. Sınıfın çok daha geniş olması lazım. Öğrenci sayısı fazla öğrenciler yan yana oturduklarında bile sığmıyorlar. Havalandırma ile ilgili sorunum yok klimamız var. Temizliği de istediğim zaman okulun görevlileri yapıyorlar. Projeksiyon cihazını fen sınıfına takmışlar ama ben başka projeksiyon cihazı kullanıyorum. Teknik bir sorunum yok sadece U düzeni ile ilgili sorunum var onuda hallediyorum zaten.

13-*laboratuvarlar ve bilgisayarlar yeni olduğundan pek problemim yok.laboratuvar da projeksiyon problem olabiliyor.konferans salonuyla ortak kullanıyoruz ben hiç projeksiyonsuz ders anlatmadım söküp te kullanıyorum.I düzenden U düzene geçirdim güzel oldu.klimamız olduğundan havalandırma ve temizlik sorunumuzda yok.

14-*temizlik problem oluyor. Projeksiyonumuz yok. Bilgisayarlar yeni olduğundan bu konuda bir problemimiz yok. Labaratuvar U düzeni şeklinde 16 tane bilgisayar var. U şekli daha mantıklı tabi. Projeksiyon olmaması dersleri olumsuz yönde etkiliyor ve dersin verimini düşürüyor. Okula milli eğitimin vermiş olduğu hizmetçi olmadığından okulumuzun hizmetçi sayısı düşük. Her hafta bile

temizletemiyorum laboratuvarı. 3 tane bina var okulumuzda hizmetçiler bu yüzden yetmiyor. Klimamız olduğundan dolayı havalandırma sorunumuz olmuyor.

15-* şu anda projeksiyon ile ilgili sorunumuz var. Mesela burada bir akıllı tahta var ama projeksiyon yok oda projeksiyonsuz çalışmayan bir alet. Biz onu tahta olarak kullanıyoruz şu anda. Okulda 1 tane projeksiyon var oda oyun için kullanılıyor, sunum için kullanılıyor, veli toplantıları için kullanılıyor, bütün sınıfları geziyor ders gösterimlerinde kullanılıyor yani 1 tane projeksiyon olmasından dolayı sorun var. Bilgisayarların özelliği iyi U şeklinde diziliş. Temizlik konusunda da bir problem yok. Laboratuvarımız da klimamız var.

16-* laboratuvarımız fiziki ve olanakları bakımından gayet güzel. Belki bilgisayar sayısı birkaç tane daha fazla olsa daha güzel olacak. 2 bilgisayar laboratuvarımız var.birisinde 20 bir tanesinde 15 bilgisayarımız mevcut. Yeterli sayıda Projeksiyonlarımız var. U şeklinde dizilim. Ortada projeksiyon var o bakımdan sınıf düzeni çok iyi. Güvenliğimizde biraz sorunlar var. Güvenlik biraz daha artırılabilir.

17-*projeksiyon cihazımız yok. Akıllı tahtamız var. Meslek liselerinin çoğunda böyle akıllı tahta varsa projeksiyon cihazı yok. Projeksiyon cihazı varsa akıllı tahta yok. Akıllı tahtayı projeksiyon olmadan zaten kullanamıyorum. Ne mantığı var o zaman böyle bir yatırım yapmanın. Sonra sınıf yönetim yazılımları yok. Ben bunu kaçak olarak kullanıyorum lisanssız yazılım kullanıyorum. Ve böyle bir yazılım olmadan da kontrol etmek çok zor. Temizlik çok düzenli yapılmıyor. Sandalye ile ilgili sorunumuz var. Keşke tabure olsaymış. 4-5-6. sınıf öğrencileri sürekli sandalyenin üzerinde oynuyorlar. 30-35 kişilik sınıflar var tabure olsa çok rahat 2 öğrenciyi yan yana sığdırabilirim. Koltuk olduğu zaman bu çok sorun oluyor.

18-*birincisi bizim bilgisayarlar eski ikincisi laboratuvar hakkında geçen sene bizim bilgisayar laboratuvarı çok kötüydü. Ben bu sene izin alarak düzeltebildim. U şekline getirdim.havalandırma yönünden laboratuvarın zemin katta olması yukarda yani havadar bir yerde olması. Ama çok fazla havasız kalıyor içerisi buda bizim için çok sıkıntı oluyor.bilgisayarlar eski oldukları için bağlantılarında sorun var internet bağlantısı hızlı çalışmıyor.sürekli hata veriyorlar. Sürekli sorun yaratıyorlar.

19-* ilk geldiğimde taburelerin tekerlekleri kırık idare ile konuşup hallettim. Daha dayanıklı tabureler alarak bu sorunu hallettik.projeksiyon yok okul alamıyor devletten bekliyoruz.değişik paylaşım programları var bunları kullanarak

projeksiyon sorununu hallettim.laboratuar da ki bilgisayarlar 98 olduğundan yavaş her bakımdan.düzen olarak sıkışık bir düzen var.en arkadakine gitmek için hepsini it kaka gidiyorum.daha güzel olabilir.en güzel U düzeni olurdu.temizlikle ilgili sorun yok sözleşmeli personel var.her gün temizliyor ben görüyorum.klima olduğundan sıkıntı olmuyor ara sıra kapıları pencereleri açtığımız oluyor.

20-* laboratuvarım yeni kuruldu.ama daha önceki laboratuvarım da sadece 2tanecik bilgisayarım vardı.o kadar eski bilgisayarlarda ilk yıl eğitim verdim.geçen yıl boşalttirdılar bize laboratuvarı bu yıl başında açıldı yenisi de.ben sınıfta ders işlemek zorunda kaldım habire yazdır yazdır.çocuklar sıkılıp patladılar.yani en sıkıcı ders bilgisayar dersi oldu.yeni bilgisayarlarda güvenlik kartı var.yaptıkları ödev ve çalışmaları kaydedemiyorlar.en kötü yanı bu.tamam dolmuyor ama bu hafta yaptığı işe önümüzdeki hafta devam edemiyor.cd yazıcıları var ama disketler bozuluyor bu aralar.ağ bağlantısını kullanamıyorum bir problem var ben yönetemiyorum yani bu sorunlar karşısında bir muhatap bulamıyoruz.kimse ilgilenmiyor.geri bir teknik destek yok.mesela klima var yeni ama çalışmıyor.data shop projeksiyon vermediler.bilgisayarların durumu yeni kurulduğu için iyi.diziliş U benim istediğim gibi memnunum.temizlik konusu iyi değil çöp kovası olmadığından bırakıp gidiyorlar.ben içeri almıyorum genelde.çok düzenli olmamakla birlikte temizlikçi yaparsa temizleniyor.söylemedikten sonra temizlenmiyor.havalandırma sorunu var perdeler takıldı ama açılmıyor.çekersek kafamıza düşüyor perdeler.elektrik sigortaları atıyordu kalitesiz malzeme kullanıldığındanmış değiştirildi.okulda bir tane projeksiyon var ortak kullanıyoruz zorluyor yani.kalkıp anlatmakla projeksiyonla anlatmak arasında dağlar kadar fark var yani.

b. Bu durum çalışmalarımızı nasıl etkiliyor?

1- Bilgisayarları sürekli uğraşmak, düzeltmek zorunda kalıyorum, sonra da bir iş yapmıyormuşuz gibi algılanabiliyorum bilgisayardan anlamayan bunu anlayamaz Bilgisayarlar sürekli problem çıkarıyor, elimde tornavida geziyorum çünkü sorun çıktığında nu aşamazsam dersimi sağlıklı işleyemiyorum zaten ders saati bir saat bir de problem çıkınca kötü oluyor.

2- Öğrenci şikayet ediyor ya öğretmenim hep benimki bozuluyor diyor

3- Projeksiyon aleti olmadığı için ders işlemek zor oluyor. Projeksiyon aleti olması şart.

4-*çalışmalarımızı etkileyen herhangi bir faaliyet yok.

5- Motivasyon eksikliği yaratıyor. Mutsuz öğretmen oluyorsunuz. Derse başlamak bitsin diye beklemek sorunlu zamanlarda hissedilen tek şey. Sorunları kendiniz çözmeye çalışsanız da başarılı olamıyorsunuz. Bir de çocuklarda otorite sorunu oluyorsa özveri bitiyor. Ama başardıkları bir şey olursa mutluluk geliyor hemen.

6-* bilgisayar bozulunca kötü oluyor bir bilgisayarı iki kişi kullanıyor bozulunca üçer kişiye çıkarıyorum bilgisayar başındaki öğrenci sayısını.dikkatler bozuluyor gürültü oluyor

7-* projeksiyon olmaması büssürü arkadaşları etkiliyor.olsa kullanırız diyorlar kısıtlıyor gerçekten

8-* bu sorunlar dersin akışını engelliyor. Projeksiyon olmamasıda işimizi zorlaştırıyor

9-* daha fazla efor sarfedif yorulmama neden oluyor. Projeksiyon olmadığında sınıfın kontrolü daha zor oluyor.

10-*çok promlemimiz yok projeksiyonda 9cu sınıflarda sıkıntı oluyor 40 kişilik sınıf 1 saatlik derste hen teorik hem uygulamaya yetmiyor

11- projeksiyonu her zaman kullanma imkanımız olmuyor. 1 tane prejeksiyonumuz var ve aşağıda seminer gösteri felan varsa veya başka arkadaş kullanıyorsa kullanma imkanımız olmuyor.

12- Teknik bir sorunum yok sadece U düzeni ile ilgili sorunum var onuda hallediyorum zaten.

13- * şu anda geçekten olumlu yönde bir etki mevcut.laboratuvarımızın böyle olması çalışmalarımızı olumlu yönde etkiliyor

14-* projeksiyon olmayışından dolayı konu anlatımı zorlaşıyor. Temizliğini olmayışından dolayı ileride kesinlikle bilgisayarlar açısından problem çıkacak.

15- projeksiyon olmamasından dolayı dersleri anlatarak işliyoruz bu bir sıkıntı yaratıyor.

16----

17-* net sysport kurdum sorunumuz kalmadı ve projeksiyonda alındı.

18- Bilgisayarlar eski olduğu için internet düzgün çalışmıyor, sürekli hata veriyorlar, sistem eski.

19-* geçen yıl havasızlıktan koku oluyordu ben hep içeride kaldığımdan dolayı anlamıyordum öğrenci söylüyordu.bilgisayarların yavaş olması derse ilgiyi azaltıyor düzenin değişmesi lazım.internetten konu anlatırken bile bekliyoruz sayfanın açılmasını.

20- En başta havalandırma sıkıntısı yüzünden öğrenci de ben de sıkılıyoruz.sınıf hiç boş kalmıyor.havasızlık hep devam ediyor

8. Bilgisayar derslerinin etkililiği/ verimliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

1- * 1 saat olması nedeniyle bilgisayarı başlatmak, ağı açmak bile bir 5 dakika alıyor, öğrencilerin yerleşmesi bilgisayarları açması, bilgisayarlar zaten ağır bir de ders bir saat...

* İlk yıl projeksiyon aleti yoktu çok zor oluyor, sadece projeksiyon da yeterli değil, ağ da olmalı, çünkü hepsini dolaşmak zor, ben arkamı dönünce ne yaptığımı bilemem ama ağdan müdahale edebiliyorum ve görebiliyorum.

2- Bilgisayar derslerinin çok büyük etkililiği yok ama etkililiği de var da daha etkili olabilir. İşe yaramaz bir ders değil kesinlikle ama daha etkili olabilir.

* Not olmadığı için bir yaptırım yok, yaptırım olmalı.

* Daha çok yazılım yetersizliklerinden kaynaklanıyor, korsan yazılım kullanıyorsunuz, anti- virüs yazılımı yok, yazılım yetersizliği en önemli etken.

3- Artık bilgisayar dersi olmayacakmış, not olmaması dersin 1 saate düşmesi bilgisayar dersini kaldırmaya yönelik hareketler

* O kadar eğitim yazılımı varken bizim burada kullanamamamız kötü, kaçak- korsan bulmaya yönleniyoruz. Buranın amacına uygun olarak kullanılabilmesi için çeşitli eğitim yazılımlarının bulunması gerekir. Yeni kurulanlarda yazılım olarak hiçbir şey yo, eski okulumda vardı (Konuşan hindi,)

4-* bu eğitim anlayışıyla bu yönetim anlayışla bu laboratuvarlara yazık oluyor cidden. Ne öğrenci bilgisayarı öğrenebiliyo nede öğretmen. Tamam bilgisayarı kullanıyolar ama verimli bir şekilde değil verimli bilgisayar kullanmak başka bir şey. Milli eğitim dediki bütün ders öğretmenleri derslerini laboratuvarda işleyecek çok güzel ama işleyecek bir şey varmı yok ne işleyecek bu adam, tuttu soku matematikçiyi içeri ne yapacak bu adam. Tek bilgisayar çalıştırıyo 30 kişiyi bir masanın başınamı toplayacak. Bütün bunları topladığımızda derslerin verimsiz geçtiği dogru. BK' lerin kurulmasıyla beraber bilgisayar dersi anlayışı değişiyö gibi

şimdi diyolarki bilgisayar dersleri orda işlenecek diğer dersler orda işlenecek böyle bir ihtimal yok. Öğretmenin bu konuya yorum yapma hakkı yok tabikide.

5- Etkili ve verimli bulmuyorum. Parantez içindeki tüm sorunlara katılıyorum. Maalesef ders var. Öğretmen bilgisayar alan mezunu veya değil. Öğrenci 1 saat görüyor. Otorite sorunu var. Öğretme sorunu var. Hatırlama sorunu var. Öğrenci beklentisi (oyun ve internet) değişmiyor. Ders içeriği bilgisayar alan mezunları tarafından değiştirilmeli. Bilgisayarlar yenilenmeli ve kaynak bulunmalı. Her okulda bir teknik personel olmalı. Projektör yetersizliği ve U düzeni oturma planı olmayışı sorunu değişmeli. Öğrencilere idare tarafından hazırlanacak sertifikalarla dersin önemsetilmesi gerekli.

6-* çok saçma bişey oldu bir saate düşmesi.neden böyle karara varıldı anlamadım.materyelimiz olmadığından materyel eksikimiz yok zaten

7-* 2den 1 saate düşmesi çok çok kötü oldu çünkü uygulama dersi zaten bu ders.ee sınıflar kalabalık bilgisayarlar az dogal olarak verimliliği düşürdü.egitim yazılımı sorunu var laboratuarda ders işlemek istiyorlar arkadaşlar ama yazılım yok devletin verdiği.sınav bi yaptırım sınav sart

8-*bence en önemlisi bilgisayar ders saatinin 1 saate düşmesi, zaten bilgisayarlar az sınıfı ikiye bölüp yderse aldığımdan dolayı çok problemler oluyor. labaratuvarın yarısında sıralar var diğer yarısında bilgisayarlar var. Sırada oturan öğrencilerle bazı okullarda sınıf öğretmeni ilgileniyor. Bizde herkezele ben ilgilendiğim için problem oluyor. Bu yüzdende dersler çok verimli geçmiyor. Anlatacağım şeyleri kısa tutuyorum uygulamada vakit kazanmak için. Diğer arkadaşlar labaratuvarı kullanmıyorlar. Meb'nın elimizde hiçbir yazılımı yok bu yüzden kendi elimdeki yazılımları kullanıyorum

9-* bilgisayar derslerinin verimli etkili olduğunu düşünüyorum. Basarı düzeyi düşük öğrenciler bu derste daha etkili olabiliyor. Bunun nedeni Bana bakış acılarından veya bilgisayarı bir kurtuluş yolu olarak görme olabilir. Öğretmenlerin beklentileri açıkca soylenmesede öğrencilerin beklentisi belli. Yazılım konusun da yetersizlik yok. Ama çokda yeterli değil.

10-* öğrencinin bilgisayar dersini yanlış anlamasından kaynaklanan sorunlar var bunlarda dersin işleyişini etkiliyor.içirikler yoğun olması öğrencilerin

beklentilerini olumsuz etkiliyor.içerik ağır biz yetiştirelim diye uğraşyoruz çocukta uygulama yapmak istiyor.materyel ve yazılım eksikliğimiz yok.teknik destek eksikliğimiz oluyor işte.liseler özellikle i .ö.lere göre çok etkili geçmiyor.çocuklar internet çocuğu memnun olması zor yani

11-*bilgisayar dersi aslında verimliliği çok yüksek bir ders ama içeriğini tam olarak veremiyoruz çocukların dikkatleri çok çabuk dağılıyor. Anlatmak istediklerimin bir kısmını aldıktan sonra dikkatleri çok çabuk dağılıyor. Bilgisayarda öğrencilerin dikkatlerini dağıtan bir unsur. Ben kendi adıma verimli olduğumu düşünmüyorum. Daha fazlasını vermek istiyorum ama karşıımızdaki grupta önemli. Öğrencinin bazende benim durumumdan kaynaklanan bir olay. Konuyla ilgili benimde yeterli bilgim yoksa bende sorun yaşıyorum. Ama genelde bununla çok karşılaşmıyorum. Ama her ders için geçerli değil öğrenciler fotoşop öğrenmeye çok meraklılar yeterli bilgiyi alıyorlar. Donanım dersinde pek fazla bilgi alamıyorlar dikkatleri dağılıyor. dersine göre değişiyor

12-* ders saatinin 1 saate düşmesi sınav olmaması bu sorun değil bu bir şekilde aşılabılır. Ders programı inşallah düzelecek seneye. Teknik problemler ben yaşamıyorum. İnternetin yavaş olması bir sorun olabilir mesela önümüzdeki sene böyle bir sorunda olıcak. Çünkü iö 1-2-3 de bilgisayar sınıflarına alınacak internete girebilecekler ve daha yavaşlıyacak.ders olarak etkili ama daha iyi olabilir.dersteiken çağrılmalar oluyor.bende teneffüste bakabilirim diyorum.çok acil olursa gidiyorum tabiki.

13-* ders saati çok yetersiz çocuk heyecanla giriyor derse ben yoklama alıyorum falan.sınavın ve notunun olmaması büyük bir dezavantaj.cocuk dersi ciddiye almıyor başka yöntemler bulmaya çalışıyoruz bu sefer.ekstra bilgisayar karnesi veren arkadaşlar varmış.çocuk sonuçsuz bir şey yapınca çok anlamsız geliyor.öğrendiğiyle artislik yapabilmesi lazım çocuğun sürekli işlerine yarayan ders olmasını bekliyor.lazım olan yazılımları ben hazırlamaya çalışıyorum donanımsal eksikliğimde yok.kendim için bilgisayar dersleri etki ve verimli geçiyor

14-* bir saatlik derste cökta etkili işlendiğine inanmıyorum. Ayrıca notda verilememesi bunlar en önemli nedenleri bence. Bilgisayar labaratuvarımız kötü olduğu halde 2 saatlik dersken daha etkili oluyordu dersler. Ama teknolojinin olduğu her yerde sorunlar bitmez. Öğrenci velisinde bu dersi çok ciddi aldığını

inanmıyorum. Matematik gibi dersler için söylenir 5 almazsan göreyim bi diye ama bilgisayar için böyle bir şey konuşulduğuna inanmıyorum.bilgisayarı biraz bilen öğrenci takmıyor zaten öğretmeni. Bilgisayar oyunlarını hiç sevmediğim için nasıl oynandığına bilmem bu yüzden. Öğrencinin bana nasıl bilgisayar öğretmenisin dediği olmuştur.bizden her şey bilmemiz bekleniyor. Diğer derslerde böyle değil örneğin bir matematikçiye 9560 la 8560 çarp hemen sonucunu söyle kimse diyemez. Ama bizden böyle şeyler bekleniyor işte. Öğretmenlik güzel meslek ama ben Öğretmenliği çok sevmiyorum açıkçası. İsteksiz Öğrenci kitlesi olunca karşında hiçbir şey anlatasım ve yapasım gelmiyor.

15-*ders saatinin 1 saat olması bir dezavantaj, sınav olmaması durumu öğrencilerin bu dersi ciddi almaması gibi sorunu gündeme getiriyor. Ama biz onu kendi aramızda şöyle aşıyoruz. Sınav yapıyoruz ve sene sonu onur katılımcı, onur teşekkür, onur takdir belgesi düzenliyoruz. Bu şekilde bilgisayar dersi notuyla bir belge almış oluyor. Çocuk biraz daha güdülenmiş oluyor. Yani bu şekilde güdülemeye çalışıyorsunuz öğrenciyi. Ders notu olmayınca ilk öğrenciler ilk dönem ilgileniyor 2. dönem pek ilgilenmiyor. Bu bence ders öğretmenine bağlı ben kendi dersimin verimli olduğuna inanıyorum. Çocukların 3 boyutlu düşünme yeteneklerini görsel düşünme yeteneklerini, pratik düşünme yeteneklerini etkilediğini düşünüyorum. El göz koordinasyonunu etkilediğini düşünüyorum en önemli etken bence.

16-*bizim açımızdan büyük oranda etkili buluyoruz. Çünkü az önce bahsettiğim gibi yeterli fiziki imkanlara sahibiz. Fakat öğrencilerimizin kalitesi açısından aynı şeyi söyleyemeyeceğim. Genel olarak iyiler çalışıyorlar içlerinde birkaç tane var kötü olan ama genel olarak iyiler diyebilirim. Yani bu dersin etkili olup amacına ulaştığına inanıyorum.çünkü uygulamada yapmaya çalışıyoruz.

17- 1 saatte ne anlatabilirimki ve not olmaması. Kesinlikle öğrencinin ilgisine kalmış bir şey. Bilgisayar dersleri etkili oluyo verimli geçiyor

18-*ders saatinin 1 saate düşmesi dersi kesinlikle etkilediğini söyleyebilirim.daha önce 2 saat olan ders 1 saate düşünce işlenemiyor.bilgisayar dersi uygulamaya yönelik ders olduğu için derste konumu anlatacağını uygulamamı yapacağını karar vermek çok zor.sınav olmaması şimdi öğrencinin bütün derslere bakış açısı not almak. Öğrenciye sınav yok dediğiniz zaman öğrenci o dersin var

olduğuna inanmıyor.niye biz derse geliyoruz diye soru soruyorlar.yeni müfredatın uygulanabilir olması. sadece teorik bilgiye değil uygulamaya yönelik olduğu için biraz daha iyi ama tabi bununda eksiklikleri var ama bu eksiklikler zaman içerisinde giderilip daha iyi olabilir.teknik problemler çıktığı zaman dersin verimliliği düşüyor. Bilgisayar dersinde projeksiyon cihazı olması gerekiyor. bizim projeksiyon cihazı tavanda asılı ve öğrencilere dersler rahat bir şekilde gösteriliyor. Yazılım yetersizliğimiz var.

Bilgisayar destekli eğitim açısından materyal eksikliğimiz var. Bize ders saatinde ek iş gelmedi ama geldiği zaman geri çeviriyorum.ama çok fazla acil durum olduğun da dersi bölmek zorunda kalıyoruz.bunların hepsini düşündüğünde bilgisayar dersi verimli olmuyor.

19-* ders sayısının tek saate düşmesi derse olan ilgiyi azalttı diyemem yani tek saatte de işlenebiliyor bu dersler.artık amaç bilgisayarı nasıl kullanabilirim değil bilgisayarı dersin içinde nasıl kullanabilirim.bu yüzden ders sayısı bire düşünce laboratuvar diğer öğretmenlerin kullanımına açıldı.bende formatör olduğum için bunun planlamasını yapıyorum ve uygun görüyorum.bilgisayar öğretmenlerinin formatör olması lazım bence hepsinin.bizi amacımıza taşıyan neden olacağına inanıyorum.diğer öğretmenlere sunum hazırlayabilir yardımcı olabilir.ve laboratuvarı da diğer öğretmenler kullanabilir.karneye geçmemesi dezavantaj tabi ama öğrenciyi derse motive etmek için yine sınav yapıp ilk üçe girene bilgisayarla ilgili hediye veren arkadaşlar var.yani motive edilebiliyor.öğrencinin beklentileri yüksek artık ve daha da artan bir beklenti var.donanım ve yazılım eksiklikleri iyi olmuyor.lisedeyken ve formatör olmadan önce dersten çağırma oluyordu ama ben gitmiyordum.teneffüste gidip yardımcı oluyordum.geçen yıl 7. sınıfların tarım dersinde benim gösterdiğim power point çalışması yapmışlar.öğretmenler toplantısında müdür bey bana teşekkür efmişti.o derse müdür giriyordu.bende anladım ki öğrenciye anlattıktan gösterdikten sonra yapamayacağı şey yok.özellikle böyle şeyler öğrencinin de bizlerinde hoşuna gidiyor.ama göstermemiz lazım.yani bilgisayar dersleri etkili ve verimli oluyor.

20-* ders sayısının bire düşmesi verimliliği ve etkinliliği azalttı,bunun üzerine not verilmemesi daha da düşürdü.nasıl olsa not deyip dersi ciddiye almayan öğrenciler var artık.not her ders için çok geçerli bir koz.notum iyi olsun da geçeyim

yeter diye ezberliyorlar her şeyi zaten.benim de ek görevlerimden dolayı 3 hafta kadar 4-5. sınıflar geri kaldılar derse giremedim çünkü. Her dönemin son iki haftası bilgisayar dersi olmaz karne girişinden dolayı.öğrenci kızıyor neden bizim dersimiz olmuyor diye olumsuz etkiliyor öğrenciyi..ders olarak eğitim yazılımımız hiç gelmedi yok yani.ben kendi çabalarımla ders yazılımları buldum onları kullanıyoruz.kısacası öğrenmek isteyen öğreniyor gene ama istemeyen öğrencide nasıl olsa notu bile yok diye düşünüp kendini salanlar var onlar için de çok verimsiz geçiyor dersler.halen oyun dersi olarak algılayan öğrenciler de var ve bunlar da çok sabırsız ne zaman oyun oynayacağız diye bekliyorlar.öğrenciler genelde normal sınıftaki gibi davranmıyor buraya gelince sanki uzay üssüne gelmiş gibi heyecanlanıyor.bir gürültü kopuyor sınıfta. Bir keresinde misafirim Gelmişti gürültü anında çok şaşırılmıştı. Dersin sayısının 1 saate düşmesi ve not verememize rağmen bazı sınıfın başarısı ve gördüğüm projeler ile bu dersin yine verimli geçtiğini düşünüyorum. Çoğu öğrenci İnternette ödev araştırabiliyorlar google çok iyi biliyorlar mesela bilmeyen öğrenci yok nerdeyse ne işe yaradını biliyorlar. Bunları hep ben anlattım Bir çok şeyi aldılar bunları görebiliyorum zaten öğrencilerin üstünde

9. Üniversitede aldığınız eğitimin sizi yeterince mesleğe hazırladığını düşünüyor musunuz?

a.Evet ise hangi yönlerden?

5- Formasyon alanında yeterince hazırlandığımı düşünüyorum Ancak ders veren öğretim görevlilerinin de etkisi var. Teorik bilgi yığını yerine özellikle staj eğitimi süresince derslerde yapılan değerlendirmeler çok faydalı olacaktır.

10-* formasyon yani öğretmenlik alanında evet.eğitim alanında hocalarımız çok iyiydi ama eğitim alanında iyi değildi.zaten bilgisayar hocamız yoktuda.özellikle stajda çok iyi yere denk geldim sınıfı bana bırakıyordu yani tam bir sınıf yönetimini öğrendim.öğrenci iletişimini öğrendim.öğrenciyi bana sevk ediyordu.rahatlıkla müdürün yanına girip çıkabiliyordum.işte o stajın ve ailemin katkısıyla öğretmenlik yönünden iyi yetiştiğime inanıyorum.

18-*öğretmenlik konusunda yeterince mesleğe hazırladığımı düşünüyorum. Çünkü mesleğe başladığımdan beri o bilinci çok iyi algılamıştık. Uygulamayı rahatlıkla geçebildik. Öğretmen yetiştirme konusunda bence yeterli idi fakültemiz.

19-* formasyon bakımından evet.öğrencilik stajları da çok etkili oldu.her yıl staj yapılsa da etkili olacağına inanıyorum.sınıfı bana bırakıp gidiyordu öğretmen o zamanlarda her arkadaşım benim gibiydi.bu tek benim şansım değildi.

b.Hayır, ise neden?

1- Hayır. Mesleki bilgi ve öğretmenlik bakımından. Başımızdaki öğretmenlerden kaynaklanıyordu. Pek bir şey veremediler, konular bölünüyordu, Herkes konusunu anlatıyordu. Böyle bir dersten ne öğrenebilir ki! Çok fazla ufkumuzu açamadılar. Daha iyi bir eğitim olaydı daha iyi bir eğitim almış şekilde okullara gidebilirdik.

2- Hayır. Müfredat içeriği ilköğretilere uygun olmalı

* öğrenciye anlattırılıyor, kimse dinlemiyor

* Öğretmenler bilgisiz kendi doğru dürüst bilmiyorlar

* Psikolojik olarak öğretmenliğe hazırlanıyor ama donanım yok.

* Ben arkadaşlara özel ders veriyordum

3- Eğitim dersleri bakımından problem yok ama okulda öğrendiğimizle MEB’de uyguladıklarımız çok farklı şeyler. Bilgisayar dersi bakımından sıkıntı var. 4 sene boyunca Word, Excel gösterelemedi demiyorum ama Paint’i nasıl öğretebilirim değişik yolları gösterilseydi.

* Gidilen stajlar hiç gitmemiş olmaktan iyiydi ama bizim dersine girdiğimiz öğretmen aslında fen bilgisi öğretmeni idi. Bizim bakış açımızı daralttı bu durum.

4-* Türkiyede çok öğretmen işi bıraktı bu yüzden. Erkekler özellikle çoğu ayrıldı . hayal dünyasında yaşadığının farkına varıyosun ve uyanışın çok acı oluyo. Şuanki bilgisayar öğretmenliğinden kimse mutlu değil.

5- Teknik anlamsa yetersiz. Özellikle meslek lisesi çıkışlı değilseniz. BÖTE eğitimi yazılım ve tez ağırlıklı geçiyordu (2003 süreci).Teknik bilgiler, arıza çözümü konularında yetersizliği çoğu öğretmen yaşıyor.

6-* mesleğin içeriğine uygun değil bikere.kendi kendimize tamamlıyoruz uğraşı ile. teknolog olarak yetiştirilip öğretmen olarak atıyor. mükemmel sınıfa ders anlatacak sekilde eğitim aldık, gerçeğe uygun değil.tek öğretmenlik açosundan yetiştirildik

7-*hayır çünkü onu ders olarak görüyorsun birebir yaşamak çok farklı .stajlar falan hiç yerini tutmaz.stajdaki öğretmenler iki yıllık mezunlardı bizden iyi

değillerdi bikere ,gelmesenizde olur demişlerdi. Obür türlü en büyük eksiklik tecrübe eksikliği.sudan çıkmış balık gibiydik

8-* üniversitede adlımız eğitim teoriğe dayalı olduğundan yeterli değildi. Uygulama olarak azdı. Öğrencilik stajları bence her yıl olmalıydı su andakiler yetersiz. Stajda hazırlık anlamında bayağı bir katkısı oldu.

9-* üniversitede aldığım eğitim yetersizdi.üniversite zaten bilgilerin size hazırlanışını beklediğiniz yer değildir. Buradaki eğitim üzerine sosyal kulupler ozamanlarda olsaydı çok faydalı olurdu. Gelişim kulubu var mesela ama buda mesleğe yönelik bir hazırlıktır.

10-* hayır olmasının nedeni alansal altyapı problemleri hoca olmaması bölümün yeni olması nedeniyle donanımsal yazılımsal aksaklıklar. 11 tane bilgisayarın olduğu ve tüm okulun kullandığı labaratuvarın üstüne bölüm açıldı.

11-* hayır beni hazırladığımı düşünmüyorum. Verilen bilgiler çok teorik bilgilerdi. Onları pratiğe dökerken sorun yaşadım ilk yılımda. 4 sınıfta stajımı yaptım çok iyi bir okuldu. Ben burada stajımı yaparken bocaladım biraz. Teorikle pratik bilgiler birbirinden çok farklı oluyor. Mesleğin gerçeklerini bize göstermediler. Teorik bilgiyi pratik bilgiye dökmekte zorlandım diğer arkadaşlar gibi. Teorik bilgileri çok iyi aldık. Ancak uygulama çok farklı.

12-* hayır diyeyim işin püf noktalarını anlatmıyorlar.idare ile diğer öğretmenlerle nasıl başa çıkılır anlatmıyorlar.yasalarla kanunlarla ilgili problem yaşarsak nasıl başa çıkılır , bizim haklarımız nelerdir bunlar biraz daha iyi anlatılırsa iyi olur özellikle mevzuatla ilgili.materyal geliştirme daha iyi olmalıydı.öğrencilik stajlarının da bir işe yaradığını düşünmüyorum sadece formalite icabı oluyor.açıkça angarya bence

13-* hayır genel olarak.uygulamaya az yer verilmişti.stajlar uygulama okulları iyi seçilmemişti.uygulama yapma olanağımız yeterince olmadı orda da.tek tek gidilmiyor da sınıfı sana bırakıp dersi sen anlatsan olur.ama grupla gidilince hiçbir şey yapmıyorsun.hep bize verilenler ütöpik kaçmıyordu.

14-* 30 kişiydik sınıfta okulun biteceği dönem telaşlandık. Çoğu insan kendini yetersiz görüyordu. 25 kişi gidip bunu hocalarımızlada konuşmuş hatta bizler ne yapcaz biz bişey bilmiyoruz, öğrencilik hayatınca bize hep söylenen siz teknik servis olacaksınız, kendinizi bu duruma düşürmeyin, belli programları sadece

öğreticeksiniz rahat ve sakin olun. Ama mesleğe başladıktan sonra bunların hepsinin geçersiz olduğunu anladım. Aslında bizim bötö nün amacı rehberlik yapmaktı. Tamirle uğraşmak değil yani, ama arızanın nerede olduğunu tespit edebilmemiz gerekiyor. Bilgisayar dersini 1 saat yapılacağına kaldırsalar daha iyi di. Hangi öğretmen mükemmel olarak göreve başlamıştır ki. Her şey bence tecrübe ile oluyor gene. Öğrenci iken yaptığımız stajları ciddi almıyorduk zaten bir kere ders anlatabilmiştim. Düşünün yani sevgilin var 10 yıl aynı evi paylaş, evlenince çok farklı olur bunu gibi bir şey bence bu. Az faydası olur ama her şeyi öğrencen demek değildir bence staj.bende biraz kapalı kişiliğim vardır.yarın bir töreni sunacaksın desinler o gece uyuyamam ben.beni dinlemeyen insanlara çok etkili değilimdir ben.öğrencilere çok zaman ayırdığımı sanmıyorum bazı öğretmenler daha çok zaman ayırıyor. Siz olmasaydınız şunu öğrenemezdik falan diyen öğrencilerim oluyor.kendimi çok eleştiririm onunda etkisi vardır.

15-*anlatacağım şeyler için evet ama yaşayacağım şeyler için hayır.veya daha değişik maddi olarak evet manevi olarak hayır.sınıf yönetimiyle ilgili örnek sınıfta bir arkadaş bana bağırdı ne yapayım. Sınıf yönetiminde bunun için denen bağırma.ama olaylar gerçekler böyle değil ki.lisedeki arkadaşlarımızın öğrencileriyle gırtlak gırtlığa kaldığını biliriz.her yıl haberlerde seyrediyoruz.yani bu toz pembe standup çıkarılması lazım.yani biz çatışma eğitimi almıyoruz.verilmesi gereken formasyon dersi bu çatışma eğitimi ve empati.bunu da birinci sınıftan itibaren verilmesi lazım karşımızdaki insanı yargılayarak sorgulamak.bu bir demokrasi eğitimi olmuş olur.madem buna da çalışıyor bu ülke.alan bilgi açısından fazla alıyoruz formasyon dersleri yanlış.ben buraya geleceğim madem uygulama yapacağım materyal yapacağım.materyalin iç,ne koyabileceğim ders ver bana.bana bunları verme sonra ekstra şeyler istediğinde anlamı kalmıyor.bizi üniversitede paralıyorlar şunu da vereyim diye.ama buraya geldiğimde hiç bir şey sunmuyorsun.öğreneceğin bir şeyi anlatacağını biliyorsan güzel bir duygu.ofis uygulamalarını kimse anlatmaz üniversitede kendi kendinize uygulayarak öğrenirsiniz.bana kimse wordü anlatmadı ama ben gelince bunu anlatmak zorunda kaldım gibi.Göztepe kız meslek lisesine staja gittim. Bugünde halen inanılmaz güzel işleyen bir okul.birinci sınıfta iken gittim ders öğretmeninin vermiş olduğu ödevi

öğrenciler doğru yapmış mıyız diye sordular bana.ben görmemişim bile o konuyu.hayır söyleyemem dedim yuvarladım yani.

16-* aslında formasyon bakımından da daha ileri seviyede daha fazla deneyimler kazanmamız gerekirdi. Yaptığımız çalışmalar etkinlikler tasarladığımız konular hemen ardından bir ortamda sunulamadı. Eğer sunulmuş olsaydı belki daha iyi şeyler için çabalamış olacaktık.bizi daha bir güdülecekti diye düşünüyorum. Ama yeterince mesleğe hazırladığımı düşünmüyorum.aslında okuldan mezun olup da iö gelip öğretmenlik yapmak aynı şey değil. Orada gördüğünüz dersle iö uyguladığımız ders biçimi aynı değil. Gerçi lisede de aynı değil. Biz böfe de okurken öğretim ortamları tasarlayabilen öğretim bilgisayar ve internet desteğiyle tasarlayabilen kişiler olarak yetiştik. Ancak biz burada temel bilgisayar kurulum becerilerini anlatıyoruz. Ama iö seviyesinde bunlar sınırlı.

Yaptığımız stajında pek fazla yeterli olduğunu sanmıyorum.

17- farklı birşey yapıyorum şimdi. BDE çalışacağımı zannediyodum ama ne alan bilgisi nede öğretmenlik bakımından yeterli değildi

18-*üniversitenin programlama ve donanım konusunda çok fazla desteği olmadı. Üniversitede de çok destek almadık. Bu konularda kendimizi geliştirdik. Bu konu benim açımdan eksik değildi ama arkadaşlara bu konuda eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Benim için neden eksik değildi. Liseden böyle bir tabanım oldu için sorun yaşamadım. Bu konuda herhangi bir şey beklemedim üniversiteden açıkçası. Dananım konusunda yazılım konusunda programlama konusunda belki bize daha fazla bilgi verilebilirdi.

19-* formasyon bakımından evet.ama alan bilgisi yönünden hayır.

20-*Teorik olarak çok fazla bilgi aldık gerçekten eğitim bilimleri konusunda çok iyidik. Ama donanım olarak yetersizdik. Pek fazla güncel konu görmedik.program dersi aldık ama yarın dönem ben yarım dönemde ne öğrenebilirim.flaşı çok iyi bir şekilde öğrenebilmeliydik.formasyon yönünden iyiyiz de donanım yönünden yani bir sorunla karşılaştığımızda ne yapacağız onu öğretmediler bize.

10. Mesleki yeterliliğinizi hangi yönlerden güçlü ve hangi yönlerden zayıf buluyorsunuz?

a.Güçlü yönler:

1- Teknolojik konularda, problemi araştırıp çözüm bulabilirim, öğrencilerle iletişimim iyi, onları seviyorum ve bunu onlara hissettiriyorum

2- Bilgi bakımından kendimi güvende hissediyorum.

* işi çözmek hoşuma gider

* kendimi orta bir öğretmen olarak görüyorum

* Alet işler el övünür

* Öğrenci merkezli olmak için çalışıyorum, öğrencilere böyle bir şey olduğunu bildirmemiz gerekiyor.

3- Çok sıkıcı ders anlatmıyorum, çekici geliyor çocuklara, disiplini elden bırakmıyorum, donanım ve tasarım konusunda iyiyim

4-* uygulamada sadece teorik olarak değil. Öğretmenlik olarak bu türkiye şartlarında başaramadım çünkü severek yapamadım öğretmenliği.

5- Formasyon bilgim (Sınıf yönetimi, iletişim, otorite, mevzuat)

6-* donanımım güçlüdür öğretmenlik bilgim iyidir.az buçukyazılımda iyidir

7-* öğretmenlikte okulda yeterli oluyorum idarinin öğretmen ve öğrencinin isteklerini karşılayabilen bir meslek bilgisine sahibim.tecübesiz olduğuma inanmıyorum öğretmen olarak

8-* sınıf yönetimi açısından zayıf değilim. Sınıfta hakimiyeti kurabiliyorum. Alan bilgisi açısından iyim gittikçede kendimi geliştiriyorum. İ.ö de olduğumdan dolayı alan bilgisi 2. planda kalıyor daha çok öğretmenlik açısından kendimi geliştirmeyi planlıyorum

9- teknik yönden yani bilgisayar donanımı konusunda iyiyim.öğrencilerle iyi anlaşp onları daha çok ikna edebiliyorum. Onlara yaptığımız işin önemli bir iş olduğundan bahsediyorum. Sessiz ve sabırlı bir insan olmam öğrencilerle aramızdaki dialogu dahada arttırıyor ve sürekli kendimi yenilemeye çalışıyorum monoton birisi değilim

10-* öğrenci iletişimi ve iş birliğine açık olma, insan yetiştirme ve sabırlı olma

11-* genel bilgisayar konularıyla ilgili dersleri anlatırken problem yaşamıyorum. Ofis uygulamalarını anlatırken problem yaşamıyorum.

12-* alan bilgisi yönünden kendime güveniyorum.

13- iletişimim çok iyi çocuklarla mesleğimde yeterli buluyorum kendimi. Onlara ne anlatacağımı bilerek geliyorum.derslerde ise ders dışında konuşmalarada girerim sorularına yanıt veririm.

14-*öğretmenlik olarak iyiyimdir öğrencinin seviyesine inip diyalog kurarım.bilgisayar öğretmeni olarak yeterli buluyorum kendimi.öğrenciyi kolay kolay azarlamam.tam olarak hiçbir konuda güçlü bulmuyorum normalim yani genelde.

15-*iletişim becerimi güçlü buluyorum. Pratik iş yapma becerimi güçlü buluyorum. Alan bilgimi iyi görüyorum. Öğrencilerimi seviyorum ve bir çok noktada yaratıcı olduğumu düşünüyorum. Sorumluluk sahibi olduğumu düşünüyorum. Öğrencinin benimle bire bir konuşabileceği bir ortam oluşturabiliyorum.

16-* derse bir kaynaktan değil de birkaç kaynaktan çalışarak geliyorum.öğrencilere farklı teknikleri kullanarak ders anlatmaya çalışıyorum. Bu da onların biraz daha değişik ortamlarda çalışarak sıkılmamalarına neden oluyorum.

17- öğrencilerle iletişimim çok iyi ve sabırlı sakin bir insanım

18-*iletişim öğretmenlik mesleğini yapmak yönünden kendimi güçlü görüyorum.

19-Donanımsal ve yazılımsal olarak yüzde 80 güçlüyümdür.bu konuda yaparım.alan bilgim programlama yani kısaca iyiyimdir.kendini geliştirmeyen arkadaşlar bu konuda problemler yaşayacağını düşünüyorum.sınıfa hakimimdir

20-* konuları ders anlatırken ayrıntılı bir şekilde anlattığıma inanıyorum. En azından yeterli bir şekilde. Çünkü bir şeyin bir yolunu anlatmıyorum her yolunu anlatmaya çalışıyorum.Word, power point konusunda iyimdir.excelde temel olarak iyim.öğretmenlik konusunda ilk başta zorlandım ama şimdi otoriteyi ilk zamanlara göre daha rahat kurabiliyorum.iletişim konusunda da iyimdir çocuklar severler beni.

b. Zayıf yönler:

1- Öğrencilerime kızamıyorum, dersi biraz daha ciddiye almaları için otorite olarak durmam gerekiyor

2- Zaman yetersiz geliyor, zamanı yetiremiyorum

3- Yeni yayınları çok takip edemiyorum, vakit sıkıntısı var, işime evimde çok fazla vakit ayıramıyorum

4-*türkiye şartlarında öğretmenlik yapamadım

5- Teknik alan bilgim (Donanım- tamir, her programı bilmiyorum)

6-*yok

7-* lisedeyken teknik öğretmenler kadar mesleki bilgim yok.fakat i.ö için yeterli bilgiye sahibim

8-* zayıf olduğum yölerin çok olduğunu düşünüyorum. Özellikle problemlı öğrencilerle iletişimi zor kuruyorum

9- öğrencilerden çok büyük beklentilerim var ve planlı hareket edemiyorum ayrıca mesleki konularda çok titizim

10-* alan bilgisi olarak ben de zayıfımdır diye düşünüyorum

11-*donanım derslerimiz var donanımsal sorunlara çok çözüm getiremiyorum. Daha önce vermediğiniz derslere girmeniz gerekiyor. Dolayısıyla ilk önce kendinizi eğitmeniz daha sonra öğrencileri eğitmeniz gerekiyor. Onlar büyük bir sıkıntı oluyor. Teknoloji sürekli geliştiği için yeni programlar çıkıyor. Tasarım konusunda mesela çok fazla bilgiye sahip değilim.

12-*öğretmenlik yani formasyon yönünden orta diyebiliriz.biraz yumuşak olduğum zamanlar oluyor öğrenciye karşı.kızılması gereken yerlerde kızmadığım oluyor.

13- çok yumuşak birisiyim hiç kızamıyorum daha sert olmak gerekiyo yoksa öğrenciler bu durumdan faydalanıyolar

14- yok

15-*zayıf bulduğum yönlerimden en büyüğü kimseye hayır diyemiyor olmam. Mesela biri gelip hocam şöyle bir işimiz var şunu yapabilir misiniz dese tabi yaparım diyorum.

16-*hemen hemen yok.

17- Donanım ve programlama yönünden pek fazla iyi değilim

18-*programlama konusunda sıkıntı yaşıyorum ve kendime yetersiz görüyorum. Okulun bir web sayfası var. Onu güncelleme konusunda sıkıntı yaşıyorum.

19-* formalite işte yazı çizi işlerini fazla sevmediğimden bu konularda zayıfımdır yani evrak işlerinde,özen göstermeliyim tabi.

20-*birçok program konusunda bilgiye sahip değilim.fotoshop, flaş gibi programlarda kendimi geliştirmem lazım.

11. Mesleki gelişiminize katkıda bulunmak için neler yapıyorsunuz?

1- Sürekli araştırıyorum, internette forumlara bakıyorum, gelişimime katkıda bulunuyor forumlar, sürekli faydalaniyorum forumlardan, etkinliklere bakıyorum forumlardan.

* Hizmetiçi eğitimlere katılmıyorum

2- İngilizce kursuna gidiyorum, hizmetiçi eğitimlere katılıyorum (meslekle ilgili), son gelişmeleri takip ediyorum (fuurlar,), hoşuma giderse dergi alıyorum, internetten forumları takip ediyorum

3- İnternette forumları takip ediyorum (İki günde bir),

* dergi aboneliğim yok ama mümkün olduğunca takip etmeye çalışıyorum yayınları,

* öğretmenlik mesleği ile ilgili hizmet içi kurslara gidiyorum

4-* internete giriyorum yerli yabancı her siteden haberim vardır. Gittiğim her yerde soru sorarım yeterki öğrenim. Zaten kitaplarda öğrenilmiyo. Bilgisayar dergileri var ama bunların pek fazla yararlı olduğunu sanmıyorum genellikle bu gibi dergilerde parça fiyatları gibi şeyler oluyor.

5- İnternette bilgisayar öğretmenliği sitelerini ve önemli öğretmen sitelerini takip ediyorum. Bilgisayar öğretmeni arkadaşlarla iletişim halindeyiz. Forumları takip ediyorum. Hizmet içi eğitim kurslarına katılmak isterim (Denk gelirse)

6-*kendimi geliştirmek için sürekli internette dolaşıyorum, çeşitli dergiler alırım internetten bakarım ona göre hoşuma gideni alırım,forumları takip ediyorum yeni teknolojiyi takip etmeye çalışıyorum.anlattığım dersle ilgili araştırmalar yaparım. hizmetiçi eğitimlere katılmıyorum,katılmakta istemiyorum.çünkü sistem öyle bir şeyki şimdi bilgisayar formatör öğretmenliğine bişey veriyodu.şimdi adam sınıf öğretmeni formatörlük alıyor sonra bilgisayar formatörü olarak bana ders veriyor.yani konuda yetkin bi insan gelip ders vermiyor.şuanda değişmiş ankaraya

kursa gidiliyormuş diye duydum.böyle olursa giderim.öbür türlü ben kendimde öğrenirim.

7-* mesleki olarak yeni teknolojiyi takip etmeye çalışıyorum eşim çok yardımcı oluyor bu konuda,çok meraklı.hizmet içi eğitim kurslara başvurduğum yaz için.dergi aboneliğim yok karşılaştırıp alıyorum her ay.internetten forumları takip ediyorum her zaman.

8-* öğretmenlikle ilgili hizmet içi eğitimlere katılıyorum. Öğretmenlikle ilgili pek etkili olmuyor alan bilgisi ile olan hizmet içi eğitimler daha etkili oluyor. Eğitim alanında gelişimim için İlk öğretmen diye olan dergiyi alıyorum internetten arasıra forumlara bakıyorum

9- dergi alıyorum. İçinde ilgimi çeken konular varsa bide hoşuma hangisi gitmişse alıyorum. Kitap olarak microsoft'un yayınlarını inceliyorum. İnternette forum siteleri dergiler bunları takip ediyorum ama obone değilimdir

10-*hizmet içi eğitimlere katılıyorum. Ev ticaret seminerine katıldım. Sınıf yönetimi seminerine katıldım. AB projelerinde dolaylı olarakda olsa yer aldım. Özellikle bunun bana bayağı faydası olduğuna inanıyorum. Mesleki gelişimim için projelere katılıyorum. Abonelik şeklinde değilde hoşuma giden dergiyi alıyorum.internetten ve iş arkadaşarımdan ders notları topluyorum. Çok düzenli olmasada forumlara okuyucu olarak katılıyorum. Meslek liselerinde ders var ama ders kitabı yok. Mecburen internetten ve çevremden araştırma yapıyorum her zaman.

11-* seminerlere katılmaya çalışıyorum. Yalnız sadece baş vuruyorum. Ders programları çakışmalarından dolayı genelde başvurularım reddediliyor. Katılamıyorum. Ben genelde mahali ve merkezi kurslara katılmayı istiyorum. Ama ben genelde mahali kurslara katılmak istiyorum. Merkezi kurslar il dışında olduğu için. Web tasarımı kurslarına katılmak istiyorum. Genelde pcnet okuyorum. Her ay düzenli olduğunu söyleyemem. Onun dışında farklı dergilerde olabiliyor aldıklarım. İnternette göz gezdiriyorum dikkatimi çekenı alıyorum genelde. Forumlardanda güzel kaynaklar çıktığı oluyor.

12-*yüksek lisans yapıyorum.başka bir şey yapamam zaten.ödev araştırması yapıyorum internetten.öğrenciye isimsiz anketler yaptırıyorum kendim hakkımda onları değerlendirip kendime katkımla oluyor çünkü.

13- yeni programlar öğrenmeye çalışıyorum. Daha çok çevremdikelere hitap edecek şeyler. Eğitim kuslarına katılıyorum. Dergi takibi yapmıyorum açıkcası daha çok internetten bilgi öğrenmeye çalışıyorum. Bilgisayarla ilgili forumlara katılıyorum.

14-*formatörlük sitelerini dolaşıyorum internetten.grupta olan kişilerle görüşüyorum.forumdan hotmaildeki grubumdan görüşüyorum.dergi ilk yıllarımda alıyordum ama sıkıyor yani dergi beni pek almıyor artık.durup dururken bi şey araştırmıyorum ben problem çıktığında araştırıyorum daha çok..ihtiyaç anında yani araştırma yapıyorum.eşim bilgisayar konusunda çok iyidir arkadaşlarıma danışırım yani hiç çekinmem yani.hizmetiçi eğitimlere gittim ve başvurduğum var şuan.photo shopa gittim.

15-* ben hizmet içi eğitimlerden yararlanıyorum. Yeni çıkan her programları takip etmeye çalışıyorum. Mesela empati ile bir seminer vardı. Ama bir çoğunu kaçıyorum gerçi burada formatör olduğumuz için onaylanmıyor bir çoğu. Hızlı okuma teknikleri var mesela. Bilgisayar başında çocuk bir şey okuyacağı zaman o hızlı nasıl okuya bilir ben ona nasıl hızlı okuyabilirim gibi noktadan yola çıkarak katılmak istiyorum. Rehberlikle ilgili. Alan bilgisiyle ilgili çok eksikim olduğunu düşünmüyorum ama belki daha ileri götürebileceğimi düşünürsem web tasarımı olabilir belki. İletişim ve rehberlik konularında kendimi geliştirmek istiyorum. Bu konu için kitaplar okuyorum ama ne kadar etkiliyim bilemiyorum.dergi aboneliğim yok internetten takip ediyorum. Yüksek lisans da yaptığımdan dolayı internet çok işime yarıyor. Çokta kullanıyorum. Forumlara üye oluyorum ama pek yazmak taraftarı değilim. Çünkü yazılanları çok düzeysiz buluyorum. Çok komik çok çocukça buluyorum.

16-*yüksek lisans yapıyorum ve ek olarak farklı yeni çıkan programları kullanmaya çalışıyorum.bunları öğrencilerle paylaşıyorum.seminerlere katılmaya çalışıyorum. Eğitim kursuna bir tane ispanya da katıldım. Zaten yeniyim eğitimlere pek katılmıyorum. Daha çok kendi çabalarımla internet ortamında okuyarak veya arkadaşlarımdan öğrenerek.forumlara üyeliğim yok. Dergi aboneliğim yok ama ihtiyaç duydukça alıyorum.

17- yüksek lisans yapıyorum. Bilgisayar öğretme konusunda etkinlikler araştırıyorum. Bilgisayar öğretmenlerinin 2 sitesine üyeyim ve kendi kendime action script, php, mysql öğrenmeye çalışıyorum

18-*programlama ile ilgili hizmet içi kurslara baş vurdum. İlk defa hizmet içi kurslara katılıyorum. Bu kursun etkili olacağını düşünüyorum. İnternet üzerinden güncel bilgileri takip etmeye çalışıyorum. Forumlara üye değilim.

19-* her akşam internetten araştırmalar yapıyorum mesleki açıdan asp üzerine çalışıyorum, Photoshop çalışıyorum. Öğretmenlik üzerine olmamasının nedeni kendimi yeterli hissetmem. Alanımız her zaman geliştiğinden bu konuda geliştirmeye çalışıyorum. Genelde forumlarda bulabiliyorum aradığımı. arama motorlarından da faydalanabiliyorum. Dergi aboneliğim yok ama 2 ay da bir dergi alırım. Güncel yazılımları takip etmeye çalışıyorum. Hizmet içi eğitimlere katılıyorum bu yıl 7 tanesine başvurduğum hepsi alan bilgisiyle ilgili. server, php , asp kursum vardı.

20-*kurslara şu zamanda pek fazla fırsat bulamıyorum ama yüksek lisansım bitince kurslara katılacağım. Arada bir dergi alıyorum. Forumlarla ilgilenmiyorum. Bilgisayar öğretmenleri diye bir siteye üyeliğim var. Hizmet içi kurslara da katılmıyorum. Katılmamamın sebebi haberim olamamasından dolayı.